

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P. NEGYED.
ÉVRE 9 P. FÉLÉVRE 18 P. ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XVI. ÉVFOLYAM, 81. SZÁM.

Debrecen, 1939 április 9 vasárnap

ÁRA: 24 FILLÉR.

Az albán fővárosba bevonultak az olasz csapatok

Zog király és Geraldine királynő
gyermekével Görögországba menekült

Magyar feltámadás

A húsvéti harangok örömteljes zengésébe az idén nagy fordulatok, izgalmas események hullámvérése vegyül. Vajudik az egész világ, vajudik elsősorban a vén Európa. Új alakulások, szövetségek, hatalmi csoportosulások keletkeznek. *Új korszak bontakozik ki, nagyarányú átrendeződés kezdődik, melynek mi magunk márcsak országunk földrajzi fekrésénél fogva is clere részesei vagyunk; mint ahogy az elmúlt hónapokban a törvényszerűség vaslogikájával bekövetkezett a Felvidék magyarok lakta részének és legutóbb Kárpátaljának a visszatérése a világpolitika alakulása folytán.*

Az a válság, mely a múlt évben megrázkódtatta Közép-Európát, az idén pedig eltörölte az önálló államok sorából Csehszlovákiát, felpattantotta a trianoni sírbolt tetjét, melybe húsz évvel ezelőtt Magyarországot és a magyar igazságot fektették.

Az a szent szimbólum teljesedett itt be, amit Krisztus urunk feltámadása örök időre jelent minden igazság számára. Jézus Krisztus sírjára nagy követ hengerítettek, a papi fejedelmek és a farizeusok megerősítették a sírt örökkel és megpecsételték a követ. Emberi számítás szerint halálba kényszerítették a Jézus Krisztus által hirdetett igazságot az Istenember meggyötört, öt sebből vérző testével együtt. *Es mégis bekövetkezett a megjöréndölt nagy csoda. Nagy földindulás lön, a szegekkel átalvert, lándzsákkal átdöfött, keresztrefeszített Igazság, a latrokkal együtt megölt isteni eszme feltámadott. A fegyveres poroszlók megbénultak. Hiába hengerítettek nagy követ a sírba, a megindult föld rázkódása, a fegyveres örök félelme közben kiszállt sírjából az eltemetett Igazság...*

Krisztus öt sebből vérzett Magyarországot is, melyet a Trianon-

nak nevezett Golgotán tettek sírba. Kezét-lábát leszőgezték ennek a szegény országnak, mellét átjárta a dárda, fejét szabdalta a főviskorona, ruháján osztoztak a zsoldosok, éveken át itatták a megalázások epéjébe mártott spongyával és mégis csak egy rövid időszakra, a trianoni rabság éjszakáján tudták a sírbau tartani. Erre az éjszakára már a múlt évben elkövetkezett a derengés és azt látjuk, hogy a magyar egy mindjobban ölti fel a hajnal színeit. Ha a múlt évben derengett, mikor visszakaptuk felrövidkő magyar testvérünket és történelmi városainkat a felső vidéken, most az idei tavasz közeledtén hajnalnak mondhatjuk Kárpátalja dicsőséges visszafoglalását. Most szent áhitattal, szilárd elhatározással és kemény akarat-tal várjuk, hogy teljesen felkeljen a magyar nap, süssön a magyar égre úgy mint régen, boldog Nagy-Magyarország idején.

Csodaváró lelkünk minden igazolása mellett is nem lehet egy nemzet életében csak arra várni, hogy az eddigi örömteljes fordulatok maguktól folytatódjanak. A feltámadás szent misztériuma hit nélkül nem következett volna be. Hit, égő, tüzes, törhetetlen hit kell egy nép életében ahhoz, hogy nemzeti törekvései és aspirációi beteljesüljenek. Méginkább erős hit kell egy letiport nemzet elszánt akaratához. *Húsz év óta a feltámadás ünnepén mindig ezt a hitet ébresztettük és ápoltuk magunkban, mindig bíztunk, hogy eljön a magyar feltámadás.* E lap múlt évi húsvéti számának ünnepi cikk-írója azzal kezdte írását, hogy

»Az örökre eltemetettnek rélt magyar igazság megmozdult sírjában, ébredzik és eget kér.«

Ime azóta, egy röpke év óta, már meg is értük a trianoni igazságtalanság részbeni jóvátételét. De még csak részbenit. Eppen azért

nem felesleges idézni az említett bevált jóslat következő sorait, melyek így hangzottak:

Vajjon lehet-e felemelőbb és boldogítóbb feladat a megcsúfolt és megalázott magyarság számára, minthogy minden megmaradt szellemi, lelki és testi anyagi erejével igyekezzék teljesen és végképpen elbontani és eltakarítani a magyar igazság sírboltját — dicsőséges feltámadása útjából?

Vajjon lehet-e felemelőbb és bollen pillantig is késlekedni és lehet-e, szabad-e egyetlenegy hűség és igaz magyarnak is e magyszerű munkától távol maradni?

Es vajjon lehet-e bármiféle ok s egyáltalán bármiféle melegség e fenséges eselekedet megtagadása?

Nem és nem — százaszszor nem!

E sorsdöntő időben nincs helye egyetlen pillanatra sem a tétovázásnak, fontolgatásnak, csak egy kötelesség — egyetlen egy áthághatatlan szent kötelesség — van minden magyar számára: *össze-fogni a magyar igazság feltámasztására és ezzel mindörökre romolhatatlan és elbonthatatlan szilárd alapon újra felépíteni szent örökségünket — a magyarok dicső és boldog hazáját.*

Ettől az összefogás teljességétől, e szent kötelesség becsületese és odaadó teljesítésétől függ minden reményiségünk megvalósulása, végeredményben ettől függ nemzeti létünk, magunk és utódaink boldogsága.

Egy évvel ezelőtt írta le ezeket a nemesveterű mondatokat lapunk hasábjain *Hadházy Zsigmond*. Mondhatunk-e mást az idén? Nem. Sőt, most méginkább itt az ideje megteremtteni az országnagyobbítás, az új országépítés előfeltételeit.

Honvédségünk tökéletes fejlesztése, párosulva a nagyszerű katonai szellemmel, fényesen kiállta a

tűzpróbát és maradéktalanul adja állami életünk biztonságát és az elkövetkező nagy feladatok teljesítésének ígérteit, sőt bizonyosságát. *Külpolitikai vonalvezetésünk is kipróbált, eredményes s biztató.* Aminek hangoztatása szükséges, az főleg belső életünkre vonatkozik.

Erős Magyarországot, mint a századok bebizonyították, csak az első államalkotó nagy királyunk szellemében lehet felépíteni. A szentistváni királyság nemzetfenn-tartó ereje kapcsolta egybe századokon át a Duna medencéjében az idegenajkú testvéreket az államalkotó magyarsággal. *A Szent Korona tanából származó sugárzó vonzás áradt most is a Ruténföldre.* Ezt a vonzást nem tudta megfőrtüni húsz éven sem a eschek elnyomó, beolvasztó politikája, sem pedig újabban egy idegen kísérlet véres terrorizmusa. Ami érvényes északi irányban, ugyanaz áll kelet és dél felé is. *Az integer Magyarországot gondolatla súlyos időszere-séget nyer különösen a mai időben,* mikor reeseg, bomlik, omladozik a háború utáni hatalmi rendszer és minden vonalon az átrendeződés szüksége következik be. A szentistváni gondolat, a Magyar Szent Korona tana egybekapcsolta itt ezer éven át a magyarság domináns szerepe mellett a különböző népesoportokat. A magyarság azt a szerepet töltötte be, mint a családban az apa. Megtalálta itt boldogulását és fejlődését minden nemzetiség. *A Duna medencéjében éppen azért csak az hozhatja a végleges nyugalmat, biztonságot és az jelent stabil és békés fejlődést, ha a magyarságot teljes mértékben jogaiba állítják és a népi jog mellett a történelmi jog is hiánytalanul érvényesül.*

Magyar birodalom. Egyedül ez lehet a jövő célja nemcsak szent nemzeti aspirációnk szempontjából, hanem Közép-Európa tartós

**ROT BART
PENGÉK**

Jól borotválkozva
jó a hangulat!

C. DUISBERG,
Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 13.

békéje és megnyugvása érdekében is. *Az integer Magyarország a magyar nemzet ezeréves jogán követelhető élettere a magyarságnak.*

A magyar birodalmi gondolat elérésére pedig csak egy helyes útan, a teljes, a kifejtett, minden ízében meghatározott nemzeti ön-célúság útja. Mindennél előbbvaló legyen a magyarság érdeke. Nem jelent ez hűtlenséget barátainkhoz, nem jelent távolodást a velünk szemben jóindulatú baráti hatalmaktól, de jelenti kitermelését annak a gondolkodásnak, hogy min-

Csoda, Speciál, Turán, Steyr
stb. kerékpárok a legkedvezőbb részlet fizetésre

Keszler-cégnél
Széchenyi utca 1.

denekelőtt magyarok vagyunk és maradunk. Erős Nagy-Magyarország jelent értéket és megfelelő támogatást a baráti hatalmakkal, tehát Magyarország megerősítése az ő érdekükben is való.

A magyar birodalmi gondolat ápolása milyen kötelességet jelent a magyarság egyedeire? Elsősorban hivatástudatot. *Érezzük nemzeti lelkünk kincsét, erősítsük magyarságunkat, magyar mivoltunkat, történelmi öntudatunkat és nemzeti hagyományainkat. Mindez együtt adja a nemzeti függetlenség és önállóság megrendíthetetlen-ségébe vetett hitet.*

Nagy idöket élünk. Méltóképpen kell magunkat igazítani ezekhez a nagy idökhöz. Visszas lát-

vány ezekben a sorsdöntő idökben látnunk kicsinyes praktikákat és mentől kevesebb jelét annak, hogy az egységes nemzeti közszellem kialakulására elhatározó lépések történnének. A mai idök azt követelik, hogy becsüljük meg egymást, ne tagadjuk egymás jószándékát, vessük el mindazt, ami a magyart a magyartól elválasztja. *Most alkítsuk ki az igazi nemzeti egységet, de nem azt, ami csak az ajkamon van, ami csak pártcélokra használható fel, hanem azt a nemzeti együttérzést és összefogást, mely a magyar szívekben kall hogy éljen hazánk üdvére és boldogulására.*

Ez a magyar feltámadás útja: *Egység, erő, akarat.*

Olasz csapatok Albániában

Nagy esemény következett be nagypénteken a nemzetközi helyzetben. Olaszország katonailag megszállta Albániát. Az olasz csapatok pénteken hajnalban szálltak partra és két nap alatt Albánia nagy részét megszállták. Szombaton már bevonultak Tiranába, az ország fővárosába.

Az olasz-albán jóviszonyban római jelentések szerint már hetek óta az albánok magatartása miatt elhidegülés állott be. Az albán néphez intézett olasz kiáltvány azt hangoztatja, hogy a rend, az igazságosság és a béke helyreállítása

végelt vonultak be az olasz csapatok. Eddig ami ellenállás mutatkozott, azt gyorsan megtörték az olasz tengerészek és gyalogosok.

Az első jelentések

Róma, ápr. 7. (Érkezett 7-én déli 12 órakor.) Az olasz csapatok pénteken napfeltekor Albániának négy pontján partraszálltak.

A Rómában kiadott hivatalos jelentés szerint komolyabb ellenállásra seholy sem került sor, kivéve Durazzót, ahol fegyveres bandák megkísérelték az ellenállást,

Az albániai eseményekről az elmúlt két nap folyamán érkezett táviratok az időrendben alább adjuk:

de ezt leverték. Az olasz csapatok megkezdték az előrenyomulást az ország belseje felé. A lakosság nyugodt és barátságos.

Az olasz légi hadsereg 400 repülőgépe Albánia felett kering. A repülők parancsot kaptak arra, hogy ne támadjanak és kíméljék a lakosságot.

A repülőgépekről 100.000 röpcedulát szórtak le Albániára, a kö-

Mi készítette Olaszországot Albánia megszállására

Az esti órákban Rómába érkezett jelentések szerint az olasz közvélemény egyértelműleg helyesli az Albániával szemben tett lépéseket.

Az eseményekkel kapcsolatban Virgino Gayda a következőket írja: Olaszország az albán kormányzással elégedetlen hazafiak kívánságára és az Albániában élő és a bandák által veszélyeztetett olaszok védelmére ma reggel csapatokat szállított partra. A csapatok gyors menetben haladnak előre az ország fontosabb pontjai felé.

Az események nem jöttek egészen váratlanul. Az albán uralkodó körül csoportosuló kevés számú politikus és Olaszország között a kapcsolatok nem feleltek meg az olasz-albán együttműködés békés szellemének. Az albán kormány nem törődött a nép legelémebb szükségleteivel. Olaszország pénzügyi támogatását a széles néprétegek nem élvezhették. A kormány az albánok lázongását a legkegyetlenebbül elfojtotta. Az elégedetlenség állandóan nőtt. Az albán uralkodó újabb olasz támogatást és az egyes fontosabb pontok megszállását kérte. Az albán király a jugoszláv határon a Rigómező felé bizonyos kísérleteket akart tenni, amely megzavarta volna a jugoszláv-olasz jóviszonyt.

Az Olaszországtól kért katonai

**SCHÖN
KIVÁLÓ**

PIACON 14. CSAPÓ-SAROK
"TAKARÉKOJÁG" TAGJA?

vetkező szöveggel:

Albániaiak! Azok az olasz csapatok, amelyek ma a ti területeiken partra szálltak, olyan nép csapatok, amelyek évszázadokon át mindig barátságban voltak veletek s ezt be is bizonyították. Ezért ne tanúsítsatok ellentállást, amelyet levernénk. Ne hallgassatok kormányokra, amely nyomorúságba dönt benneteket. Öfelségének az olasz királynak és császárnak módjában van itt maradni és mindaddig itt is marad, amíg a rend, béke helyreállítása végett erre szükség lesz.

Este 19 óra 45 perckor Rómába érkezett híradás szerint az olasz csapatok 4 várost teljesen elfoglaltak.

Zog király délelőtt 10 órakor teljes hatalmu megbízotakból álló bizottságot küldött az olasz csapatok tábornokához. A bizottság az albán nemzetgazdasági miniszterből és egy magasrangú tisztből állt és javaslatot vitt Zog király részéről. A javaslatot azonnal továbbították Rómába.

megszállások ezt a célt szolgálták volna. Az olasz részről tanúsított elutasító magatartás után a viszony feszültté vált és amikor az olasz kormány kísérletet tett ennek a helyzetnek megszüntetésére, az albán király kitért a megengedés elől. Az olaszok ezért elhatározták, hogy helyreállítják a békét, igazságot és szabadságot Albániában.

Olaszország — folytatja Gajda eikke — változatlanul baráti együttműködést kíván fenntartani Albániával.

A világháború után egyre jobban kitűnt, hogy Albánia nem tud

Vígyszínház

A hazaszeretet és a szerelem felejthetetlen filmje:

A lázadó hős

Warner Baxter — Freddie Bartholomew — Arleen Whelan a főszerepekben.

Előadások: ma és husvét-hét-
főn 3-5-7-9 órakor,
kedden utoljára 5-7-9 órakor.

**Csinosság,
elegancia,**

örömm:

a Körösinél vásárolt kelméből készült

kosztüm,

ruhát,

telöltő,

kabát.

Hat nappal ezelőt született az albán trónörökös?

A *Giornale d'Italia* bari jelenése szerint tegnapelőtt óta 500 albániai olasz menekült érkezett a városba. A menekülteket a Zára nevű hadihajón hozták Bariba s több sebesült is van közöttük.

A menekültek elbeszélése szerint Albániában már körülbelül egy hét óta erős olasz ellenes hangulat nyilvánult meg. A hangulatot Zog király és közvetlen környezete szította. Az olaszellenes hangulat április 4-én élesedett ki, amikor közölték a trónörökös megszületésének híreit. Egyes menekültek azt állítják, hogy a királyi herceg már hat nappal előbb megszületett, de a hír közlésével ismeretlen okok miatt vártak. Az április 4-iki katonai felvonulás alkalmával olyan heves olaszellenes tüntetések voltak, hogy az olasz konzuli hatóságok az olaszoknak Albánia területéről sürgős elutazást ajánlottak. Az olasz menekültekhez több né-

met állampolgár is csatlakozott, akik ellen szintén ellenséges hangulat nyilvánult meg.

Egyes hírek szerint Zog király már elhagyta a fővárost és ismeretlen helyre menekült.

Ugyancsak a menekültek elbeszélése szerint április 4-én a király egyik közvetlen rokona, aki az olaszellenes irányzatnak a vezetője volt, rádióbeszédet tartott, amelyben hevesen támadta Olaszországot. A menekültek elmondották, meggyőződtek róla, hogy az albán nép többsége nem helyeselte a király eljárását.

Zog megnyitotta a börtönök kapuit

Zog király állítólag megnyitotta a börtönök ajtóit. A rabok bandákba tömörültek és hiábavaló erőfeszítéseket tesznek az olasz csapatok előnyomulásának feltartóztatására.

Repülőgépen Görögországba menekült Geraldine királyné

Florina (Görögország), április 8. Geraldine albán királyné pénteken este néhány napos esecsémőjével, anyjával és két sógornőjével repülőgépen ideérkezett. A királyné annyira gyenge volt, hogy azonnali ágyba fektették. Pénteken reggel 5 órakor Tiranában katonai kísérettel vitték ki a repülőtérré és 14 óráig tartó út után érkezett Görögországba.

London, április 8. A *Daily Telegraph* jelentése szerint Geraldine albán királyné pénteken a késő esti órákban a görögországi Florinába érkezett. A királyné eredetileg Szalonikibe volt útnban, de a 14 óras utazás annyira kimerítette, hogy Florinában meg kellett állapodnia. Kétnapos esecsémőjén kívül vele érkezett édesanyja, valamint Zog király húgai és két udvarhölgy. A királyné nagyon gyenge állapotban volt, úgyhogy hordágyon vitték szobájába, ahol nyomban ágyba kellett fektetni. A királyi család hölgytagjai hajnali öt órakor hagyták el Tiranát.

Az olasz kormány biztosítja a jugoszláv érdekeket

Róma, április 8. A római jugoszláv követség a *Giornale d'Italia*-nak a következő nyilatkozatot adta: A külföldi sajtó egy része által terjesztett hírek olyan intézkedésekről, amelyeket Jugoszlávia állítólag az albániai eseményekkel kapcsolatban tett, nem helytállóak. A jugoszláv kormány állandóan érintkezésben áll az olasz kor-

mánnyal. Az olasz kormány készen áll arra, hogy biztosítsa a jugoszláv érdekeket. Jugoszlávia kívánsága az, hogy a vizsgálat minél előbb véget érjen. Jugoszlávia az ügyet kizárólag a jugoszláv-olasz egyezmény szem- szögéből nézi és Jugoszlávia ki akar tartani az egyezmény mellett. Ebből a szempontból Jugoszlávia figyelemmel kíséri az eseményeket

és az olasz-albán kapcsolatok legújabb mozzanatát.

Belgrád, április 8. A félhivatalos »Politika« című lap meglepéssel állapítja meg, hogy az olasz kormány az albán válság folyamán állandóan szoros kapcsolatban állt a belgrádi kormánnyal. Az olasz kormány biztosította a jugoszláv kormányt arról, hogy a jugoszláv érdeket semmi veszély nem fenyegeti. A lap hozzáteszi, hogy következőképpen Jugoszlávia hű marad az Olaszországgal létrejött

Cserépkályhák

Krischnél

Ispodály-tér 1.

Telefon 12-18.

egyezményhez és továbbra is barátságos szellemben kíséri az albániai olasz akció fejleményeit.

Tiranában a csöcselék kifosztotta a királyi palotát

Róma, április 8. Tiranában a hajnali órákig tartott a lövöldözés, amely a királyi család és a kormány tagjainak menekülése óta nyugtalanító méreteket kezdett ölteni. A csöcselék kifosztotta a királyi palotát és a királyi nővéreinek palotáját. A rablók mindent elvittek, amit a király és környezete már nem tudott magával vinni. Időnként az olasz követség épületét is veszély fenyegette, miután egyes jelekből támadásra lehetett következtetni. A kormány által rendelkezésre bocsátott néhány csendőr a délután folyamán eltűnt éppen akkor, amikor ismeretessé vált, hogy a tirana-durazzo útvonalon levő sciaki hídat a levegőbe röpítették a partraszállt olasz expedíciós sereg közeledtére. Az éjszaka folyamán Stamati albán

ezredesnek sikerült a rendet helyreállítani, akinek vezetése alatt néhány esendőrtszát, továbbá a katonai attasé vezetésével néhány bator olasz megszüntette a rablásokat és helyreállította a közbiztonságot. Helyreállították a közszolgálatokat, így a rádió, távbeszélő és távirószolgálatot. A vezető albán személyiségek és újságírók felvették az érintkezést az olasz követséggel és kijelentették, hogy a józan közvélemény a fasiszta Olaszország felé hajlik, elismerve, hogy gyors és döntő elhatározással új helyzetet teremthet Albániában, ami az ország gyors haladását fogja előidézni minden téren. Fegyveres csapatok kezdenek özönlenni Tiranába, ahol lefegyverzik őket.

Rendkívüli minisztertanács Londonban

London, április 8. A szombat délutánra sietve összehívott minisztertanácsban a kabinet 10 tagja vett részt Sir John Simon kincstári kancellár elnöke alatt. A kabinet tagjainak mai tanácskozása 90 percig tartott. A miniszterek megvizsgálták a római angol nagykövetség jelentését, továbbá lord Perth nagykövet személyes jelentését Ciano gróffal folytatott megbeszéléseiről, valamint a francia kormánytól érkezett értesítéseket. A minisztertanács folyamán mérlegelték, hogy az albániai események milyen hatást gyakorolnak az angol-olasz szerződésre, amely a földközi-tengeri jelenlegi helyzet tiszteltentartását ígerte.

A Star valószínűnek tartja, hogy

az olasz kormány nem követi azt a felfogást, amely szerint Albánia megszállása ellenkezik az angol-olasz egyezményvel, mert:

1. Albánia nem a Földközi, hanem az Adriai tenger partján fekszik. 2. Albániát régóta az olasz befolyás körébe tartozónak ismerték el.

Az Evening Standard szerint nem fogják forma szerint felmondani az angol-olasz szerződést, de éppen olyan hatálytalannak fogják tekinteni, mint a német-angol flottaegyezményt.

Az esti lapok lehetségesnek tartják, hogy a római angol nagykövetet Londonba hívják jelentéstétel végett, miután onnan csak részleges értesítéseket kapnak.

Összehívják az angol parlamentet

London, április 8. Chamberlain miniszterelnök, aki ma is sűrű távbeszélőösszeállításban állt Halifax külügyminiszterrel, ma este Londonba utazott vissza, hogy szorosabb érintkezésbe állhasson minisztertanácsaival. A miniszterelnök vasárnap reggel érkezik Londonba. Attlee, a munkáspárti ellenzék vezetője, továbbá Sinclair, a szabad-

elvű ellenzék vezetője és Crewe, a szabadelvű főrendek vezetője írásban kérte a parlament haladéktalan összehívását, tekintettel az albániai eseményekre. Attlee a külügyi hivatalban járt és tanácskozott a külügyminiszterrel. A külügyminiszteriumban járt még Corbin francia nagykövet és az albán követ.

Anglia írásbeli megjegyzést nyújtott át

Róma, április 7. Ciano gróf külügyminiszter ma fogadta a római angol nagykövetet, aki írásbeli megjegyzéseket nyújtott át az al-

bán eseményekkel kapcsolatban. Ciano gróf az angol nagykövetnek megadta a célszerű felvilágosítókat és biztosítókat.

Jugoszláviában minden csendes

Olasz elismerés Jugoszláviának.

Róma, április 8. A Stefani Iroda belgrádi jelentése szerint a belgrádi olasz követ a Duce utasítására kifejezte az olasz kormány elismerését Jugoszláviának az albán válság alatt tanúsított magatartásért.

London, április 8. A Press Association úgy értesül, hogy Jugoszláviában minden csendes. Sem a határon, sem máshol nem voltak semmiféle csapatmozdulatok. Általában felteszik, hogy Jugoszlávia megbízik a Mussolini által adott

ígéretben, amely szerint Jugoszlávia határait szigorúan tiszteletben tartják.

Róma, április 8. Ciano gróf külügyminiszter szombaton fogadta a római jugoszláv követet és vele hosszabb tárgyalást folytatott.

Róma, április 8. Az olasz hadügyminiszterium utasítására a gyalogsági, lovassági, tüzérségi és műszaki csapatok tartalékos tisztjeit két, egyenként tizennégy napig tartó gyakorlatra hívják be.

Storfüggöny csipkeszövetből gyönyörű kivitelben **P 5-20-tól**

Paplan műselyemből kézi varrással **P 20---tól**

Szőnyeg, linoleum, függönyanyagok gumi és ballonkabátok óriási választékban

Butorszövetek nagy raktára.

Olcsó árak.

HAAS LIPÓT

Linoleum és Szőnyegház

Ferencz József út 58. Megyeháza mellett.
Telefon 29-63.

Jó hír
ISMÉTEGY UJTÁS
Női Kalap osztály
Benyátsnál

Mussolini üzenete Jugoszláviának

Belgrad, április 8. (Avala.) *Indelli* belgrádi olasz követ szombaton reggel személyesen felkereste a jugoszláv miniszterelnököt és a külügyminisztert. A követ Mussolini külön rendeletére járt el és Mussolini nevében kijelentette, hogy az olasz kormány és az olasz nép igen nagyra értékeli Jugoszlávia magatartását a jelenlegi albán-olasz viszonyban. E magatartás hozzá fog járulni a két ország között fennálló baráti kapcsolatok szoros megerősödéséhez.

Zog három huga küzdeni a'kar

Páris, ápr. 8. (MTL.) Egy franciaországi távirati iroda nizzai jelentése szerint *Geraldine* királyné Nizzában lakó édesanyja férje társaságában a királyné betegágyához utazott. Zog király három huga nem volt hajlandó a királynéval együtt Görögországba menekülni. A hercegnök elhatározták, hogy az albán Amazon különítménnyel küzdeni fognak az orszáért.

Tiranába szombat reggel vonultak be az olasz csapatok

Róma, április 8. (Stefani.) *Hivatalosan* jelentik, hogy az olasz csapatok szombat reggel 9 óra 30 perckor bevonultak Tiranába, Albánia fővárosába.

Tirana, április 8. Szombaton délelőtt 11 óra 45 perckor az olasz csapatok hatalmukba kerítették a tiranai rádióállomást. A rádió megszállása után a rádióban eljá-

szották az olasz himnuszt.

Róma, ápr. 8. A coricai prefektus a város lakossága nevében *Guzzoni* tábornoknak, az albániai olasz csapatok vezérének bejelentette, hogy a várost a csapatok rendelkezésére bocsátja és az olasz csapatok mielőbbi bevonulását várják.

Háromszáz olasz repülőgép egy gránátos ezredet szállított Tiranába

Róma, április 8. *A Stefani Iroda* tiranai jelentése szerint a tiranai repülőterre egy olasz gránátos ezred szállt le. Az olasz ezredet a tarantói repülőterről szállították át. Ez a tény különös figyelmet érdemel, mint példátlanul álló teljesítmény és életken megvilágítja a:

olasz légi haderő képességét. Az ezredet, mintegy három ezer emberrel, teljes felszereléssel szállították át a legrövidebb idő alatt. Hír szerint háromszáz repülőgép repült Tiranába és szállította a csapatokat minden baj nélkül rendeltetési helyükre.

Ciano Tiranában

Kijelentette, hogy a Duce a nemzeti élet keretében biztosítja az albán nép számára a rendet és jólétet.

Tirana, ápr. 8. *Ciano* gróf külügyminiszter szombaton délelőtt 11 órakor a tiranai repülőterre érkezett.

Tirana, április 8. *Ciano* gróf külügyminiszter ma *Guzzoni* tábornok kíséretében bevonult a fővárosba. *Ciano* szemlét tartott a főtéren felálló csapatok felett. A lakosság az olasz személyiségeket lelkesedéssel fogadta. Mindenfelé elterjedt a Duce-t és a fasiszta Olaszországot. A házakra olasz és albán zászlót tűztek.

*Ciano*t a tiranai repülőterre való megérkezésakor a német és a spanyol követ üdvözölte. Utána *Ciano* fogadta a legismertebb albán államférfiak, politikusok és gazdasági vezetők küldöttségét. A volt

albán miniszterelnök a nép nevében biztosította *Ciano*t Albániának a Duce-hoz és a fasiszta Olaszországhoz való ragaszkodásáról.

Ciano gróf válaszában kijelentette, hogy a Duce a nemzeti élet keretében biztosítja az albán nép számára a rendet, a jólétet és a haladást.

Ciano gróf szavait a jelentőrekk nagy lelkesedéssel fogadták. *Ciano* gróf 100 ezer lírát bocsátolt rendelkezésére Tirana szegényeinek. *Ciano* *Elbassanból*, *Skander bég* albán nemzeti hős városából táviratot kapott, amelynek küldői hűséget fogadnak és közlik, hogy az albán zászló mellé tűzték *Mussolini* Olaszországának zászlaját.

Kerékpár

Gumi Gramofon Rádiók

Soltész Soltész Soltész Soltész

Kálvin-tér 2. — Telefon: 12-59.

Zog király Görögországban

Tirana, április 8. Hír szerint Zog király átlépte az albán-görög határt és Athén fele utazik.

Páris, ápr. 8. *A Havas iroda* jelenti, hogy Zog király kíséretével együtt a görögországi *Florinába* érkezett.

Athén, ápr. 8. *A Havas Iroda* külön tudósítója jelenti, hogy a király, királyné és kíséretük *Florinában* töltik el az éjszakát és valószínűleg vasárnap reggel utaznak tovább *Szaloni* felé, ahol szobákat rendelték egy szállóban.

Gafencu Törökországba sietett

Istanbul, ápr. 8. *Gafencu* román külügyminiszter meglepetésszerűen egy román hadihajón megérkezett *Istanbulba*. Törökországi látogatása alkalmával a török külügyminiszterrel és még néhány török államférfival tárgyal majd, akik szombaton reggel csupán a *Gafencu*-féle tárgyalások miatt jöttek *Istanbulba*. A török államtanácsban a Balkán államok kölesős kötelezettségeit vitatták meg.

Gafencu röviddel megérkezése után szállásán találkozott *Szradzsglu* török külügyminiszterrel.

A megbeszélés este 7 óráig tartott. A megbeszélésen részt vett az ankarai román követ. A tárgyalásokat holnap folytatják. *Gafencu* valószínűleg vasárnap este visszautazik *Bukarestbe*. *Gafencu* meglepetésszerű utazása török politikai és diplomáciai körökben egyaránt nagy feltűnést keltett, mert *Gafencu* látogatását csak április 20-ra várták. Török körökben azt hiszik, hogy a török külügyminiszter és román külügyminiszter váratlan találkozása az albániai eseményekkel függ össze.

Olasz csapatok Skutariban

Róma, ápr. 8. Egy olasz hadoszlop délután 3 órakor bevonult Skutariba.

Guzzoni tábornok pályafutása

Róma, ápr. 8. Az albániai olasz akcióit *Guzzoni* tábornok irányítja s ő a parancsnoka az albán földre küldött expedíciós hadtestnek. *Guzzoni* tábornok 1920-ban *Budapestben* működött, mint az antant katonai bizottságának vezetője s

minden erejével támogatta a magyarországi bolsevizmus letörésére irányuló törekvéseket. Az albán viszonyokat is kitűnően ismeri. Az abessziniai hadjárat idején *Eritrea* kormányzója volt.

Szovjet hadihajó a Földközi tengeren

Páris, ápr. 8. Egy párisi távirati iroda *Istanbul*-i értesülése szerint négy szovjet torpedónaszád tegnap este átkelt a *Bosporuson* és a Földközi tenger vizeire futott.

P. Dudás Miklós az új dorogi gör. kath. püspök

Róma, ápr. 8. XII. Pius pápa *P. Dudás Miklós*t hajdudorogi gör. katolikus püspökké nevezte ki.

P. Dudás Miklós Mihály 1902 október 27-én született. Igen régi és megbecsült máriapócsi családból származik. Elemi iskoláit szülőfalujában végezte. Középiskolai tanulmányait az ungvári királyi katolikus gimnáziumban kitűnő eredménnyel végezte. Nagyállományban tette le 1920-ban tiszta jeles eredménnyel az érettségi vizsgát. Mint novícius belépett a nagy Szent Bazilok rendjébe. Az első szerzetesi fogadalmakat 1922 október 14-én tette le. Mint a Collegium Germanico Hungaricum növendéke négy esztendő telt el *Rómában*. 1925-ben letette az ünnepélyes nagyszerzetesi fogadalmakat, majd 1927 szeptember 8-án néhai *Miklóssy István* hajdudorogi püspök a máriapócsi híres kegyeleti templomban szentelte pappá. Ezután ismét visszatért *Rómába*. 1928-ban kitüntetéssel szerezte meg a teológiai doktorátust. 1932-ben máriapócsi házfőnökké nevezték ki, egyben megbízták a rend magyar ágának főnökségével is. Működésének erre az időszakára esik Szent Bazil rendjének Hajdudorogra való letelepítése az ott épített új kolostorba, valamint a Szent Bazil rendi apácáknak Magyarországra való visszatelepítése. Így tehát az ő nevéhez fűződik azok-

nak az apácáknak hazánkba való visszahozása, akiket Szent István veszprémi püspök görög apácáinak jogutódaiként tekinthetünk. Önként vállalkozott később amerikai missziós körútra. Öt évig vezetett paróchiát, 56 népmissziót tartott, 37 zárt lelkigyakorlatot adott szerzeteseknek, apácáknak, papoknak és világiaknak. Az új püspök népes családból való 63 éves édesatyja él. Tíz testvére közül még négy fiú van életben, akik közül kettő papi pályára lépett. Öccse, *P. Dudás Bertalan* is Szent Bazil rendi szerzetes, felszentelésére rövidesen sor kerül.

A kormányzó üdvözölte a francia köztársaság elnökét

A kormányzó úr öfömméltósága az alábbi táviratot intézte a francia köztársaságnak újólga, másodízben megválasztott elnökéhez:

Abból az alkalomból, hogy Nagyméltóságod a francia köztársaság magas elnöki méltóságát másodszer foglalja el, sietek legmégobb és legőszintébb szerencsekívánataimat kifejezni Nagyméltóságod személyes jólétéhez és Franciaország boldogulásához.

Horthy Miklós, a magyar királyság kormányzója.

Ragyogó szép női divat
modellcipők megérkeztek
P 12-90 egységárban
Neumann Cipó
Svetits palota. Takarékosági tag.

Kellemes husvéti

ünnepeket kíván kedves vevőinek

Horváth Gábor

hentes üzeme.

Az új szlovák határig megszálltuk a területeket

Ungvár, április 8. A magyar csapatok és közbiztonsági szervek pénteken elfoglalták a magyar-szlovák reggelszlovák által megállapított határtól keletre fekvő és még szlovák kézen volt ruszin területeket. A bevonulást mindenütt a lakosság kitörő lelkesedéssel fogadta. Magyar nemzeti zászlókkal feldíszített útvonalakon haladtak át a magyar csapatok.

Remetevasgyárra délelőtt 11 órakor érkeztek meg. A katonaság a Szechenyi-kastély előtt állott meg. A magyar csapatok parancsnoka bejelentette, hogy a honvédek megszállták a községet, melyet magyar területeknek nyilvánított. A katolikus esperes magyar nyelven üdvözölte a várva várt magyar katonákat. A nagy tetszéssel fogadott beszéd után hosszú ideig lelkesen éltették Horthy kormányzót és a magyar hadsereget.

Ugyanekkor pénteken vette birtokába a magyar honvédség Taksány községet is. A lakosság diadal-kapuvál várta a magyar csapatokat, az egybegyűlt lelkes tömeg sokáig éltette Magyarországot, a kormányzót és a magyar hadsereget.

Remetevasgyár és Taksány községeken kívül a magyar csapatok és a közbiztonsági szervek megszállták még Cirókaújfalut, Vellőt, Zemplénoroszt, Szedrecskét, Nagypolányt, Újszomolnokot és még néhány községet és falut. A lakosság mindenütt kitörő lelkesedéssel fogadta a magyar honvédséget.

**Férfi és fiú tavaszi öltönyök-
ből, ballonkabátokból, felöl-
tőkből és bőrkabátokból min-
den izlésre dús választékot nyújt**

Székely Győri és Morvai

Külön úriszabóság! Ferenc J.-ut 67. Takarékoság!

Magyar honvédek ünneplése a lengyel határon

Skoleból jelentik: Szombaton me-
leg ünneplésben részesítette Skole
város polgársága karöltve a stryji
és varsói katonai hatóságokkal a
szomszédos határra bevonult ma-
gyar honvédséget, amely a lengyel
hatóságok meghívására 10 kocsival
hajtott át a verecke-klimeci ha-
táron. A gredlowi országúton fe-
nyőágakkal és magyar-lengyel
zászlókkal díszített hatalmas dísz-
kapunál Chenk őrnagy, a város
polgármestere üdvözölte a magyar
tisztikudótságot. Az egész útvo-

nal, amelyen a magyar honvéd-
tisztiek bevonultak és a város is
zászlódszibe öltözött. Kunyári Gá-
bor alezredes, a honvédtisztí kü-
ldöttség vezetője meghatottan kö-
szönte meg a szívélyes testvéri ün-
neplést.

Megtalálták a tüdőgyulladás ellenszerét

Amerikai jelentés szerint egy új
gyógyszer, a szulfapiridin esodás
eredményesen használható a tüdő-
gyulladás ellen és az eddigi 24 szá-
zalékról 4 százalékra szállítja le a
tüdőgyulladás halálozási számát.
Amerikában eddig évente több
mint 100,000 ember halt meg tüdő-
gyulladásban. Az új gyógyszer le-
szorítja ezt a számot, melyet hét
hónapon keresztül kipróbáltak az
amerikai kórházakban és kliniká-
kon.

METEOR MOZI MŰSORA

Ünnepi műsorunk:

Vasárnap:

A NAGY ÁBRÁND
(Francia világsiker!) Híradó.

—O—

Hétfőn: 2 attrakció!
SZERELMI PÁRBA J.

(Loretta Young)
EMBER EMBER ELLEN

(Dick Foran)
Előadások: 3, 5, 7, 9 órakor.

—O—

Szeruan:

Rend katonái és Préri meghódítása

Beck hazatért

Varsó, április 8. Beck külügy-
miniszter ma délután fél 6 órakor
Varsóba érkezett. A pályaudvar
előtt összegyűlt tömeg „Eljen
Beck”, „Eljen a lengyel hadsereg”
kiáltással fogadta.

Hazánkban nagyszombaton még fo-
kozódott a rendkívüli felmelegedés és
a fővárosban 28 fokig, Pécsen és Sze-
geden 32 fokig emelkedett a hőmér-
seklet. Ilyen magas hőmérsékleti ér-
ték ezen a napon a meteorológiai in-
tőzet hetvenéves feljegyzései között
nem szerepel. Egész Európában csak
nálunk volt ilyen nagy a meleg. Csa-
padékot sehol sem mértek.

Jóslat: Elénkűl szél, Telhősebb idő
lőbb helyen záporosó, zivatar, a hő-
mérséklet esőkken.

Debrecenbe érkezett a svéd orvosok negyventagu csoportja

A svéd orvosoknak negyventagu
csoportja tegnap hajnalban autó-
buszon a Hortobágyra érkezett. A
svéd vendégek elragadtatással
szemlélték a puszta szépségeit s a
forró, szinte kánikulai napon győ-
nyörködhettek a Hortobágy esodá-
latos tüneményében, a délibáb-

**PÉNZTÁRAT
HA:
KONTSEK
MAGOT
VET!**

ban is.
A svéd orvosok csoportja dél-
után öt órakor érkezett Debrecen-
be, ahol dr. Bäcker István tanár
fogadta őket. A vendégek megte-
kintették a klinikai telepet s esodá-
latuknak adtak kifejezést a lá-
tottak felett.

Agyonlőtte a fiát, mert beperelte

Szolnok, április 8. Kunmadara-
son idős Liszka Albert jómódú
gazdálkodó tegnap délután bírósá-
gi idézést kapott, amelyből érte-
sült, hogy fia beperelte. Az idős
gazdálkodó kérdőre vonta vele
együtt élő házas fiát, hogy miért
nem intézte el az ügyet bíróság
nélkül. Az öreg gazdálkodó düh-
ben felkapta régi katonafegyverét
és rálőtt fiára, de a lőrés célj tő-

vesztett. Ifjabb Liszka kiszaladt a
lakásból és a ház előtt ülő édes-
anyja mögé bujt. Az idős ember
után rohant, fia mellől elrántotta
az anyát s három lépésről meggy-
szer fiára lőtt, aki néhány pere
mulca meghalt. A gyilkos apát dél-
ben beszállították a szolnoki
ügyészség fogházába. Az ügy sta-
táriális bíróság elé kerül, amely
közölesen megtartja a tárgyalást.

Biztosítson tűzkár ellen, kára megtérül!

Nagy tüzet okozott az égő gyertya

Szombaton este negyedtíz órakor a
Meszena utcára hívták ki a tűzoltókat.
Szállási Mihály háztulajdonos házá-
ban, a 17. szám alatt, amikor a tűz-
oltók kiérkeztek

lángokban állott az istálló meny-
nyezete,
amely különálló épület volt, fából
építve. A tűzhöz kivonult Ronesik
Jenő főparancsnok és Jakóbyni
felügyelő vezetésével két autó.

A tűzoltók már nem tudtak segíteni
és az teljesen leégett. A tüzet elősegít-
tette az, hogy a padláson széna volt
felhalmozva, amely pillanatok alatt
elgyulladt.

Az istállóból azonban sikerült még
idejében kimenteni egy lovat, tehent
és kisborjut és a tűz továbbterjedését is
megakadályozták. A vizsgálat meg-
állapította, hogy

Kiss József kocsis este gyertyát
gyújtott az istállóban, amit égre
olt felejtett. A gyertya csak 15
centiméternyire volt a mennyezet-
től és a lángja belekapott a száraz

tetőfába

A kár 2—300 pengő.

**Tavaszi
RETIKUL**
BÖRÖND-ARÚ
KÜLÖNLEGESSÉGEK
Tóthfalussy
BÖRÖNDÖS
SZAK ÜZLETÉBEN:
PIAC UTCA 40

Béautót

helybeli, vidéki és üzleti
utakra, utazásra rendeljen

Kun Józseftől

Debrecen, Rákóczi ucca 14.
Telefon: 25-17.

a STEYR személyautók
és a B. M. W. motorke-
rékpárok körzetképvi-
selete.

Új vállalat — Kocsibemutató
állandóan.

Albánia népe, élete történelme és az új fordulat

A világ érdeklődése már többször fordult Albánia felé. A regényes vidék harcias népe hosszú időn át tartó harcival terelte magára a figyelmet. Legutóbb akkor irtak a világlapok Albániáról, mikor Zog király feleségül vette a szép magyar grófkisasszonyt: *Aponyi Geraldinet*.

A házasság igen romantikus előzmények után jött létre. Az albán király egyik nővére 1937-ben Budapesten tartózkodott és többször megfordult a fiatal grófnő társaságában, aki az arcképét magában foglaló ékszer adott át emlékül. Az arcképet látta meg Zog király hazatérő nővérénél Albániában és *első látásra beleszeretett*. A király 1938 január 3-án meghívta a tiranai kastélyban tartott udvari bálra a magyar grófnőt és

még a bálon megkérte a kezét. Most, hogy az olasz csapatok bevonultak Albánia területére, nem érdektelen foglalkozni Albániával és népével.

Az Adriai-tenger fontos partvonalán húzódó és a Balkán értékes területeit magában foglaló ország. Albánia szabadsághőse a legendás *Skander bég* volt. Castrioti György, aki a török időkben harcolt Albánia függetlenségéért és *ő egyesítette a 15. században az albán törzseket.*

Albániában igen sok magyar járt, mert a világháború idején a nép egy része a központi hatalmakkal tartott, másik része azonban az olaszokkal tartott és így megindult ellenük a harc és *bevonultak a magyar bakák Albániába is.*

Az országban vannak hegyek, vadregényesek, de vannak mocsaras, maláriás területek is. A malária egyaránt pusztította a katonaságot és lakosságot. Voltak 1916-ban olyan albán községek, melyek csak néhány lakóházból állottak, de a temetőben többszáz volt a sír. A lakosok nagyobb része a mocsaras tengerparti részt kerüli is és nagy tömegben csak a hegyek között él. *Allattenyésztés a nép fő kétyere és igen primitív körülmények közt élnek.*

Néhány nagy város van csupán, ahol már a nyugati civilizáció gyökeret vert. A legnagyobb város Tirana 40.000 lakossal. Szkutari, Valona, Durazzó, Kora a legfontosabb városok.

Valona mellett vannak az olajkútak, melyeket olasz tőkésék hasznosítanak. Ezeknek a kútaknak a termése igen tekintélyes.

Albánia gazdasági fellendülését az olaszoknak köszönhetik, akik az állami bankhoz a pénzt adták és megkezdtek Albánia kincseinek hasznosítását. Az olaszok igen komolyan foglalkoztak a szkipetárok földjével.

Tavaly fontos utakat avattak fel és Ciano gróf olasz külügyminiszter személyesen aratta fel a tiranai olasz repülőteret és melegen tüntettek az olaszok mellett az ünnepélyen.

Az albánok 70 százaléka mohamedán, a többi katolikus. Ez a nép, mely sok törzsre tagozódik, modern uralkodót kapott Zog királyban, aki a legtekintélyesebb albán törzs vezére. Az olasz gazdasági segítség lehetővé tette Albánia nagy fejlődését Zog uralkodása idejében. Minden jel arra utalt, hogy az olasz barátság jegyében nagy jövő vár Albániára. Ez nyilvánult meg

tavaly április 26-án a tiranai esküvőn is, amikor 100 ágyú-lövés hirdette a tiranai királyi kastélyból, hogy a magyar grófnő felesége lett Zog királynak.

Fokozottabb tempóban igyekezett a király országát erősíteni, de úgy látszik, az olaszok érdeke ellen irányuló akció is erősödött. Az olaszok nem tűrték, hogy a befektetések veszélyeztetve legyenek és hogy a nagyszámú életért, akik Albániában dolgoztak, aggódni kényszerüljenek. Gyors katonai akcióval hatalmukba vették az albán partokat, megindultak az ország belseje felé és ezzel új fejezete kezdődött Albániának.

A feszült viszony Albánia és Olaszország között nem mostani keletű, mert 1925-ben az olasz befolyás alatt álló Nolit eltávolította szerb segítséggel *Achmed Zogu* és hat esztendőre köztársasági elnökké választották. Achmed Zogu

teljesen kezében tartotta Albániát, melynek területe

27.598 négyzetkilométer, lakosainak száma egy millió 5 ezer volt 1930-ban. Zogu a hatalom megszerzésének évében már eltávolított a szerb pártfogás alól és olasz politikát kezdeményezett, melynek első eredménye lett, hogy

50 millió aranyfrankot kapott Olaszországtól kölesön az ország gazdasági fejlesztésére. A barátság igen jól indult és 1927-ben a tiranai szerződésben kötelezték egymást, hogy **háboru esetén minden gazdasági és hadieszközzel egymás segítségére lesznek.**

Az olasz befolyás sulya eredményezte, hogy

1928 szeptember 1-én királlyá választották az albán törzsek Zogut.

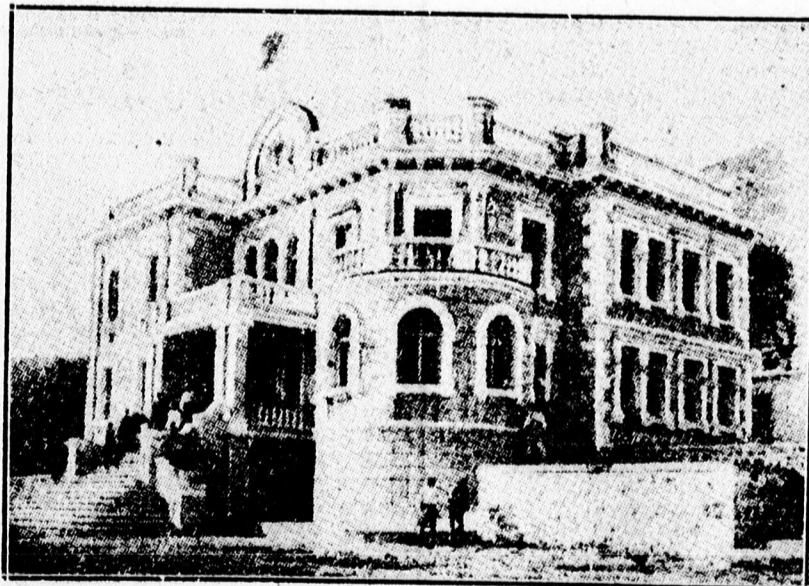
Az olaszok nagy vállalkozásba kezdtek Albániában, olajkutatást furtak, légiforgalmat teremtettek, utakat építettek és

újabb kölesönt is adtak, 100 millió aranyfrankot,

de ennek teljes összegét már nem folyásították, mert közben a Balkán szövetség felé hajolt Albánia és ezért feszült lett a viszony a két állam között.

A kölesönmegvonás miatt Albánia bezárta az olasz iskolákat, hazaküldte az olasz katonai missziókat, megvonta az olasz légiforgalmi jogát.

Zogu király 1934 februárjában aláírta a szerb-albán gazdasági szerződést. Olaszország tiltakozott és hogy érvényt szerezzen akaratának, az év nyarán megjelentek az olasz hadihajók Durazzó kikötő-

Ebben a kastélyban született az albán királyi pár fiugyermeke.

Gyönyörű modern ékszerek, karkötők és hihetetlenül olcsó zsebórák érkeztek
Pintér Gusztávhoz
Ferenc József út 18. sz.

A Vim-Sunlight

utalványok beváltását
1939 április 15-ig

meghosszabbítottuk.

Siessen a kedvező alkalmat kihasználni és váltsa be utalványát mielőbb kereskedőjénél.

Hutter és Lever Rt.

jében, Albánia tiltakozott Londonban is,

Szerbia pedig kijelentette, hogy ha ellenségeskedés kezdődik, nem marad semleges, hanem támogatja Albániát az olaszok ellen.

Tárgyalások indultak meg és sikerült elkerülni az összecsapást.

Albánia sokszor foglalkoztatja már az államokat, egyetlen terület Európának, ahol ugyyszólván állandó harcok voltak még az általános béke idejében is. Ha nem volt külső ellenség, akkor a vad hegyi törzsek egymás ellen harcoltak. Nagy harcokat vívtak a török hatalom ellen, mely megszállva tartotta országukat, a „sasok fiainak” hegyeit és völgyeit. A törökök mindig levertek véres küzdelmek után az albán törzseket, bár a győzelem nem volt soha teljes, mert a hegyek közé visszaszorult törzseket ugyszem tudták soha ténylegesen behódoltatni. A Balkán félszigetnek ez a nyugati, az Adriai tenger partjain elterülő része, melyet a macedonai vízválasztó hegység gerince határol a Jóni tengerig, mindig tüzfészek volt.

Már a kelet-római császárságnak sok baja volt az albánokkal és kétszer is vezettek hadjáratot, hogy elfoglalják és megtörjék kalózkodásuk miatt. A török hódoltság első idejében fanatikus harcok voltak a török seregben, ők voltak az arnauták, több híres török vezér került ki soraikból, többeket a magyar történelem is ismer (Köprülü).

Nemzeti szervezkedésük 1878-ban kezdődött az Albán Nemzeti Társulat megalapításával. Nápolyban az albánok 1901-ben tartottak nemzeti kongresszust és kérték, hogy a dél-olaszországi 200.000 albán kapjon albán iskolákat.

Az albán kérdés ismét foglalkoztatja a világot az olasz fegyverek előnyomulásával kapcsolatban.

(bem.)

608/1939. ü. o. A NAGYERDEI VÁROSI TENNISZPÁLYÁK BERBEADÁSA. A nagyerdei volt katonai lőtéren levő, vörössalak borítású tenniszpályák közül néhány 1939. évi április hó 1-től szeptember hó 30-ig terjedő 6 hónapos tenniszidényre, a város által való teljes karbantartás kötelezettsége mellett, — 250.— pengő bérösszeget szabadkézből berbeadó. A város a bérösszeg ellenében középhálót, valamint az öltöző használatát külön díjazás nélkül bocsátja a pályabérlők rendelkezésére. Részletes felvilágosítást a város szociális ügyosztálya ad, (telefon: 28—84.) Debrecen, 1939. április hó 6. — Polgármester.

Magolcsai Nagy Mihály

női konfekció üzletét

május elsejétől

Ferenc József-ut 37. alá
helyezi vissza.

Elköltözés idejéig mélyen leszállított árak.

5000 pengőre emelkedett a Juhász-Nagy Sándor alapítvány

A Juhász Nagy Sándor alapítvány, melyet a kiváló és köztiszteletnek örvendő egyházi férfiú 25. éves főjegyzői jubileuma alkalmából alapítottak tisztelői, újabb megajánlásokkal gyarapodott. — A ref. egyház pénztári hivatalának jelentése szerint Harsányi Imre presbiter 100 pengőt befizetett az alapítványra. Ugyanerre a célra Bartha István presbiter az előzőleg megajánlott 150 pengő adományát befizette.

A Dóczy-intézet leánygimnáziumának tanári testülete a következő beadványt intézte a presbiteriumhoz:

»A tanártestület dr. Juhász Nagy Sándor főjegyző urat, a Dóczy-intézet nagy jóakaróját és a tanári munka megértő támogatóját szeretettel köszönti egyházi szolgálatának 25. éves jubileuma alkalmából, Isten áldását kérve további munkásságára. Tisztelettel bejelenti a Presbiteriumnak, hogy a főjegyző úr nevét viselő alapítványhoz a leánygimnázium tanári testülete 50 P-vel járult hozzá. — Egyben bejelentette az igazgatóság, hogy ezzel az összeggel a dr. Juhász Nagy Sándor-alapítvány-nak egy leánygát obajítja megalapítani, melynek célja a Dóczy-intézetbe járó szegény, jóelmeletű és jó magaviseletű tanulók segítése legyen.

Ugyanerre a célra a Dóczy-intézet

tanítónőképző inézet tanári testülete is 50 P-t ajánlott fel a következő beadványban:

»Tanári karunk teljes mértékben értékelte azt a kiváló szolgálatot, melyet Juhász Nagy Sándor főjegyző úr egyházi életében teljesít, igaz hálát érez azért a támogató szeretetért, melyben iskolánkat részesíti és ezt a maga részéről is tiszteletteljes szeretettel és ragaszkodással viszonozza. — Őszinte szívből kívánja, hogy a jó Isten erőt, egészséget és munkakedvet adjon áldásos munkásságának további folytatására. Egyhangúlag elhatározza, hogy a dr. Juhász Nagy Sándor-alapítvány gyarapítására 50 P-t befizet.

Ugyanancsak az alapítvány leánygátára adományozott Futó András püspöki titkár, presbiter 30 pengőt.

A Juhász Nagy Sándor-alapítvány leánygátára öv. Szilágyi Sándor né az egyháznak ajándékozta a Tégláskertben fekvő egy kat. hold területű ingatlanát, melynek tiszta értéke mintegy 1600 pengőt tesz ki. Ennek jövedelméből a Dóczy-intézetbe járó szegény, jó magaviseletű, jó tanuló árvalányokat kell segélyezni, kik közül a debreceni polgári származású leányok előnyben részesítendők.

Ez újabb adományokkal a Juhász Nagy Sándor-alapítvány mintegy 5000 P-re növekedett.

Véget ért a 18. Országos Őrsvezetői Tábor

Hat nap telt el azóta, mióta jeleztük, hogy »a mai napon veszi kezdetét a 18. Országos Őrsvezetői Tábor«. — Hat napon keresztül ötszáz tiszántúli és felvidéki magyar cserkészfiú élt vidék és talán a megszokottnál kissé keményebb életet a helybeli Cserkészparkban. — Szombattól esütőtől hányszor szólalt meg a Cserkészpark riadót jelző harangjai, amelyeknek szavára minden cserkész lélekszakadva rohant a zászlórúdhöz és állt fel körülötte »U« alakban vagy a tábor lelkes parancsnokának, Rábold Gábor kerületi vezető-tisztnak »hozzám« vezényszavára a parancsnoki emelvény körül tömörült.

A tábor parancsnoksága semmi fáradságot nem ismerve törekedett arra, hogy a hat napnak a programját méltóvá tegye. Három délelőttön keresztül a forgószínpadok folytak a Cserkészpark egész területén. Szücs Endre csapatfőnök az irányítása és felügyelete mellett. Két őrsi akadályverseny és

egy egyéni teljesítmény próba zajlott le a hat nap alatt, amelyeknek sikeres lebonyolítása egyrészt szintén Szücs »Bandi bá«-nak, másrészt pedig ifj. Vásáry István h. vezetőtisztnak, a tábor helyettes parancsnokának, valamint Binder Gusztáv és Ádor Zoltán táborrész-parancsnokoknak a leleményességét és rátermettségét, ügyességét bizonyították. A repülőter és a katonai lötérgépek megtekintése, továbbá egy nagyszabású cserkészjáték, néhány érdekes előadás és még sok minden más hozzájárultak ahhoz, hogy a tábor sikere és eredménye százszázalékos legyen. Az esti táborütközések pedig a fáradságos, nehéz napokban összeszokott fiúkat mégjobban összeforrasztották, egybekapcsolták annak az ötszáz fiúnak a lelkét, akik azzal a céllal jöttek el ebbe a táborba, hogy tanuljanak és új tudásukat szétvigyék majd az egész országba és azt termékeny magyar lelkekbe ültessék át.

Csütörtökön délután azután utoljára

Monoky Nándor cég (Esterházy csemegeüzlet) husvétii jelentése:

prágai módra pácolt nyers sonka csülökkel 1 kg P 2.80
prágai módra pácolt nyers sonka csülök nélkül 1 kg P 3.—
prágai módra pácolt főtt géplapocka 1 kg P 4.—
prágai módra pácolt főtt gépsonka (gyógysonka) 1 kg P 5.—

ESTERHÁZY Husvétii likőrök, desszertek, tojások, bójti halak, szardiniák, sajt, 1 korsó 2 literes — — — — P 3.20 vaj, turó stb. a legnagyobb választékban!
Korsóbetét külön 1.— P.

Monoky Nándor (Esterházy csemegeüzlet) Piac u. 30.

ra gyűltek össze az őrök, rajok, századok és táborrészek rövid, néhány-perces búcsúösszejövetelre. Fél 6-kor pedig utoljára szólalt meg a 18. Országos Őrsvezetői Táborban a riadót jelző harang, utoljára hangzott fel ebben a táborban a Himnusz és ereszkedett le annak hangjai mellett a nemzeti színű lobogó. Rábold Gábor táborparancsnok megható és buzdító szavakkal búcsúzott a tábor résztvevőitől. Röviden kifejtette annak a jelentőségét, hogy ez az ötszáz fiú most elhagyva a táborát, szétszéled az ország, illetőleg a Tiszántúl és a Felvidék minden részében és most már ők is vezetői munkát fognak végezni. »Ez a tábor — mondotta — ellátott benneteket

hasznos, részben szellemi, de főleg gyakorlati tudnivalókkal. Ez a tábor azonban azt kéri, nem is kéri, hanem követeli tőletek, hogy a magyar fiúért ezentúl ti is fáradságot nem ismerve küzdjétek és dolgozzatok annak érdekében. Ugyanakkor azonban erőt és kitartó akaratot is ad ez a tábor ahhoz, hogy először jobb, azután jó munkát végezzétek.«

Az oszlás után minden fiú bement megegyeszer a tábor irodájába, amely Felker Gyula ker. főtitkár vezetésével az egész tábor alatt igen fontos és felelős munkát végzett, hogy átvegye a tábor elvégzését tanúsító igazolványt. Azután lassanként kiürült a Cserkészpark. (A. Gg.)

A Hév. alkalmazottak családi házakat óhajtanak építeni nyugdíj alapjuk vagyonából

A debreceni Helyi Vasút alkalmazottai érdekes tervvel fordulnak igazgatóságukhoz. Évek óta foglalkoznak azzal a gondolattal, hogy az alkalmazottak nyugdíjintézetének, tehát a nyugdíjalapnak készpénzvagyonát értékálló és megfelelő kamatot hozó ingatlanokba fektessék. Az alkalmazottak azt az óhajukat terjesztik az igazgatóság elé, hogy fogadják el Beck Ede villamoskalauz régebbi tervét, amelyben azt kéri, hogy a nyugdíjalap vagyonából kis családi házakat építsenek a HÉV alkalmazottaknak. Felhozzák, hogy ők a bérlakásokért 25—32 pengő lakbért fizetnek, tehát ezt az összeget ha néhány pengővel még kiegészítik, akkor könnyen letörleszthetik a ház árát. Azoknak az alkalmazottaknak, akik már vásároltak telkeket, vagy házukat is félig felépítették, adjanak annyi kölcsönt, hogy befejezzék az építkezést. Azok számára pedig, akiknek egyéb adósságaik vannak, két-há-

romszáz pengővel nagyobb összeget utaljanak ki, mint a házépítési költség, hogy sehol se maradjon fizetési kötelezettsége, csak a nyugdíjalappal szemben.

Az alkalmazottak felhozzák, hogy ezzel a módszerrel sok családi ház építését kezdenék meg, ami az építőipar, mint kulcsipar foglalkoztatás szempontjából elsőrangú előnnyel bírna. Az alkalmazottak biznak benne, hogy ez a régi tervük most megvalósulásra talál, tekintettel arra, hogy dr. Tichy Antal kormányfőtanácsos HÉV üzletigazgató szivesen felkarolt minden olyan gondolatot és akciót, amely a nyugdíjalapot százszázalékosan át tudja menteni a jövőre. Az a szociálpolitika, amelyet Gál Samu, a volt igazgató képviselt a HÉV-nél, most is teljes mértékben folyik, sőt fejlődik és így van remény arra, hogy beátható időn belül a HÉV alkalmazottak családi házaiknak az építését megkezdik.

Éjjeli zene Nagypéntek éjszakáján

Mielőtt a kakas megszólal, háromszor megtagsz engem, — mondta Péternek Jézus elarultatásának éjjelén. S mikor eljött Ő meggyalázásának és megkínzásának órája, Péter azt is letagadta, hogy ismerte volna valaha, de mikor megszólalt a kakas, eszébe jutottak az Úr szavai, kiment és keservesen sírt.

A nagypéntekre virradó éjszaka emberi tragédiája ez: a teremtmény megtagadta a Teremtőt, a megváltott nem vállalta a közös sorsot az őt Megváltóval, de a lelkek mélyén él a jobb érzés, mely ennek a napnak megszentelését követeli: egy napi gyászt azért, aki örök öröme való lehetőséget szerzett élete árán az embernek. A nagypéntek esendes nap, melyen elnémul a könnyű szórakozások zaja azok számára, akik lelkükben felépítették az Isten templomát s keresik magukban legalább ezen az egy napon a krisztusi magvetés hajtásait.

S nagypéntekre virradó éjsza-

kán éjjeli zene szólalt meg egy ablak alatt Debreczenben, a kálvinisták Rómájában, azoknak legnagyobb ünnepén. Megdöbbenően és mehostráncztatón igaz a nóta: »Nem tudok én megjavulni...« — Igen, Megváltó, az ember nem tud megjavulni, a Te áldozatod kevés volt Judás nemzetségének, az évfordulón újból a szeretet megnyilvánulásával árult el Téged az ember, ki elfeledte szavaidat: Jaj a mehostráncztatóknak! Alában az órában, melyben a Tökéletesség felett ítélkezett az emberi bűn, valaki azt húzatta: »...most vagyunk az égben« — ő nem tud arról, hogy Te leszálltál égi trónusodról, hogy az égben ma sírnak és szenvednek az angyalok, — ahogy nem fogja tudni mi sírt fel a hegedűn egy nagypéntek éjjel, csak akkor jut emlékezetébe, amikor neki is megszólal a kakas. S akkor majd kiragadja magát az élet megszédítő örömei közül, hogy keservesen sírva elinduljon megkeresni Krisztust, aki nagypénteken öörte is imádkozott: Atyám boeás meg nekik, mert nem tudják, mit eselkeszenek. (V.)

Eső ernyőt legjobbat legolcsóbban az
Ernyőszalonból
vehet Piac u. 77. Linoleummal szemben. Javítás áthuzás

MAYER EMIL okl. gépészmérnök
 átköltözött
 Angol Királynő mellé Kossuth-utca 23 szám.
 Rédiók legnagyobb választékban.

**Bejelentési razzlákat tart
 Debrecenben a rendőrség**

Az államrendőrség debreceni kapitánysága állandóan figyelemmel kíséri a város területén lakást változtató személyek be- és kijelentését.

Megtudtuk, hogy az utóbbi idő-

nem ők is. Mulasztás esetén egyetemlegesen lesznek megbírságotva. A rendőrkapitányságtól kapott felvilágosítás alapján felhívjuk olvasóink figyelmét arra is, hogy a be- és kijelentések pontos eszközölése nemcsak törvény-

szabta kötelesség, hanem igen fontos egyéni érdek is, mert illetékességi, állampolgársági, házassági inségsegély stb. ügyekben kért lakbizonylatok kiadása azon múlik, hogy a kérvényező annak idején pontosan eleget tett-e bejelentési kötelezettségének illetve, hogy volt lakáshelye be és ki volt-e pontosan jelentve.

Az utóbbi időben számtalan kérelmezőnek kellett megtagadni a lakbizonylat kiadását, mert bejelentései nem voltak rendben. Epen ezért jól teszik mindazok, kik be-költözésük, vagy elköltözésük alkalmával figyelemmel kísérik, hogy szállásadójuk őket pontosan be-, illetve kijelentette-e.

Eternit
 AZBESZTCEMENT NAGYLEMEZ.
 Könnyen tisztán tartható.
ETERNIT MŰVEK
 Budapest, V. Berlini tér 5.

Kérjen egy pohárka
MECSEKIT
 a NEMZETKÖZI VÁSÁRON
 7. számú pavilon

Igyon **LITKE** pezsgőt
 a NEMZETKÖZI VÁSÁRON
 7. számú pavilon

**Érdekes adatok
 Debrecen város
 életéből**

Márciusi statisztika.

Több, mint félmillió pengőt fizettek adóba Debrecenben március folyamán. A pontos összege a befizetett adónak 536.441 pengő, mely azonban kevesebb 15.000 pengővel, mint az előző évi márciusban befolyt adó.

35.000 pengőt fizetett ki műszaki munkálatokra a város márciusban. Ezek közül jelentősebbek voltak a közvágóhídi új hűtőház, gazdasági iskolai építés, tüdőbeteg gondozó építés és a zsigogó esaternázása.

Inségmunkára 33.125 pengőt fizetett ki Debrecen város az elmúlt hónapban. A végzett munkák közül a város különböző pontjain kertészeti munkák, Köztemető és Hősök temetőjének rendezése és a nyulási légiturisztikai leszállóhely földmunkálatai voltak jelentősebbek. A város márciusban 130 szellemi inségmunkást foglalkoztatott. Állandó közsegélyezésekre 7422 pengőt, esetenkénti segélyezésekre 1107 pengőt fordítottak.

512 munkakereső embert közvetített állásba a munkaközvetítő hivatal márciusban. Egy hónap alatt 554 munkahelyet és 644 munkakeresőt tartott nyilván. A munkahelyek közül 156 férfiak, 398 nő és tanulók részére jelentetett be.

Emelkedik a strandfürdő látogatóinak száma. Márciusban 11.180 látogatója volt a fedett uszodának, míg az előző év márciusában csak 8882. A strandfürdő forgalma Kiss Ferenc fürdőigazgató vezetése mellett állandó fejlődést mutat. Az

uszoda bevétele 5602 pengő volt.

498 illetőségi és állampolgársági bizonyítványt kértek egy hónap alatt Debrecenben. Márciusban ennyi illetőségi és állampolgársági ügydarab érkezett a városhoz. Községi kötelekbe 26 egyén véte-tett fel, visszahonosítást nyert három kérelmező.

27 új iparigazolványt adott ki márciusban az iparhatóság. Az iparhatósági biztos részvett az ipartestület elnöki tanácsülésén s az iparhatóság a helybeli zálogintézeteket is felülvizsgálta.

Amerikai sportíró könyvet ír a hortobágyi vadlibázásról. Március folyamán egy hétig tartózkodott a Hortobágyon Campen Heilner amerikai sportíró, aki Amerikában halászatról és sportokról írott

könyveivel rekord példányszámot ér el. Van Campen bejárta a világ vadászterületeit, ő maga szenvedélyes libavadász. A hortobágyi vadlibavadásatról rövidesen könyve jelenik meg Amerikában.

123 külföldi és 2228 belföldi vendég tartózkodott márciusban Debrecenben. A vámsorompókat öt külföldi és 1243 belföldi, de nem debreceni gépkocsi hajtotta át.

Több ezer prospektust küldött szét a világ minden részébe az Idegenforgalmi Hivatal, mely márciusban széleskörű munkát fejtett ki az idegenforgalom fel- lendítésére.

Háromszor közvetítette a rádió a hortobágyi vadlibavadásatot. Az első közvetítést, mely március hó 12-én volt, meg kellett közkívánatra ismételnis ennek is olyan sikere volt, hogy április 2-án harmadszor is leadta a rádió a viaszlemezre felvett vadlibapuskázást. Helyszíni közvetítéseknel egészen rendkívüli rekordot ért el a hortobágyi vadlibavadászat Budinszky Sándor élvezetes konferálásával.

**Borzalmas szerencsétlenség
 a pályaudvari guritónál**

Borzalmas szerencsétlenség történt szombaton délelőtt hajnali fél három órakor a nagyállomáson. A 24. számú őrháznál

egy ember testét görgette le az egyik vasúti kocsi a nyílt pályán a guritótól.

A vasúti teste teljesen össze volt törve és patakzó vére végigöntözte a síneket.

Dere György 55 éves máv. kocsirendező a szerencsétlenül járt ember, aki Hajdúszoboszlón, Eszaki sor 19. szám alatt lakik. Kivonultak a mentők és kiszállították a súlyosan sérült eszméletlen embert a klinikára. Reggel megkezdődött az ügyben a rendőri vizsgálat.

Az éjszaka sötétjében senki sem látta, mi történt a mozgó vasúti kocsik között. A jelekből megállapították, hogy Dere György a guritónál elengedett szabadon futó teherkocsit szokás szerint fékpapucsot akarta lefékezni. Nincs ugyanis minden kocsin fék és ezzel a módszerrel szokták a guritóról leengedett kocsik sebességét mérsékelni. Amikor a fékpapucsot a rohanó kocsi elé akarta tenni, az elkapta és balkarját könyökéből lemetszette úgy,

hogy csak egy-két bőrlebensy tartotta össze a rongyolt végtagot.

A kocsi tovább sodorta még egy darabon a borzalmas kínokat átélő szerencsétlen vasúti és eközben fején is megsérült.

A füle tájékán baloldalt tenyérynél nagyságú, koponyacsontig hatoló tártongó sebet szenvedett az ütdéséktől. Vágott és szakított sebeit először a mentők kötötték be, azután a klinikán vették gondos kezelés alá az életveszélyesen sérült embert, akinek karját amputálták.

13810/1939. VI. HIRDETMÉNY. Közlöm az érdekeltekkel, hogy a városi elsőfokú közigazgatási hatóságnál, Kossuth u. 20. sz. a gazdasági munkavállalók és munkaadók közötti szerződés megkötésénél való közreműködéssel Szegedy Lajos tb. aljegyzőt és dr. Varga János tb. fogalmazót bíztam meg, a munkásszerződések alapján felmerülő vitás kérdésekben az első fokú teendők ellátásával pedig dr. V. Antal és dr. Bodnár József tb. tanácsnokot, valamint Nagy József áll. papidíjas irnokot bíztam meg. Polgármester.

**Mindenkori
 ajándéktárgyak**

üveg- és porcellán edények szolid áron, a legnagyobb választékban a

Kaszanyitzky

cégnél, Ferenc József-ut 57.

Üvegezés

Képeretezés

ALAPITVA 1852

Divatos tavaszi cipők
 nagy választékban, olcsó árban a
Robur cipőüzletben
 Piac utca 50. Szent Anna u. sarok.

D. K. W.

1939. évi újtypusú autók árai:

Front Normal Limousine	P 2'750
Front Special Limousine	P 3'100
Meisterklasse Limousine 2 ajtó	P 3'360
Meisterklasse Limousine 4 ajtó	P 3'525
Meisterklasse Limousine Cabriolet	P 3'600
Luxus Cabriolet 4 ülés	P 4'470
Luxus Cabriolet 2 ülés	P 4'400

BMW. AUTÓ

45 HP. Limousine 2 ajtó	P 6'500
50 HP. Limousine 4 ajtó	P 8'170

Közvetképviselő:

Szoboszlai István

Széchenyi-utca 24. Telefon: 10-80.

Veszedelemes tolvajbanda került hurokra zsákmánnyal együtt

A debreceni esendőrség két házaspárt kísért át szombaton délelőtt a rendőrségre. Az asszonyok hátán négy batyu volt és abban tizenkét darab lizott tyúk. A baromfiakat letették a folyosóra és megkezdődött kihallgatásuk.

Balogh András napszámos Percses uca 21. szám alatti és Balogh Sándor favágó Szent Anna uca 36. szám alatti lakosok

pénteken este összebeszéltek, hogy tekintettel a Húsvéti ünnepekre, valami üzletet kellene lebonyolítani; hogy pénzhez jussanak. Elindultak gyalog az éj leple alatt és Kismacs környékén összehajtották a tizenkét baromfit,

amit reggel behoztak Debrecenbe és a Rákóczi úti piacon akarták értékesíteni.

Ugy beszélték meg, hogy a két tolvaj felesége elébe megy az embernek és átveszik tőlük a lopott holmit. Így is történt.

A két asszony a Kisállomásig elébe ment a járőröknek és négy batyuba dugták a tyúkokat.

Az arra járó esendőrség gyanusnak találta őket és amikor nem tudták igazolni a baromfiak eredetét, előállították őket. A rendőrség a esendőséggel karöltve folytatta az ügyben a nyomozást. A szereplők nem ismeretlenek már a büntető hatóságok előtt. Egy kiterjedt betörőbandáról van szó, mely sorozatos lopásokat követett el. A négy most elfogott embernek büntetés is vannak, akiket csakhamar ártalmatlanná tesznek a nyomozók.

STYL SZALON

SZÉCHENYI UCCA 11.

A legújabb divatlap és rajzok után méltányos áron elsőrendű munkát nyújt.

Most már... nemcsak csillárt, rádiót, de kerékpárt is legolcsóbban szeresheti be **Gulyás-nál**

Piac ucca 59.

Előnyös részletfizetési feltételek.

Telefon 32-19.

A Kollégiummal kapcsolatban felmerült a közgazdasági oktatás terve

A Kollégium küszöbön álló 400 éves jubileumának esztendejében érdekes és korszerű terv vetődött fel arra nézve, hogy az ősi Kollégium esetleg már ez év őszén tárja ki új iskolájának, a református kereskedelmi iskolájának kapuit.

A terv szerint sürgősen be kell vezetni a közgazdasági oktatást a Kollégiumba, meg kell látni az új életformát, melyre Kormányzó Urunk, a Kollégium egykori növendéke is rámutatott 1937-ben, amikor a következőket mondta: „Gyermekeinkbe, ifjúságunkba bele kell nevelni az érdeklődést a gazdasági élet iránt, a vonzódást a szabad pályák felé... Bizom benne, hogy a mi tehetséges fajtánk, amely mindenre alkalmas, amely mindent el tud érni, ha akar, ez is meg fogja tanulni.”

Komoly érveket hoznak fel a terv mellett, hogy meg kell nyitni a Kollégium kapuit a gyakor-

lati életre készülő ifjúság előtt is. Most, amikor új lehetőségek nyílnak meg a magyar ifjúság előtt, a színmagyar kálvinista ifjúságnak kell egy olyan intézet, ahol megkapja azt a szellemet, amellyel aztán kiverektszi a maga helyét a közgazdasági életben, mint ahogy évszázadokon át kiverekedte a hivatali életben. Rámutat a terv arra, hogy a Kollégium ma csak hivatali pályára képezi a református ifjakat, mind a mezőgazdasági, mind a kereskedelmi oktatás hiányzik. Olyan szempontok ezek, melyek követelősen szükségessé teszik a gyakorlati életre készítés bevezetését is a Kollégiumban, hogy a régi református nagykereskedők múltó utódait kinevelhessék a mai ifjúságból.

Ez nagyjában vázolja az érdekes terv, melynek bizonyára élénk visszhangja támad.

Hogy született a Kukukónia elnevezés

Debreceni család őseinek szerepe a tatárjárásban.

Nappainkban az őskutatás egyre általánosabbá lett. Emberek ezrei keresgélnek elfakult lapok, sárga martikulák öreg főlíráskönyvekben a már régen elporladt elődöket.

Ebben a lázas előkutatásban külön érdekesség, hogy mint általában rendszerint történelmi szokott, azok bukkannak rá őseikre, akik egyáltalán nem keresik azokat.

Igy történt, hogy Csomor Gyula mozitulajdonos, törvényhatósági bizottsági tag, a nemes szíveről, emberbaráti itteiről és értékes ötleiteiről, indítványairól közismert férfiú esetében. Egy nemtörvényes történelmi munkáiról értesült Csomor Gyula ősrégi magyar nemesi családjának egyik ősi ágáról, illetve azoknak tatárjárás-kori szerepéről.

Az érdekes munka Gutori Földes György 1932-ben „Kukukónia lelke” cím alatt egy csallóköz történelmével foglalkozó könyvet adott ki, amelynek minden sorából szülföldje, a Csallóköz iránti szeretet sugárzik.

A Csallóköz honfoglalóktól eredő ősi lakóinak van egy tréfás elnevezésük is: kukukónak hívják őket és Kukukóniának szülföldjüket. Sok bosszúságot váltott ki ez az elnevezés a Csallóköz nemes lakóiból pedig igazán csak büszkék lehetnek rá, mert ehhez az elnevezéshez is a minden időkben kitűnő és bátor fegyvertényeik alapján jutottak már a régi időkben, amikor a németújvári grófok és egyéb esetekben vitélül és eredményesen harcoltak és megvédték mindmáig magyarságukat és ősi birtokukat. Mert ha támadásnak nem lehetett helye a túlerők ellen s így ha védelemre került a sor, az avar időkben fennmaradt fedezékekben védekeztek, már akkortáiban a háború modern technikája szerint. E fedezékekben elhelyezkedve — egymástól hangot halló távolságban a kukk-szóval jelentették sorban egymásnak egyenként, hogy helyükön a

védelemre készen állanak.

Innen származik a „kukukó” elnevezés s annak eredete Csomor Gyula debreceni mozitulajdonos egyik őseinek a tatárjárás-kori esetével áll összefüggésben, mint ezt a történelmi adatok alapján Guttori Földes György könyvében megírta.

E könyvben a történetíró Kukukónia címmel az elnevezés eredetét így beszél el:

„Az 1240. év karácsonyán Somorján a budafai Ombud, Csomor, másképpen Szerecsen, Ungya és testvére Ethuru, a kazár származású Sido, Kekudfia, Endre, Zeke, Tumb Miklós, a rétei Gergely, vagy Pirkkel

abban egyeztek meg, hogy a tatárok elől asszonyaikat és gyermekeiket a nádasok közé bujtatják, s hogy megismerjék távolabbról is egymást, a tüzeshasú békák hangját fogják utánözni, úgy hogy Csomor terve szerint az egyik mondja vékony hangon kuk a másik feleljen vastagon, hogy: kó.

1241. április 11-én, a muhi esata után a Hernád mecsarai között döglött lova alá szorulya feküdt Csomor, a fekete képű, aki mellett a vajkai Csegét ölték meg a tatárok.

Csomor nem bírt a lova alól kiszabadulni, amikor a derengős félhomályban egy lovát vezető kardos embert lát akiről azonban nem tudja, hogy barát-e, vagy ellenség?

— Kuk — mondja Csomor a tüzeshasú béka hangján.
— Kó — felel a lovas, aki Kekudfia Endre volt és Csomort kiszabadítva mindkettőn megmenekültek.

Aztán jött a tatár végig Csallóközén. Elpusztított mindent, de emberéletet nem sokat. Hova lettek, hova tűntek? A hanban, amelybe még tatárlovas se ment be ziviesen, csak a tüzeshasú békák szóltak itt-ott: kuk-kó”.
Guttori Földes György történetíró a

Selymet szövetet Unióra

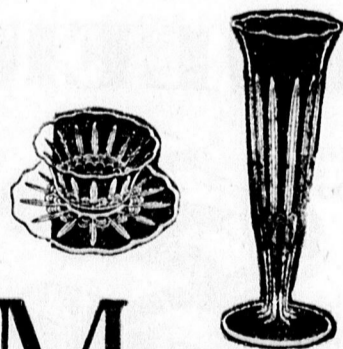
Dávidtól

Piac utca 44.

fentiekhez még a következő megjegyzést fűzi: „A kukkó-szó ilyenén módon keletkezése szájhagyományainkban is megtalálható. A nevek korhűek. A Csomor, Méhes, Olgya, Kósa, Nagy, Végh, Sido családok ősei ezek. Egy 1165. évi kiváltságlevélben, mely a Fér Codex által is megemlíttetett s ma is eredetben megőrzött, a maga nemében egyetlen kiváltságlevél, melyet III. István király adott ki s ebben szerepelnek Csomor, másképp Szerecsen, Ombud, Kesud és Endre.”

Igy bukkant rá őseinek egy érdekes történelmi epizódjára Csomor Gyula, debreceni mozitulajdonos, akinek családja aztán a Csallóköz vidékéről a századforduló táján elszármazott Debrecenbe. Nappainkban, ebben az őskutató-korban így vetődött fel előtte az értékes történelmi dokumentum nélkül, hogy kereste volna.

Igaz, hogy Csomor Gyulának, a debreceni szegények jóltevőjének, a nemeslelkű emberbarátnak nem is kellett ezt keresnie. Az ő nemesi levelét emberi lelkekre írták a hála és szeretet sugárzó aranybetűivel azok az emberek, akiknek szeméről könnyecspeket törölt, akiknek reszkető kezébe kegyeret adott s akiket támogatni, érdekében szót emelni, dolgozni nem szűnt meg egy életen át.

MOLNÁR JÁNOS

KOSSUTH-UTCA 3. SZAM

Húsvétra
szép és olcsó üveg,
porcellán

**Főutcai
előkelő üzlet**
keres gépirásban és
könyvelésben jártas
több éves gyakorlattal
rendelkező jómegjele-
nési keresztény női
munkaerőt.

Részletes leírást »azonnali« jel-
legre a kiadóba kérünk.

Nagyarányu jótékony- célu tárgysorsjáték

A debreceni jogászok Werbőczy Bajtársi Egyesülete, nagyszabású tárgy sorsjátékot rendez. A jogász színeket viselő kis sárga sorsjegyből már több mint ötezer darabot adtak el. A jövődelem jótékonycélú szolgálat. „Turul” üzletet akarnak alapítani Debrecenben, úgy ahogy már hasonló „Turul” üzemek és boltok máshol az országban már vannak. A másik cél az, hogy meg szervezzék egy nyaralási akciót arra érdemes bajtársak részére. Ez az akció nem szórakozást kíván nyújtani a fiataloknak, hanem az a célja, hogy megismerjék a benne részesülők a magyar falut a népével.

Százötven értékes nyereségy szerepel a tárgysorsjátékban, összesen 1500 pengő értékben. Ez a lista azonban még növekedni fog. A nyereségytárgyak között szerepel Aszmann Ferencnek egy világot megjárta híres fotóalkotása, továbbá 4+1-es rádiókészülék, nyaralás a Balaton mellett, s kerékpár, evőkészlet, gramofon, szervíz, ezüstneműk, szőnyegek, üveg, s porcellánárak, kézimunkák, órák, díszlámpák, flóbertpuska, piperecsomagok, fénykép, kávéfőző könyvek borok, pezsgő, tászkák, desszertek stb. Július 6-án 16-án, vasárnap délelőtt 11 órakor a Vitézi Székházban. Fő-elárulást Buray.

— Sok kellemetlen betegségtől szabadul meg, ha minden este lefekvés előtt 2-3 szem Artin-dragét bevéve, elmozdítja a bélesatorna kiürülését.

Uj áraink

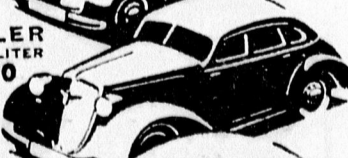

ADLER

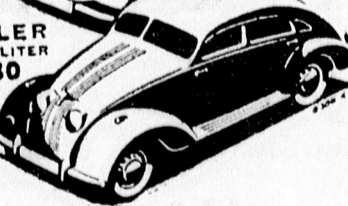
JUNIOR
1 LITER
3900
PENGO

ADLER
2 LITER
5410
PENGO

ADLER
2.5 LITER
7180
PENGO

Körzetképviselőt:
SZIKSZAY SÁNDOR
garázs és berautófuvarozási
vállalat
Debrecen, Ferenc József út 60.
Telefon: 12-45.

A Légoltalmi Liga debreceni csoportjának rendkívüli közgyűlése

A Légoltalmi Liga csoportja április 8-án délelőtt 11 órakor az ipar-
terület dísztermében rendkívüli
közgyűlést tartott.

A nemzeti ima: »Hiszek egy Istenben« elmondása után a gyűlést Nagy József ügyvezető alelnök nyitotta meg, üdvözölte a liga megjelent tagjait és ismertette a debreceni csoport ezévi működését. Bejelentette, hogy Debrecen városa 12 körzetre éspedig 5 belső és 7 külső körzetre oszlik s hogy a körzetekben az ismeretterjesztő, tájékoztató előadásokat a körzetirányítók, oktatók végzik, akik hivatalukat odaadón, megfelelően terjesztik és kiváló munkálkodásukért a közgyűlés elismerését fejezte ki.

Bejelentette az ügyvezető alelnök, hogy a belső öt körzetben a házparanesnokok kiképeztek és minden házban a házparanesnok vezetésével az örségek megalakultak s a külső kertsegi körzetekben is rövid idő alatt teljesen befejeződnek a kiképezések és az összes örségek beosztása. Ezután ismertette a nőknek tűz, első segélynyújtás, mentőszolgálat kiképzése terén tartott oktató tanfolyamait, melynek során 245 nő képezetett ki és vizsgáztatott le.

A rendkívüli közgyűlés elismerését, köszönetét fejezte ki dr. Péter

Zoltán ref. főgimnáziumi tanár-
nak, dr. Szily Tibor főorvosnak az 1939 február 1., 14. és 15. napján az Apolló mozgóban a nők részére tartott kiváló szakelőadásukért, valamint a Nyilastelepen a nők részére tartott oktató, kiképző előadásokért Mezei Béla ref. lelkésznek, Kiss László róm. kat. segédlelkésznek, dr. Ivánka Imre orvosnak, Lovász János és Fáy Aladár oktatóknak kiváló szakoktatásukért.

A közgyűlés a jelentés az ügyvezető lelkes éltetése közben tudomásul vette.

Ezután a közgyűlés nagy lelkesedéssel egyhangúlag megválasztotta Lossonezy István főispánt tiszteletbeli elnöknek, dr. Rugonfalvi Kiss István egyetemi tanárt elnöknek, Nagy József ny. r. főtanácsost ügyvezető alelnöknek.

Rugonfalvi Kiss István elnök, Nagy József ügyvezető alelnök a közgyűlésnek megköszönve megválasztásukat, kijelentették, hogy arra törekednek, hogy a légoltalom helyesen, megfelelően kiépíthessék s a légoltalom szervei megfelelően, jól működjenek. Az elnöki tanács, valamint az országos kerületi elnökség közgyűléseire küldendő tagok megválasztása után R. Kiss István elnök a gyűlést bezárta.

Doctor Ármin műszaki tanácsos meghalt

Mely részvételt keltett széles körben a hír, hogy *Doktor Ármin* műszaki tanácsos, ny. kerületi iparfelügyelő, a volt es. és kir. haditengerészet mérnök-korvettkapitánya elhunyt debreceni lakásán. Doktor Ármin 1873-ban született, édesapja dr. Doktor Frigyes hírneves orvos volt.

Gépészmérnöki diplomájának megszerzése után a haditengerészet tényleges szolgálatába lépett, ahol többéves szolgálat alatt hadihajókon majd az egész világot bejárta. Midőn Nyíregyháza iparfelügyelőnek nevezték ki, katonai állását polgári foglalkozással cserélte fel, családot alapított. Dr. Engel Ignác, Bihar vármegye tb. főorvosának leányát vette el feleségül és több mint egy negyedszázadot át Nyíregyháza közelében tekintélyes és megbecsült szerepet töltött be. Mintatisztviselő volt, a legkiválóbb minősítéssel és emelt minden kulturális és nemes-

célú mozgalomban tehetségének megfelelő vezető szerepet vitt. Szívósága, közvetlensége, válogatás nélküli emberszeretete, magasrendű szociális érzéke jellemezte minden eselekedetét. Munkabírása, szorgalma, kiváló szakértelme közzismert volt. A háborús évek alatt huzamosabb időn át öt vármegye iparfelügyelői szolgálatát látta el példásan. A II. oszt. polgári hadierdemkereszt tulajdonosa volt.

Rajongója volt minden szépnek, nemesnek, mindannak, ami az emberi kultúrát és civilizációt előbbre vitte.

Példás családi életet élt és emelt ügy Nyíregyháza, mint Debrecen társaséletében is jelentős szerepet játszott. Nagyon sok jóbarátja és igaz tisztelője gyászolja Doktor Ármin, az igaz, jó embert, kiváló tisztviselőt, nagyírű gépészmérnököt és szakértőt.

Temetése vasárnap délben félegy órakor lesz.

Pótolhatatlan veszteségünk fájdalomtól porig sújtva tudatjuk rokonainkkal, barátainkkal és ösmerőseinkkel, hogy a legodaadóbb férj, apa és nagypapa, melegsívű jó ember, igaz emberbarát

DOCTOR ÁRMIN

műszaki tanácsos, nyug. kir. kerületi iparfelügyelő, a volt es. és kir. haditengerészet gépészmérnöki karának volt tényleges századosa, a II-ik oszt. polgári hadi érdemkereszt tulajdonosa stb. rövid szenvedés után 1939 április 7-én elhunyt.

Drága halottunk földi maradványait 1939 április hó 9-én déli 1/2 órakor helyezzük örök nyugalomra Debrecenben az izraelita sírkert halottas házából.

Doctor Árminné sz. Engel Irén
bánatos özvegye
Barát Istvánné sz. Doctor Edit
Dr. Sarkadi Sándorné sz. Doctor Mária
gyermekei
Sarkadi András és Barát János
unokái,

Dr. Sarkadi Sándor
Barát István
vejei,

És a gyászoló rokonság,

Minden külön értesítés helyett,
Autóbusz 12 órakor indul a Megyeházától.

Gyapju kalap

5-98

Frank Imre

Arany Bika

Szerdán lesz a ref. egyház presbiteri ülése

A ref. egyház presbiteriuma április 12-én, szerdán délután 4 órakor tartja gyűlését az egyház tanácsstermében. A presbiteri gyűlésre dr. Révész Imre püspök, lelkészelnök és dr. Kölesy Sándor főgondnok kibocsátották a meghívót.

A bresbiteri gyűlésen került sor az elhunyt dr. Görgey Márton és Kamuti Lajos presbiterek helyének betöltéséről. Helyükre Varjassy Gyula kosárfonómestert és Zöld Mihály esapókerti egyházi tagot hívják be, mint következő pótpresbiteret. A gyűlésen folytatják le a szavazást két egyházkerületi világi tanácsbírói tisztségre, melynek egyik jelöltje dr. Kölesy Sándor polgármester, továbbá egy egyházmegyei tanító-képviselői tisztségre. Ezen az ülésen szögezik le az elvi állásfoglalást a református munkásmozgalom tárgyában.

Nem jelent meg a tárgyaláson a vádlott méltóságos asszony

Nyíregyháza, ápr. 8. Néhány hónappal ezelőtt nagy feltűnést keltett

egy nyugalmazott magasrangú főtisztviselő különváltan élő feleségének,

Mátyási Zoltánnak nyíregyházi szerelése, aki autón érkezett a Korona szállóba és Simkovics szüestől bundát és Mayer ékszerészől

nagyobb értékű ékszereket akart kiesalni különböző úrüggek alatt.

Tervét azonban keresztülhuzta a Korona szálló alkalmazottainak ébersége.

Mátyásiné egyébként az ország majd minden nagyobb városában, így Debrecenben is követett el hasonló szélhámosságokat.

Mátyásiné rosszul végződött nyíregyházi kirándulásának egyik epilógusa volt, hogy mintegy kétszáz pengőt kiesalt valakitől. A károsult feljelentésére család emelt vádat az ügyesség Mátyásiné ellen. Ügyében a tegnapi napra tűzött ki főtárgyalást dr. Rác István törvényszéki büntetésére azonban nem került sor, mert Mátyási Zoltánné orvosi bizonyítványt küldött maga helyett, amelyben

betegségére való hivatkozással kimenté magát.

Dr. Vermes István kir. ügyészégi alelnök a vád képviselőjének indítványára a törvényszék felhívta a vádlott méltóságos asszonyt, hogy nyolc nap alatt elővezetés terhe mellett hatósági orvosi bizonyítvánnyal igazolja távolmaradását.

Amennyiben tehát Mátyási Zoltánné ennek nem tesz eleget, a legközelebb kitűzendő tárgyalásra elővezetik.

Erdélyi Szőnyegház

Szőnyeg, függöny, butorhuzat, paplan, saját készítésű művészi magyar perzsaszőnyegek legolcsóbb beszerzési forrása. **Piac u. 34. szám. Telefon 22-45.**

Aki nem tudta, hogy Magyarországon hegyek is vannak

Azt hitte, hogy az egész ország esupasíkság és olyan lapos, mint a tészta. Egy világljáró bécsi fiú Debrecenben.

Nagypénteken este külföldi jelvénytől hemzsegő motorkerékpár jelent meg Debrecen utcáin. Egy különleges gumikabátos fiatalember szállott le a gépről porosan, átmelegedve, az áprilisban oly szokatlan kánikulai nap tüzéstől. Egy kicsit mintha meg is kapta volna arcát a forró nap. A fiatalember idegenül nézett körül a Piac utcán, több embert megszólított, de ezek egyszerűbb emberek voltak és nem értették meg. Végül megszólított egy diákot, kinek a kezében a piarista gimnázium jelvényét viselő sapka volt. Szálloda után érdeklődött német nyelven. A diák, Boh András VII. A) osztályú piarista gimnázista, aztán kelő felvilágosítással szolgált és a német vendég örvendő tapasztalta, hogy mégis csak akad valaki, aki megérti a beszédét. A diák elkalauzolta a közeli Angol Királynőbe, ahol az idegen vendég szobát vett ki.

A bejelentőlapjára Gert Mitterlehner nevet írt és mint a többi adatokból kitérjük, 26 éves német mérnök, aki Bécsben él.

Felsetett szobájába és elégedetten nézett körül. Érdekes ez a német fiatalember. Hullámos, csillógó szőke haj, magas nyílt homlok alatt csillógó szeműveg, ami egészen különleges módon szinte elmaradhatatlan jellegzetes profiljából. Mosolygó, kissé franciás könnyedséggel és felületességgel beszél.

— Első benyomásom — mondotta, hogy a szállodák nagyon drágák. Nevetve mondja és úgy gesztikulál hozzá hogy ez tulajdonképpen nem is olyan nagy szerencsétlenség, de hát Németországban ma nagyon takarékosak az emberek.

— Az emberek azonban nagyon barátságosak és így nem alkszom az árakkal.

Azután arról beszél, hogy külföldi útjai során most először jött Magyarországra.

Néhány nappal ezelőtt indultam el Bécsből gépemem és először Budapestre mentem. Nagyon megtetszett. Sok mindent láttam már a világból, de ez valóban megkapó élmény volt.

Már nagyon kíváncsi voltam Magyarországra, mert a barátaim sokat beszéltek róla és lelkesre keltették, hogy a Hortobágyot el ne mulasztam flkresni. Így jöttem most Debrecenbe.

Elmondotta azután a beszélgetés során, hogy 1932 óta járja a világot. Volt Svájcban, Olaszországban, Jugoszláviában, Csehszlovákiában, Spanyolországban és máshol.

— Spanyolországban mikor járt?

— Ott 1936-ban, pont akkor, amikor megkezdődött a polgárháború. Akkor még minden a kezdet-kezdeten volt, csak vörösöket lehetett látni mindenfelé. Igaz, hogy barátságosak voltak, — meséli nevetve — úton-útfélen azt kérdezték tőlem, hogy nemzeti vagyok-e, vagy vörös. Hát én igyekeztem tartózkodni a nyílt választól és mivel

úgy éreztem, hogy nagyon meleg a talpam alatt a föld, otthagytam Spanyolországot.

— Milyen céllal járja a világot?

— Csak szórakozásból. Ez akkor kezdődött, mikor leérettségiztem.

— Azóta minden évben a szünidőket és a nyarat is külföldön töltöm. Van egy kollégám a technikán, aki szintén aszisztens, mint én és azzal kezdjük meg a külföldi utakat. Úgy terveztük most is, hogy végig megyünk Magyarországon, majd Bulgária, Görögország és Törökország következett volna, hogy Nyugat után a Keletből is lássunk valamit, de a kollégám azt mondta, hogy neki elég volt. És egyelőre elmaradt ez az út. De nyáron lehet hogy megvalósítjuk. Igaz, hogy Nyíregyházán már én is majdnem meguntam ezt a szórakozást.

— Miért?

— Nyíregyházán — beszélte tovább — ez nem volt szórakozás, mert az emberek nem értettek meg. Igaz, hogy egyszerű emberekhez fordultam és nem is annyira az volt a baj, hogy németül nem tudtak, hanem, hogy nem tudtam magam megértetni a városnevekkel. Az ipsiszlonnal van baj.

Ezt a szót „ipsiszlón” persze nem mondja ki ilyen gyorsan és egyszerre a beszélgetés során, hanem most tanulta meg, hogy mi ipsiszlónnak hívjuk ezt a betűt: „y”. Például mikor kérdezgetéseim során a Nyíregyháza szó belevegült a beszédbe, sohasem értették meg a jó nyíregyháziak, hogy mit mondok.

— Hogy ejti ki Ön a Nyíregyháza szót?

Ráteszi ujját az asztalon fekvő térképre és leolvassa „Nirickihaza”. — Persze így fölülte nehéz, hogy bárki megértse, miről van szó. Debrecen nevét azonban egész érthetően ki tudja ejteni.

— Hová megy Debrecenből?

— A Hortobágyra — bökk rá a térképre. — Ezt meg kell nézni, azt mondták. Azután tulajdonképpen Kárpátaljára akartam menni. Jó utak — mutatja a térképen a jelmagyarazatot — szép vidék, de még nem lehet oda menni. A katonaság nem engedi. Korán jöttem Magyarországra különben is. Mert még kopaszak a fák. Nyáron talán ismét eljövök.

— De azért így is voltak élményei nálunk, nem?

— Ó hogyné. Meglepelt a sok katonaság, mintha csak otthon lettem volna. Azután nagyon tetszett, hogy őzeket láttam és más vadakat a Bükkben. Mátrában Miskolc és Lillafüred környékén. A legnagyobb meglepetés mégis az volt, hogy hegyeket láttam Magyarországon.

— Ez Önnek meglepetés?

— Igen, mert azt hittem, Magyarország egy nagy síkság, az egész Nem tudtam, hogy itt hegyek is vannak. Úgy képzeltem el, hogy az egész egy nagy tészta, olyan lapos. Most azután látom, hogy nem.

Az ember ilyenkor önkénytelenül is arra gondol, mi magyarok mennyivel jobban kell, hogy ismerjük a külföldet, mint ahogy minket ismernek, Elmon-

dotta azután, hogy megnézi még a Balaton vidékét és azután a husvéti szünetet le is zárja a magyarországi úttal. Ilyen élményei voltak a technikus motorkerékpáros német világljáró fiatalembernek, akit ifjúkora óta az a kíváncsiság, hogy megismerje a világot, az idegen országokat.

Amikor kezdte, még kerékpárral járt csak, ez bizony nagyon fárasztó volt és a spanyolországi utat is kerékpárral tette meg még.

Egy éve körülbelül, hogy motorkerékpárra van és azóta ezen járva nézi a világot csak szórakozásból. Nem ér-

— Aranyérnél és bédugulásnál, valamint az ezekkel járó derékfájás, mellszorulás, szívtohogás és szédülés rohamok esetén reggelenként egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keszürvíz csakhamar kellemes megkönnyebbülést eredményez. Kérdezze meg orvosát.

dekl semmi különösebb, mélyebb dolgot, csak színeket keres. Pihenésnek szánja az útjait és szakmája, a víz-erőművek után sem érdeklődik, ha útja alkalmával ilyenre is akad. A politika meg éppen nem érdekli.

A visszakapott felvidéki kincsek a Budapesti Nemzetközi Vásáron

Budapestről jelenti tudósítónk: A megnagyobbodott ország, helyesebben a visszacsatolt területek, érhető módon megfelelő helyet követelnek maguknak az április 28-án megnyíló Budapesti Nemzetközi Vásáron. Itt van végre a Felvidéki Mit kaptunk vissza, mit nyertünk azzal az aránylag keskeny sávval, amit visszatért Felvidék néven ismerünk és mit hozott az a terület, amelyet a Kárpátalja néven ölelünk vissza a szívünkbe? Ezekre a kérdésekre pontos felet nyújt és a visszatért területek parádés helyet ad a Budapesti Nemzetközi Vásár.

Rövid volt az idő, de a minisztériumok és az érdekköviseletek támogatásával még sikerült a visszatért Felvidék minden értékének felvonulását biztosítani a Nemzetközi Vásáron. Ez a felvonulás, ez a bemutatkozás két

részből áll. Repreratív kiállítás az egyik rész. Szombaton a főbejárattal gyönyörű, a felvidéki stílusban épült frontokkal ékeskedő épület adja a kezelet. A díszesarnokban Horthy Miklós kormányzó szobra körül a katonai visszavon és fényképgalériája mutatja azt a lelkesedést, amellyel a Felvidék honvédeinket fogadta. Az egyik terem a gyáripar, a másik a kézműipar egy-egy mintadarabját mutatja majd, dokumentálására annak, hogy ott is megtartották a termelés világszintjét. A harmadik teremben pedig ott ragyog a népművészet minden kincse. A kiállítás mellett természetesen vásár is lesz. Azon is résztvesz a Felvidék, mely minden értékét felkínálja majd a Nemzetközi Vásár közönségének.

Új szó

Lassanként minden középiskola megtoremti a saját külön házi lapját, mely az önképző körnek és az életrevelésnek biztosabb alapja lesz. Ilyen új lap a helybeli Fazekas Mihály állami gimnázium Új szó című kis újságja, melyet diákok szerkesztenek diákoknak. Meglepi felkészültséggel és egyszerűséggel. Így lehet lassanként tervszerű felkészüléssel a magyar újságíró és író utánpótlást biztosítani. A nyomtatott betűnek varázsa van, mely varázst meg kell éreznie a diáknak, akinek első lelki szárnypróbálgatását éppen ezek a lapok indítják út- nak. Aztán növeli a felelősségérzetet, emeli a tisztaság önértéket. Tartalmilag pedig igyekszik súlyt adni gondolatnak, teltnek, ami mind, mind az egyetemes magyar erőket gyűjti jobban és jobban össze. A most megjelent harmadik szám tartalma: tanulmányok, eredeti tárcák, versek, kritikák, tudományos cikkek tartják. Érdemes felnőtteknek is lapozni benne, hogy megtudjuk, mi is az, ami a ma gyermekét, a ma ifjúságát érdekli.

Magyarországon az autók száma rohamosan növekedik és ma már 35.607 autó van forgalomban az ország területén. Sok a motorkerékpárok száma is. Ehhez a számhoz még tettek hozzá a Felvidék visszacsatolásával együtt jött autók száma pedig az is igen tekintélyes szám és hozzávetőleges számítás szerint közel 50.000 a gépjárművek száma már az országban.

x Kifogástalanul fest, tisztít Weisz. Arany János u. 29. sz. Egy férfiruha tisztítás, vasalás 3 P.

A repülés hírei

A motornélküli vitorlázó repülés az aviatika középiskolájának számít és a jó vitorlázókból bizonyára kitűnő pilóta lesz.

A vitorlázók országszerte kiváló eredményeket mutatnak fel, amire kitűnő fényt vetett a Hármashatárhegyen levő központi vitorlázó repülőtéren tartott vitorlázó-bemutató. Egmásután szálltak fel a kedvező szélben a motornélküli gépek s néhány perc alatt a karcsú gépeknek olyan nyüzsgése támadt, mintha valami lepke-keraj keringett volna a levegőben.

A Debreceni Repülő Club motorosgépei, melyeket ajándékként kapott a Nemzeti Repülő Alaptól a háderőnkívüli motoros oktatás céljára, megérkeztek Budapestre.

Három Bűchkel Jungmann típusu, 105 lóerős, elsőrendű motoros gép ez, melyet Németországban rendeltek meg s a gyár most szállította Budapestre, ahonnan közelesem Debrecenbe érkeznek, hogy megkezdjék velük a munkát.

Emberismeret Indítja el a siker útján

A kézírás az emberi jellem tükröképe. Egész életében minden előtanulmány nélkül, minden írásból jellemrajzot készíthet (grafologizálhat) a

grafológus automatával

(szab. bej.) — Felülmulhatatlanul szórakoztatja. Bevezetési propaganda-ár: P 20.— Egyes külföldi országokra a szabadalom eladó. Kapható jobb papír-, játék- és látszerészüzletekben, áruházakban. Ideiglenes fölerakati: KENDI lakásberendező ipar, Budapest, IV., Semmelweis utca 7. szám. Telefon: 189-231.

Költöztetéseket legolcsóbban eszközöl CSENGERI szállító Arany János u. 42. telefon 1209.

HIREK

Mindenben első
a „Debreczen”

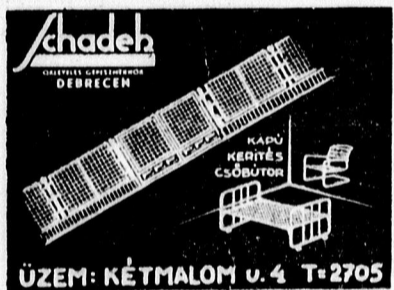
GYÓGYSZERTÁRAK SZOLGÁLATA:
április 8-tól, április 15-ig: „Nap”.
Piac uca 1., telefon: 27-73. sz. —
„Muraközy”, Piac uca 72., telefon:
13-30. sz. — „Aranyegyszervű” Kos-
suth uca 8., telefon: 34-96. —
„Arany János”, Csapó uca 66., tele-
fon: 11-78. — „Mátyáskirály” Nyí-
lástelep, Vámospérsi út 18., telefon
13-83. szám.

MENTŐK TELEFONSZÁMA: 04.
RENDŐRSÉGI TELEFON: 20 45.

Feltámadási körmenet

Hagyományos fényel és áhítat-
tal tartották meg a debreceni ka-
tolikus hívők a feltámadási körme-
netet. Sok ezer hívő gyülekezett a
Szent Anna uccán. A körmenet a
templomból indult ki. Az iskolák
névnapjait zászlók alatt, égő gyertyákkal,
vallásos egyesületek,
majd díszsereg nyitotta meg a
körmenetet. Azután következett a
papság. Lindenberger János apos-
toli kormányzó baldachin alatt
vitte az Oltáriszentséget. A papság
után a nagyszámú megjelent
katonái és polgári előkelőségek ha-
ladtak.

A körmenet után ünnepélyes Te
Deum volt a templomban.

ÜZEM: KÉTMALOM U. 4 T-2705

— **Igazságügyi kinevezések.** A
Kormányzó az igazságügyminisz-
ter előterjesztésére dr Kovács La-
jos budapesti központi királyi já-
rásbíróági jegyzőt a debreceni és
dr Szarukán József debreceni kir.
törvényszéki jegyzőt a derecskei
kir. járásbíróshoz járásbíróvá
kinevezte.

— **Az Országos Közegészségügyi
Egyesület Népszerű Főiskolai előadása**
A Népszerű Főiskolai Tanfolyam elő-
adásainak sorában folyó hó 13-án,
csütörtökön dr Hernádi Mihály m. kir.
tisztiorvos „A sport és a sportorvos
feladatai” címen meghirdetett előadá-
sát dr Hernádi Mihály tisztiorvos hely-
lyett dr Katona Ferenc állami iskola-
orvos, egészségtan tanár és testneve-
lési tanár tartja meg. „A sport és a
sportorvos feladatai” címmel megtar-
tandó előadás iránt úgy a ténylegesen
sportolók, mint a testnevelő tanárok
és tanárok, valamint a sportolás kér-
déseivel foglalkozó orvosok körében
egyaránt nagy érdeklődés nyilvánul-
hat meg, annál is inkább, mert dr Ka-
tona Ferenc a testnevelés kérdéseinek
alapos ismerője. A Kereskedő Társulat
dísztermében délután hat órakor meg-
tartandó előadás előreláthatóan sok
időszerű kérdést világít meg.

— **Dr Kürthyé Mária Magda**
táncintézetében húsvét vasárnapján
6—9 óráig össztánc. Péterfia 30. szám.

— **Katona Gyula vízfestményei-
nek kiállítása** Arany János u. 39.
sz. alatt húsvét első napján d. e. 10
órákor nyílik meg. Nyitva április
16-ig mindentnap d. e. 9—1-ig, d. u.
4—6-ig. Belépődíj nincs.

Kacagás szivből Kacagás

Csokonai-Színház
húsvéti műsora
ünnepi ajándék

Kacagás szivből Kacagás

x Orvosi hír. Dr Jakab Endre,
Batthyány uca 1. I. rendelését újból
megkezdte.

— **A Déri-múzeum húsvét** va-
sárnapján egész nap zárva. Húsvét
hétfőjén d. e. 9—1-ig nyitva.
Belépődíj nincs. A Baltazar De-
zso u. 2. sz. iskola épületben elhe-
lyezett Thaly-szoba az Igazgató-
ság engedélyével szintén megte-
kinthető. Belépődíj 20 fillér. A
Déri Múzeum képtárában látható
most már a restaurált, színeiben
teljesen felújult Eccc-homo kép,
Munkácsy Mihály világhírű alkotá-
sa. A múzeum igazgatósága a
képtárat új szerzeményekkel fris-
sította fel s ez egyes részeket át-
csoportosította. Ezúttal kerültek
kiállításra egy Molnár József-kép
(1821—1899), mely egy debreceni
kereskedőt ábrázol, továbbá Nagy
Ferenc, Maghy Zoltán és Meny-
hárt József új képei. A Déri Mú-
zeum igazgatósága — mint ismer-
etes — megvásárolta Aszmann
Ferenc többszörös világbajnoksá-
got nyert fényképnagyításait, me-
lyek a Zsig. József h. polgármes-
ter által ajándékozott művészi
fényképnagyításokkal együtt a II.
emeleti éremtár helyiségében most
kerültek kiállításra. A Közműve-
lődési Könyvtár 11-én azaz kedden
nyílik meg újra a nagyközönség
számára.

x **Dr MESZNER KÁROLY** orvos
Csonka uca 4. rendelését ismét meg-
kezdte.

— **A Debreceni Háztulajdonosok
Egyesülete** másodízben összehívott
közgyűlést e hó 11-én, délután négy
órákor tartja az ipartestület 1. sz. ter-
mében, (Simonffy uca 1 C. I. emelet)

Jó és olcsó
a Darmol. Beváltja, amit ígér.
Nincs vele bajlódás, teaforézis,
rossz íz. — Jóízű hashajtó a
Már 14 filléért is gyógyszerárban. **DARMOL**

— **Kesseri Lajos dr.**, a budapesti
tábla első számú büntetőtanácsának
elnöke, aki hosszú időn át a debre-
ceni törvényszék elnöke volt, most
nyugalomba vonult. A tanács vezetését
Lator István vette át. A másik két ta-
nács elnökei: Lakatos Gábor dr és
Petneházy Gábor dr.

— **Falhoz vágta, hogy megrepedt a
halántékja.** Péteri Sándor vízvezeték-
szerelő összevesztett szombaton dé-
lután a Garay uca 15 szám alatt egyik
tanulótársával, aki őt úgy a falhoz
vágta, hogy halántékján repesztett
hosszú sebet szenvedett. A mentők ré-
szesítették első segélyben.

— **A Szociális Missziótársulat**
április 11-én (kedden) 4 órákor
tartja rendes havi választmányi
ülését a kegyesrendi gimnázium
földszinti tanácstermében. Elnök-
ség.

Családi értesítések:

Sipos Mária
és
Kerecsi Albert
jegyesek.
Debrecen, 1939 IV. 9.

Csuka Ilonát
eljegyezte
Csík Mihály
igazgató-tanító, Átány.

Erdei Irénke
és
Belyéj Lajos
házasságot kötöttek
(minden külön értesítés helyett).

— **A Darmol** jó közérzést és fiatalos
karsú testformát ad.

x **Schaff Margit** tánciskolájában
(Szárnyaskerek) húsvét vasárnap-
ján délután és este össztánc.

— **Kerekestelep és Környéke
Polgári Olvasóköre** húsvét első na-
pján este 7 órai kezdettel belépődíj
nélküli családias jellegű műsoros
estet rendez. Jazz zene.

x **Húsvéti össztáncok:** Koroná-
ban elsőnap táncvizsga, másod-
napján locsolóest. Leckedij 70 fill-
lér. Tanfolyam tizenkettedikén
kezdődik.

Apolja kezét! Manikűröztesen
Rencznel, Kossuth u. 4. Városház
épület.

x **Aranybevéltás.** Fogaranyért,
briliánskörért legmagasabb árat
fizeti a Wipla, Hatvan u. 1.

— **Rejtvénymegfejtők** figyelme-
be! E héten a következő rejtvény-
megfejtők kaptak 1—1 kötet köny-
vet jutalmul: Gottwald Éva, Bel-
legelő; Szilágyi Lászlóné, Mike-
péres; Selényi Olivér, Baranyi u.;
Somossy Klári Csapó u. A könyv-
jutalmak kedden délután 3 órától
csütörtök este 6 óráig bármikor
átvehetők lapunk kiadóhivatalá-
ban.

— **Uj gyorsírótanfolyam** kezdődik
április elején a Naményi Gyorsíróis-
kolában (Bakóczy u. 17.)

— **Örökbefogadás.** Egy teljesen
szegény asszony, aki nem képes
hét hónapos leánygyermekét felne-
velni, jószívű embereknek örökre
adná. A gyermek egészséges, —
Lakás: Híd uca 6. szám.

— **Meghalt a felesége és 21 éves
egyetemi hallgató fia** Somogyi István
kisdorogi igazgató-tanítónak. — A
kettős halál annyira megrázkélt, hogy
agyonlőtte magát.

Felhívás a repülő kiképzésre jelentkezőkhez

A Debreceni Repülő Club felhív-
ja azokat a motoros kiképzésre je-
lentkezőket, akik kérvényüket
a m. kir. Légierők Parancsnokságá-
hoz, illetőleg a Légügyi hivatalhoz
intézték, hogy miután a jelentke-
zés módjában változás történt, sür-
gösen kérjenek pályázati feltétele-
ket a Magyar Aero Szövetségtől,
Budapest, V. Vigadó u. 2., mert
esetleg még a beadott kérvények-
hez nem csatolt okmányok beszer-
zése is szükségessé válik. Jelezzék
a Szövetséghez intézendő pályázati
feltételeket kérő levelükben, hogy
már kérvényüket beadták a m.
kir. Légierők Parancsnokságához,
illetőleg a Légügyi Hivatalhoz
címetten és sürgősen kérjék a pá-
lyázati feltételek megküldését,
hogy április 15-ig a hiányzó okmá-
nyokat esetleg pótolhassák.

IRÓGEPEK HURAY, parkamara
JAVITÁSA **HURAY,** T: 17-93

x **HAFJESTÉS? TARTÓS HULLAM**
ARCAPOLAS? bizalommal forduljon
Debrecen legregibb szaküzletébe,
Komáromiú, Bikabérbáz, telefon:
19-56. szám. — „Ineció” lerakat.

— **Hamis okmányokkal nyerte el az**
állítását a rétsági járásban egy szolgáló,
Magyar István dr. Igen jó hely-
ről írt ajánlóleveleket mutatott fel és
írta is rendben látszottak lenni. Ké-
sőbb derült ki, hogy nincs rendben
még a diplomája sem, mert más neve-
re van kiállítva. Hetényi főszolgabíró
utasította a csendőrséget, hogy tartó-
tassa le a fiatalembert, aki azt han-
goztatja, hogy tévedés történt, majd
igazolni fog mindent.

x **EZÜST RÓKÁBAN LEGSZEBBET**
**LEGOLCSÓBBAT ILYES SZÜCS AD-
JA, PIAC UCCA 42. SZ. UDVARBAN.**

— **Félt a megvakulástól egy fiatal
magyar tanár, Szentkirályi Leona** s
megmérgezte magát kolozsvári laká-
sán. Halva találták meg rokonai.

x **Szeplő, májfolt ellen** Rózsa arc-
kenőcs, doboz 1.20. Kapható: Jósza és
Jóna utóda. Somogyi drogériában.

— **Kettős gyermekgyilkosságát kö-
vetelt el Tolnatazásiban** Felder Fe-
rencné, aki az udvaron levő nyitott
kútba dobta öt éves Irén és 3 éves Er-
zsébet nevű gyermekeit. A gyermekek
után maga is beugrott a kútba. — A
szomszédok segítségére siettek. Az
asszonyt kimentették élve, de a két
kisgyermek meghalt. A szegény asz-
zony idegrohamában követte el ször-
nyű tettet.

— **Folyékony acél ömlött a munká-
sokra** a kispesti Hofherr-Scharantz
gépgyárban és hat munkás súlyos
égési sebeket szenvedett. Az öt és fél
tonna folyékony acél tartalmazó tartály
megbillent a drótkötelpályán és
leszakadt. Ha a munkavezető nem ve-
szí észre idejében a drótkötél szakadá-
sát, rájuk ömlik az egész anyag és
meghalnak a helyszínen. Így csak a
szerteszapódó acél égette meg őket. A
vizsgálat megindult az ügyben.

**Olaj, olajkrém pakolások, vil-
lany és villany nélküli dauer** gar-
anciával készít **Ádám Rencz** üz-
let, Kossuth u. 4. Városház épület.

— **A kintülő magyar filmszínész, Fasnád**
Fekete Mária autóját ismer-
etlen tettes Budapesten a Váci uccán
kinyitotta és ellopta ötszáz pengő ér-
téki kabátját.

— **Agyonlőtte a fiát Kunmadaras**
községben Liszkai Albert gazdálkodó.
Az apa és fia között vagoni termé-
szeti kérdésben támadt vita, mely
gyilkossággal végződött.

KÖNYVHIREK

Születések: Eszenyi Miklós nap-számos, Kadarcas uca 6., leány Ilona Bódán Ferenc asztalossegéd, Erdély u. 44. sz., fiú Sándor József, Csige Sándor gazdálkodó, Eötvös uca 34. szám, fiú Sándor, Kiss János földműves, Nagvesere 155. A) fiú Sándor, Dobó Sándor MÁV üzemi altiszt, Lándza u. 17. szám, leány Katalin, Kiss Ferenc MÁV főtiszt, Szatmári uca 8. fia Ernő.

Eljegyzések: Farkas András nap-számos, Kádárdülő 21.—K. Nagy Julianna, Zöldfa uca 4. Móró István jogositott földmérés, Derecske—Székely Pálma, Hadházi uca 26. C.

Házasságkötések: Dr Csűrös László, helyettes községi orvos, Sári—Kerekes Mária, Magdolna Debrecen, Péterfia u. 12. szám. Herczeg Lajos András MÁV lakatos, Pestszenterzsébet—Modla Ágnes, Szolnok, Szíjj József Hangyatisztviselő—Éder Irén, Diószegi út 26.

Halálozások: Précz Márton cipész izr. 86 éves, Hadházy Zsigmond-telep. Szilágyi Franciska róm. kat. 58 éves, Kelen uca 8. Laboncz István nyug. dohánygy. alt. ref. 70. éves, Homok u. 55. szám. Zöld József ref. 67 éves, HÉV irodatiszt, Kuruc uca 24. szám. Wágner Ferencék rk. 71 éves, Vámospércsi út 14. Klein Sándor vágóhídi munkás izr. 82 éves, Sipos uca 6. sz. Papp Julianna szegényházi ápoló ref. 75 éves, Kishegyesi út 40. Rácz Tivadar gk. 3 hónapos, Késes uca 62. sz. Czövek Gyula ref. 6 hónapos, Kút u. 43. szám. Hajnal Samu izr. 77 éves gazdálkodó, Péterfia 8.

Talált tárgyak s fegyverek átvétele. A debreceni m. kir. rendőrkapitánysághoz 1937. évi márc. 31-től 1938 április 1-ig beszolgáltatott azon talált tárgyak, melyeknek jogos tulajdonosa megállapítható nem volt folyó évi április 18. d. e. 9 órakor a m. kir. Rendőrkapitányság Kossuth u. 20. I. emelet 68. számú hivatalos (pénztár) helyiségében nyilvános árverésen elárvereztetnek. Fegyvert árverezni szándékozókknak már vagy fegyvertartási vagy vásárlási engedéllyel kell bírniuk. Akik fegyvervásárlási engedéllyel nem rendelkeznek a fegyvert utólag csak abban az esetben kapják kézhez, ha a fegyvervásárlási engedélyt bemutatják. A rendőrkapitányság vezetője megbízásából: Báthy sk., rendőrtanácsos.

Dauer vegyi úton! Gép és villany mellőzésével. Készíti a legújabb divat szerint **Adám**. Rencz útlejt, Kossuth u. 4. sz. Városház épület.

Meghalt az ausztrálai miniszterelnök Lyons, mert szíve nem bírta ki a világválságok izalmait és szívbenulást ölte meg 59 éves korában.

A zsebköba tévedt idegen pénztárcáca. Mile Jánosné dohánykiskárús aki a Honti uca 6. szám alatt lakik, be-ment szombaton vásárolni a dohány-nagyárudába és közben letette a pénztárcáját a pultra. Mikor fizetni akart, elhívta tapasztja, hogy a pénztárcája, a benne levő 53 pengővel együtt eltűnt. Mikor hiába keresték, jelentést tett az esetről a rendőrségen, ahonnan Szegedi polgári rendőr ment ki a hely-színre. Eközben jelent meg a nagy-árudában Tóth József nádudvari lakos aki átadta a pénztárcáját hiánytalanul a benne levő pénzzel együtt. Előadta, hogy amikor ő fizetett a nagyárudá-ban, tévedésből a pénzeszacsokjába került az idegen pénztárcáca, amit vissza szolgáltattott.

Istentiszteletek a baptista ima-házban. A szappanosucai imaházban, vasárnap délelőtt fél 9—fél 10 óráig imaáhitat, fél 10—fél 11 óráig prédikáció, 11—12 óráig vasárnapi iskola, délután 5—7 óráig új tagok bemer-tése, úrvacsoraosztással. — 7—9 óráig vallásos estély, vegyeskar és zene-számokkal. — Hétfőn délelőtt fél 9—fél 10 óráig imaáhitat, fél 10—fél 11 óráig prédikáció, este 7—8 óráig val-lásosestély. — Szerdán este 7—8 óráig bibliaóra. — Pénteken este 7—8 óráig imaóra.

Rendelet tatarozási adóked-vezményre. A Hivatalos Lap április 9-iki, vasárnapi száma közli a pénzügyminiszter rendeletét, amellyel az ország egész területére átalakítási adókedvezményt en-gedélyez 1939 január 1. után meg-kezdett és legkésőbb 1940 decem-ber 31-ig befejezett légtalmi munkálatokra és **négyszobásnál nagyobb lakásoknak korszerű ki-sebb lakásokká átalakítására.**

Lovak közé zuhant a kocsis. Kovács István 45 éves fuvaros, Basa-halom uca 52 szám alatti lakos, szombaton este fogatát hajította a Szabó Kálmán uccán. Az öreg be volt csúpve és hajtás közben a lovak közé bukott, úgyhogy szemöldöke táján hatalmas zúzott sebet szenvedett. A mentők ré-szesítették első segélyben, majd klini-kai kezelés után hazavitték.

Elegáns fiatal veszedelmes tolvaj nőt fogtak. A minap Gál Síveges Vilma bejárónő besurrant a Csokonai u. 5. számú házába és a Grünfel-féle la-kásból egy kétszázpengős értékű fe-kete télikabátot lopott el. A rendőrség akkor fogta el, amikor értékesíteni akarta. Elmondotta, hogy a lakás nyitva volt, csak az ajtót kellett egy kicsit benyomni. A jólöltözött fiatal nő ellen folyik az eljárás.

Harapó asszonyok egy kocsmában Simon Gizella 51 éves hajadon nap-számosnő, Lorántffy uca 9. szám alatti lakos és Bódi Ida ismeretlen la-kosú asszonyok szombaton délután a Csapó uca 39. számú kocsmában il-dögöltek, külön-külön osztalnál s ösz-szeveszték. Bódi Ida beleharapott Si-mon Gizella bal mutatóujjába. Majd az orrán és szemöldökén karmolta össze. Simon Gizella sem hagyta ma-gát és ugyanazt az újját harapta visz-sza a támadónak. Azután Simon Gizella elment a szomszédban levő mentők-höz. Utána visszament a kocsmába és leült a sarokba az asztalhoz. Közben megérkezett Bódi Ida férje is. A harapó asszony azután együtt mulatott tovább a férjével. Azért haraptam meg az asszonyt mondotta, mert be-árult a férjemnek, hogy iszom.

Valaki elment...

Valaki elment... s parányi lénye
Belebotorkált az örök éjbe...

Nem villant reánk percig sem szeme.
Nem simogatott lelke melege,

... Jött és már ment is a kis varva-várt.
Társául kapta a zsarnok halált.

Vajjon milyen volt szemének színe?...
Vajjon miért nem doboghat szíve?...

Mért nem kaphatott egy anyacsókot,
Uram! Büntettél? Szerettél?... Oh mondd!

... Két röpke sóhaj ésmár visszatért
Oda, honnan oly kinnal ideért.

Uram! Titkodnak ki lát mélyére?
— Hiszen Fiadnak is folyt szent vére. —

Ha zúgolódom, bocsásd meg nekem,
Tudom, nagy titkod én meg nem értem.

Hogy: mért veszed el, alig, hogy adod...
Legyen meg hát a Te akaratod!...

GAYNÉ EDY.

1939 Nagypéntek.

KÖNYV

DAL A KIS KOLLÉGIUMRÓL

Irta: Solymosi József.

A most jubiláló öreg Kollégiumnak sok kedves meglepetésben volt és van része, elsősorban ott, hogy az ünne-pések elmaradtak, viszont mindezért kárpótolt bennünket az a sok, sok si-ker, melyet honvédeink arattak a vis-zsacsatolt területek megszerzésével. — A meglepetések tehát inkább kellem-ecek voltak, mint kellemetlenek és ép-pen ezért örömmel mondhatjuk, hogy egy újabb kellemes meglepetésbe az öreg iskolát egyik kedves volt tanítvá-nya, Solymosi József református lel-kész, akiről eddig is tudtunk, hogy a muzsák barátja, most aztán egy egész csokorra való, főleg vidám, jó kedvű virágszállal állott az iskola, az Alma Mater kapujába és kéri a bebocsátást. Meg kell nyitni a kapukat, mert friss levegőt, önzódis tavaszt hoz Solymosi József tetszelős külsejű, kitűnő kis könyvecskéje. Akkor is mosolyt vi-rágozik, ha itt, ott esipkelődik, hiszen szatiránál, tréfánál elkerülhetetlen ez, de ezek a fullánkocskák a diákos ked-vének mókás hangulatának igaz meg-szólaltatói. Sokan fogják kedvelni, mo-sollyal és lelkesedéssel forgatni idő-sebb és ifjabb vén diákok sorából a könyvetekét és igen, igen megnöveli azoknak számát, akik eddig megfede-keztek az öreg iskoláról és eddig csak a nosztalgias diák életet látták a mul-tban, most a mindig mosolygó, mindig tréfát forraló igazi diákság arcát fog-ják meglátni és megszeretni.

FÖLDHASZONBÉRI ÁRVERÉS

A református egyház tulajdonát képező Ondód Gál-dűlőben levő 6 kh. 54 □-öl területű tanyátlan, to-vábbá Kismaecon lévő 11 kh. s 1200 □-öl területű tanyátlan és a Tég-láskertben levő 1262 □-öl (Erdei-féle), Széchenyi-kert Acél u. 31—33. sz. alatti 2 kh. és 160 □-öl terü-letti, pajtaépülettel ellátott föld f. évi április hó 19-én d. e. 9 órakor a református egyház tanácstermé-ben (Kálvin tér 17. sz.) tartandó nyilvános árverésen hat évre bér-beadtnak.

Az árverés és haszonbérleti szerződés feltételei a gondnoki hi-vatalban (Kálvin tér 17. sz.) meg-tekintethők.

Art a hashajtót

Kell használni, amelyet a legtöbb utánoznak, ha sikertelenül is. Blatos, enyhé, fájdalommentes hatás jellemzi az

ARTIN

Élő hashajtó drágékat. Este 2-3 óra Artint bevéve, reggelre kellemes ürülést biztosít.

MOZI

LÁZADÓ HÓS
A Vigszínház mozgó filmje.
Lenyűgöző alkotás a LÁZADÓ HÓS az amerikai filmgyártásnak ez az újabb remeke, melyet a Vigszínház-mozgó tűzött ünnepi műsorára. A rendkívül érdekes, izgalmas mesét bravuros rendezői ötletekkel vitték vásznonra s a darab tele van szebbnél-szebb hatásos jelenetekkel. A szereplőgárda pedig remekel ebben a filmben, élén a döbbenetesen nagysze-rű, mélyen emberi alakítást nyújtó, s művészele esúspontján jelentkező Warner Baxterrel s két kitűnő Freddie Bartholomew-vel és Arleen Whelmmel — A kísérő műsor érdekes.

ÉRIK A BUZAKALÁSZ.
Bemutató a Hungária-mozgóban.
Kezdetben volt a Belezna asszo-nyok című kedves, könnyed vígjáték, Ujházi György ságaras darabja. Ebből csináltak zenés darabot „Érik a búza-kalász” címen, míg most meg is fil-mesítették. Nem nagyigényű, de szó-rakoztató, mulasztós darab maradt a vásznon is, mely megőrizte magyaros hangulatát, levegőjét. A közönség tetszéssel fogadta a darabot és jól mulatott a nem egészen kifogástalanul összeállított szereplőgárda játékán. A kísérő műsor jó.

Lelőpták a telefonvezetékét, két vasúti állomás között. Hajdúszoboszló vasúti állomás és a vérvolgyi vasúti megálló közötti vasútvonal mentén, mintegy kétszáz méter területen le-lopták a telefonvezetékét. A lopás kis időre megbénította a forgalmat a ve-zetéken keresztül, de csakhamar helyreállították. A példátlan lopás éj-szaka történt, a 85—88 számú telefon oszlopot. A tolvaj ismeretlen. A nyomozás megindult.

Szövet

különlegességek

Merinonál

Piac uca 49

GYÁSZ ROVAT

ELHUNYT URASSZONY

Részvétellel értesítünk, hogy néhai Vértessy István téglagyáros özvegye, Molnár Julianna életének 74. évében elhunyt.

Temetése kedden délután fél-négy órakor lesz a Köztemető díszravatalozójából a református egyház szertartása szerint. A temetést Fehértói temetkezési vállalata rendezi.

Labonez István ny. m. kir. dohányjöv. altiszt 70 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután négy órakor lesz a Köztemető II. a. terméből a Kossuth u. temetőből átvihető néhai felesége hamvai mellé. Lakása: Homok u. 55. Puztai temetkezési intézet.

Wagner Ferencné, Hartmann Mária, Máv. nyugb. neje 71 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 3 órakor lesz a Köztemető II. a. terméből a Kossuth u. szertartással. Lakása: Vámospécsi utca 14. Puztai temetkezési intézet.

Racz Tivadar 3 hónapos, gk. temetése vasárnap délután 3 órakor lesz a Köztemető IV. terméből. Lakás: Késes u. 62. Puztai temetkezési intézet.

Kovács Jenő banktisztviselő 40 éves korában elhunyt. Temetése Gyöngyösi utca szállítási után kedden délelőtt 10 órakor lesz az ottani temetőben. Szállítást és temetést Dankó temetkezési vállalat rendezi.

Kampel Anna 22 éves korában elhunyt. Temetése kedden délután 4 órakor lesz a Köztemető IV. ravatalozójából Dankó temetkezés.

Id. Zöld József D. Ny. B. V. altiszt 68. évében elhunyt. Temetése ma délután 4 órakor lesz a Köztemető ravatalozóterméből. Lakás: Kurucz utca 24. Temetését Bartha vállalat végzi.

Debreceni Gizike élt 4 hónapot. Temetését hétfőn délután 3 órakor a Köztemetőben Bartha vállalat végzi.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon rokonoknak, ismerősöknek, barátoknak, valamint a Hév. Igazgató-ságának, tisztviselőinek, munkásainak, dalárdájának és mindazoknak, kik felejtethetetlen férjem, édesapám temetésén megjelentek, ravatalára koszorút, virágot helyeztek, ezúton mondunk köszönetet. **Özvegy Tóth Albertné** gyermekével.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon kedves rokonainknak, ismerősöknek, kik szeretett férjem, apánk és fiam temetésén résztvettek, mely által mély fadalmunkat enyhíteni igyekeztek, valamint a Dankó temetkezési vállalat figyelmes rendezéséért ezúton mondunk köszönetet. **Özvegy Varga Mihályné** és családja.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, akik szeretett édesapánk, néhai Markó György Máv. nyugb. elhunyt alkalmából mély bánatunkban részvétellel osztoztak, továbbá az Egyetértés Dalkörnek — ezúton mondunk fájó szívvel igaz köszönetet. **Bánatos gyermekei.**

Köszönetnyilvánítás. Boldogult férjem, édesapánk elhunytával nyilvánított részvételt, ravatalára küldött koszorúkat, virágokért hálás köszönetet mondunk. — **Özvegy Radóczy Józsefné** és gyászoló gyermekei.

Köszönetnyilvánítás. Férjem elhunyt alkalmával kifejezett részvételt ezúton mondok köszönetet. **Özvegy Balogh Lajosné.**

Köszönetnyilvánítás. Drága édes

kislányom, Kiss Ilona elhunyt alkalmából mindazoknak, akik mély bánatunkban részvétellel osztoztak, ravatalára koszorút, eszterot, virágot helyeztek, továbbá a rokonoknak, jóbarátoknak és jóismerősöknek ezúttal mondok fájó szívvel igaz köszönetet. Debrecen, 1939. április 8. **Kiss Ernő.**

SPORT

Sporthíradó

A DEBRECZENI sporthírszolgálat jelenté:

Debrecenben — elég szomorú és rossz fényt vet a debreceni egyesületekre — semmi sportesemény nincs a husvétii ünnepek alatt. Kár ki nem használni a gyönyörű időt, kellemes tavasz!

Budapestben a nagy husvétii labdarúgóturna áll az érdeklődés középpontjában. Vasárnap hosszú szünet után újra bécsi csapatot lát vendégül a magyar főváros. A Hungária a Wacker-el, a Ferencváros az Austria-val játszik. Hétfőn Bécsben folytatódik a torna, itt a Ferencváros — Wacker és Hungária — Austria találkozik egymással. Nagy küzdelem várható és élénk érdeklődés előzi meg, mit is tud most a híres bécsi iskola, hogy szerepelnek vele szemben a magyar egyetlek.

A legtöbb egyetlét külföldön játszik. A Boeckai albániai és a Budafok romániai túrája a világpólitika eseményei miatt kútbaesett. Az Elektromos Krakkóban játszik, a Phöbus belga túrán vesz részt. Kispeszt szintén lengyel földön, Kattovitzban vendégszerepel. A Nemzeti Hollandiában, Amsterdamban vesz részt egy husvétii tornán, a BESZKART Lembergben játszik. Ujpest is belga husvétii tornán vesz részt.

A keleti amatőröknek Nyíregyházán NYTVE — Püspökladányi MÁV TK amatőr bajnoki mérkőzés, vezető: Takács. Nagy harc várható, a bajnokság is eldőlhet ezen a mérkőzésen. — Kiszárdán KKLE — Bathori SE bajnoki mérkőzése van műsoron, de kérdéses, hogy megtartható-e. Vezetné: H. Kovács.

Debrecen ifj. válogatottja Debrecenben játszik az ottani válogatottcsapat.

Berettyóújfaluban a B. Turul — DMTE barátságos mérkőzés. Hajdúböszörményben MOVE HTE — Rákóczi játszik barátságos mérkőzést. A püspökladányi MÁV husvétii játszik Munkácson is.

Budapestben a magyar — jugoszláv ökölvívőmérkőzés az érdekesebb esemény.

A husvétii sporteseményekről elsőnek a „Sportújság” számol be. Hétfőn este már 8 óra után kapható a népszerű sárga sportújság. Ára: 10 fillér.

A DTE tornacsarnoka felszabadult s így a tornacsarnok helyiségei a torna, birkózó, ökölvívó és asztali tenisz szakosztályok tagjainak a sportolás céljára rendelkezésre áll.

Az arc jgazi szépségét a szépen fésült haj emeli ki. Haját ápolgassa, fésültesse **Adámmal.** Rencz üzlet, Kossuth u. 4. Városház épület.

Tavaszi szövetújdonságok
raktárra érkeztek!!

Mikó László
posztóüzletében

Piac utca 4.

— Földalati hűtésben szenvedő betegeknek igen gyakran nagy megkönnyebbülést szerez egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz azért, mert anélkül, hogy a betegnek a legesekélyebb mértékben is erőlködni kellene, a beleket alaposan kilitstíja és az egész anyagcserét előmozdítja. Kérdezze meg orvosát.

KÖZGAZDASÁGI

Gazdatájékoztató

A m. kir. földmivélsügyi miniszter a földmivélsügyi minisztérium ügykörét érintő termelési, állattenyésztési, közgazdasági, mezőgazdasági, értékesítési, földbirtokpolitikai, mezőgazdasági igazgatás stb. kérdésekről a magyar gazdaközönségnek egy kb. 140 oldalra terjedő összefoglalót állított össze s ezt „Gazdatájékoztató” címen a gazdasági felügyelőségek, a földmivélsügyi minisztérium szakhivatalai, valamint a mezőgazdasági kamarák útján teljesen ingyen fogja a gazdaközönség rendelkezésére bocsátani. A gazdatájékoztató levelezőlapon közvetlenül a földmivélsügyi minisztériumtól is igényelhető, amely a gazdatájékoztatót ingyen és bérmentve fogja az érdeklődő gazda címére megküldeni.

—

TÖZSDE

az ünnepek miatt szünetelt.

DEBRECENI TERMÉNY-ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK

Búza mázsája 19.50—19.80 pengő, rozs 14.00—14.20 P, árpa 16.80—17.00 zab 20.000, tengeri 15.00—15.20 P, lucerna 8.00—10.60, széna 7.50—9.50, lóhere 8.00, búkköny 6.00—8.00, szalma 2.00—2.60, cukorrépa 3.30—3.40, takarmányrépa 2.20—2.60 pengő.

x **Értesítem a közös sertésnyájba hajtó gazdákat**, hogy sertéseiket 6-tól az az esütörtök déltől pentek délig a hortobágyi hidnál, később a járason veszi át a számadó? **Nagy Imre I. gazda.**

A 130.700—1922. VIII. a sz. vallás- és 9987—1939. VI. szám. HIRDETMÉNY. közoktatásiügyi miniszteri rendelet 78. paragrafusa értelmében felhívom mindazon szülőket, gondozókat, stb., akiknek háztartásában 6—11 éves siketnéma gyermek van, hogy azok nevét, vallását, születési helyét, születési évét, hónapját és napját; atyjának nevét, születési helyét, születési évét, foglalkozását és lakását f. évi április hó 15-ig a városi elsőfokú közigazgatási hatóságnál (rendőrpálya, Kossuth u. 20. sz. 1. lépcső III. emelet 95. ajtó) délelőtt 8 óráig, délután 2 óráig; szóval, vagy írásban jelentsek be. Mindazok, akik fenti bejelentési kötelezettségüknek eleget nem tesznek, vagy azt megkésevel teljesítik, kihágást követnek el és a fenti miniszteri rendelet 63. paragrafusa alapján súlyos pénzbírsággal fognak megbüntetett. Debrecen, 1939. április 6.

17.262/1939. C. sz. HIRDETMÉNY. A városi elsőfokú közigazgatási hatóság értesíti a városi érdekelteket lakosságát, hogy az Országos Földbirtokrendező Bíróság által megváltási eljárás alá vont ingatlanok közül a korábban juttatott kimozdítása folytán az alábbi ingatlanok üresedtek meg: 1. Hartstein Nándor kölcsönügyi ingatlanából megváltott 34572/4—34.528/8—9. hrsz. 1. kat. hold 900 négyszögöl területű és 2. Steinfeld István mész ingatlanából megváltott 31.820/13. hrsz. 1200 négyszögöl területű mezőgazdasági művelés céljait szolgáló ingatlan. — A

fenti ingatlanokra igényeiket a városi elsőfokú közigazgatási hatóság földszint 40. számú szobájában a hivatalos órák alatt, 1939. évi április hó 22-ig terjedő időben mindazok bejelenthetik, akik az 1920. évi XXXVI. t. c. 2. §-a szerint földhöz juttathatók és velük szemben ugyanezen törvény 3. §-ában felsorolt kizáró okok nem forognak fenn (magyar állampolgár, gondnokság alatt nem áll, politikai jogainak gyakorlása alól felfüggesztve nincsen, csőd és kényszer-egyezségi eljárás alatt nincs, katonai kötelezettségének eleget tett, az esetleg részére juttatott ingatlan tőle visszavonható, stb.) Az igénylő jelentkezése alkalmával hitelt érdemlően köteles igazolni: a saját és családtagjai családi, vagyoni és kereseti viszonyait; ingatlan vagyonát, annak nagyságát, fekvését, az esetleg korábban juttatott ingatlan területét és azt, hogy az melyik ingatlanrészéből váltott meg. Igazolni tartozik azt is, hogy az általa igényelt ingatlan megváltási árának 20 százalékát, részére való juttatás esetén egy összegben és készpénzben megfizetni képes-e és miből; továbbá, hogy két évnél régebben esedékesse vált köztartozás terhén nyilvántartva nincsen. Igazolandó a jelentkezés alkalmával igénylő katonai kitüntetései, esetleges rokkantsága és annak foka is. Figyelmezteti a hatóság az érdekelteket, hogy jelentkezőik csak a fentebb részletezett igazolások után vehető figyelembe. Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

11.501—1939. aü. HIRDETMÉNY. Közhírré teszi a városi adóhivatal, hogy az m. kir. Pénzügyminiszter úr 1938. évi 29.000 számú rendelete folytán a hadirokkantak, hadiözvegyek, hadiárva, vilétségi éremtulajdonosok és tűzharcosok alábbi adókedvezményben részesülnek: 1. amennyiben a terükre kivetett földadó, házadó és általános kereseti adó együttes évi összege az 50 P-t nem haladja túl, az I. járadékosztályú hadirokkant 30 százalékos, a II. járadékosztályú hadirokkantakat 20 százalékos, a III. és IV. járadékosztályú hadirokkantakat, valamint vilétségi éremtulajdonosokat és tűzharcosokat 10 százalékos, 2. amennyiben a terükre kivetett földadó, házadó és általános kereseti adó együttes évi összege 50 pengőnél nagyobb, de 100 pengő nem haladja túl, az I. járadékosztályú hadirokkantakat 30 százalékos, a II. járadékosztályú hadirokkantakat 20 százalékos, a III. és IV. járadékosztályú hadirokkantakat, valamint vilétségi éremtulajdonosokat 5 százalékos adómérséklés illet meg.

Az adómérséklés kiterjed nemcsak a föld, ház és általános kereseti adók összegére, hanem az ezek után járó állami, törvényhatósági és községi pótdókra is, a fent megjelölt mértékben.

Az adómérséklésre való igényjogosultság akként történik, hogy az arra igényt tartó hadirokkant, hadiözvegy, hadiárva, vilétségi éremtulajdonos, s tűzharcos ilyen minőségét igazoló eredeti igazolványát és ennek másolatát a városi adóhivatal I. emelet 33. számú szobájában legkésőbb április hó végéig bemutatja. A városi adóhivatal az eredeti igazolvány alapján a bemutatott másolatot hitelesíti és az eredeti igazolványt azonnal visszaadja. Aki igazolványát április hó után mutatja be, annak adómérséklésre az igazolást követő évtől van igénye. Az igazolvány bemutatásával egyidejűleg adózó köteles arra is nyilatkozni, hogy mely községben (városban) van még adóelőírása, mert az igényjogosultságról a városi adóhivatalnak csak így lesz módjában az illetékes községi előjáróságot (városi adóhivatal) értesíteni. **Annak az igényjogosultnak, aki igazolványát fenti rendelet megjelenése előtt az adóhivatalnál már bemutatta, az igazolványt nem kell újból bemutatni. Városi adóhivatal.**

DÉBRECZEN

KÉPES VÁSÁRNAPJA

Amerikai táncosnő, aki Hitler előtt mutatta be ezt a gyönyörű táncot

Tavaszi Uj-Angliában. Massa Chusset-be 30 centiméteres hó esett

Jegyzőkönyv

arról hogy

a repülés

hőskorának fogják emlegetni a magyar repülők legutóbbi lélegzet elállítóan szép sikerét, mely megmutatta a világnak, hogy nem mindig a technikai felkészültség és a korszerű kiképzés az, ami eredményt mutat fel, mert mindig a legfontosabb volt és ez lesz örökké, a bátorság. A magyar repülők bátorsága a régi, régi legendás idők magyar bátorságáról az újabb ízelítőt azoknak, akik elfelejtették Zrínyi szavait: ne bánts a magyart! Aki a magyart bántja, az a magyar ökök acélkeménységét találja magával szembe akár a repülőgép motorja mögött, akár a szuronyok végénél. A magyar katona mindig és mindenben egy: hős. Nem pózzal, nem szájjal, nem igérettel, de tettel. Olyan természetesen, olyan egyszerűen hajoltak végre a világ ámulatára a magyar repülők a mai kor egyik legnagyobb haditeljesítményét, mint a világ legtermészetesebb ügyét, dolgot. Azért nézünk ámulva rájuk, azért hirdetjük, hogy nem a fegyver és korszerű felszerelés fontos első sorban, hanem a hős, a vitéz katona, aki tudatosan vallja minden cselekedetében, hogy a hazáért mindenek fölött és mindenek előtt...

arról hogy

a lengyel

Nemzet mindig testvér volt, közel állott hozzánk, mindig velünk érzett. Ennek a nagy és igaz érzésnek gyönyörű, meghatóan szép, színderítően kedves bizonyosságát láttuk a legutóbbi eseményeknél, mikor az új események visszaadták a történelmi határnak egy részét ott fent a Kárpátok ormán, ahol aztán a magyar és lengyel katonák testvéri esőkből és öletésben fejezték ki ezer esztendő ragaszkodó, egymást megbecsülő kincsét. Jó volt látni azt a nagy összetartást és egységtérzést. Jó volt tudni, hogy a földön van egy nemzet, mely önzés és egyéni érdek nélkül szeret bennünket azért, mert ezt dikálja a szíve, mert ezt súgja a lelke.

arról hogy

a Currentul

nem fér a bőrben, ami azt nap, nap után olvashatjuk lapszemlényekben, avagy magában a nagy román lapban. Nagyon fájatja a szívét, hogy a magyar csapatok az ő tudtuk és beleegyezésük nélkül visszavették azt, ami a miénk volt még akkor is, amikor hűsz esztendőn keresztül idegenek bitorolták. Nem akarja elhinni a román lap, hogy ma ilyesmi előfordulhat. Tízzet kiált és igazságért sopánkodik, de egyetlen szava sincs a hűsz évvel ezelőtti lezajlott eseményekre, amikor ingyen, tudtuk és beleegyezésünk nélkül osztották el hazánkat a Currentul olvasói és azóta egy szegénypadra került nép között. Akkor lehetett. De emlékezzék csak vissza a Currentul, mint afféle jó keresztény, amit az Irás mond: Amit akarsz, hogy eszelekedjenek neked az emberek, te is eszelekedj hasonlóan. Aztán igazán meghatós az a nagy gondosság, amit a lap állítólagos hűsz ezer román érdekekben kifejt, akik most újabb rabság alá kerülnek azzal, hogy a világ tudomásul veszi Kárpátalja elfoglalását. Először is a túlzott ám még Currentuli viszonylatban is magas, mert a Kárpátalja összevissza sincs több nyolcezer románál, de ezek is elrománosított rutének. Aztán, a Romániához méltatlanul odaesotolt Záramaros és szomszédos megyékben legalább százezer elrománosított rutén él, ez persze, soha se fáj a Currentuloknak. Arról már szólni sem lehet, hogy a hárommilliónyi magyar, hiszen a bukovinai csángó vidéken van csupán háromszázezer csángó magyar hihetetlen elnyomás és kétségbeesítő elrománosítás alatt. Mindenki tudja, hogy Bukarest a második legnagyobb magyar város, mert másfél-százezer magyar lakosa van. Erdély, Bánát és a többi nem fáj a Currentulnak, ahol millió magyar tömegek vergődnek. Itt nem kiált igazságtalanság miatt, itt nem fellebbez a világ közvéleményéhez. No, sebj, majd fellebbezünk mi, mert amit lehet, sőt kell Pálnak, azt lehet Péternek is. A magyar tömegek valóban ott vannak a bulgárokkal, szászokkal, törökökkel, oroszokkal, ruténekekkel, svábokkal, szerbekkel és a többi

nemzetiségekkel, akik mind, mind felül vannak a százezer s az állítólagos kárpátaljai »hűsz ezer« románért olyan nagy hűhót kezd a Currentul, majd eljön az idő, amikor Románia »ötvenszázalékos« kisebbséggel is sarkáraáll és a Cseh-Szlovák állam példájára eljön az igazságterés ideje. Lassan, de biztosan. Kár ezt sürgetni éppen a Currentulnak...

arról hogy

sebesültek

érkeztek a fővárosi pályaudvarra és egy nemzet lélegzett visszafojtva olvasta a névsort, mely arról számolt be, hogy kik azok, akik vérük hullásával adtak intést a világnak, s adtak példát minden magyarnak arra, hogy kell a hazát védeni. Gyönyörű névsor ez és ha mellé tesszük az elesett hősök hosszú sorát, a magyar vitézi múlt lapjait ki kell bővíteni. Mindig olvasó volt a vérünk, de most a legdrágább cölök érdekekben hullottuk. Mindig olvasó volt a magyar élet, de most olyan kincsért adtuk, ami a miénk kizárólag. Az elmúlt ezer esztendő vérhullásos napjaiban, esztendőiben idegen érdek szolgálatában is hullott ez a vér, sokkal bőrebben, mint az idegenek megérdemelték volna, de soha fel nem hánytuk. Még akkor se, amikor a vérünk és életünk árán védett idegenek osztokodtak halottaknyílranított hazánk testén. Ma azonban megváltozott a helyzet. Vértük a magyar, elhullt a csaták mezején, de saját érdekek, saját hona megmentésében, visszaszerzésében. Tele vagyunk könnyel, de ezt a könnyet dícsőségessé teszi a mai idők eseménye. Van gyászunk, de ezt a gyászt Isten glóriája fonyja körül, mert a halottak hazai földön, felszabadított rögökben pihennek örök álmot. Ezért jöhet a Pokol minden... dűge és az ár-

mány, mi ott leszünk honunk földjén saját honunk... magyar voltunk szent érdekeink védelmében. Magyar játszotta a hűsz esztendő előtt az elrabolt területeket. De most magyar vette vissza. Magyaroknak és semmi másnak, senki másnak...

arról hogy

13 fillér

tartozásról értesítette az egyik... menny a bátralkos adóste de ugyanakkor azt is megírták, hogy ennek a tizenhárom fillérnek a meglátása, illetve befizetése újabb negyvenfillér költséget jelent az adósnak. Nem nagyon van kedve az embernek elmélkedni az efféle tizenhárom filléres tartozások fölött, de a tizenhárom fillérre szabott újabb negyven fillér már a leglőrémesebb galambpéti is foglalkoztatja. Nem valószínű ugyan is, hogy aki csak tizenhárom fillérrel tartozik, s már sokkal súlyosabb összeget kifizetett és ki fog fizetni. De hát rendnek kell lenni, az bizonyos. Bár egy kevés hozzájárulással arra is gondolkunk kell, hogy az ilyen tizenháromfilléres behajtások bármennyire hozzátartoznak is a milliókat busásan dolgozó intézmény költségteréséhez, talán más útja, módja is volna a behajtásnak, mint az újabb negyven, bocsánál, negyven filléres költséggel járó behajtás. Ez az, amikor a mártás jóval drágább a húsnál. Elvégre a közintézmény azért közintézmény, hogy a köz szolgálja, ez pedig, az ilyen költséghozzászámolás nagy az összeg miatt, de az eljárás képtelensége miatt itt, ott mégis megpróbálja az idegeket. Ma pedig mindennél fontosabb a jó ideg, amire édes mindnyájunknak, illetve behajtónak és adósnak is egyaránt fontos, sőt a legfontosabb... jegyző: sz. r. i.

A híres debreceni Basahalma alatt kifosztott ősi sirt találtak

A debreceni halmok, hegyek története

Debrecen város történetének, földrajzának alapos ismerője, tudós búvárlója Zoltai Lajos múzeumi igazgató, aki nyugugalomba vonulása után sem hagyta abba a kutatást és igen nagy értékű munkákkal teszi egyre ismeretlenebbé Debrecen és környékét. A város határának és külső birtokai-

nak halmait, hegyeit is sorba vette egy tanulmányában, amelyben 250 helynév szerepel, pontos térképek. Különösen hangzik, hogy debreceni halmokról és hegyekről írt a tudós múzeumigazgató, mivel tudnivaló, hogy Debrecen olyan síkságon terül el, mint a tenyér és bizony ide csak

szép tisztá időben látszanak a távoli hegyek, de azok is csak a pusztá széléről. A »hegy« megjelölés alkalmazásáról tanulmányából ő maga írja, mintegy indokolásul, hogy

a debreceni gazdáknak, kereskedőknek a régi időkben nagy szőlők voltak az érmelléki és bihari hegyeken.

A debreceni határban lévő nagyobb homokbuckáknak, melyeket szőlővel ültettek be, ezért adták a hegy elnevezést. A debreceni határban 60 ilyen hegyet említ meg Zoltai Lajos. A város közelében lévő hegyek közül sokat az építkezésekhez szétthordták lassanként és a malterbe került a szél összehordta sárga homok. A dombon létesült Debozy temető is, ahol a város sok neves vezetője találta sírját, ugyancsak erre a sorsra jutott. Elhordták az építkezésekhez, uccák föltésére, útburkolat készítéséhez alapnak.

A debreceni halmok között a Basahalmának van a legérdekesebb története. Ennek a történetét ismerjük jól. A Basahalom ma is jól látható. A Tócsó-melléki sok halomból kilátszik, mert a legnagyobb. A város földjén van a halom a Tócsó és a Tégláskert közt. A Nagyhalomot Rusztán török vezér hordatta össze a környékbeli jobbágyok kényszermunkájával. A halom tetején állt a török vezér sátra. A nagy Bethlen Gábor 1629-ben a Basahalmán találkozott Murtza basával tanácskozásra.

A Basahalmán táborozott Szejdi baba 1680-ban, amikor Debrecen városát irtózatos módon megsarcolta.

A nagy halmot, melyről az a hír járta, hogy kincsek vannak alája ásva, Debrecen város múzeuma 1906-ban megásatta és

hét méter mélységben találtak egy ősi sirt is, mely eredetileg jával volt fedve.

A sírban megtalálták a esontvázt ki nyújtóztatott állapotban, de hiányzott már minden más felszerelés a sírből, tehát kétségtelen, hogy a sirt kifosztották évszázadokkal ezelőtől és úgy dobálták a kifosztás után a feltört sírra a földet vissza.

A Basahalma a legismertebb debreceni halom és közmondás is fűződik a nevéhez. Mondják:

Akinek a köldökét nem Basahalmán belül vágta el a bába az csak jött-ment.

A Tócsó-völgyének másik nagy halma a Kokasló, vagy Nagy Sándor halma. Régebben Kokaslónak nevezték, de azóta, hogy Nagy Sándor honvéd tábornok a halomról figyelte a Balmazújváros felől előnyomuló nagy orosz sereget, az ő nevét viseli a halom. A halom tetején nagy köoszlop hirdeti az 1849. augusztus 2-án vívott véres debreceni esata emlékét. Az orosz túlerő nagy pusztítást okozott a bősiesen harcra elő honvédekben, akiknek egy csoportja a Tócsó laponson egészen az erdő aljáig húzódnak részben harcra úgy a huszárság, mint a gyalogság. A halom közvellen közelében épült a városi téglagyár. Agyagbányászás közben sokszor találtak régiségeket, népvándorláskorabeli sírokat és római kori agyagbányászok üregeit.

A Kálvária, vagy Golgota hegy minden bizonnyal a csapókereti szőlőhegyen volt. Régi írásban olvasható.

A városi tanács Szücs Ferencet, mert káromkodott és gyalázatos módon beszélt, azal büntette meg hogy a hóhér előbb kiönta a nyelvét, azután kiütte a Kálvária-ra és ott kövekkel agyonverte.

A Kálvária hegy, azonos a Golgota hegyével, melyet talán éppen azért neveztek el így, mert ott hajtották végre a halálos ítéleteket, kerékbelorést, megkövezést, megégetést, elevenen eltemest stb.

A város közvetlen közelében ez a három halom az említésre érdemes. A város határában azonban igen sok a halmoknak és azok emlékeinek

a száma és az ásatások bizonyítják, hogy templomok, erős kőépületek álltak a hegyeken valamikor. Nagy lakóházak, kúriák.

A falvak serege vette körül Debrecen, de elpusztultak a török, tatár és kuruc-német harc vesztéshes idejében.

A halmokat, ha megássák előkerülnek a sírok, némelyikből a templomok alapfalai, bizonyára annak, hogy nem volt mindég pusztá a pusztá, hanem virágzó élet indult gyors növekedésnek, míg végig nem söpörte a vérzivatar és nem irtotta a magyarságnak itt meglelepült és falvak sokaságában erősödő seregeit.

Jövendőlés

Baja Mihály

*En nem szeretem a telet,
Tudom, hogy lesz még kikelet.
Lesz még virágos rét, mező
S szemünk nem lesz könnyező.*

*Kizöldül újra még az erdő,
Nótánk se lesz mindig kesergő.
Megreng belé az őg ugar,
Ha táncra perdül a magyar.*

*Földünk kisarjad dús kalászába,
Belékapunk az aratásba,
Foszós kalásos a kenyérünk,
Koszorúzza sok szűk telünk.*

*Nem hágy minket az Isten el!
Meddig sajogjon a kebel,
Hogy túl a zord határokon
Pusztul a testvér, a rokon?*

*Ki nekünk adta e hazát
Nem hagyja másnak igazát,
Komor Kárpátok öre ő,
Szentseglőröket megverő!*

*S ki kezdetben törvényt szabott,
Nem tűr e földön több rabot,
Nem elhet senki szolgaságban
Az ezeréves szent hazában!*

*En nem tudom, mi lesz a bér,
Lehet, hogy omlik majd a vér
S jön száz halál, ha nem rettegjük,
De akile élünk, újra kezdjük.*

*Vagy a világ vérvörösné
Galambként száll le majd a Béke,
Szivárvány kél mosolygó színben,
Telül, hogy megbékélt az Isten?*

*Vagy a Békeben, vagy a Harcban,
Hiszek egy szent magyar Tavaszban,
Megtörölöm könnyes két szemem
És gyászruhámot leteszem!*

Vámospércs város fegyverei 1848-ban

Adatok a hajdúság történetéhez

Legutóbbi cikkemben megírtam, hogy sorozatosan közre adom azokat az adatokat, amelyek eredeti okmányok alapján rendelkezésemre állnak és a hajdúság történetének megírásánál fontos szempontokat adhatnak. Főleg a szabadságharc idejének történetére vannak jelentős adataim, mert ennek a kornak csaknem teljes levéltári része eredeti okmányok alapján rendelkezésemre áll.

Jelen alkalommal Vámospércs város lakosaitól beszédett fegyvereknek leltárát mutatom be, melyet 1849 január 18. és 19-én készítettek. Árkus papíron készült »lajstromos« beosztással a leltár, melyet Kovács Ferenc jegyző készített el és a leltári bítelesítésére pompáson látszó viaszba nyomott címeres pecsét is van rányomva. A címeres pecsét a címerpajzsban, melynek alja szíj alakú zászlótartó lovas vitézt ábrázol, a korona fölött címerdísz pedig zászlót tartó vitéz feltettél. A zászló hasonmása a szoboszlói lovashajdúk zászlójának, nyilvánvaló, hogy hajdú címer lehet.

Mindenestre jó volna tudni, hogy a vámospércsi leltárt készítő Kovács Ferenc jegyző címeres pecsétje kinek a birtokában van most.

A lajstrom feltünteteti a sorszámat, a tulajdonos nevét, fegyverek nemét, puská, vagy kard, a fegyver minőségét, becsárát pengő forint, vagy pengő krajcár értékben.

Ime, így nézett ki közel száz esztendővel ezelőt Vámospércs város leltárállománya, mely remélhetőleg a teljes létszámot adja, bár lehet, hogy ügyesebb,

életrevalóbb hajdúk nem szolgáltatták be az értékesebb fegyvereket.

A sor Szabó Mártonnal kezdődik, aki beadott egy puskát, vadász stucznit; használható állapotban 10 pengő forint értékben.

Káldi Béni egy darab vadász mangaléta fajtát 10 forint értékben, Vincze Mihály egy vadász flintát 9 forint értékben, Kovács Mihály egy vadász puskát burkus esővűt 7 forint értékben, Simon István egy puskát olasz nyolc-segletes esővűt, értéke csak 7 forint. K. Nagy János egy darab vadászflintát 5 forint értékben, Kaszai Imre egy vadász flintát 7 forint értékben, Kis Ferenc egy vadász puskát kettő esővű, patent, agya kissé hibás 16 forint értékben, Szabó József egy vadász cifra flintát 9 forint értékben, Menyhárt Ferenc egy vadász cifra flintát és míg a többi, eddig felsorolt puskák mind használható állapotban voltak, ez használhatatlannak, sőt rossz állapotban lévőnek bizonyult, értéke is 3 forint. Szüts György is egy rossz állapotban lévő, készületlen puskát adott be 2 forint 30 krajcár értékben, Balácsi Imre egy vadász puskát, nem golyóbishoz való Gombási János egy vadász puskát burkus esővűt, jó állapotban lévő 5 forint értékben.

Keller József izraelita egy vadász puskát, rossz karban lévő 2 forint értékben.

Mike Mihály egy vadász puskát burkus esővűt, jó karban lévő 6 forint értékben, Székely István egy vadász puskát, stucznit, használható állapot-

ban 6 forint értékben, Futaki Mihály egy vadász flintát használható állapotban 6 forint értékben, Veres József egy vadász stucznit, kevés hibával, igen jó fegyver 10 forint értékben, szintén Veres József egy kardot, vas hüvelyűt, derékban tört tokút adott be 5 forint értékben, Áts Ferenc egy Vadászpuskát, burkus esővűt jó karban lévő 5 forint 30 krajcár értékben, Fagyal Mihály hasonlóképpen egy vadász burkus esővű, jó állapotban lévő puskát 7 forint értékben, Szabó Gergely egy vadászpuskát, kooás, burkus esővűt 8 forint értékben, Nagy András egy vadászpuskát, burkus esővű mangalétát 8 forint értékben, Balácsi István egy vadászpuskát, olasz esővűt, kevés hibával 5 forint értékben, szintén Balácsi István adott be egy kardot is, börtökűt, rezest, jó állapotban lévő 6 forint értékben, Berke János egy vadász puskát, olasz esővűt jó állapotban lévő 9 forint értékben, Kozma Imre egy vadász flintá puskát jó állapotban 6 forint értékben, Bányai Ferenc egy vadász flintát, jó állapotban 8 forint értékben, Disznós Ferenc egy vadász olasz-esővű kovás puskát rossz állapotban lévő 4 forint értékben, Szabó György egy vadász, burkus esővű jó karban lévő 10 forint értékben, K. Nagy Ferenc egy vadász burkus esővű jó karban lévő puskát 8 forint értékben, Kállai János egy vadász kovás flintát 6 forint értékben, Kállai Imre egy kovás flintát jó karban 7 forint értékben, Guba Mihály egy kovás flintát 6 forint értékben,

Hunyadi József egy vadász kettős esővű, új jó karban lévő 30 forint értékben.

Kozma Mihály egy vastokú kard jó állapotban 8 forint értékben, Jobbágy Imre egy papfong tokú gyenge kardot 5 forint értékben, Sz. Tóth Sándor egy vastokú fedezetlen markolatú kardot 4 forint értékben, Fanyai János egy használható vadász-flintát 6 forint értékben, Hunyadi Sándor egy olasz esővű vadász flintát 6 forint 30 krajcár értékben, Deák Mihály egy vadász flintát 7 forint értékben, Orzegey Nagy Jánosné egy vadász flintát 7 forint értékben, Fábrián Sándor egy vadász flintát gyenge szerkezéssel 5 forint értékben, Csuh István egy francia kardot, tört tokkal 3 forint értékben,

Rozenfeld Lázár, nyilóvaló izraelita ez is, de itt nem tüntette fel a jegyző, egy tok nélküli kardot 1 forint értékben és végül

egy Kolozsvárról hozott állandalmi szuronyos székely fegyver jó karban, ennek értékét nem tüntették fel. Összesen tehát 39 puská és 7 kard, a záradékban pedig ez áll: ehhez tudva a még elő nem kerített és meg nem becsült négy magán és úgyszintén önkéntesekből fennmaradt hét szuronyos használható karban lévő állandalmi fegyvereket, van ilyen hét,

összesen tehát ötven puská és hét kard, ebből jelenleg használhatatlan négy lövőfegyver, tehát használható 46 puská és hét kard.

Élt Hajdú Vámospércsen január hó 18. és 19-én, de a dátumot itt leltárta nótárius uram, mert később előkerült Török Mihály egy stucni vadász puskája 8 forint értékben, G. Kovács János egy flinta puskája hibás szerkezettel, 5 forint értékben, Szabó Lajos egy stucni puskája jó állapotban 10 forint értékben, Rácz Imre egy olasz puskája kevés hibával 5 forint értékben, Simonyi Ferenc egy flinta puskát, meglehetősen állapotban 6 forint értékben.

Ezzel vége is van a listának.

Tehát onnyi fegyvert szedtek össze, hogy aztán mi lett a sorsa ezeknek a puskáknak, melyek között ma bizonyára több műzeális értékű is volna, nem tudjuk. Lehet, hogy visszaadták a jobb időkben, de az is megtörténhetett, hogy elvitték a községből és nyomra vesztet a vámospércsiek fegyverállományának a szabadságharcot követő idők zűrzavarában. sz. r. i.

Svájceban liften szállítják tyúkolba a tyúkokat
Igy költözködik Genf mellett egy család a hegyre

Csokonai és Vörösmarty*

I.

Nagy elmék találkoznak. Régi mondás, régi igazság, de azért feltűnő lehet, hogy e találkozásra éppen Csokonait és Vörösmartyt próbálom példának odaállítani. Mert könnyű dolog hasonlóságot keresni Csokonai és Petőfi, Csokonai és Arany, Csokonai és Ady között, hiszen mindannyiuknak már élete külső körülményeiben vannak érintkező pontok. Nemcsak az, hogy ők is több-kevesebb ideig laktak Debreczenben, Csokonai szülővárosában, nem csak az, hogy mindhármán éppen olyan félbemaradt diákok voltak, mint Csokonai, hanem és főképp az, hogy mindhármán már kora ifjúságukban magukba szívták a Csokonai-kultuszt, mely aztán költői működésükben is meg-megnyilvánul.

De mi kapcsolatná össze Csokonait és Vörösmartyt, az Alföld fiát és a Dunántúl szülöttét, a kálvinista diákot és a katolikus papok neveltjét, a hánytt sorsú vándorpoétát és az előkelő úri családban gond nélkül élő nevelőt, a Dorottya megénekeltjét és a Zalán futása költőjét?

De bármily távol állanak egymástól, mégis több érintkező, sőt találkozó pontot láthatunk közöttük. Csokonai költői pályájának csúspontjára a magyar honfoglalás hőskölteményét akarta felállítani, a halálos kórtól emésztve is egy Árpádiást forgatott elméjében: Vörösmarty a Csokonai álmanak megvalósításával, az Árpád dicsőségét zengő „Zalán futása”-val indul fényes költői útjára.

Inkább csak tapogatózom, mikor Csokonai népszerű és népies bordalaít némi kapcsolatba hozom Vörösmarty szárnyaló rápszódiáival (**Keserű pohár**, **Főtű dal**), de már biztos nyomon haladok, mikor a két költőnek két hőcselő költeményét, a „Marosvásárhelyi gondolatok” és „Gondolatok a könyvtárban” című műveiket állítom párhuzamba: e párhuzamot minél láthatóbban megvonni lesz most tulajdonképeni feladatomban.

* Az itt közölt dolgozat némi rövidítéssel a Pap Károly-émlékkönyvnek egyik fejezete.

II.

Szinte felesleges bizonyítanom, hogy Csokonaiiban a lírikussal és epikusával együtt egy filozófus is lakozott, hiszen neki köszönhetjük az első igazán költői becsű tankölteményt. „A lélek halhatatlanságát”. Azonkívül jól tudjuk, hogy Csokonai nem is költőt, hanem bölcselet, Rousseaut, választotta a maga életideáljává.

Vörösmartyban, a hazafias énekek, a hősköltemények, a történelmi tragédiák írójában sem kell soká keresnünk a filozófust, hiszen leglíraibb költeményei „Az úri hölgyhöz” intézt hazafias ódája, a **Merengőhöz** szóló szerelmi elégiája át meg át vannak szöve mély gondolatokkal, bölcselmi elemekkel. Drámai művei közül

pedig a „Csongor és Tündé”-ről rég tudjuk, hogy bár cselekménye a népmese képzeletvilágából van véve, bár alakjai jórészt természetfölötti lények, mégis az emberi élet, az egyéni boldogság s az egyetemes boldogulás kérdései szólnak meg benne, vagyis, hogy több jelenete bölcseleti költeménynek tekinthető. Ezek után bátran megkísérelhetjük a fent említett két elmélkedő verses műnek a párhuzamba állítását.

III.

Csokonai költeménye, mint annyi sok más műve, alkalmi mű, a költő szavaival „alkalmatosságra írt vers”, mely még a költő életében, a „Bécsi Magyar Hírmondó” 1801. évfolyamában megjelent. A költemény első sorából, de a Magyar Hírmondónak a szöveghez fűzött megjegyzéséből is kitérjük, hogy Csokonai ezt a nem közönséges tartalmú és értékű versét a Magyar Nyelvvelő Társasághoz intézte. A társaságot — amint tudjuk — Aranka György szervezte Marosvásárhelyen 1793-ban, a társaság működése folyamán, 1799-ben, Csokonait is tagjának választotta. Szinte kétségtelen, hogy Csokonai a megtiszteltetés vizsonzásául írta és hozsátolta közre ezt a szárnyaló költeményét. A mű külső történelméhez tartozik még, hogy a Magyar Hírmondó töredéknek jelzi a hasábjain között szöveget. Hogy a Hírmondó mit és miért hagyott el a műből, azt ma már lehetetlen megállapítani, de az bizonyos, hogy a mű — úgy, ahogy a Magyar Hírmondóból és a Hírmondót követő összes kiadásokból ismerjük — alakilag is, tartalmilag is teljes, melyhez hozzá adni nem kell és amelyből elvenni nem lehet. De most már ideje, hogy magával a művel, a „Marosvásárhelyi gondolatok”-kal lépünk közvetlen ismeretségbe.

IV.

Az egész költeményen a felvilágosodásért való lelkesedés, az emberi haladásért való rajongás ömlik el.

Ez összeforrt költés érzéstől áthatva Csokonai világpolgárnak (saját jegyzete szerint kozmopolitának) mondja magát, mint ilyen tekint végig az emberiség évezredek történetén és a népek világtérképén. Jól látja, hogy a történelemben miképp váltakoznak áldások és esapások, fényes birodalmak emelkednek, aztán bús pusztulásba süllyednek. Látja, hogy szabad népek mellett rabszolgák laknak, hogy a művelt elmétől nem messze esik a tudatlan fő, hogy a nap fényével és melegével vetekedő ést elfojtja a babonának hideg homálya.

A költő végighordozván tekintetét a világtörténeten és világtérképen, megáll Marosvásárhely fölött, a csinos nyugatnak és durva keletnek e kritikus pontján és munkára hívja fel a város magyarjait: vegyék körül az embe-

riségnek, a csinosodásnak* ezt a legvégső oltárát. De nemcsak Marosvásárhelyhez intézi szózatát, hanem minden nemes lélekhez, az egész magyar nemzethez, hogy ne legyen Európában hátul, hanem siessen a többi nemzetek közé, az emberiség kertjébe. Ezeket a buzdító szavakat nem annyira a világpolgár, hanem inkább a hazafi hangoztatja, aki az emberi művelődést nemcsak azért szeretné Moldvára, az Éjszintengerig kiterjeszteni, hogy a művelt emberiség kertje ezzel is növekedjék, hanem, hogy a magyar korona alatt a csángó magyar is polgártársunk legyen.

A költemény gondolatmenete tehát az, hogy a költő általános történelmi bölcseletéből és egyetemes néprajzi szemléletéből átesap a sajátosan magyar feladat és nemzeti hivatás megjelölésére s a költőnek méltó teljesítésére buzdítja az erdélyi nyelvvelőket és a két hazának minden nemes lelkét.

A terjedelmes költemény (74 magyar alexandrinus rímpár) ismertetése után felvetődik bennünk az a kérdés: miért éppen egy még a kezdet kezdetén álló nyelvvelő társaság indítja Csokonait az emberi történelem bölcselétel fejtegetésére és a magyar nemzeti hivatás hangoztatására? Könnyű erre felelnünk, ha tudjuk, hogy Csokonai a hazaszeretetet, a nemzeti érdeket beleolvastotta a nyelv művelésébe, az irodalom fejlesztésébe; ez a költő sokkal inkább foglalkoztatta, mint bármilyen politikai kérdés.

A kivélt magyar nyelv és a magásra fejlődött magyar irodalom ketős céljárt lelkesedett élete folyamán, azon munkálkodott utolsó lehetéig, megvalósulásukban látta, remélte, hitte a magyarság fennmaradásának legfőbb biztosítékát. Remélte és hitte

annál inkább, mert Csokonai szerint a művelt nyelv és fejlett irodalom egyszermind a felvilágosodást jelenti, melynek fényénél juthat el a nemzet az emberiség kertjébe, abba a második édenkertbe, amikor — amint azt a költő „Konstancinápoly” című versében jóslatszerűen énekli — „A szeretet lelke a földet beteli S az ember az embert ismét megöleli”.

V.

Vörösmarty bölcselet költeménye szintén alkalmi műnek mondható, legalább annyiban, hogy a költő lelkét e gondolatok a M. T. Akadémia könyvtárában szállották meg, melyben legjobb barátja, Toldy Ferenc vezette körül.

A költemény születésének időpontja is könnyen megállapítható, mert maga Vörösmarty iktatta 1844-ben kelt versei közé. A költemény, mint a Csokonaié, szintén folyóiratban jelent meg először, a **Pesti Divatlap** 1845 évfolyamának 1. számában, amikor már Pe-

* Csokonainál az emberiség humanitást, a csinosodás művelődést is jelent.

tőfi is ott segédkezett a lap szerkesztésében.

A „Marosvásárhelyi gondolatok“-tól a „Gondolatok a könyvtárban“-ig körülbelül félszázad telt el. Ez idő alatt lehetetlen nagyot fejlődött irodalmunk és főképp a nyelvújítás vitt végbe gyökeres változást a magyar stílusban, dikcióban, verselésben.

Csokonai sem tartózkodott az új szavaktól és kifejezésektől, de nála el sem képzelhetők az ilyen szavak: **erény, eszme, gép, gyönyör, nyomor, szellem, táp, üdv, virány, stb.**, melyeket Vörösmarty, mint a nyelvújítás híve, oly szívesen használ ebben a költeményében is.

Hasonló különbséget mutat a versalak is. Csokonai a régi magyar tizenkettes sor taposott útján jár, de az ő páros rímű alexandrínusain már erősen érzik a legnagyobb alexandrínművészeknek, a francia dráma- és eposzírónak a hatását.

Milyen más a „Gondolatok a könyvtárban“ verselése! Nem is lírai, hanem drámai versalak, Shakespeare-től eltanult ötös és hatosfeles jambusorok, melyeket rímek nem kapcsolnak, versszakok, bár 122 sor a terjedelmük, nem osztanak. Ezek a sorok úgy hangzanak, sokszor úgy harsognak, mintha nem is a költő, hanem valamelyik drámájának a hőse szavalná azokat, úgy hogy a „Gondolatok a könyvtárban“-t már csak a versalakja is a leghatásosabb szavaló művé avatja.

VI.

De hagyjuk abba a különbségek kimutatását és tüntessük fel a hasonlóságokat, melyeket úgy foglalhatunk össze, hogy mindkét költő az emberiség létkérdéseiről és azok között a magyarság rendeltetéséről elmélkedik.

Vörösmartyt a könyvtárba lépve az a komor érzés szállja meg, hogy a földön nincs boldogság, mert nyomorra szállók születnek, jólét csak néhány csernek jut. E sötét felfogást éppen a könyvek keltik föl benne.

Kezébe veszi a könyvet és mit kell látnia? A zsvány ruhájából erény-könyv lett, a buja nő öltönyére az ártatlanság története van írva, zsarnokok, hamis bírák mezen törvények-ket olvashatók, egy vak koldusaszony condraín a esillagászat méri a világot, az örült párnáján hőles fej elmélkedik, gyáva szolgák köntöse szabadsághősökről beszél, stb.

E szörnyű ellentétek a könyv anyaga és betűi között, ezek az írtózatot hazugságok shakespearei kitörésre bírták a költőt:

Országok rongyal könyvtár a neved.
A kétség aztán teljesen elfogja a költő lelkét. Van-e haszna, célja a könyvnek, előbbre vitte-e a világot? Vörösmarty nem mer a kérdésre válaszolni, mert a könyvek által hírt és dicsőséget szerzett népeknek borzasztó a salkaja, mely a maga bőségségében még a hírnek és dicsőségnek is a vesztét kívánja.

A költő tovább megy a kérdések fölnevésben. — Ledöntük-e mindazt, amit évezredek alkottak? A fényes lelkek, nemes szívek, a hősök, a vértanúk egy máglyára kerüljenek a sötét fejekkel, a korhadt szívekkel, vagyis a jók a rosszakkal?

De erre már határozott nemmel válaszol a költő. Bármily kicsiny a földnek az a zuga, ahol az ember-név ember-jogot jelent és bár még e esekély területen is kivétel az, ki feketének született, tovább kell fáradni, hogy igazság, szeretet uralkodjék, hogy a legutolsó pór is bizton mondhassa: „Nem vagyok magam, testvéreim vannak, én védem őket, ők megvédnek engem“.

Az igazságnak és szeretetnek ezért az eljövendő uralmáért kell esüggedetlenül dolgozni, még ha az így létesített mű Babel tornya lesz is, mely alól a népek ismét szét oszlanak, hogy újra kezdjék a tőrést és tanulást.

Ez a meg-megújuló küzdelem: soras

és rendeltetése az emberiségnek; nincs más dolgunk a világon, mint a legnemesebb célokért erőnk szerint küzdeni.

E végnélküli küzdelemből nekünk magyaroknak külön rész jutott: egy nemzetet a mély süllyedésből kivívni s azt szellemi harcra a lehető legmagasabbra emelni. Az a nemzetek, mely elvégezte ezt a feladatot, mondhatja majd sírja szélén:

»Köszönjük élelt áldomásaidat.

Ez jó mulatság, férfi munka volt!“

VII.

Látjuk tehát, hogy mint Csokonai, Vörösmarty is az emberi haladás hirdetője, hogy ő is bízik a jónak a rossz, a nemesnek a nemtelen fölötti győzelmében. De Vörösmarty csak győző kétségek, kínzó tusakodások után jut el erre a meggyőződésre, míg Csokonainak a rajongó hite már előre adva van. Valóban érdekes megfigyelni, hogy Csokonai, ez a sorstól annyiszor megtiprótt ember, ez a sokszor kegyelemkenyérre szorult vándor verselő, ez a maga elismertetését soha el nem nyert költő, milyen feltétlenül hisz a művelődés és polgárosodás boldogító erejében, amely egyedül emelheti föl az emberiséget isteni magaslatra.

Ezzel ellentétben Vörösmarty, a biztosított élelfeltételi ember, a haza legjobbjaitól körülvett férfi, a magyar költészetnek elismert fejedelme, mennyit töpreng és vívódik, amíg megsza-

badul a könyveknek, az irodalom és tudomány e megtestesítőinek haszna és célja felőli kétségeitől? A Csokonain kezdettől végig uralkodó hívő lelkesedés csak akkor ragadja magával Vörösmartyt, mikor a magyar nemzet külön sorsa tűnik fel előtte, mikor prófétai ihlettel hirdeti, hogy a nemzetet a mély süllyedésből a legmagasabbra kell emelni.

VIII.

Csokonai és Vörösmarty két hőleselő költeményének összehasonlítása nem bizonyított mást, mint ami egész költészetükből és irodalmi működésükből úgyis kitűnik, tudniillik, hogy az egyetemes emberi s a magyar nemzeti váhatatlanul össze volt bennük forrva. Egyikőjük sem emelkedhetett az egyetemes emberiség szférájában oly magasra, hogy csak egy pillanatra is elvesztette volna szemé elől a magyar glóbuszt; viszont egyikök sem volt oly szűkkeblű, hogy szíve a magyar nemzetért való hevülésen túl az egész emberiséget föl ne dobogott volna.

Azonban az emberiség és magyarság ilyen összeolvadásában nemcsak ez a két költőnk találkozik, hanem e tekintetben egyezik velök minden nagy költőnk és írónk, kezdve Besenyein és Kazinczyn, folytatva Petőfi és Madáchon, végezve Ady Endrén és Babits Mihályon.

Kardos Albert.

Mit kell tudnunk a fájdalomról?

Mi a fájdalom? — Hogyan jelentkezik a fájdalom? — A fájdalom, mint bajfelismerési lehetőség. — A fájdalom jelentősége. — A fájdalom esillapítása.

Irta: NÁNÁSSY LÁSZLÓ.

Nincs olyan ember, aki nem érezte volna a fájdalom keserves érzését: fájdalom környez minket, amikor a világra jövünk és fájdalmak között végesszük be földi életünket. A legtöbb betegség fájdalmat okoz az embernek: a fájdalom mintegy piros fonálként végighúzódik egész életünkön.

MI A FÁJDALOM?

Egészséges embernek nincs fájdalma: a fájdalom jelenléte mindig valamely szervünk megbetegedésére hívja fel a figyelmünket. Eppen ezért a fájdalom a szervezetünk célszerű megnyilatkozása, amely nyomatékosan figyelmezteti az embert, hogy valamelyik szervét komoly betegség veszélyezteti.

Az erőművi behatás képesen lámadt fájdalom arra figyelmezteti a sérült embert, hogy a sérült rész okvetlenül ápolásra, beavatkozásra szorul. Ehhez teljesen hasonló a helyzet a különféle megbetegedések esetén is. Szellemi és testi túlláradáskor is a fájdalom figyelmeztet, hogy azonnali pihenésre van szükségünk. Ha nem volna testi fájdalom, akkor az emberek talán soha nem fordulnának orvoshoz s így a betegségeket nem lehetne idejében felismerni, illetve orvosi beavatkozással meggyógyítani.

Milyen jellegű fájdalmak vannak? A jelentéktelenekek mondható kellemetlen rossz érzéstől a leghevesebb szúró, fúró, húzó, szaggató, tompa, éles, villámszerű, helyi vagy klsugárzó fájdalomig fokozódott lehet.

Talán nem lesz felesleges megvilágítanunk,

HOGYAN KELETKEZIK A FÁJDALOM?

Minden élő lény testének változó állapotait és környezetének összes behatásait az idegrendszer fogja fel. Az idegrendszer testünk minden apró

részletét behálózza, akárcsak egy nagy város a villamoshálózat vezetékei, vagy a telefon s távíró huzalai. Az idegrendszerünk két részből áll: 1. a központi idegrendszerből, amely a nagyagyból és a gerincagyból áll, amelynek az a feladata, hogy a szervezetünkkel a külvilággal összeköttetésbe hozza, 2. az autonóm idegrendszerből — vagy tudományosan nevezve — szimpatikus, vegetatív idegrendszerből, mely a különféle életfolyamatokat, — az anyagcsere, a vérkeringést, a lélegzést, a szaporodást — irányítja és célszerűen szabályozza.

A két idegrendszerfeleség együttesen egy egészet alkot, bár különféle működést fejtenek ki. Amint a szem-ideg a látást, a hallóideg a hallást stb. közvetíti, úgy az idegrendszer bizonyos részei a fájdalomérzést közvetítik. Az egész testet s ennek egyes részeit érhetik oly ingerek, melyek fájdalmat okoznak, az egyes belső szervekben is végbemehetnek oly elváltozások, melyek a káros folyamatra hívják fel az egyén figyelmét.

A fájdalmat kiválthatja valamely erőművi behatás, nyomás, szúrás, vágás, lüvés, feszítés, hő- és vegyi ártalmak, elektromos áramok.

Ugyancsak fájdalmat vált ki a testszövetekben az oxigénhiány, érgöres vagy vérrög által okozott érelzáródás.

A testünk majdnem minden részén vannak ingerfelvevő-készülékek. Ezen készülékekből idegszálak vezetnek a központ felé. Azt azonban még nem tudja a tudomány, hogy vannak-e fájdalom vezető közvetlen idegszálak, vagy pedig csak az érzőidegeinket erő fokozottabb ingerek váltják-e ki bennünk a fájdalom érzetét?

Érdekes, hogy az egyes szervekben más és más fájdalmat kiváltó ingerek szerepelnek: pl. a bőrön minden erőszakos külső beavatkozás — égetés, szúrás, vágás,

nyomás — fájdalmat vált ki, ugyanczen inger pl. a bélen, az agyon nem vált ki fájdalmat, ellenben az agy ereinek görese türethetetlen fájdalmat okoz, a bél összehúzódása pedig göresös fájdalmat vált ki.

Az ingerfelvevőkészülékekben a fel-fogott inger az idegeken át a gerincvelőbe jut s onnan a központi agy egy körülfirt helyébe, ahol egyesülnek az egyes idegszálak és innen sugáznak ki a hátsó központi agytekervényhez, amely a legfőbb érző területe a központi agynak.

A fájdalmat a testünk különböző részei, az egyes szövetek nem egyformán érzik, mert az érzéseket felvevő idegkészülékek különböző sűrűséggel vannak elhelyezve az egyes testrészekben. Ugyanis tudnunk kell, hogy a fájdalomérzés védekezés a külvilág káros behatásai ellen

s így érthető, hogy a külvilági behatásnak jobban kitétt szervek, — mint pl. a bőrünk — sokkal érzékenyebb, mint a jól védett belső szerveink. Sőt még a bőrünk sem mindenütt egyformán érzékeny. Az ujjak, az arc, a végtagok hajlító oldala érzékenyebb, mint a feszítő oldal, vagy a hátunk bőre. Az izmok, inak, főleg az ezeket körülvevő u. n. bonyók érzékenysége miatt fokozottan fájdalmasak. A csontoknál a csontbántó, az izületeknél az izületi tok és a szalagok nagyon érzékenyek.

Testfelszínünk tizenötözer négyzetcentiméter: e nagy felületet rengeteg ideg hálózza be. Egy ideg átvágása és azután varrása után a teljesen érzéstelen területen néhány hónap múlva a fájdalomérzés visszatér, míg a táptató és hőérzés csak sokkal később. Az idegvégkészülékek úgyszintén az idegek mechanikai, vegyi vagy hőingerekre fájdalmat váltanak ki, de az agykéreg maga ezen ingerekre teljesen érzéketlen, sőt ilyen ingerek sem látsái, sem hallási benyomásokat nem hoznak létre. Tudnunk kell ugyanis, hogy ahhoz, hogy ilyen jellegű hatások létrejöhessenek az kell, hogy

az ingerek az egyes érzékszervek átfórmálják, még pedig a szem látással, a fül hallással, a bőr végkészülékkel pedig tapintással vagy fájdalommal.

Az agyban létrehozott inger vetődik ki aztán az ideg által ellátott területre. Az érzékenység egyének szerint változik, de változik faj és lakóhely szerint is, sőt a kor, a nem és foglalkozás is befolyásolja bizonyos mértékig. Néha a szenvedők jobban tűrik a fájdalmat, mint az állítják, máskor meg a fájdalom az egész érzékenységet annyira fokozta, hogy a legkisebb többlet-fájdalmat nem képes elviselni.

Az intelligencia és az akaraterő segít elviselni a fájdalmat.

A figyelem elterelése, úgyszintén a szugessző erősen lefokozza a fájdalomérzést. A szövetek gyulladása fokozza a fájdalmat, míg a vízenyője lefokozza, letompítja. Lelki befolyások is hatással vannak a fájdalom elviselésére: a háborúban, az egyes szerencsétlenségeknél tapasztalhattuk, hogy a súlyos sérültek, vagy a mindennapi életben a súlyos betegek, akiknek szinte pokoli fájdalmat kell kiállaniuk, ha vallásos lelki világuk van — sokkal könnyebben tudják a nagy fájdalmakat elviselni, mint azok, akiknek nincs meggyőződéses lelki életük.

Azt is tudnunk kell, hogy a fájdalomnyilvánítás a lelkiallapottól függ: a hirtelen ért erőművi behatás rendszerint nem fáj — ellenben a fájdalomtól való félelem nagyon felfokozza az érzékenységet.

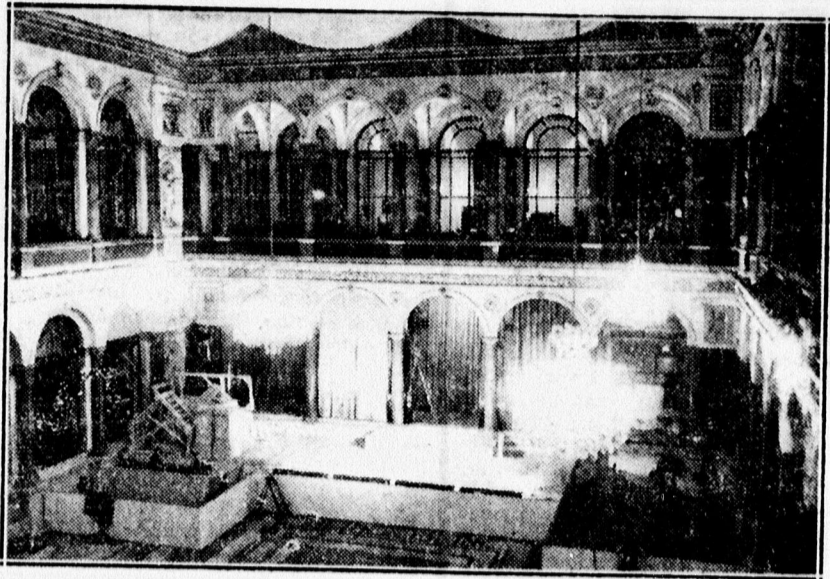
Akarattal, benső fegyelemmel, intelligenciával a fájdalomnyilvánítás lelküzdhető.

A FÁJDALOM JELENTŐSÉGE

Testi fájdalom esetén fontos annak biztos megállapítása, hogy a fájdalomnak van-e jelentősége az egészség, az

A Nilus deltájában most felfedezettős város romjait kutató társaság

Színház épül a londoni indiai hivatalban

élet fenntartásában vagy nincs. Mindennapi eset az orvosi gyakorlatban, hogy a fájdalom jelentkezési alakja egyenesen valamely szerv megbetegedésére utal, pl. az epekő, vesekő, vakbélgyulladás, mellhártyagyulladás stb. esetén fellépő fájdalomról fel lehet a kórismet állítani.

A fájdalom elmaradása, vagy gyógyszeres csillapítása veszélybe döntheti a beteget. Ezért

helytelen megszüntetni a fájdalmat, mielőtt a baj természetét, a fájdalom előidézőjét biztosan megállapíthatjuk volna, mert a fájdalomcsillapítással eltüntetjük a baj jellegzetes tüneteit.

Egészen más elbírálás alá esik, ha valamely betegségre jellegzetes fájdalmat már egyszer kiállottunk és nem akarjuk azt még egyszer elszenvedni: ezt lehet csillapítani.

Sajnos a fájdalom sokszor hiányzik, mikor nagy szükség volna rá, pl. rákos betegség kezdetén. Ezért nehéz a rákbelegység korai felismerése. Általában mondhatjuk, hogy az olyan bajok, amelyek nem okoznak fájdalmat, azért is nagyon veszedelmesek, mert szinte lehetetlen a korai felismerésük. A betegnek a fájdalom olyan élmény, amely kényszeríti, hogy ellene védekezzen: az orvosnak pedig a beteg fájdalma megismerési eszköze, módja valamely betegség megállítására.

A fájdalom sokszor lelki kinekeset hoz felszínre: megtanít megérteni másokat és betekintést enged az élet mélységeibe.

A fájdalomtól való félelem az ingerlékenységet, a fájdalomérzést fokozhatja is. Nagyon sok függ a fájdalom elviselésében attól is, hogy mi okozza. A fogfájás jobban fájhat, mint a vakbélgyulladás. A legtöbb beteg bele tud nyugodni bizonyos fájdalom elviselésébe, ha meggyőződik hogy fájdalmának nincs komolyabb jelentősége.

A FÁJDALOM CSILLAPÍTÁSA

Az emberiség évezredek vágya — a fájdalom csillapíthatósága csak a legutóbbi időkben teljesült. 1844-től kezdve használják a kékgyázt, 1846-tól az aethert és 1847-től a chloroformot a műtői fájdalmak csillapítására, az érzékenység teljes kikapcsolására. Nagy jelentőségű a műtői fájdalmak csillapítása helyi érzéstelenítéssel. — Ugyanis a helyi érzéstelenítés alatt a beteg öntudata megmarad és maga az érzéstelenítési eljárás alig jár veszéllyel.

Az újabb orvosi törekvés nemcsak a testi fájdalmaktól, de a lelki rázkódtatásoktól is megakarja kímélni a beteget.

A modern orvostudomány ma már többféleképpen szünteti meg a fájdalmakat.

Azt a legegyszerűbb ember is tudja, hogy a fájdalmas rész nyugalombahelyezésével, hideg vagy meleg alkal-

mazásával nagyon eredményesen lehet a fájdalmakat enyhíteni, csillapítani. A különféle fájdalomcsillapító gyógyszereknek egész sorozata áll ma rendelkezésre, hogy fájdalmainkat gyorsan csillapítani lehessen. Azt természetesen tudnunk kell, hogy mi okozza a fájdalmat, mert amint már kifejtettük, a fájdalom sokszor a baj felismerésének egyetlen lehetősége.

Hogyan csillapítják a műtétknél a fájdalmakat?

1. Az ingerfelvevő idegkiszáradék izgatási területén a fájdalmat kikap-

csolják.

2. A vezető idegszálak mentén a vezetést megszakítják.

3. A gerincagy bódításával megakadályozzák, hogy a fájdalom érzése a központi agyhoz juthasson.

4. Az agysejtek hűdése folytán a fájdalomérzést nem engedik öntudatra jutni.

A belégzési altatás a szervezet mesterséges mulo mérgezése. Az altatás szüntével a kikapcsolt működések ismét visszatérnek.

A modern sebészet ma már ott

tart, hogy nemcsak azt a fájdalmat igyekeznek megszüntetni, melyet a műtét beavatkozás okoz, hanem azt is, mely a betegség kísérője.

E cikk csak egy kis bepillantást engedett a fájdalom élet- és kórtanaiba. Ebből is megértheti a művelt olvasó, hogy a fájdalom nem mindig káros, hanem hasznos is, mert a fájdalom rávezeti az embert, az orvost, hogy a fájdalom okát felismerhesse és így legyőzhesse.

Amit a debreceni régi házak mesélnek

A lebontásra kerülő Csapó uceai Hajdú-ház története 1590-től napjainkig

Egy városnak nemcsak a polgárai adják meg azt a képet, melyről megkülönböztethető más városoktól, hanem az épületei is rányomják bélyegüket a városra. A polgárok adják meg a városok különböző lelki arculatát, külső képét örökítik századokra az épületek. A régi házaknak története van, nemzedékek kezén vándorolt jó és rossz sorsban és a régi irások a házakkal kapcsolatban gyakran megbízhatóbb képet adnak a múltakról, mint a torzító, vagy egyet-mást elhallgató irások. Most sorra vesszük Debrecenben azokat a régi házakat, melyeknek múltjuk van és a házak történetével kapcsolatban családok életét, nemzedékek munkáját vitethetjük az olvasó elé. Az igaz, hogy műemlékekben nem gazdag Debrecen és így nem is építészeti értéket keresünk, hanem a dolgos, becsületes debreceni polgárok tisztos, régi kőházainak lakóit soroljuk fel, bizonyosságára annak,

hogy itt évszázadokon át tisztességben és becsületes munkával gyarapodva tevékenykedtek a polgárok.

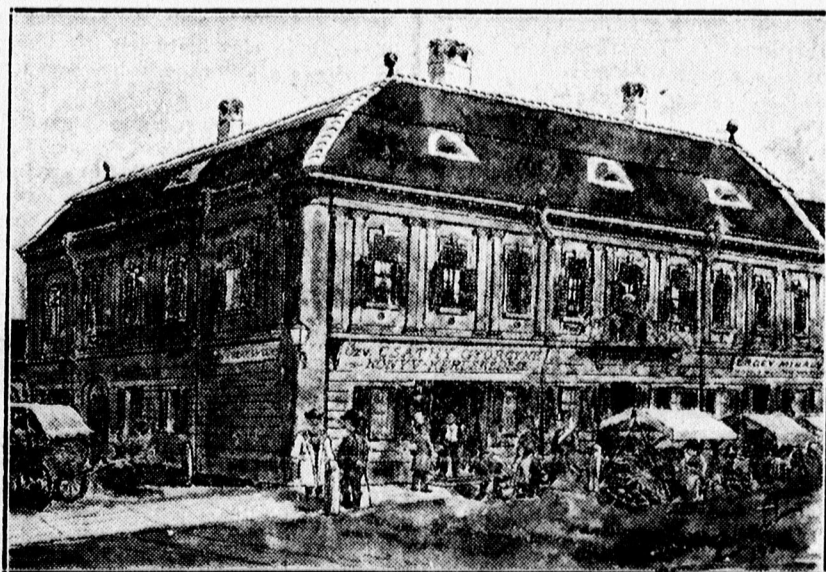
A régi debreceni házak sorát a Csapó uca és a Piac uca sarkán álló Hajdú-ház néven ismert egyemeletes épülettel nyitjuk meg. Azért kerítünk első sorban sort ennek a régi háznak az ismertetésére, mert az Alföldi Palota egymillió forinttal építkezéssel ez a régi ház eltűnik a Piac uceai frontról, alapjait kiássák, új modern egyemeletes palota épül a százados öregház helyére. A régi debreceni telkek, házak pontos képét a városi régi adókönyvi feljegyzések, végrendeletek adják meg, leírva a családokat, a változó tulajdonosok sorát. Zoltai Lajos múzeumi ny. igazgató Debrecen régi történetének alapos kutatója sok-sok régi háznak adja teljes leírását több száz esztendőre visszamenőleg. Az ő munkájának gyümölcseit is igénybe veszem, amikor a régi debreceni há-

zak történetének ismertetését kívánom elvégezni e lap hasábjain.

A Hajdú-ház történetéről, illetve a telkek történetéről irások bizonyítékok vannak 1500-ig visszamenőleg. Abban az időben nem volt ilyen a Piac uca. A Nagytemplom, nem volt látható, mert egészen eléje épültek házak. Az égése után nem engedte a város, hogy újra a templom elé kerüljenek házak a park helyére és visszaszorította a házsort arra helyre, ahol ma a Hajdú-ház áll. Az első tulajdonosa a Csapó uca sarkán lévő kőháznak a régi feljegyzések szerint Borbély Deák István volt, aki 1592-ben eladta 350 forintért, Beesi Szabó Máténak. Hat esztendő múlva már más tulajdonosok, Róth György, Margit asszony és Szabó Pál adják el a házat ugyanancsak 350 forintért Kállai Szabó Péternek. A házat 1633-ban már Görbedy Deák Bálint és Lakatos Kata asszony adják el, de már 400 forintért Csongrády János borbélymesternek. Ettől az időtől kezdve a ház legtöbb tulajdonosa borbélymester volt. A házat 1674-ben Dormány István Náduvvari Judith és gyermekei kezéről esere útján Ábrány András kezére kerül. Nagyjobb házat kaplak és még ráfizettek 250 forintot. A kőház 1679-ben Jeney Borbély Jánosé, aki 470 forintért veszi meg. A ház gyakori tulajdonos változása arra enged következtetni, hogy volt forgalom a városban, sőt az értemelkedése bizonyítja, hogy egyre értékesebbek lettek a házak, telkek. Az élelmesség, a vállalkozó szellem is megvolt, mert például irások bizonyítják, hogy

Kopócsy Borbély Ádám egy üzlet-helyiséget a házban örökáron eladja kereskedőknek. Ime itt az első örökhátrésztulajdon, mint mostanában annyira divatos a társasházaknál, az öröklakásoknál.

Ez a Kopócsy Borbély Ádám igen vállalkozó szellemű ember volt, mert rájött arra, hogy az egyik forgalmas hortobágyi útvonalon nincs csárda. A várossal megegyezett és szép kőcsárdát épít az út mentén egy domb oldalában. A csárda jól is ment egy ideig, de a szomszédos község látva a debreceni embernek használt for-

galját ő is csárdát csinált a domb tülso oldalán. A két csárda vetélykedésének azután az lett az eredménye, hogy megbuktak.

A házat 1750-től Hados Sámuel borbélj bírta, aki igen gazdag ember volt, mert a Cegléd uccában három malma is járt és a bihari hegyeken volt 28 kapás szőlője.

Abban az időben és későbbben is a vagyonos debreceni embernek sok szőlője volt a bihari hegyekben, ahová szüretelni jártak és hordták haza a jó bort. A 28 kapás szőlő azt jelenti, hogy a szőlő olyan nagyságú volt, hogy egy nap alatt csak 28 ember tudta megkapálni. A telket a későbbi tulajdonos megnagyobbítja, mert Késmárky Mihály, aki vaskereskedő volt, úgy vélte, hogy raktározó helyiség is kell és ezért a szomszédos telket Debreceni Gombkötő Mihálytól megvette 635 forintért. A házat Nagyalussy Istvánné utóadi adják el 1810-ben a nagyvagyonú Kovács Mihály vendégloának, aki

már 2300 forintért vásárolt még a telken 69 négyszöglet és ő rendeli el építését a ma is látható eggyemeletes, erős épületet.

Az épületnek a Piac ucai első emeletét művészi, kovácsolt vaskerékly díszítette. A város műszaki ügyosztálya 1927-ben úgy látta, hogy az erkély veszélyes és ezért leszedették.

A műnézi kovácsolt vaskeréklyt 100 pengőért megvette a bihari földbirtokos és most az ő kas-

télyát díszíti az erkély.

Az erkély műemlék volt és nagy kár, hogy elkerült Debrecenből. Az új emeletes ház 1831-ben nemes Némethy Lajosné tulajdona, akitől Németh Sámuel és Gábor veszik át. Ők adják el Kovács Istvánnak és nejének 1839-ben. A vételár a szerződés szerint 13.000 ezüstart, vagy 42.500 váltóforint papírban. A ház 1856-ban Kovács János kezére megy, akiről azt beszélték a városban, hogy

éjszaka táncolni szokott, ami pedig a puritán Debrecenben abban az időben igen szokatlan egy dol-

log volt.

Nagy gazdag ember volt és vállalkozó. Az apja ügyvéd volt és az ő tulajdonában állt a mai Első Takarékpályozó Rt. helyén levő nagy kétemeletes ház is.

A Kovács családban házasságot be egy Hajdú nevű állami tisztviselő, akinek a fia volt Hajdú Gyula városi rendőrkapitány, majd tanácsnok. Az ő nevére került a ház, majd halála után vették kézbe az örökséget a gyermekek. A ház 1932-ben Hajdú István, Hajdú Lajos és özvegy Hajdú Gyuláné Márton Lujza nevére van átírva.

Eddig tart a Hajdú-ház története. Az illetékesek kijelentése szerint még ez évben megindulnak a csákányozók és új nagyobb ház alapjait rakják le a régi helyére, melynek falai között, mint látjuk, tisztas kereskedők, borbélymesterek és végül egy ügyvéd család csinált hajlékot magának.

Benze Mihály.

get irgalmatlanul és sietve visszautasította a boldogtalan örökös.

Van valami jellemző korunkra abban, hogy évről-évre növekszik az ilyen bonyolult, visszautasított örökségek száma. Ilyen esetben az történik, hogy ha a végrendeleti örökös nem fogadja el az örökséget, a hatóságok kikutatják a soronkövetkező jogosultat. Ha az is visszautasítja, ami természetes, a következőt. Mikor aztán sem fő, sem oldalági örökös nincsen, mert valamennyi visszautasította, a kincstár elárverezteti a gazdátlan örökséget s igyekszik a befolyt összegből a hitelezőket bekebelezési sorrendben kielégíteni. Természetesen ez csak részben sikerülhet.

Az ilyen örökségek, melyekre, ha elfogadná, alaposan ráfizetne az örökös, egyre nagyobb számban fordulnak elő.

NŐK ÖRÖKÖLNEK FŐLEG DEBRECENBEN IS

Angliában állapították meg, — hogy a két nem közül a huszadik század folyamán a nő lett a vagyonosabb. A vagyon lassan átcsúszik a gyöngébb nem kezébe, mely állítólag erősebben meg tudja fogni a pénzt. Tény, hogy a debreceni örökösödési statisztika szerint is az utóbbi években az örökségek kétharmadrészét nők kapták. Tehát a vagyonosabb osztály hovatovább itt is a nő lesz.

A fentiekből azonban kiderül, — hogy a huszadik században, melyben minden komplikálódott s az egész emberi élet olyan kusza, faldalmas furcsaságokkal telített lett, örökölni sem olyan sima, egyszerű és örvendetes tény, mint hajdanában volt.

(kiss.)

Szőlőnyitáskor

— Régi debreceni életkép. —

Írta: Kővér Gyula.

Ezernyolcszázhetvenkilenc évben, József nap táján volt az idő. Ősi szokás szerint a régebbi időben mindig ilyenkor kezdődött a szőlőnyitás. Bátor Gábor uram, a sipkaszűcs, kinek a Homokkertben öt nyílás jökárban tartott híres s nevezetes szőlője volt, a József-napi időt a szőlőnyításban el nem vetette volna semmi pénzért sem.

A nyitást megelőző vasárnap berendelte Varga utcán levő portájára — amely porta arról volt nevezetes, hogy az is szőlővel volt beültetve — több év óta szolgálatában levő vincellérjét, Bujdosó Mihályt, aki kint lakott a Homokkertben, Hulka Antal hivatalnok portájában, mert hát annak is dolgozta a szőlőjét. Avégett rendelte pedig magához, hogy megbeszélje vele a teendőket. Ugyanis a szőlőnyitás volt az évszak beköszöntő munkája, de meg aztán ekkor kellett legmelyebben belenyulni a pénzcsákóba, mert hát a nyitást nyomban követi a metszés és karózás, tehát a hármás munka zsebhevágó művelettel jár.

Bujdosó Mihály vincellér annyi embert állít be dolgozba, amennyi éppen szükséges. A Bátor uram szőlőjének rendbetételére tíz ember szükségeltett. Egy nap kinyitották, egy nap megmetsztették és félnap lekarózták. Tizenegyedik ember, vagy gyermek volt a venyigeszedő, de az nem jött számításba. Mondom, mindezek tudott dolgok voltak mindkettőjük előtt, mégis szükségessé vált, hogy megbeszélést folytassanak a munka megkezdése előtt. Természetesen a tavalyi termés poharazgatása mellett, ami ugyan savanykás volt, de kétszeri lehúzás után elég íható lett. No hiszen Bátor uram a borkezelésben sem maradt el.

Abban hallgatóságosan meggyertek, hogy a szőlőnyításnak eljött az ideje. Nem is ez volt a beszélgetés veleje, hanem először is az, milyen lesz a szőlővessző, nem pállott-e meg a hosszú és vizes télben? Ebben az esetben sok lesz a hibás szem, ritkán fakad és gyéren hozza a fürtöt. Bujdosó biztosította Bátor uramot, nem lesz hiba a szőlővesszőben, mert jölehet, nagy hó feküdt meg a télen a földet, csoda nagy hó, de baj azért nincsen, mert a hosszúra nyúlt őszön jól beérett a vessző. Hát ezzel rendben volnának, hanem ennél fontosabb kérdés, mennyi az idei napszámber? Eziránt is tudott a vincellér felvilágosítást adni. Legyen elkészülve a nemzetes úr, hogy az idén magasabb lesz a napszámber, mint volt tavaly. Az elmúlt évben bet-

ven krajcárért dolgoztak a magok kenyerén az emberek, most kilenven krajcár lesz. Ő tudja, hiszen minden hajnalban ott van a Csicsogón, az embervásárban, tehát helyszínen értesül arról. A napszámber emelkedésének oka az, hogy sokan elmentek Szegedre kubikolni, mert az árvíz elsodorta a várost és most ott sok a dolog. Kell is, hadd keressen a szegény kékfért munkás ember.

Bátor uram krétát vett elő és az asztal lapján számított eszközölt: kilenc forint a nyitás, ugyanannyiba kerül a metszés és négy forint ötven krajcár a karózás; a venyigeszedő fizetésével kerék huszonöt forintra rug ki. No már most, ha a must ára, mint tavaly, 1878-ban hektóként öt forint lesz, már az első munka elvisz öt hektó bort. Hol van még a többi munkája a szőlőnek? Bizony nagyon jól kell ez évben teremni a szőlőnek, hogy behozza a ráfordított költséget és még maradjon is valami haszon, hiszen még adót is kell fizetni. De ha a fa gyos szentek: Szervác, Pongrác, Bonifác, főképen Orbán bele vágnak, lea fagyaszitják a termést, fuccsba megy az összes költség.

Mindezen fellevekre Bujdosó Mihály azt felelte: Mindig úgy volt és úgy lesz, hogy ember a munka, Istené az áldás és — ebben mindketten szópen megnyugodtak.

Aztán másnap, mikor pitymallott, Bujdosó vincellér tizedmagával beállott a Bátor uram tagjába, hogy napvilágra hívja az ősszel elhaltott borágat. Folyt a munka szakadatlan, hiszen jó mélyen le kellett a télen megrozsdásodott kapavá a földbe nyulni, hogy kikeresessék sírjából a szőlőt. Közben pipázás mellett beszélgettek is, elmondták, hogy és miként éltek át a hosszú és nagy telet, mit dolgoztak. Nagyobb részük erdővágásban vett részt és karámban telelt. Az erdő munka, a hideg nagyon elcsigázta őket s meglátszott rajtuk a szenvedés, soványság voltak az istenadta szegény emberek, de azért zugulódás nem hallatszott szájukból.

Bujdosó Mihály vincellér vezetett a munkában, amint dukált. Mikor kiért a szőlősor végére, megvárta a kapavá nyíre támaszkodva, míg a többi kapás is kivitte a maga sorát, ki előbb, ki utóbb és úgy kezdett másik sorba. Mire eljött az este, a Bátor uram szőlője kibontva állott és a földtől nedves venyigéket vígan lengette a friss tavasz szellő.

Ebben az évben, vagyis 1879-ben olyan bőséges szőlőtermés volt, hogy a mustnak kevés lett a hordó és líterenként két-három krajcárért ért.

Örökölni se mindig jó

Érdekes és bonyolult örökségek, melyekre ráfizet az örökös. Debrecenben is jóval több esetben örököl nő, mint férfi

— Majd ha örökölök! — szokták mondani könnyelmű adósok makacs hitelezőjüknek, ha már az összes ígéreteikből kifogytak.

— Egy jó örökség még segítene rajtam! — lehet hallani sok esetben. Amiből nyilván arra lehetne következtetni, hogy az örökség minden esetben olyan valami, ami mint egy jótékony tündér megjelenik a bajbajutott, rettenetesen megszorult embernél a huszonnegyedik órában és kihúzza az összes bajjából...

Hát szó sincs róla. Vannak ilyen örökségek is. De ezzel szemben tény az, hogy egész sorog olyan örökség is előfordul, amelyekre ráfizet az örökös, vagy legjobban esetben vissza kell utasítania az örökséget, hogy rá ne fizessen.

MI AZ A TULTERHELT ÖRÖKSÉG?

Szinte hihetetlenül hangzik, de manapság egyre több az úgynevezett túlterhelt örökség. Ez azt jelenti, hogy valaki örököl egy házat, amin azonban már annyi a felgyülemlett adósság és kamatos kamat, hogy régen meghaladta az ingatlan forgalmi értékét. Ez esetben az illető örökölt ugyan, de nincs köszönet benne, mert ha átvenné az örökséget, azzal együtt vállalnia kellene a terheket is.

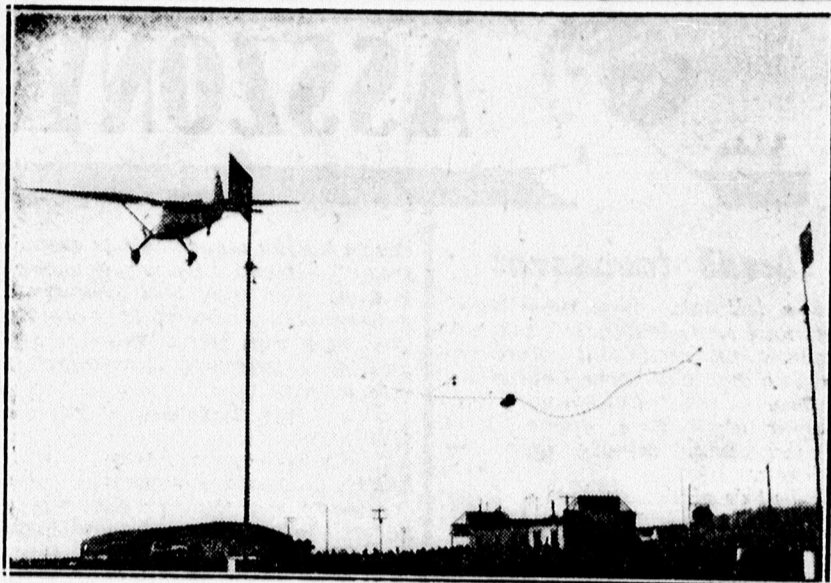
— De hát miért hagynak ilyen örökségeket az emberekre, melyekben nincsen semmi köszönet? — kérdezheti jámbor arecal a fanyar kedvű károsult örökös, aki ebben a pillanatban szentül meg van győződve, hogy az elhunyt távoli, vagy közeli rokon az ő bosszantására végrendelezett negatívumot jelentő vagyonáról.

Pedig szó sincs ezekben az esetekben rosszakarairól, bosszantási vágyról, vagy örökségles rokonok kájar kijátszásáról. Rendszerint az az eset, hogy mikor még a végrendeletet megcsinálták, a hagyó-

mányozott ingatlan prima, tehermentes, komoly vagyon volt. Aztán jött az utolsó évtized nehéz gazdasági helyzete, mely az ingatlan s főleg a háztuladont annyira megterhelte. A lakbér hatvan százaléka adóba ment, ha valami okból megtörtént, hogy elmaradt a háztuladonos az adófizetéssel és a gyűlt hátraléokra kamatot is kellett fizetnie, akkor bizony voltak esetek, hogy még a százszaalék sem futotta teljesen. Aztán néha tatarozni is kellett a házat, vagy burkolási díjat fizetni utána. — Ilyenkor nem volt mit tenni, bank kölcsönt kellett felvenni. — Már most, ha egy házra tizenöt évvel ezelőtt kölcsönt adtak a ház ötven százalékos értékéig, akkor az a házárok katasztrófális zuhanása, az ingatlanok elértéktelenedése folytán, tíz évvel később már esetleg meg is haladta a ház voltaképeni értékét, mely egy évtized alatt éppen felére esőkként. — Pszichikailag érthető, hogy az ilyen háztuladonosoknál, melyek már csak névleg képeztek az illető tulajdonát, a háztuladonos utána dobta a gyeplőt és mivel tudta, — hogy kitisztázni úgysem képes vagyont, nem fizetett kamatot a kölcsön után, amely így alaposan megduzzasztotta a tőkét. Az adót még egyideig fedezte a letiltott lakbér, de később, mert a házat nem is renoválták, a lakók is kiköltöztek és még arra sem volt jó. Az eladósodott ház annyira meg volt terhelve, hogy túladni nem lehetett rajta s csak éppen arra volt jó, hogy esetleges haláláig ingyen lakást nyújtott tulajdonosának, — aki mikor meghalt, az örökösre maradt egy ház, melynek forgalmi értéke esetleg négyezer pengő lett volna, viszont a házon volt kilencczer pengő teher. Ha ehhez hozzávesszük az örökösödési illetéket, leltározási díjat, közjegyzői díjat, nem esodálható, hogy az öröksé-

Egy négymotoros amerikai Cabot-gép amely leszállás nélkül veszi fel az üzemanyagot

A pennsylvániai repülőgép leszállás nélkül adja le a postaszakot

Szárnyas katonákat a hazának!

A repülőbéllyegek forgalmát nagymértékben fokozta a kereskedők és a vásárlóközönség megértése és hazafias buzgalma

Az utóbbi napokban repülőink által végzett fényes haditettek méltó tanulságai annak a bátor erőnek és magyar virtusnak, amely ennek a nemzetnek minden fiában él.

Pedig mindössze három hónapja annak, hogy hadi aviatikánk hűszévi eltiltottság után ismét létezik. Hatalmas bizonyítéka a rátermettségnek hadi aviatikánk első szereplése a világ előtt, amely barátainkból tiszteltet, elismerést, ellenségeinkből pedig óvatosságot és gondolkodást váltott ki.

A modern ma háboruját eldöntő technikai felkészültség legelsőbrendű szükséglete a kiváló légihaderő, amely úgy gépekben, mint személyekben elsőrangút kíván.

Elmaradottságunk minden magyart arra kötelez, hogy támogatásával vegye ki részét az új magyar légi hadi erő megeremtésében. A hazafias kötelezettség érzete mellett a nem régen bebizonyított rátermettség is követelik mindenkitől az áldozatot, az anyagi segítséget a magyar aviatika megeremtéséért, hanem a felkészítés az ország érdekeinek ismerete, a szükséglet, amely olyan, mint a mindennapi kenyér.

A klub irányítása mellett az összes debreceni tanintézetekben tanárok és a klub szakembereinek irányítása mellett nagyarányú modellező munka folyik, amely hivatva van az ifjúval megismertetni a repülés alapelemeit, tudományos, érdekes szórakozást ad és észrevétlenül előkészíti az ifjút a vitorlázó repülésre. A vitorlázó repülés pedig lelki és technikai előkészítés a motoros repülésre. Ez egy szisztematikus munka, amely egyúttal szelekció, de elsősorban fokozatos képzés is.

A klub 1—2 hónap múlva megindítja kiképző üzemét saját repülőterén három vadonatúj motoros és három vitorlázó géppel. Munkája eddig tehát nem volt hiábavaló.

A saját erejéből felépült egyesület, amely, hogy tervszerű munkáját tel-

jesíteni tudhassa, méltó a támogatásra, — mert megmutatta, hogy hivatását, amelyért alakult, betölteni képes. Ezt az intézményt, amely Debrecen, amelynek feladata, hogy szárnyas katonákat neveljen a hazának — nekünk Debrecen társadalmának támogatnunk és segítenünk kell!

Ilyen támogatási lehetőség a repülőbéllyeg akció, amely most van folyamatban.

Kezdje el a város közönsége mindnyájunk érdekében történő támogatását azzal, hogy vásárlásai alkalmával ne sajnáljon filléreket áldozni a magyar repülés céljaira. Kérje, vásárolja mindenki a repülőbéllyegeket.

Fillérek ezek, amelyek összegyűjtve egy-egy magyar pilótának, szárnyas katonának a kiképzését teszik lehetővé.

Levegőben is a világ első katonája a magyar

Az első vidéki repülőbemutató nagy sikere

Székesfehérvárott a napokban tartották meg az első vidéki repülőbemutatót. Tízezeret meghaladó lelkes közönség előtt mutatták be pompás felkészültségűek a fehérvári repülők a sóstói repülőterén. Bebizonyosodott az, amit nemrég komoly harcban igazoltak pilótáink, amikor a szlovák és cseh támadások visszaverésekor az egész világ bámulatát kivívták: hogy a levegőben is a világ első katonája a magyar.

Az első vidéki repülőbemutatón a 300 kilométeres sebességgel zúgó géppuskás felderítő gépek után hárommotoros bombavetők szálltak a levegőbe és elméletileg „bombázták” a

A vitorlázórepülés

Wizer Fáy Aladár előadása

A vitorlázó repülés kétféle. És pedig 1. lejtmenti és 2. síkvidéki vitorlázás.

A lejtmenti vitorlázásnak egyetlen előfeltétele a szél. A lejtővel szembe fújó szél kénytelen a lejtő hajlását felfelé követni. A levegőrétegek összehúzódnak, minek következtében a szél sebessége is növekszik.

Ila ennek az áramlásnak felhajtó ereje nagyobb, mint a gép merülő sebessége, akkor a lejtőmenti szelet emelkedésre lehet felhasználni. Jó repülőtulajdonságú vitorlázógépekkel 3—4 másodpercenkénti szélben lehet lejtő előtt vitorlázni.

A levegő emelkedése már messze a hegy lába előtt veszi kezdetét, amelynek felfelé bizonyos határa van, mert az áramlások nagyobb magasságban mind inkább ellaposodnak és végül vízszintes irányban haladnak.

Tehát csak addig a határig lehet emelkedni, amíg a szélesség felhajtó ereje legalább is egyenlő a gép

Ezek a fillérek nemzeti befektetések, amely senkinek sem jelent anyagi terhet.

Fogjon össze Debrecen megértő társadalmá és áldozzuk filléreinket a támogatásra rászolgált magyar aviatikáért!

Az első inkasszállás a húsvéti ünnepek után április 15-én indul meg. A klub ifjúsága önzetlenül vállalta a pénzbeszedést a béllyegeket forgalombahozó derék magyar kereskedőtől, ezzel is kifejezésre juttatván szeretetét és rajongását a repülés iránt.

Hiszünk, hogy a magyar repülés megeremtése érdekében létesített repülőbéllyeg akció sikere a kereskedő társadalom és a közönség megértése folytán Debrecenben hatalmas és példaadó lesz!

közönséget. A 400—450 kilométeres gyorsaságú vadászrepülőgépek a héja fűrgeségével támadtak rá a bombavetőkre, amelyekből hat pilóta ugrott ki ejtőernyővel.

Ezután bravuros mutatványokkal kápráztatták el a nagyszerű pilóták a közönséget, siklórepüléssel szálltak le, hátton repültek, félelmetes dugóhúzóban és nyolcszoros, tízszeres csavarokban köröztek a levegő tengerében. A kétórás gyakorlat után a zöldgyepen sorakoztak fel a híres magyar gépek s a közönség ünnepelte a pilótákat, akik ragyogó képességeiket már nemesak békés repülőbemutatón, hanem komoly harcokban is bebizonyították.

merülő sebességével. Ez az emelkedés kedvező körülmények között a hegy relatív magasságának 2—3-szorosát érheti el.

Ugyanis a vitorlázórepülőgép szárnyfelületeinek segítségével a levegőre támaszkodik. Ahhoz azonban, hogy a gép repüljön is, illetve, hogy a levegőhöz viszonyítva mozoghasson is, sebességre van szüksége. Ezt a sebességet a gép saját súlyával nyeri. Vagyis süllyed. Tulajdonképpen ez nem is nevezhető repülésnek, hanem hosszúra nyújtott süllyedésnek, vagyis siklásnak, melyből azonban repülés lehet akkor, ha a gép süllyedését egy külső erő, a szél ereje, vagy a termikus emelőáramlat megakadályozza.

Repülő hírek

A hadtestparancsnokság engedélyt adott a tisztikar tagjainak a Debreceni Repülő Club tagjai sorába belépésre. Így a jövőben a Repülő Clubba a tisztikar tagjai is beléphetnek.

A repülőbéllyeg-inkasszállás április 15-én veszi kezdetét s ettől a naptól kezdve a Club arcképes igazolvánnyal ellátott hivatalos kiküldöttjei keresik fel a kereskedőket az elszámolás megejtésére.

A Repülő Club május első napjaiban tartja közgyűlését. Az ezt előkészítő választmányi ülés április hó 12-én délután 5 órakor lesz a Kereskedő Társulat dísztermében.

A Rövidhullámú Amatőr Rádiók Debreceni Csoportja tanulmányozza a repülőgépek rádióirányítását. E célból tárgyalásokat folytat a Debreceni Repülő Clubbal s kérték, hogy a Club gépeivel folytassanak kísérleteket. A rádiókészüléket ők maguk beszerelik a gépekbe.

A Repülő Club gazdasági bizottsága április 11-én délután 5 órakor tartja ülését, melyen több fontos ügyben hoznak döntést.

Repülő világ

A „Repülő világ”-ról, Környei István izgalmas regényéről már megemlékeztünk, mely a repülésről szóló művészi alkotások egyik legérdekesebbike s valóságos apoteozisa a repülésnek. Arról szól, hogy a jövő háborújában a gázok megmérgezik a földet s emberi élet csak a eszilagok alatt, 3000 méter magasságban lehet. A repülők mentik meg a világot, akik úgynevezett repülőországokat, óriási repülőtesteket konstruálnak s ezen felviszik az emberiség megmaradt részét a levegőbe. Ott kell átélniük néhány évszázadot, míg a föld levegője ismét alkalmas lesz a visszatérésre. Mesterien vázolja ez a fantasztikus regénye Környei, hogyan él meg a levegőben az emberi társadalom. Találmányok, ötletek millióit sorolja fel, melyek kellenek, hogy a megváltozott életben az emberiség egzisztálhasson. Érdekes tápszert találunk fel eszthől és szárított levélből, mely az ember életét meghosszabbítja s minden tápanyagot pótol. Nyelve is megváltozik az embereknek, könnyű, egyszótagból áll minden kifejezés. Az orron baktériumvédőt hordanak s a szájon is és így baktériumok nem férköznek az emberi szervezetbe, később elektromos áramokkal baktériummentesítik a levegőt. Feltalálják az áramot, mely megöli a baktériumokat. A holdfény energiáit s hatásait felfedezik. Végül rájönnek arra, hogy vérátömlesztéssel lehet gyógyítani bűnözési típusú, gyengeelméjűséget. Az ember vérebe különböző állatok véréit ömlesztik s így közönséges emberekből zseniket, bűnözőkből megbízható embereket, vérengzőkből szelíd embereket formálnak. Egy új világ alakul ki a felhők között s ezt a repülés teszi lehetővé Környei könyve szerint az emberiség számára.

ASSZONYOK DEBRECZENJE

Ébredő tavasszal

Éled a lelkiünk, Asszonyom valóban, mert régi, dédelgetett sok, sok szép álmodunk lassanként valóra válik. Ez a legszebb tavaszi ébredés a mi húsz esztendő óta sanyargatott magyar életünkben, éppen ezért kell örövendie minden igaz magyarnak.

Örülni és elkészülni arra, hogy egyszer végképpen megkapjuk azt, ami a miénk volt.

Az örömben azonban jó lesz felkészülni is arra a sokat emlegetett jövőre.

Egy, mint eddig, nem lehetnek a dolgok.

Új alapokra kell rakni egész magyar életünket.

Nem lehetnek közöttünk kiváltságosok és kaszt-szerűleg elválasztottak.

Aki magyar, az mind magyar maradéktalanul a magyar haza építésében és a hon rajongásában. Nem lehetnek ezután olyanok, akik csak a tűz mellett ülnek és mások, akik folyton az árnyékos oldalon janyalognak és keservesen küzdenek amindennapi falatért, de még

így se tudják maguknak és családjuknak biztosítani a mindennapit. Azok, akik ma fent vannak a magasban, szálljanak le a magas lőről és lássák meg minden magyarban a magyart. A magyart és más senkit.

Össze kell fognunk, össze kell tartanunk.

Születés és rang el nem választat itt magyart a magyartól soha.

Minden nép addig erős, míg a nemzeti erőket egy akarrattal össze tudja tartani.

Önökön a sor, Asszonyom, hogy az új alapokon épülő ország első pilléreit erre a felfogásra rakják le. Így neveljék gyermekeiket, így gondoljanak a magyar jövőre, mely mindenkinek szent, mindenkinek nagy és mindenkinek kell, hogy egyszerűen becses legyen. Új országot építünk, de a régi fundamentumon. Új elvekkel, de magyar szempontok mindenkor szem előtt tartásával.

Az ébredő tavasz új örömet hozott, de hozon új munkát, új kedvet is eddig mindnyájunknak hazánk, nemzetünk szent jövőjéért...

Cserépvicág átültetése

A növény kihasználja a talaj tápanyagát és gyakran kinövi a cserépet. Igen gyakran pedig oly terjedelműre fejlődik, hogy kevés lesz részére a föld. Ezen átültetéssel kell segíteni. Szabad növényeket évente egyszer, tavasszal (március-április) kell átültetni, még mielőbb fejlődésük megkezdődött volna. A melegebb igényű növényeket május-júniusban ültetjük át. Az átültetéshez használatos föld mindenkor nyirkos legyen. — Túlmedves (sáros) vagy túlszáraz (poros) földet átültetéshez használni nem szabad. Ha a régi cserép kicsinynek bizonyul, akkor az átültetéshez 1-3 ujjnyival nagyobb, máztalan cserépet használunk. A cserépet, különösen, ha már használt, alaposan meg kell sürolni, esetleg kiforrázní. Beültetés előtt a cserépet jól át kell áztatni. A cserép alján lévő levezetőlyukat cserépdarabokkal fődjük be, nagyobb cserépek alá apró kavicsréteget teszünk, melyhez faszen, vagy koksztarabkákat keverünk. Ez a réteg biztosítja a vízlevezetést és megakadályozza a savanyodást. Erre megfelelő keverékből vastagabb földréteg jön, melyet nedvesen, kissé összenyomkodva, tetején kissé homorúan alakítunk meg. A régi cserépből jobb-kezünkkel baltanyerünkbe borítjuk a növényt, melynek kiválását ütögetéssel segítjük elő. A kiemelt növény gyökerzetét kis pálcával fellazítjuk, a gyökér szövénnyeit éles késsel alaposan meg-ritkítjük, a régi föld jórészt ki-razzuk. Ha rossz a föld, pl. savanyodott, ki is moshatjuk. Az így kezelt gyökérgomolyt ráhelyezzük az új cserépben készült altalajra, olyképpen, hogy az ne emelkedjék ki a cserépből, de ne is süllyedjen túlmélyen, mert a szár alsó részének nem szabad a földre kerülnie. A gyökérgomoly és a cserép közti teret egyenletesen tömörített föld-vel töltjük ki, végül a tő körül a földet ujjunkkal körülményes-bőljük, hogy megtartsa a tövet. —

A felső felületének homorúnak kell lenni, hogy öntözéskor a tő felé húzódjék a víz. Később, mikor a növény már jó legyökeresedett, domborúvá alakítjuk a földet, hogy az új, kerületi gyökérhez jusson a víz. Az átültetett növény rendszeren megcsínyli az átültetést, ezért különösen gondozni kell, öntözni, permetezni, védeni a nap és a meghűlés ellen.

Heti étlap

Hétfő. Ebéd: Borleves, töltött gomba, diós metélt. — Vacsora: Burgonya vajjal.

Kedd. Ebéd: Savanyú tojásleves, kelkáposzta, túróseres. — Vacsora: Rizsi-bíri parmezánnal.

Szerda. Ebéd: Zöldségleves, szilva-fészes gombóc. — Vacsora: Hideg karfiol majonézzel.

Csütörtök. Ebéd: Almaleves, parajfelfújt, narancs. — Vacsora: Sajt, hónapos retek, párolt füge és szilva.

Péntek. Ebéd: Halles, töltött tojás, mákosmetélt. — Vacsora: Sajtfelfújt.

Szombat. Ebéd: Zöldbaleves (konzerv), lekváros bukta. — Vacsora: Meleg sonka tormával, diós- és mákospatkó.

Vasárnap. Ebéd: Húsleves, sült bárány új burgonyával, csokoládé torta. — Vacsora: Déli maradék, diós- és mákospatkó.

Receptek

Vagdalt csuka burgonyagaluskával.

Egy kilós csukának lekaparjuk a pikkelyeit, éles késsel fölmetsz- szük, kiszedjük belőle a húst és a gerinéről is leszedjük. Az epét és a beleket kiszedve, a máját a hal hú- sával és négy tisztított ajókéval deszkán összeaprítjuk. Azután két deka vajban kevés hagymát páro- lunk, de nem hagyjuk megpirulni, egy zsemlyének a héját lereszel-

jük, a belét pedig tejben áztatjuk, kinyomjuk és négy tojással elha- barjuk. Ehhez adjuk a hal húsát az ajókéval, egy késhegynyi fe- hérborsot, kevés szerencsندیóví- rágot, igen kevés sót (az ajóka úgyis sós léven), azután a párolt hagymát. Ha mind jól össze van keverve, belenyomjuk a hal bőré- be, lehetőleg az eredeti alakot meg- tartva és a sütőben megsütjük, vaj- jat adva alája, tetejébe pedig vé-kony szalonnadarabokat. Egy kiló burgonyát főzünk, meg forrón drótszítán áttörjük, megsózzuk és kevés tejet keverünk közé. Forró vajba mártott galuskát szagga- tunk és lábában, melyben három deka vajat felolvasztottunk, egy- más mellé rakjuk, de csak egy sor- jával. Ha egyik oldalon szépen megpirult, a másik oldalon is pi- dalon is pirítjuk, azután a hal köré rakjuk, közbe kirántott petre- zselymet alkalmazva. Külön esé- sében ajóka- vagy halmártást is adhatunk a halhoz.

Spárgaleves.

Vékony, fiatal spárgát dara- bokra törve megfőzünk húsleves- ben vagy vízben. A fejeket külön tesszük, a többi szítán áttörjük, világos rántásba tesszük és felönt- jük húslevesrel. (Bőjtös napokon csakis spárga levél). Beletesz- zük a már megfőtt spárgafejeket, kevés hús- vagy darabot vagy — bőjt- ös napokon — párolt békacomb- kat. Találás előtt egy tojás ütünk a levesestálba.

Almalepény tojás nélkül. 25 deka vajat habosra keverünk, 4 kanál por- cukrot és 4 kanál bort (némelyek ví- zet használnak), végül pedig 25 deka lisztet vezetünk hozzá. A tésztát jól fel- dolgozzuk a nyújtódeszkán s négy részre osztjuk, amelyből két lepény kerül ki. Az egyik kinyújtott részre hámozott és fölszeletelt almát és ha- rackbefőttet teszünk és a másik tész- tréssel befődjük; a másik tészttal is így járunk el. A lepényt tejjel higí- tott tojássárgájával bekenjük és has- san megsütjük.

Tojásleves. Vajból és lisztből fehér rántást készítünk, vízzel félhígra fel- öntjük, megsózzuk, citromlével vagy ecettel megsavanyítjuk és annyi tojást ütünk bele, amennyire száükségünk van. Keverni nem szabad, lassú tűz- nél kell a tojásoknak összeállniok, hogy egészek maradjanak. Sokan még egy babérlevelet is tesznek belé.

Laskapástétom. Laskatésztából fi- nom vágott metéltet készítünk, sós vízben jól megfőzzük, leszűrjük s amíg meleg, vajat keverünk el közte, aztán a laskát vajjal bekent nagy, széles lábúba kétujjnyi magasságban kanál- lal erősen benyomjuk és kihűtjük. A laskát mos kicsi fánkiszűrővel kisza- gatjuk, levert megsózott tojásba márt- juk, zsemlyemorzsaiban meghenger- getve, zsírban kirántjuk. Ezután kis ki- szűrővel a közepén, nem egész a fe- lékig lyukat csinálunk, hogy koszorú formája legyen. Ezen nyílásba hús- vadatöket teszünk, a közepéről kivá- gott darabkát ráhelyezzük s melegen papírral, zöldpetrezselymmel éke- sítjük.

Tojással töltött kánpán. Mintán a kánpán leöltük, tojással seftesé- gével a bőre alatt felfűjük és vi-

gázva megkoppasztjuk. Ezalatt megfőzünk 5 tojást és lereszeljük, ráöntünk 3 nyers tojást, adunk hozzá apróra vágott szalonnát, egy kevés vagdalt petrezselymet, bor- sot, sót, sáfránt s ezzel a kánpant ügyesen megtöltjük, cérnával be- varrjuk, szép pirosra megsütjük.

Ponty paprikásan. Tisztítsuk meg egy ponty közepét, sózzuk meg s tegyük lábába vízzel és ecettel, hogy a folyadék alig fődja és főzzük lassan. Azután pároljunk meg finomra szeletelt hagymát sárgára, adjunk hozzá fél kávé- kanálnyi paprikát, töltsünk rá ke- vés húsleves, 2 deci tejfelt, főzzük és szűrjük át. A pontyot tátra ren- dezük, felöntve egy kis mártással, a maradékát egy mártásos csészé- ben külön adjuk fel.

Hasznos tudnivalók

Káljhafényező kenőcs. A következő összetételű kenőcs jó szolgálatot tesz. Tíz rész venyigekorom, száz rész víz- üveg, húsz rész finom grafitpor és száz rész enyves víz. (Egy rész csont- enyvet húsz rész vízben teljesen fel- oldunk.) A keveréket jól összekeverjük. Az így nyert kenőccsel kétszer átke- féljük a kályhát, végül fényesre dör- zszöljük.

INNEN-ONNAN

Harminkilene millió dolgozót tart nyilván Amerikában az ag- gkori biztosítás ügyeit intéző hiva- tal. Ennyi embert véd a társada- lom biztosításáról szóló új törvény. Amerikában 39 millió ember tart- hat igényt öregségére nyugdíjra, a betöltötte a 65 évet. Az agkori nyugdíjat már közel 200.000 eset- ben folyósították is és ez hat mil- lió dollár kifizetést jelentette. Az öregek a törvény értelmében ha- vonta 46 dollárt kapnak.

A bürok szakállal ünneplik meg a százéves évfordulóját annak a es- tátnak, melyben megverték 450-an a zulu király több ezernyi főből álló vad harcos seregét. A zuluon aratott nagy győzelem tetto lehe- tővé, hogy országot alapítsanak Dél-Afrikában. A száz év előtti harcosok szakállt viseltek és most a megtartott jubileumi ünnepse- gen is a bürok ezrei szakállal ün- nepelték a századik évfordulót és úgy jelentek meg a csata színhely- en.

Ötven esztendő ótalángokban áll egy bányá az afrikai Pangó város közelében. Még 1886-ban történt, hogy az elégedetlen bányamunká- sok az égő olajjal töltött szesenko- csikat engedtek le a bányá mélyé- ben és ott olyan pokoli tűz kelet- kezett, hogy még most is ég 50 esz- tendő múlva is. A bányatűzet meg kísérelték már eloltani többször, de nem sikerült. A szénbánya ég 900 méternyre a föld alatt és több négyzetkilométernyi területen már annyira átmelegítette a talajt, hogy az erdők kipusztultak és nem lehet a talajt művelni az égő szénbánya miatt. Az égő szénbá- nya terjedése azzal fenyeget, hogy utat talál a cabondai olajmezők- höz és akkor lesz csak igazán po- koli tűz a portugál gyarmaton.

Divatkrónika

A húsvéti harangok ünnepi zúgásában és a napfényben fürdő ezernyi zászlócskák lobogása között — már teljesen kialakulva látjuk az idei tavaszi divatot — mindenki megfiatalodott és megdélkült üde külsőt sugároz. Középkorú dámáknak is egészen rövid glóknis szoknyát és élénk fátlyolt engedelyez a jótékony és elnéző divat. A korról nem tudni akarás az idei szezonban éri el tetőpontját. Fiatal asszonyaink hóna alá elég lenne egy pepita füzetet és vonalzózt tenni, s már elvesztünk disztigáló képességünket

köztük és a mellettük haladó iskolás-lányok között.
A kalapok ezernyi modell-formát mutatnak, de észre kellett

vennünk, hogy a disztigált elegancia a girardi és ehhez hasonló formáknak nyújtotta át a pálmát. Összefoglalásul meg kell szívlelnünk, hogy tekintsük mindig a divat lényegét, a hangulatot, amint kell és ne akadjunk fel kicsinyes részleteken az összehatás a fontos — a modern vonal-foltban, színhatásban, formában mindaz: amit az 1939-es divat hoz átgyúrva és hozánk alakítva. Mi uraljuk a divatot és ne a divatárészletek minket! Ha valakinek ki fog látszani a csipkés alsója — még nem biztos, hogy elegáns is lesz.

Zöldvirágos palóc ruha »vizitkével.«
Fekete szorzssett délutáni ruha tarkán himzett derékkal.
Beregi keresztiszemes himzéssel díszített vászonruha.

Milyen magyaros ruhákat viseljük?

A magyaros ruhák terén a most lezajlott budapesti »Baross Szövetség« által rendezett nagyszabású bemutató szabta meg az irányt. Óriási kiállított anyag tündökölt a vitrinekben, csupa magyar ruhák, estélyi ruhától az iskolás lány ruháig megtalál az ember itt mindent.

Már úgylátszik kikerülhetetlen, hogy magyaros ruhát csináltassak, mondja egy külföldi hölgy, annyira megszerettem stilizált formájában.
Mióta Horthy Miklósné az Eucharisztikus Kongresszuson díszmagyarjával óriási sikert aratott nem is lehetett volna újját áll-

ni a mindjobban kibontakozó magyaros ruhamotívumok elterjedésének.
Láttunk a bemutatón fekete kis kosztümöt, a zsebeken szűrített munkával, elől régi magyar ptyegombokkal. — Sok palóc ruhát láttunk, fehér pruszlikkal és fehér ingvállal.
Nagyon szép egy fehér brokát esti ruha, fátyolos főkötővel nagyon dekoratív. Sok fekete szor-

zetruha vonul fel; pamuthimzéssel és köröstarcsai himzéssel. Láttunk angolos kosztümöt; amelyhez baranyai madaras szöttesből van az ingblúz.

Nyári ruhákat látunk: házi szöttes kendervászonból, piros fekete apró keresztiszemes öltéssel díszítve. Könnyű mosni és vasalni őket.

Ezek az ideális nyári ruhák. — Nem kerülnek sok pénzbe, nem túl díszesek, a ruhák fazonja kis »bubigallér«, melyen szerencsésen fel lehet használni bármely himzést — ezek lesznek azok a ruhák, amelyeket a megúnt, eleséptelt banális ruhák helyett minden asszony viselni fog.

A hölgyek örülhetnek az idén újra a pepitának. A tradicionális fehér-fekete pepita továbbra is az élen halad, de bőséges helyet ad át azért a rengeteg pepitaváltozat népszerűségének is.

Citromszínű, halványrózsaszínű, narancs és lila csikozású, végén csapart taff turbán. Tekete nagyon finom tüll fátlyollal. Szép az ellentét, a világos turbán és a leheltészerű, vékony fátlyót között.

A tavaszi Párisban a vasárnap kihalt; mindenki menekül a benzinszagú városból a »Bois«-ba. Nagyobb itt ilyenkor a forgalom és az elegancia, mint a Rue de la Paix-on. Itt mutatják be a fashionable Dámák új autójukat, kutyáikat, kalapjukat. Nemrég Mme Wallis Windsor is felrándult férjével Aux le Bainsból. Feltűnést ezúttal is teljesen leegyszerűsített eleganciája keltett. Díszítésül mindössze egy gyémántsziromokból összeállított virágot viselt ruháján.

Meg kell vallanunk, hogy számunkra a párisi szalonok sokszor fantasztikusan bizarr modelljei, csak mint érdekes újdonságok tesznek hatást és ha sajátmagunk öltözködésével és anyagi készleteivel próbáljuk összehangba hozni, feltétlenül arra a konklúzióra jutunk — hogy csak a divatvezető egyéniségek által adott fő vonalakat tesszük magunkévá (bő hát — glóknis szoknya) és asszimilálva, mondhatjuk: izlésebben leegyszerűsítve vesszük át és alkalmazzuk saját magunkra. Ez persze nem vonatkozik mindenre és mindenkire. Azt láthatjuk, hogy divatvezetésünkre szükségünk van, anyagot a tervezőktől bizalommal merithetünk, de egy percig sem hagyhatjuk figyelmen kívül saját egyéniségünket és átalakító készségünket.

Jean

REJTVÉNYEK FEJTÖRŐK

Rovatvezető: Boross György

A „Debreczen“ nyolchetes nagy rejtvényversenye!
100 remek jutalom, 600 pengő értékben!

Déri-múzeum.

(1 hét)

1. — ZLÓR —; 2. — UPO —; 3. — EPC —; 4. — MLOKZ —; 5. — EDEN —

A »Debreczen Keletmagyarországi Napló« a mai nappal egy nyolchetes, páratlanul érdekes és újszerű rejtvényversenyt ír ki! A vidéki sajtó történetében egyedülálló áldozatkészséggel 110 pazar jutalmat ad lapunk, 600 pengő értékben.

A mai, húsvéti számunkkal induló nyolchetes rejtvényversenyünkön résztvehet lapunk minden olvasója, előfizetőink és példányvásárlóink egyaránt, ha nyolc egymásután következő vasárnapi számunkban megoldja azt a kis problémát, amelyet a nagyközönség számára és nem a ravasz rejtvényrökök számára adunk fel.

Mai számunktól kezdve nyolc héten keresztül pünkösdig, minden vasárnapi számunk rejtvényrovatójában egy-egy fényképet közlünk, amelyek mindegyike Debreczen büszkeségével: a Déri-múzeummal van kapcsolatban.

A feladat minden héten a következő: A képen látható tárgyak, vagy élőlények nevei közül kikeresendő öt olyan tárgy, vagy élőlény (tehát főnév), amelyeknek neveiben a kép alatt található szótagok megvannak. Pl.: —OBO— = szOBOr, —ZTE— = háZTEtő stb. Ezeket, a kép figyelmes nézése árán bárki megtalálhatja! Természetesen egy tárgynak, vagy élőlénynek többféle jelentése is lehet. Például egy asztalnak: ASZTAL, BUTORDARAB, stb. Így tehát a kombinációknak tág tere van, de éppen ez könnyíti meg a keresést!

Értékes díjaink a következők:

1. díj: 1 darab férfi vagy női kerékpár, teljesen felszerelve.
2. díj: 1 öltöny nyári ruha mérték után.
(Ha hölgy lenne a szerencsés nyertő, akkor 1 nyári uccai ruhára való szövetanyag.)
3. díj: 1 férfi vagy női fürdődressz és 1 idényjegy a strandra.
4. díj: 1 pár férfi vagy női nyári cipő.
5. díj: 1 darab ezüst cigarettatárcsa, vagy 1 ezüst puderdoboz.
- 6-7-8. díj: 1-1 db szép női retikül, v. 1-1 db nagy férfi erszény.
- 9-10-11. díj: 1-1 darab női napernyő, vagy férfi esernyő.
- 12-22. díj: 3-3 pár női selyemharisnya, vagy férfi-zokni.
- 23-33. díj: 1-1 darab női, vagy férfi aprópénztárcsa.
- 34-36. díj: 1-1 hatszemélyes vizes- vagy boroskészlet.
- 37-47. díj: 1-1 doboz névvel nyomott levélpapír.
- 48-68. díj: 100-100 darab névjegy, borítékkal.
- 69-79. díj: 1-1 doboz finom csokoládébonbon, negyedkilós.
- 80-100. díj: 1-1 kötet szép regény.

Beküldési szabályok:

1. A fényképen látható élettelen tárgyak, vagy élőlények közül csak azt az ötöt kell beküldeni, amelyekben a szótördékek feltalálhatóak!
2. A megfejtéseket, összesen tehát 40 főnevet, kizárólag csak a verseny végén, május 30-tól június 3-ig egyszerre kell a Debreczeni szerkesztőségbe (Debrecen, József kir. herceg u. 1.) címre beküldeni. A borítékra feltűnő betűkkel ráírandó: »DERI-MUZEUM«. Egy a borítékon, mint a borítékban elhelyezett papírlapon feltüntetendő a megfejtő neve és pontos címe. Beadható személyesen is úgy a

szerkesztőségbe, mint a kiadóhivatalba.

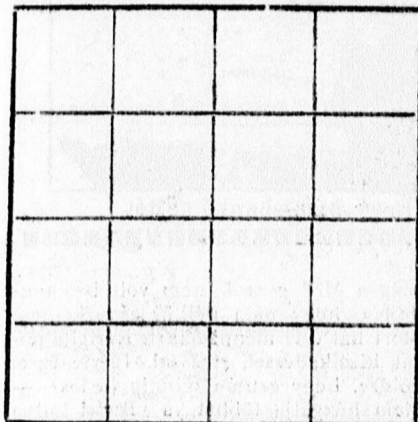
3. Mellékelni kell a 8 egymásután megjelenő vasárnapi számból a »Déri-múzeum«-képet, amelyet a címmel együtt a lapból kell kivágni! Enélkül a beadott pályázatokat nem vesszük figyelembe!
4. Minden helyes találat 1—1 pontot eredményez, tehát annak, aki mindegyik főnevet »telibe« találja, 40 pontja lesz a verseny végén.
5. A pályázat végeredményét lapunk 1939 június 11-iki vasárnapi számában hozzuk nyilvánosságra. Sok szerencsét!

FIGYELEM!

Az alábbi rejtvények nem tartoznak a »DERI-MUZEUM« című nagy versenyünkhöz! E rejtvények megfejtőinek 8 kötet könyvet adunk, mint heti jutalmat! Ezek megfejtését péntek este 6 óráig kell hozzánk eljuttatni!

Bűvös négyzet

- 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16.

A felsorolt számokat helyezzük el úgy a fenti négyzetbe, hogy valamennyi sorban, valamennyi oszlopban és a két átlóban a számok összege 34 legyen. Egy szám csak egyszer szerepelhet.

Egy kosár dió

Antal, Béla és Cézár jó barátok voltak. Együtt keseregtek, nevettek. Az élet minden balsorsát megfelezték. Egy este a »triumvirátus« betért az egyik külvárosi kis-köcsmárba. Mindnyájan éhesek voltak s valami harapnivalót kértek az elősiető köcsmárosától.

A köcsmáros bocsánatkérő kézdörzsölések és sűrű sopánkodások közepette bevallotta, hogy ennivalóval nem szolgálhat. A három barát közben letelepedett az egyik üres asztalhoz, kértek egy házmestert, majd úrja kijelentették, hogy ők éhesek és enni akarnak, s ha a köcsmáros 10 percen belül nem hoz ételt, akkor felkötik.

A köcsmáros erre eltűnt, a három jóbarát pedig borozgatás közben elszenderedett. A köcsmáros nem sokára egy kosár dióval tért vissza, s látva az alvó embereket, nem költötte fel őket, hanem a kosarat az asztalra tette.

Antal ébredt fel elsőnek. Meglátva a diót, megejtte annak harmadrészét, majd ismét elaludt. — Pár perc múlva Béla is felébredt. Látva a társait, nem akarván őket fölkelteni, tehát a kosárban lévő diót testvériesen három felé osztotta, s megejtte a ráeső harmadot, s csakhamar ő is horkolni kezdett. Cézár ugyanígy tett. Ő is — éppen úgy mint Béla, nem tudta, hogy társai már éttek —, három felé osztotta a diót, s megejtte annak harmadát, majd ő is elszenderedett.

Záróra előtt a köcsmáros felzavarta őket. Most testvériesen megosztották a kosár tartalmát, most mindenki ugyanannyi diót kapott.

Megitták boraikat, fizettek és hazamentek.

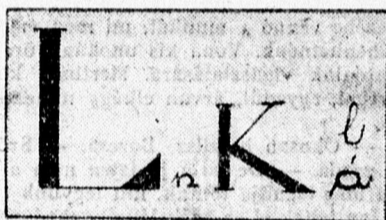
Kérdés:

1. Hány darab dió volt a kosárban?
 2. Mennyit evett Antal, Béla és Cézár külön-külön?
 3. Hány dió jutott mindegyiknek utójára?
- (Csak annyit árulunk el, hogy a kosárban kevesebb volt 100 diónál, s hogy az utolsó osztzkodásnál fél diót egyik sem kapott.)

A titokzatos névjegy

A szerkesztőségben tiltem az asztalom mellett. A húsvéti szám rejtvényrovatának összeállításába voltam belemérülve, s ugyan-csak gyöngyözött a homlokom a sok fejtöréstől.

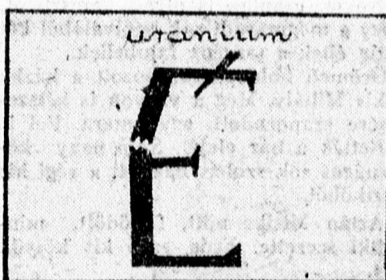
Egyszer csak a következő titokzatos névjegyet hozták be hozzám azzal az üzenettel, hogy tulajdonosa beszélni akar velem:

Rövid fejtörés után, megmondtam látogatóm nevét, s természetesen fogadtam.

Hogy hívták a titokzatos látogatót?

Betűrejtvény

Csak úgy mondom, hogy

... a »Debreczen« 1939 április hó 2-iki számában megjelent rejtvények helyes megfejtése a következő:

Nehéz eset!

- Ir szabadállam
 - Hármasszabály
 - Irak királyság
 - Carrantuohill.
- Betűrejtvény: Észrevesz

Egész heti kitűnő szórakozást nyújt a Magyar Rejtvény-újság, 20 oldal, ára 16 fillér, minden dohánytözsdeben kapható.

HETI REJTVÉNYSZELVÉNY
(1939 április 9.)

Név: _____
Pontos cím: _____

Tanár ur kérem

1. Ki a leghíresebb német vegyész?
2. Mi a »Carta del Lavoro«?
3. Honnan ered az »Oroszláubarlang« kifejezés?
4. Mitől függ az emberi fajok bőr- és hajszíne?
5. Hány golyót lő ki egy perc alatt egy gépfegyver?
6. Ki beszélt »második ezredév-ről«?
7. Melyik várost hívták azelőtt Küsztenzsenek?
8. Hol van a leghosszabb Duna-híd?
9. Milyen vallásúak a lengyelek?
10. Ki írta az »Apák és fiúk« e. regényt?
11. Kinek a mondása: »Nincs új a nap alatt!«?
12. Milyen betegség előidézője a rettegett eseeselég és hol él?
13. Kinek nevét viseli a Ludovika Akadémia?
14. Ki a budai királyi palota tervezője?

Rejtvényposta

A rejtvényrovat minden barátjának kellemes és boldog húsvéti ünnepeket, a hölgyeknek sok lo-csolót, az uraknak pedig temérdek piroszójást kíván a Rovatvezető.

L. P. Árpádtér 5. A beküldött keresztrejtvény csakugyan »gyenges«. Peckére még kályhám is van, s így — kívánsága szerint — bele is dobtam. Nem közölhető. Öntől jobbat várunk! Szívvelyes üdvözlet!

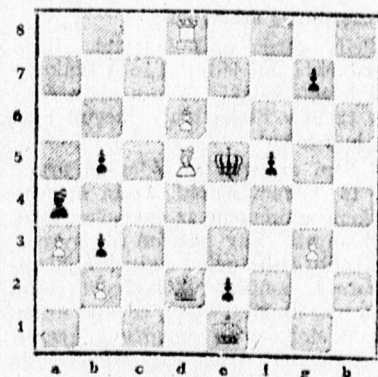
N. L. K. Dobó u. 36. De haragudjon, hogy eddig semmi életjelt nem adtam magamról. Tudom a Mamája is neheztem rám, hogy a lexikonokat még nem vittem vissza, de...! Mentsem ki. Figyelmebe ajánlom a »Titokzatos névjegy« című rejtvény. Remélem megfejti! Kézcsók!

SAKK

Hans Vetter.

(Deutsche Schachblätter.)

Világos: K61, Vd2, Bd8, Fd5, gyalogok: a3, b2, d6, g8. (8.)

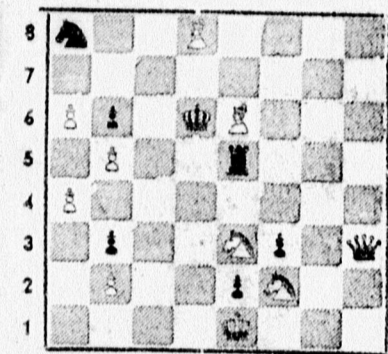
Sötét: K65, Fa4, gyalogok: b3, b5, e2, f5, g7. (7.)

Világos indul és a harmadik lépésben mattot ad.

Dr. Hermann v. Gottschall

(Deutsche Schachzeitung.)

Világos: K61, Vh3, Fd8, F68, Ha3, Hf2, gyalogok: a4, a6, b2, b5. (10.)

Sötét: Kd6, B65, Ha8, gyalogok: b5, b6, e2, f3. (7.)

Világos indul és a harmadik lépésben mattot ad.

Caro-Kann védelem.

Frankfurt a. M. 1939.

Világos: Zollner. (München.)

Sötét: Lauterbach. (Mannheim.)

1. e4, c6. 2. d4, d5. 3. e4d5, e4d5. 4. c4, Hf6. 5. Hc3, He6. 6. Fg5! dx64. — Érdekes folytatás e helyen 6... Vb6. F1: 7. e4d5, Hxd4! 8. F63, e5. 9. dx66 e. p. Fc5. 10. Vaf4, K67! 11. 0—0—0. Hx66 stb. (dr. Euwe.) — 7. d5, He65. — Jobb volt 7... Ha8! — 8. Vd4, Héd37. 9. Fxd3, e4d3. 10. Hf3! — Világos nyilvánvalóan jobban áll. — 10... Vb6. — A jobbnak látszó 10... g6-ra 11. Fxf6, éxf6. 12. 0—0, Vb6. 13. Bf6! Kd8. 14. Vh4! következze. — 11. Vxd3, g6. 12. d6! F66. — 12... Ff5-re 13. Vd4, vagy V62! kellemetlen. — 13. Bad! 0—0—0. 14. Vc2! Kf8. — 14... Bxd6? nem megy. 15. Bxd6, Vxd6. 16. Hb57, Vc6. 17. Hxa77 és vezérnyeres miatt. 14... Ff5 sem jó, 15. Ve1! miatt. — 15. 0—0, h6. — 15... Bxd6? 16. Ff4! — 16. F68, Va6. 17. Hcb5! — Fenyegét 18. Vc77 és matt a következő lépésben. — 17... Bdc8. 18. Vc77! Ka8. 19. Vxe87! és sötét feladta, mert 19... Fxc8. 20. He77, Kb8. 21. Hxa67, bxa6. 22. H65! után a játszma tarthatatlan.

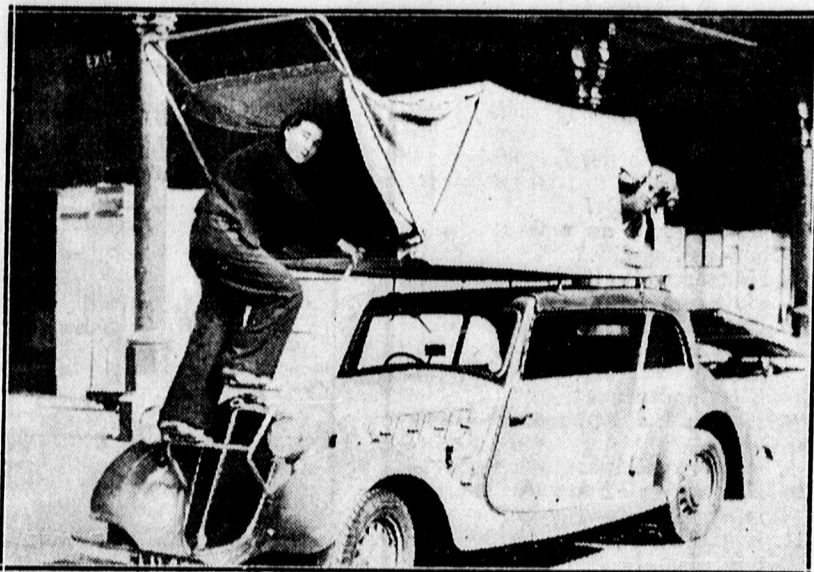
Sakkhírek

A Magyar Sakkszövetség 25—30-as csapatát mérkőzésre hívta meg a nőmet szövetség. Az érdekes mérkőzés április 15—16-án kerülne lebonyolításra Karlsbadban.

Az Erkel Ferenc emléktverseny a Hangya Sakk-kör rendezése mellett az alábbi eredménnyel zárult: I—II. Barcza Gedeon és Körödy Keresztély, III. Fűsbér Géza, IV—V. Török Béla és Tipary Lajos, VI. Réthy Pál, VII. Szily József, VIII—IX. Sooky László és László Csaba, akiket Balla Zoltán, Sillye Jenő és dr. Gecsey István követek a sorrendben. Az első nyolc helyezett újabb versenye dönti el, hogy melyik öt mester reprezentálja Magyarországot a buenos-airesi sakk-olimpián.

GYERMEKEK DEBRECZENJE

A legújabb autó: nappal koesi, éjjel ágy

Egy amerikai detektív kipró bál egy hamisbankó sajtót

Az őszinteség

nagy kőnes, melyet meg kell becsülni, meg kell szeretni, sőt vérünkkel kell tenni minden körülmények között. Senkit a látszat-sikerek el ne ragadjanak, senkinek kedvét ne emelje ezen a téren az, hogy más azért boldogul, mert nem jár egyenes úton, mert körülmönfont hazugsággal többet ért el, mint más becsületes munkával...

Lehet, hogy ilyen esetek is vannak, de az emberiség többsége mégis csak úgy aratta megérdemelt és becsületes sikerét, hogy becsülettel megküzdött mindenért...

Példát adtak erre az emberiség nagyjai.

Azok, akik valóban alkottak, akik az emberiségnek nagyot és szépet tettek.

Mind, mind becsülettel, őszinteséggel és odaadó munkával érték el a nevet, hirt dicsőséget. Nem igaz az, hogy ma nincs kelle a hitnek és a becsületnek. Nem igaz az, hogy ma csak a csalfaság és hazugság boldogul...

A bűn ma is és mindig bűn marad. A hitványaságból nem lesz erény és a gazságból soha se lehet példakép.

Erre gondolj minden lépésedben, minden tetteidben, mert csak így boldogulsz igazán és főleg így tudsz mindig emelt fővel megállani magad előtt. És ez sokkal fontosabb, mint talmi siker és látszadicsőség, ha a saját magad lelkiismerete előtt nem tudsz megállni, ha önmagad szemébe nem tudsz tiszta szemmel nézni...

Nagy dolog ez, sokkal nagyobb, mint sokan hiszik.

Az élet önbecsüléssel, üntisztelettel kezdődik, mely azonban soha se legyen túlbecsülés. A józan, helyes gondolkozású ember mindig tudja, hogy mi a határ, meddig mehet el a becsület, tisztesség mezején. Ez legyen a te mértéked is...

Sajó kutya

Az én kutyám jó kis állat
Hűen őrzi ő a házat,
Hűen ott ül a küszöbön
Figyeli mindig, hogy ki jön.

Macska neki jó barátja
Meg is van ezért a hála,
Mert ha Ciliót meglátja
Sajót soha meg nem bántja.

Szilágyi Lenke I. giann.

A kis huszárcsákó

Hideg decemberi délután volt. Barátságosan pattogott a tűz a jó öreg kályhában. Odakinn sűrű nagy pelyhekben hullott a hó. A gyermekek odahúzódtak a nagymamához és hízlelgeve kérlelték.

— Nagymama, nagymama. Tessék nekünk mesélni.

— Ha jók lesztek, gyerekek.

— Jók leszünk, nagyon jók.

— Hát akkor csendben legyetek.

— Elmondok nektek egy kis falusi történetet, hallgassatok ide. Ismertem őket mind, akikről szó fog esni benne.

Mihály gazda örömmel kipirult arccal, széles mosollyal vette le válláról tarka szeredását, ahogy belépett a házba. Felesége éppen mézeskalácsot meg aztán sok mindenféle finyas falatot süttöt, mert hát tíz esztendő házasági évfordulójukra készülődtek.

— Adjon Isten, ides feleségem.

— Köszön a gazda. — Nízzed csak milyen gyönyörű szíp rokolóyára valót hoztam neked. Tudom, hogy te leszel a legszebb asszony a faluban, ha felveszed.

— Köszönöm, hogy ilyen jó énhözám kigyelmed — feleli az asszony. — Mindélig a legszebb ruhákat, meg a legszebb holmit hozza nekem. Áldja meg érte az Isten.

Este aztán hangos volt a ház tájéka a vidám vendégsereg mulatozásától. — Ünnepelelték a háziakat. De mikor a jókedv, a dárídó tetőfokát érte, Boreza asszony egyszer csak elkomolyodott, búss lett szörnyűképpen. Még a könny is kiesordult a szeméből.

Mihály gazda csak faggatta, hogy hát mi baja, mi lelte? Tán a tyúkszemre hágoft valaki? Tán a mája fáj? Vagy talán a Riska tehén megint nem adta le a tejet?

— Sem ez, sem az, édes jó uram. Nem fáj nekem semmi. Aztán megvan énnékem mindenem az égvilágon, csak egy hiányzik. Egy pötyöm kis gyerek, akít babusgathatnék, akivel eljátszadozhatnék, amikor kigyelmed kinn van a mezőn. Mert lássa, édes jó uram, mi csak dolgozunk, dolgozunk, szeresszük a vagyont. De kiért? Minek? Ha meghalunk, széjjel szed mindent a sok haszontalan távoli rokonság. De ha egy kis gyermekünk lenne, a mi hűsünk, vérünk, hűsünk, aki félleni tudna minket, ha bajunk esnék, aki szeretni tudna minket. Aztán, ha felnőne, amikor mi már öregek leszünk,

kezébe venné a munkát, mi meg megpihenhetnénk. Vóna kis unokánk öreg napjaink vigasztalására. Merthát két öreget, egyedül, árván elhagy mindenk.

— Okosan beszílsz, Boreza. — Szól a gazda. — De ha a jó Isten nem ad, ha meg tagadja tőlünk, mit tegyünk?

Igy teltek el az évek Mihály gazdák-nál munkában, jólétben, gyarapodva, de a gyerek utáni vágyódás nagyon sokszor sok-sok könnyet is hozott.

Ámde egyszer, mintha az ég meg-sokallotta volna a sóhaj, könnyet, egy szép nyári reggelen, Mihály gazdák házából gyereksírást halottak a szomszédok. Boreza asszonynak egy szép kis pufók képű fia született.

Nosza, csaptak is olyan keresztelőt, hogy a megmaradt sok enivalóból két hétig éltek a szegény falubeliek.

Örömet, boldogságot hozott a házba a kis Mihály. Még a vagyon is kétszeresére szaporodott, egyhamara. Fel is építették a ház elejét. Szép nagy kő-tornácós sok szobás ház lett a régi kis házikóból.

Aztán Misike nőtt, fejlődött, mindenki szerette. Erős, szép kis kölyök lett.

Történt egyszer, amint a vén eperfa alatt a vacsorához készült a kis család, Misike pityeregve szaladt a szomszéd-ból haza.

— Édesapám. — Kiált már messziről a gyerek. Igaz-e, hogy nekem nem vesz iskolás könyvet? Kenyeresék Pistája már kapott, pedig ő sem nagyobb nálam.

Mond valamit ez a kölyök. — szó-lal meg az apja. — Hiszen Péter-Pál-kor vót hat esztendő. Bizony, már összel iskolába kék adni.

Ugy van az édes jó uram — folytatja a szót Boreza asszony. — Csakhogy az iskola messze van, a másik faluba. Téli ruhát kell beszerezni. Jó meleg ruhát, eszímát, meg hummiégymást.

A Nagy Képes Családi Kalendárium éppen az asztalon volt. Mihály gazda beszéd közben csak úgy szokásból belenézett. Egyszer csak hangosan olvasni kezd. Itt van ni. Ippen kapóra jött. A debreceni őszi vásár szeptember hó hatodikán lesz. Meg lesz a meleg ruha. Bemegyek, aztán megvásárolom, ami kell. Egy esiköt is veszek a Vil-lám mellé, mert a Fakó igen kiöreged-tett már.

Ébbe aztán meg is egyeztek. Csak

még a Misi gyerek nem volt belenyu-godva, hogy nála nélkül egyezkedtek. Mert hát ő is menni akart. Kérlette ap-ját hízlekedéssel, sírással. Igérte égre, földre, hogy ezután mindig jó lesz. — Nem húzgálja föbbet a Bodri kutya farkát sem, aztán meg a zöld barac-kot nem szedi le. Csak vigye el édes-ajja.

Mihály gazda már bele is egyezett. De Boreza asszonynak nem volt ínyé-re a dolog. Félt, hogy abban a nagy városban valami baja eshetik a gyere-kek. De Misike nem hagyta abba a sí-rást, amíg jó anyja is bele nyugodott. Na, volt aztán napokig készülődés. Végre elérkezett az indulás napja.

Befoglák a lovakat. A szekér hátul-jában jó puha fészket csináltak Misi-kének. Utravalónak jó foszlós kalácsot, meg csibe sültet készített Boreza ma-ma. Aztán sok jó tanácsal látta el a gazdát. Hogyhát vigvázzon a gyerekre. El ne eresse a kezétől egy percre sem. Végre aztán elindultak. Misike egész úton feesegett, dalolt, kérdezett.

Késő délután volt, amikor megérkez-tek. Bámult a gyerek, még a száját is nyitva felejtette. Otthon ilyesmit nem látott soha. Legelőszőft egy kis huszárcsákó tetszett meg neki. De nem is ha-gyott békét apjának, amíg meg nem vette. Fejére tette és le nem vette vol-na a világért. Így járták le a vásárt. Volt már minden, ami kellett. Lentol-jára a esiköt vették meg. De erre már áldomást is kellett inni. Este volt már, el is fáradtak nagyon, bementek hát egy közeli koesmába.

(Folyt. köv.)

Bárányné Gizl.

Jézus szava

Nem hallod-e Jézus hívó szavát.
Nem hallod-e, csendes éjszakákon át.
Ó ember, nyisd meg szíved ajtaját.
Figyeld meg s halld meg, Jézus hívó szavát.

Kér hív téged egész élteden át,
Zúgja, harsogja tengereken át.
Széliden mondja éltedet kéri Ó.
Ha lassan sóhajtod, sóhajodat meg-érti Ó.

S mikor átadod magad Jézusnak,
Ez élet után ama dicső hazába vagy,
Fön a mennyországban, az angyalok-
kal éneked

A mennyei himnusz s az Istent
dícséred.
Kállai Ilona.

Az én kis testvérem

Aranyos kis testvérem van nekem,
Barna lejú és kékszemű a lelkem.
Haptákba vágja magát,
Úgy mondja meg, hogy hívják.
Bátran felel kérdéseimre:
En katona akarok lenni,
En a hazát meg akarom védni!
Jól van, lelkem legyél csak katona,
Szüksége van a hazának bátor kis
honfira.

Tóth Róza III. elemi.

Vakond ur lakomát ad

Egy verőfényes vasárnap, mikor szünetelt a munka, vakond úr elhatározta, hogy kedves feleségét és fiait meglepi lakomával. Meg is mondta az anyjoknak, hogy délben ne főzzön ebédet, mert arról ő gondoskodik. Elment tehát kora hajnalban vadászni. Fölvette a vadászruháját. Sötét volt még egy kicsit, ezért mindjárt az első kerülőnél belelépett a vizes vödörbe. Hogy felesége előtt eltitkolja balszerencsését, várt addig, míg a felesége a piacra megy. Ez persze csak tizenegy órákor szokott elmenni. Vakond úr az átöltözködés után ismét útnak indult. Már deket harangoztak, mikor sikerült egy egeret puskavégre hapni. Amikor a háta mögött rémes sziszegést hallt. A keze megremegett, a puská ki-hullt belőle. Hátra néz, hát uram bocsáss, egy rémes sárkánykígyót lát. Persze a sárkány csak egy eltévedt sikkó volt. Hanyathomlok menekült haza. Otthon a felesége már várta a nyújtófával, mert szentül meg volt győződve, hogy az ura a korcsában volt. És a szörnyet is úgy találta ki, hogy nagyon a pohár fenekére nézett.

Horváth Zoltán I. B.

Történelmünk új márciusa

„Őseinket felhozád
Kárpát szent bércére
Altalad nyert szép hazát
Bendeguznak vére.”

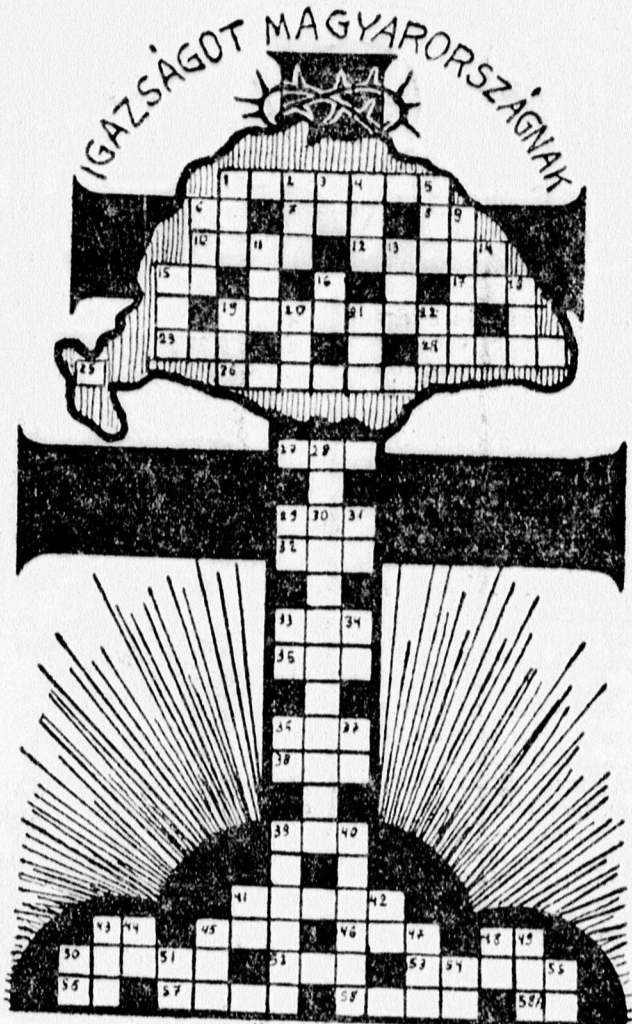
Hazánk ezeréves történelmében sok tavasz fordult már világra szóló nagy eseményekkel igazságos és igazságtalan eredményekkel, de a nemzet életében oly sorsdöntően fontos — a mohácsi csata óta — meg egy március sem volt olyan fontos, mint a mai.

A magyarok Istene most megkegyelmezett a 20 év óta elnyomott nemzetnek és Árpádnak késői unokáit felvitte ismét a Kárpát szent bércére. Részbentehát beteljesült minden magyar álma, vágya, de most a földindulás, azszakadás közepette nem állunk meg fél úton, nem elégszünk meg fél eredménnyel, hanem amint látjuk magunk körül készülünk és megyünk, meg nem állunk a régi történelmi határokon. Most vagy soha! Történelmi időkötünk az elmúlt napokban összeomlott az igazságtalan béke alapján épült Cseh-Szlovákiát és reméljük, hogy rövidesen megérjük azt az időt, amikor épügy kártyavárként fog összedőlni Románia is. Hiszünk, hogy az igazság most már minden irányban győzedelmeskedni fog.

Amint látjuk és ahogy érezzük ez a március nem csak a magyar nemzet életére, hanem az egész világ jövője szempontjából sorsdöntően terhes, mert az igazságért küzdünk. A mai idők olyan áldozatokat kívánnak, amelyek talán még soha, de hazánkért mindent megteszünk az igazság diadalmának reményében. A látszólagos béke espedés kora elmúlt s most jön az új befoglalás.

Ha Isten is segít
Ki bír velünk?
Szabad népek valánk
S azok leszünk!

Habetler Márta
Felső ker. II. b. évf.

Vízszintes sorok: 1. Nagyközség Heves vm. egri járásában. 6. Bányat. 7. Vonatköz. névmás. 8. Int. 10. Egyházi méltóság (a latin »abbas« szóból származik). 12. Város Északamerika Florida nevé államában. 15. Kereskedelmi műszó. 17. Női név (az első kígyó). 19. A szász dinasztiából származó uralkodó melléneve. 23. Vigyázó, őrző. 24. Alaacsony, izmos ember. 25. A kénsav egyik alkotó elemének vegyjele. 26. A Kaukázus északnyugati lejtőjén lakó nép. 27. Nem jobb!!! 29. Visszhang franciául, fonetikusán. 32. ... mis, görögül törvényesség, igazságosság. 3. Van ilyen minisztérium is. 35. Állatkert (Berlin). 36. A másét rossz szándékulag elveszi. 38. Hajtok üzők — latinul. 39. Végtag. 41. Taktusa. 43. Harcol. 45. Vízet nyelő (becenév is). 46. Női név becézve. 48. Számnév. 50. A magyarokhoz Levediában esatlakozott törzs. 52. Nem férfit. 53. Bolgár fejedelem (Alpárnál verték le őseink). 56. Olasz névelő (pl. padre, mure).

58. Felvesz. 58. a. E. M.
Függőleges sorok: 1. Törbéli idom (test). 2. Sakk műszó, utolsó betű kettőzve. 3. Okozat szülője. 4. ... itatio, tekintet. 5. Menyasszony. 6. Hüvelyes vetemény. 9. a) Régi. b) Rét. 11. Arunak van. 13. Fohász. 14. Félköralakú kiképzés. Allami jövedelem. 16. Egyiptomi napsíten. 18. Tégla névelővel. 19. ... biták, a zsidó nép szomszédai Palesztinában. 20. Istennő latinul. 21. Folyó, spanyolul. 22. Összetett betű. 28. Régiségtan. 29. És, latinul. »Ó« a latinban. 33. B. Z. 34. Háziállat. 36. Eneklő szócseka. 37. Folyó Itáliában. 39. A magyar történetírás megalapítója (társa Pray György). 40. Aszkéta. 41. Üzletvezetőség rövidítve. 42. Személyes névmás. 43. vel párja. 44. ... his madár Egyiptomban. 45. Költő. 47. Kérdőszó. 48. Gyilkol. 49. T. A. E. 50. Kérdő névmás. 51. Jóságúv tész. 54. Rangjelző. 55. Nagy Miklós.
Megfejtésül beküldendő: vizsz. I, 9, 26, 50, 53, függ. 28, 39, 40.

Imre bácsi postájából

Kedves Imre bácsi!
Most küldök be egy húsvéti mesét a címe: »Közleg a húsvét«. Ha jönnek tetszik látni, tessék közölni. Nagyon boldog volnék, ha ezt a mesét is láthatnám a »Gyermekek Debreczenében«.

Hú munkatársa maradok továbbra is Imre bácsinak.
Kardos László III. el. isk.

Kedves Imre bácsi!
Nagyon szépen köszönöm, hogy tetszett figyelmeztetni, az írásomra és vigyázni fogok rá mindig. Most ismét küldök egy verset, címe: »Jézus szava.« Ha jó, szíveskedjék Imre bácsi közölni.
Tisztelettel:
Kállai Ilona.

Üzenet: Itt, ott ez a vers is javításra szorult, így a jövőben még gondosabban írdál, ha azt akarod, hogy egészen kifogástalan verset közöljek tőled.

Kedves Imre bácsi!
Itt küldök egy kis verset, ha megfelel, tessék szíves lenni kitenni a Gyermekek Debreczen-jébe. Kérdeznél is akarok valamit. Még januárban leadtam két kis verset és azt nem tették ki. Talán nem volt jó, azt is tessék kitenni, ha jó. Ezt pedig ha jó vagy ha nem jó, mindegy, csak tessék megüzeni. Sok jót kívánok kedves Imre bácsinak.
Teljes tisztelettel:
Rólyi Jenő III. p. f. i.

Üzenet: A versek nem kerültek a lapba, mert jobbat kérek. Ennek a mostaninak is csak az első szakasza jó, a második szakasz nem sikerült.

Kedves Imre bácsi!
Tessék szíves lenni megmondani, vagy megüzeni, hogy »Cirmos cica« című versemel miért nem tetszett közölni. Vagy talán nem felelt meg. Most küldök egy másik verset, ha megfelel, tessék közölni a tábor számára. Ha nem jó, az Imre bácsi postájában

lessék megírni az ujságban
Teljes tisztelettel:
Üzenet: Ha valamelyik beküldött vers nem jelenik meg, az nem vált be. Ez a mostani jönni fog.
Kedves Imre bácsi!
Most küldök egy verset, aminek a címe: »Az én kis testvérem.« Ha jönnek tetszik látni, tessék szíves lenni közölni a Gyermekek Debreczen-jében. Maradok hú munkatársa leszek és maradok Imre bácsinak.

Tóth Rózsika III. e. oszt.

Kedves Imre bácsi!
Nagyon sokszor olvastam Gyermekek Debreczen-jében, hogy az én, kis osztálytársaim milyen sok szép verset írnak. En is elhatároztam, hogy ezután fogok verseket írni. Itt küldök néhány verset. Ha megfelel, tessék szíves lenni közölni, ha nem jó, akkor is tessék megüzeni. Már egyszer, jó néhány héttel ezelőtt küldtem be osztálytársaimtól néhány verset Imre bácsinak, mi lehet az oka, hogy nem tetszett közölni a Gyermekek Debreczen-jébe, elveszett, vagy nem felelt meg. Mindenesetre tessék értesíteni.
Maradok tisztelettel:

Szilágyi Lenke Dóczy gimn. I. b.

Üzenet: Minden új jelentkezőt örömmel fogadok. Külön megdicsérlek gondos, szép frásodért. Kettőt a versek közül közölni fogok. A régi kéziratokra nem emlékszem, bizonyqára elkallódott és nem kaptam meg a küldeményt.

Kedves Imre bácsi!
Nagyon szeretném, ha be tetszene venni a Gyermekek Debreczen-jének a munkatársai közé. Itt küldök egy verset és mesét. Ha jó, tessék szíves lenni közölni. Igérem, hú munkatársat leszek Imre bácsinak. Teljes tisztelettel:

Horváth Zoltán I. B.

Üzenet: A mesét közlöm, de a vers nem sikerült. Jobbat várok. A meséről is annyit csupán, hogy a vakondok közismerten nem lát, persze a mesében csodás dolgok is történhetnek. Örömmel üdvözöllek kis táborunkban, mint legújabb munkatársat. Ezután a papírosnak csak egyik oldalára írj.

E heti könyvjutalmat Horváth Zoltán I. b., Szilágyi Lenke Dóczy I. b. o. t., Takács Jenő kapták. Jutalomkönyvüket csütörtökön délután 4—5 óra között átvehetik lapunk kiadóhivatalában.

Húsvét

Húsvét szent ünnepén a nap is fényesebb
A madarak dala is ünnepélyesebb,
Más az ember szíve, más minden érzése
Krisztus, Isten fia feltámadt testbe.
Feltámadt, nem maradt a szikla sírban
Legyőzte a halált és élt testben újra,
Ki a mi bűnünkért halt így kereszt-halált
Krisztus, Isten fia nyert most feltámadást.

Teste nem porladt el, szíve újra érzett
Az emberek között tovább járt igérett.
Tovább járt, dolgozott, hogy mi ne haljunk meg
A bűn halálában lelkünk ne szünpőn meg.

Isten fia Te feltámadt
Krisztus halld meg hő imánkat,
Óh légy áldott, hogy megváltál
Minket Atyánkhoz juttattál.

Nagy Erzsébet.

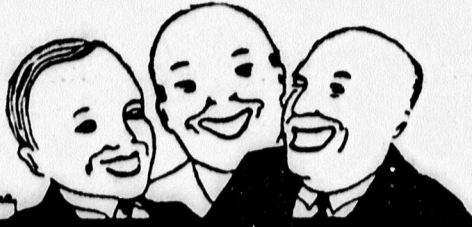
Bodri kutya

A kis hamis Bodri kutya
Jaj! hogy ugat a kis buta.
És a farkát csóválja
Jó falatokra várva.

A gazdája biztatgatja
Várjál csak kis Bodri kutya,
Majd meglátod adok ám,
Friss ebédet, vacsorát.

Takács Jenő.

LUDAS

MATYI

Bugyi Sándor nyugalomba vonult

— Elmeséli ő maga. —

Hát elig vót. Nem bírom tovább a dögöt. A lú se bírja. Magamot se esudálok, a levon se. Mind-egyikünk rigeckin jött a világra. Oszt még hozzá a lú borzasztó sovány, meg gyenge is. Ez azért is van, mer a foga vagy kihullott, vagy ahun még maradt belüle, ott úgy elkopott, hogy alig látszik ki az nyibül. Magam rágek neki. — Legfeljebb a gyenge, zöd füvet tuggya még ekkiesit esipkedni, ott, ahun kövir a legelő. Hát azir is, de degföbkippen azir, mer ekkis könnyű kereset kínálkozott, ki-mentem a Hortobágyra. Mán itt is tartózkodok vagy három hét óta. A lú is itt van velem, mer a pitykeszemű Kanyó komám vót ojjan szives, hogy a szekerin kihosza utánam.

Jó sok szalmát gyürt Kanyó a szekere derekába, oszt abba esúztatta, ültette, fektette bele a lovamat, mint valami fiskebe. Na, hát csakugyan ki is irkezett a lú is. Elkészünk oszt dógozni, akki abbul állott, hogy én legödöröt ástam, a lú meg nize. Azir kellett a legödör, mer sok vadász, igyekezett kifelé a Hortobágyra, vadlíba vadászatra. Na hát én ástam is olyan testhezálló legödöröt, hogy még a lú is esudálokott rajta. — Hun esóvalta a fejít, hun lefelé bölintgatott. Ekközben eecer úgy pofonütött a kipivel, hogy lenyeltem a bagót. Ezir orrba is esesztem ekkiesit, de azir nem haragudott rám sokáig. En az árkot Albrek királyi herceg úr üfensiginek ástam, mer a lakodalma alkalmával engem is megszeretett, nemcsak a menyasszonyát. Azóta oszt, ha a Hortobágyon kell neki valamit csinálni, hát legelsőbe is engem szólít meg, mer szörnyen bízik bennem. Bizhatik is. Csináltam is neki olyan legödöröt, meg oszt úgy kibéleltem én aszt szalmával, hogy 3 hónapig is eltanyázhatott volna benne. Hát a három hónapig oszt mán csakugyan közelettünk is, csak a vót a feneség, hogy a fensig nem irkezett. Így oszt jó darabig magam hengeregem a gödör szalmáján.

Tennapelőtt oszt, március 23-án, ahogy újra hencseregni akartam, hát eecer csak azon vettem magam észre, hogy nem hencsergek, hanem repülök. Igen, mer mir azir hogy alulról úgy meglökött felfelé az öreg főd idesapám, hogy kinyitelem vótam kirepülni a gödörből. Repülés közbe oszt is észrevettem, hogy a zsirospirítós nagyon összekoveredett bennem, avval a zsendieével, akkít még hajnalujba ettem Matkó komámnál a hortobágyi juhásznál, e még jó, hogy kirepültem, mer a lú ekkiesivel azelőtt rogyott össze a gödör partján, hogy mán éppen attal filtem, hogy rám esik, oszt ú lesz a testem felett a sírdomb mindaddig, míg agyon nem ütök rajtam. No de hát ebből nem lett semmi, mer a lú is felhajított melltem a levegő ájerbe. Onnan estünk vissza.

Nekem az esistül nem lett sem-

mi bajom, csak a szalmás üvegem repett meg, pedig kár vót, mer szomjas vótam, oszt ijecsigül inni akartam belüle ennyihán kortyot, de mán nem vót benne semmi. Kifolyt belüle a nyakolaj.

Nahát, én még azelőtt fődindulást sohase fattyúztam, csak most. Hanem ez oszt maga szopta az anyját, egészen testhezálló vót, most mán oszt a sok zöcskölödüstül meg attul, hogy a lú is meghipptyízalódott, úgy meg vagyok rökönnyödvé, hogy nem is fuharozok tovább. Nyugalomba vonulok.

De előbb ellípek mán innen a hortobágyi halastóho, mer otthagtam a serpenyömet, bográcsomat, kisüstömet, vasfazikommat.

Hát el is líptem, akkít nem is bántam meg, mer mindegyik edinyem a lábán maradt, vagy ült, de mind teli vót hallal, mer a földrengis úgy megütötte alulról felfelé a tő fenekit, hogy nemesak a víz csapott fel a tóbul, hanem vele együtt a sok szip hal is.

Különösen a kisüstöm sziljn úszkált egy szép nagy esuka, hogy nem győztem rá eleget kaesingatni, ú azonban eecer se kaesintott vissza, mer az idesnagyanya míg az özönvíz idejün elvesztette a szempilláját. Most az eecer halászni se kellett, mégis vót halam bővön. De hogy az egyik szavamát a másikba ne öccsem, hát aszt is elmesélem még, hogy hosztam én ki magammal ide a Hortobágyra egy kurta esövű kis puskát is, akkivel Suba sógor akkor ajándikozott meg, mikor a napa asszonya úgy esett a küszöbre, hogy eltörte az álkapeját.

Ennek nagy hasznát vettem, nemesak azir, mer se zsandár, se fináne nem látta meg, ha a subám alá fogtam, hanem azir is, mer lövöldözhettem vele a legödörből a vadlíbakra. Lövöldöztem is, de nem lüttem én rá mindegyikre, hanem, amikor alacsonyán húztak felettem ezek a szip szárnyasok, hirtelen felállottam, megtapogattam őket, oszt csak a megjesebbre lüttem rá, a soványoknak aszt montam, hogy tik csak repüljtek tovább, hízzatok még egy kiesit.

Melyhez hasonló jókat kívánok, oszt vagyok herecgváró nyugodalmas fuharos itt hejbe a Hortobágyon, de nem sokára hazamegyek mán.

TESTVERGYILKOS

— Igen uram, mikor Amerikában voltam — dicekszik a kocavadász egy társaságban — egyetlen vadászat alkalmával hat bivalyt löttem.

— Testvergyilkos! — jegyezte meg a füllentésre a társaság egyik tagja.

OKOS GYEREK

Bandika nem akar felkelni.

— Azonnal kelj fel! — rivalt rá a mamája — és szegved magad!

— Anyukám — könyörög Bandi —, tessék megengedni, hogy ágyba szegyelhessem magam.

A gondtalanság titka

— Mondd, kérlek, nem voltak a szegény megboldogultnak anyagi nehézségei?

— Szó sincs róla! Tökéletesen rendezett viszonyok között élt... Hiszen már több mint félszázéve teljesen tönkrement.

Ne szemelteljünk.

— Mi ez a sok cédula, amit szétszórtak az emberek?
— Figyelmeztetés, hogy ne szórják szét a papírost a parkban.

Modern pedagógia.

— Hagyni kell a gyermekeket, hogy azt csinálják, amit akarnak. Megtalálják ők a helyes utat maguktól is.

Csak egy mosolyt

Nevelés

Pityu három esztendő. Torkaszakadtából ordít, tiltakozik:

— Nem kell gombóc! Nem akarok gombócot!

Anyja szigorúan:

— Muszáj, hogy megegyed! Er-tetted?!...

Mire az apa:

— Drágám, ezt így nem lehet csinálni! Nem szabad a gyermeket kényszeríteni. Engedni kell, hogy válasszon.

— Jó! Ha te jobban érted, neved te! — fakad ki bosszúsán az asszony.

Az apa pedig:

— Na, Pityu, legyél jó és edd meg a szép, kerek gombócot. Vagy inkább azt akarod, hogy pofonvágjalak?

Líba

Wenzel jogtanácsos egy előkelő család vendége volt ebédre. A háziasszony mellé ültették. Az ebéd főfogása sült líba volt, amit egészen tettek elébe. Mikor a jogtanácsos látta a gyönyörű sült libát, bökólni akart a háziasszonynak:

— Nagy megtiszteltetés, hogy egy ilyen líba mellé ülhetek — mondotta lelkesen.

A fagyos hallgatás észretérítette, rájött, hogy hatalmas butaságot mondott. Hogy jóvátége, a háziasszony felé fordulva, mentegetőzve mondotta:

— Természetesen a sült libára értettem.

BORKÖZI ÁLLAPOTBAN

— Itt hiába kopog uram, ez egy gázlámpa, ott nem lakik senki!...

— Ugyan, ne mondjon ilyet! Nem látja, hogy még mindig van ott...

A Debreczen rádióműsora

1939 április 9-től április 15-ig

VASÁRNAP

ÁPRILIS 9.

BUDAPEST I. 8: Szózat.
Utána: Hanglemezek.
8.45: Hírek.
9: Református istentisztelet a Kálvini-
téri templomból. Prédikál Ravasz
László dr. püspök.
10: Görög katolikus istentisztelet köz-
vetítés Ungvárról. Ószláv szentmi-
sét pontifikál és a szentbeszédet
mondja Sztójka Sándor dr. megyés-
püspök.
11: Egyházi népének és szentbeszéd a
Jézus Szíve templomból. A szent-
beszédet mise után P. Bangha Béla
dr. S. J. mondja.
12.20: Pontos időjelzés, időjárásjelen-
tés, vízállásjelentés.
12.30: „Koncert” fúvószenekar mű-
sora. Vezényel Kell Ernő.
Közben kb. 13.10: Hírek.
Utána: „Magyar Húsvét Kárpátalján.”
R. Vozáry Aladár előadása.
14: Magyar Imre cigányzenekara mu-
zikál.
15: 1. „A magyar népies gabonatápláló
szerek.” Szolnoki Imre növényfizio-
lógus előadása. (A földművelésügyi
minisztérium rádióelőadásorozata.)
15.45: Pécsi Sebestyén orgonál. (Köz-
vetítés a Zeneművészeti Főiskola
nagyterméből.)
16.30: „Tavaszi lélek.” Hankiss János
dr. egyetemi tanár előadása. (Köz-
művelődési előadás sorozat.)
17: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.10: József kir. herceg, tábornagy
üdvözlő a hazatért Kárpátalját.
17.20: Táncclemezek.
18: „Testnek feltámadását.” Erdős Ká-
roly prelátus-kanonok utiképe.
18.30: Récz Elek cimbalmozik.
18.50: „Törökösség.” Gulácsy Irén el-
beszélése.
19.20: Sporteredmények.
19.30: „A pacsirta.” Énekes játék 3
felvonásban. Irta Martos Ferenc. Ze-
néjét szerezte Lehár Ferenc. Ren-
dező Gyarmathy Sándor. Vezényel
Marthon Géza. — Személyek: Tör-
ök Pál, parasztagazda — v. Szende
Ferenc; Juliska, a leánya — Szil-
vássy Margit; Sándor, festő — Lau-
risin Lajos; Báro Ferenczy Árpád —
Máleczyk Oszkár; Vilma, énekesnő
— Orosz Julia; Pista, paraszti legény
— Háromy Imre; Boreca, eseléd —
Kéry Panni; Jancsi, béresgyerek —
Kompóthy Gyula; Mayer, képszak-
értő — Csóka Béla; Soffor — Tom-
pa Béla; Koresmáros — Galetta Fe-
renc.
Utána kb. 21.40: Hírek, időjárásjelen-
tés.
22: A magyar jugoszláv válogatott
ökölívó mérkőzés közvetítése a Fő-
városi Nagycirkusból. (Hangfelvé-
tel.)
Utána kb. 22.40: Hírek német, olasz,
angol és francia nyelven.
23: Közvetítés a Gellért-szállóból. Kő-
czé Antal cigányzenekara.
23.30: Közvetítés az Emke-kávéházból.
Szabó Kálmán jazzhármasa játszik.
Kálmár Pál énekel.
0.05: Hírek.
BUDAPEST II. 11.15: A rádió szalon-
zenekara.
15: Hanglemezek.
18.55: Récz Elek cimbalmozik.
19.30: „Hétszáz éves a Jász település.”
Császár Elek előadása.
20: Hírek, löversenyeredmények.
20.20: Táncclemezek.
21.35: Időjárásjelentés.
21.40: Közvetítés a Gellért-szállóból.
Kőczé Antal cigányzenekara muzsi-
kál.
A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS
15—16 és 1—2 óráig ad műsort.

KASSA, 9—12.15: Azonos Bp. I. mű-
sorával.
12.15: A Kassai Rádió műsorának is-
mertetése.
12.20—0.15: Azonos Bp. I. műsorával.
**KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSOR-
SZÁMOK:** Deutschlandsender 15.30:
Manowarda József énekel. Lipese
19.30: Verdi: Falstaff, opera.
TÁNCZENE: Riga 21.15, Varsó 22,
R. Paris 23, Bruxelles 23.

HÉTFŐ

ÁPRILIS 10.

BUDAPEST I. 8: Szózat.
Utána: Hanglemezek.
8.45: Hírek.
10: Egyházi ének és szentbeszéd a
veszprémi székesegyházból. A szent-
beszédet mise után Tóth Tihamér
dr. püspök mondja. Énekel az Ár-
pádházi Boldog Margit vegyeskar
Kecskés Lajos vezetésével. Orgonál
Ritter Lőrinc. Előadásra kerül: Bár-
dos: Feltámadt Krisztus e napon;
Orlando di Lasso: Húsvét van; Bár-
dos: Örvendetes napunk támadt;
Liszt: Ó üdvösséges áldozat; Bárdos:
Krisztus virágunk; Kerényi: Krisz-
tus feltámadott; Erkel: Himnusz.
11.15: Evangélikus istentisztelet a Bé-
csikapu-téri templomból. Prédikál
Kapy Béla dr. püspök.
12.20: Pontos időjelzés, időjárás- és
vízállásjelentés.
12.30: Operaházi zenekar. Vezényel
Dohnányi Ernő. Közreműködik Tel-
mányi Emil hegedűművész.
Közben kb. 13.10: Báró Perényi Zsig-
mond koronázó üdvözlő a hazatért
Kárpátalját.
13.20: Hírek.
14: Hanglemezek.
15: „Hárman mesélünk.” Harsányi
Gizi, Dévényi Gyuri, Thén Mária.
15.30: Gyermekneknek muzsikál a rá-
dió szalonzenekara.
16.30: „Régi magyar húsvétek.” Tro-
csányi Zoltán előadása.
17: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.10: A Mária Terézia 1. honvéd gy-
alogezred zenekara. Vezényel Fige-
dy Sándor.
Közben kb. 17.40: „Godesberg-től—
Münchenig.” (Egy újságíró emlékei
az ősz világpolitikai értekezletről.)
Melocco János dr. előadása.
18.40: „Székelyudvarhely.” Nyirő Jó-
zsef városképe.
19: Karácsonyi Margit és Cselényi Jó-
zsef magyar nótákat énekel, kísér
Sárai Elemér cigányzenekara.
20: „Hűség próbája.” Vigjáték egy fel-
vonásban. Irta Kisfaludy Károly.
Rádiószínpadra alkalmazta Galamb
Sándor dr. Zenéjét szerezte és ve-
zenyli Endre Béla. Rendező Kiszely
Gyula. — Személyek: Mátyás király
— Abonyi Géza; Upor főispán —
Bodnár Jenő; Vidor, bolond — Mak-
lary Zoltán; Sáfár — Szőke Sándor;
Márta — Olthay Magda; Bartók —
Hosszú Zoltán; Endre — Ujlaky
László; Parasztember — Nyerges
Ferenc.
Utána kb. 20.50: Közvetítés a Britan-
nia-szállóból. Heinemann Ede jazz-
zenekara játszik.
21.40: Hírek, időjárásjelentés.
22: Kroume Djamidjeff énekel, zong-
orakísérettel, a bolgár-magyar mű-
vészcseré keretében.
22.30: Budapesti Hangverseny Zene-
kar. Vezényel Fridl Frigyes.
Közben kb. 22.40: Hírek német, olasz,
angol és francia nyelven.
0.05: Hírek.
BUDAPEST II. 11.15: Lakatos Flóris
cigányzenekara.
16.35: A rádió szalonzenekara.
17.45: A Mária Terézia 1. honvéd gy-
alogezred zenekara. Vezényel Fige-
dy

Sándor.
18.05: Hanglemezek.
19: „Hitellutazatok a gazdasági élet-
ben.” Szadeczky-Kardos Tibor dr.
előadása.
19.30: „Rudolf trónörökös.” Thew-
rewk-Pallaghy Attila előadása.
20: Hírek, löversenyeredmények.
20.20: Ketter Ernő és Csilléry Béla dr.
zongora-hegedű szonátákat játszik.
A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS
1—2 óráig ad műsort.
KASSA, 10: Szlováknyelvű egyházi
énekek.
11: Hírek, majd a Kassai Rádió műso-
rának ismertetése.
11.15—15: Azonos Bp. I. műsorával.
15: Húsvéti öntözökös.
15.30—19: Azonos Bp. I. műsorával.
19: Húsvéti piros tojás. Szlováknyelvű
gyermekhangjáték.
19.30: Klimkovics Lenke zongorázik.
**KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSOR-
SZÁMOK:** Bukarest 20: Fall: Sztam-
bul rózsája, operett. Kalundborg 20:
Kálmán: Csárdáskirálynő, operett.
TÁNCZENE: Riga 21.15, Varsó 22.40,
Oslo 22.15, Kalundborg 23.

KEDD

ÁPRILIS 11.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek.
Hanglemezek.
Utána: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „A mindennapi kenyér.” Irta
Bertalan Olivér dr. (Felolvasás.)
10.45: „Divatos ruhadíszek.” (Felolva-
sás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-tem-
plomból. — Himnusz. — Időjárás-
jelentés.
12.10: Hanglemezek.
Közben kb. 12.30: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és
vízállásjelentés.
13.30: A rádió szalonzenekara.
14.35: Hírek.
14.50: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmi-
szerárak.
16.10: „Bábszínház.” Közvetítés a Te-
rővárosi r. k. Egyházközség kultúr-
házából. Beszél Lakatos Emília
óvónő és Budinszky Sándor.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelen-
tés, hírek.
17: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.10: Asszonyok tanácsadója. Arányi
Mária előadása.
17.40: Pátyol Jancsi cigányzenekara
muzsikál.
Közben kb. 18: „Hogyan juthat bank-
szerű fedezet nélkül a kisiparos és
kiskereskedő kölcsönhöz.” Bözsing
Béla iparügyi minisztériumi mérnök
előadása.
18.55: „Biharország.” Papp Lajos elő-
adása.
19.25: Az Operaház előadásának is-
mertetése.
19.30: Az Operaház előadásának köz-
vetítése. Pataky Kálmán felléptével
„Márta”. Vig opera 3 felvonásban.
Szövegét írta Friedrich W. Zenéjét
szerezte Plotow. Fordította Kern
Aurél. Vezényel Berg Ottó. Rendezte
Rékai András. — Személyek: Lady
Harriet Durham, a királyné udvar-
hölgye — Orosz Julia; Nancy, bizal-
masa — Gere Lola; Lord Tristan
Mickleford — Komáromy Pál; Lyo-
nel — Pataky Kálmán; Plumkett,
gazda bérlő — Vitéz Tizor; A rich-
mond bíró — Szomolányi János.
I. felvonás után kb. 20.30: Hírek.
II. felv. után kb. 21.20: Hírek, időjá-
rásjelentés.
Előadás után kb. 22.15: Táncclemezek,
22.40: Hírek német, olasz, angol és
francia nyelven.

23: Közvetítés a Kakuk-étteremből. Lo-
vaszi Ferenc cigányzenekara muzsi-
kál.
0.05: Hírek.
BUDAPEST II. 18.25: A földművelés-
ügyi minisztérium mezőgazdasági
főelőírja.
18.55: Hanglemezek.
19.30: „A hanyatló Oceánia.” Bulla
Béla dr. előadása.
20: Hírek.
24.20: „A halhatatlan Eötvös Loránd.”
Irta: Pekár Dezső dr. egyetemi ta-
nár. (Felolvasás.)
20.50: A 15. honvéd gyalogezred zene-
kara. Vezényel Seregi Artur.
22: Időjárásjelentés.
A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS
1—2 óráig ad műsort.
KASSA, 11.10: „Tavaszi munkák a gyü-
mölcsöskertben.”
11.35: Hírek magyar, szlovák és ru-
szin nyelven.
12—15.25: Azonos Bp. I. műsorával.
15.25: Danyi Aladár cigányzenekara
muzsikál.
15.50: Hírek.
16.40: A Kassai Rádió műsorának is-
mertetése.
16.45—17: Azonos Bp. I. műsorával.
17.10: Ruszin féltóra.
17.40: Katonáné Kiss Margit magyar
nótákat énekel cimbalomkísérettel.
18: „A Felvidék magyar városai: Lő-
sone.” Marék Antal dr. előadása.
18.25: Budapest II.
18.55—0.15: Azonos Bp. I. műsorával.
**KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSOR-
SZÁMOK:** Lahti 19.45: Linz Márta
hegedül. Deutschlandsender: Hang-
verseny Dohnányi vezényletével.
TÁNCZENE: Riga 21.15, Kalundborg
23.10.

SZERDA

ÁPRILIS 12.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek.
Hanglemezek.
Utána: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.15: Gyermekkedelőtti: Érdekes hú-
svéti szokások a világ minden részé-
ből, dalokkal és zenével. Közremű-
ködik Illiczyk Ildikó.
10.45: „Máriabesnyő zarándokhely.”
Irta br. Schroeder Attila dr. (Felol-
vasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-tem-
plomból. — Himnusz. — Időjárás-
jelentés.
12.10: Állástalan Zenészek Szimfóni-
kus Zenekara. Vezényel Vincze Ottó.
1. Wallace: Maritana — nyitány.
2. Strauss János: Déli rózsák — ke-
ringő. 3. Kálmán Imre: Fortissimo
— egyveleg. 4. Szabados: Rika —
egyveleg. 5. Poldini: Vadrózsa —
nyitány.
Közben kb. 12.30: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és
vízállásjelentés.
13.30: Lakatos Vince és Lakatos Gyula
cigányzenekara.
14.35: Hírek.
14.50: A rádióműsorának ismertetése.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmi-
szerárak.
16.15: A rádió diákfőelőírja: „A két-
száz éves Baróti-Szabó Dávid.” Geréb
László dr. előadása.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelen-
tés, hírek.
17: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.10: Haják Károly hegedül, zongora-
kísérettel.
17.40: „Magyar mecenások: Fejérváry
Gábor.” Genthon István dr. elő-
adása.
18.10: Annamarie zongorázik a ma-
gyar-német művészcseré keretében.
18.50: „Ejnye a rövidhullámú amatő-
rök.”

röknél." Beszél Budinszky Sándor.
19.30: Dalos-zenés virágskert. Tavaszihangsorozat, Irta és összeállította Kilián Zoltán. Közreműködik Nagy Izabella, Köblös József (ének), az Egyetemi Énekkarok vegyes éneknyolcasa és Oláh Kálmán cigányzenekara.

Utána kb. 20.50: Hírek.

21.10: Az Országos Postás Zene- és Kultur-Egyesület hangversenyének közvetítése a Zeneművészeti Főiskola nagyterméből. Vezényel Eördögh János.

Utána kb. 22.25: Időjárásjelentés.

22.30: Közvetítés a Spolarich-kávéház-ból. Thaler Gyula és Vég Mihály jazzzenekara játszik.

Közben kb. 22.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

23.40: Soó Rezső dr. egyetemi tanár németnyelvű előadása: „Aus der Vergangenheit der ungarischen Puszta.“ (A magyar pusztá múltja).

0.05: Hírek.

BUDAPEST II. 18.10: Olasz nyelvoktatás.

18.40: Hanglemezek.

19.30: „A dolgozók társadalmának profétája.“ (Saint Simon gróf.) Kisléghy-Nagy Dénes dr. egyetemi magántanár előadása.

20: Hírek.

20.20: A rádió szalonzenekara.

21.35: Időjárásjelentés.

A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS

1—2 óráig ad műsort.

KASSA, 10.15—10.45: Azonos Bp. I. műsorával.

10.45: Hanglemezek.

Közben 11: Utazás a Borzsavölgyén. Tóth Endre csevegése.

11.35: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.

12—15.25: Azonos Bp. I. műsorával.

15.25: Szlovák ifjúsági félóra.

15.50: Hírek.

16: „Magyar költők magyar költőiről.“

16.40: A Kassai Rádió műsorának ismertetése.

16.45—18.10: Azonos Bp. I. műsorával.

18.10: Hornvák Margit énekel zongorakísérettel.

18.30: „Eladó birtok.“ Hangjáték két részben.

19.30—0.15: Azonos Bp. I. műsorával.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSOR-SZÁMOK: Bruxelles II. 20: Gluck: A meggyógyult iszákos, opera. —

Paris PTT 20.40: Opera.

TÁNCZENE: Ljubljana 22.15, Olasz III. 22.20, Kalundborg 23, R. Paris 23, Droitwich 24.

CSÜTÖRTÖK

ÁPRILIS 13.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek, Hanglemezek.

Utána: Étrend, közlemények.

10: Hírek.

10.20: Zsoldos László elbeszéléseiből: 1. A leleményes asszony, 2. A művész. (Felolvasás.)

10.45: „Ezeréves multunk emlékei.“ Irta Horváth Barnáné. (Felolvasás.)

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Himnusz. — Időjárás-jelentés.

12.10: Sándor János hegedűl, Tóth Gabriella énekel, zongorakísérettel.

Közben kb. 12.30: Hírek.

13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

13.30: Hanglemezek.

14.35: Hírek.

14.50: A rádió műsorának ismertetése.

15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

***6.15:** „Évelő virágok a kertben.“ — Inácsi Farkas László előadása.

16.45: Pontos időjelzés, időjárás-jelentés, hírek.

17: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

17.10: Ditrői-Csiby József Chopin-műveket zongorázik.

17.45: „Ismét miénk az egész Agteleki-barlang.“ Kessler Hubert előadása.

18.15: Dénes József cigányzenekara muzsikál.

19: „Növényegészségügyi időszerű tanácsadó.“ Urbányi Jenő dr. kísérleti-ügyi főadjunktus előadása.

19.15: Táncelemezek.

19.50: Tost László dr. kassai polgármester előadása a Budapesti Nemzetközi Vásárról.

20: A Szegedi Dalárda és Oratórium Egyesület királydíjnyertes díszhangversenyének közvetítése a szegedi városi színházból. Vezényel Antos Kálmán.

Szünetben kb. 20.45: Hírek.

Utána kb. 22: Időjárásjelentés.

22.05: A rádió szalonzenekar.

22.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

23.15: Közvetítés a Vadászkiirt-szállóból. Pertis Pali cigányzenekara muzsikál.

0.05: Hírek.

BUDAPEST II. 18.30: Angol nyelvoktatás.

19: Dénes József cigányzenekara muzsikál.

19.30: „Francia író Olaszországban.“ (Stendhal.) Szávai Nándor előadása.

20: Hírek, löversenyeredmények.

20.20: Országos Postászenekar. Vezényel Eördögh János.

21.40: Időjárásjelentés.

A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS

1—2 óráig ad műsort.

KASSA, 11.10: Ifjúsági előadás.

11.35: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.

12—15.25: Azonos Bp. I. műsorával.

15.25: A Szimfonietta szalonhatos műsora.

15.50: Hírek.

16.40: A Kassai Rádió műsorának ismertetése.

16.45—18.15: Azonos Bp. I. műsorával.

18.15: Szlovák félóra.

18.45: Gyóni Géza verseiből szavall Havas Marianne.

19—19.15: Azonos Bp. I. műsorával.

19.15: Tamás Mihály elbeszélése.

19.50—0.15: Azonos Bp. I. műsorával.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSOR-SZÁMOK: Bukarest 20.15: Filharmonikusok hangversenye. Olasz II. 21: Wagner: Lohengrin, opera.

TÁNCZENE: Berlin 20.20, Kalundborg 23.15, London 23.25, Droitwich 24.

PÉNTEK

ÁPRILIS 14.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek, Hanglemezek.

Utána: Étrend, közlemények.

10: Hírek.

10.20: „Nyugat-Magyarország királynője: Szombathely.“ Irta Főnyad Ernő. (Felolvasás.)

10.45: „A sovány gyermek.“ Irta Eöry László dr. (Felolvasás.)

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Himnusz. — Időjárás-jelentés.

12.10: Farkas Sándor cigányzenekara muzsikál.

Közben kb. 12.30: Hírek.

13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

13.30: Beszkárt-zenekar. Vezényel Müller Károly. — 1. Donizetti: Az ezred lánya — nyitány. 2. Mikus-Gsák István: Ünnepi látomás — intermezzo. 3. Strauss János: Részletek a „Denevér“ című operettből. 4. Wieschendorf: Téma és változatok (fagótszólo: Kovács János). 5. Waldteufel: Aranyeső — keringő. 6. Pécsi József: Pusztai hangulatok.

14.35: Hírek.

14.50: A rádió műsorának ismertetése.

15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

16.45: A rádió diáklőrelője: „A keltai-índiai-szigetektől Délamerikáig.“ —

Irta dr. Wehner Józsefné. (Felolvasás.)

16.45: Pontos időjelzés, időjárás-jelentés, hírek.

17: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

17.10: Táncelemezek.

Közben kb. 17.30: „Házunk légöltalma.“ Egy családapa vidám feljegyzései. Lépés Andor előadása. (Az Országos Légvédelmi Parancsnokság közleménye.)

18: Sportközlemények.

18.10: A rádió szalonzenekara. — 1. Huszak Jenő: Tündérszerlem — nyitány. 2. Richárd: Gálans Gavott. 3. Pachernegg: Mandarin. 4. Szára Sándor: Balettzene. 5. Hruby: Ábránd Suppé dallamaiból.

18.55: „Mit ér a kultúra?“ — Márkus László előadása.

19.25: Az Operaház előadásának ismertetése.

19.30: Az Operaház előadásának közvetítése. „Bohémélet.“ Patoky Kálmán felléptével. Dalmú 4 képben. Szövegét írta Giacosa és Illica. Fordította Radó A. Zenéjét szerezte Puccini. Vezényli Ferencsik János. Rendezte Nádasdy Kálmán. — Személyek: Rodolphe, a költő — Patoky Kálmán; Schanard, zenész — Maleczky Oszkár; Marcel, festő — Farkas Sándor; Colline, filozófus — Székely Mihály; Musette — Halász Gitta; Mimi — Dobay Livia; Alcindor — Komáromy Pál; Benoit, háztulajdonos — Toronyi Gyula; Parpignol — Sárdy János.

I. felv. után kb. 20.15: A rádió külügyi negyedórása.

II. felv. után kb. 20.50: Hírek.

III. felv. után kb. 21.40: Hírek, időjárás-jelentés.

Előadás után kb. 22.25: Közvetítés a Bellevue-szállóból. Miletin Géza jazzhármasa játszik.

Közben kb. 22.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

23.15: Közvetítés a Pannonia-szállóból. Bura Sándor cigányzenekara muzsikál.

0.05: Hírek.

BUDAPEST II. 18.30: Gyorsírótanfolyam.

19: A rádió szalonzenekara.

19.30: „Új felfedezések az örökléstudományban.“ Irta: Szabó Zoltán dr. egyetemi tanár. (Felolvasás.)

20: Hírek.

20.20: Hanglemezek.

21.40: Időjárásjelentés.

A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS

1—2 óráig ad műsort.

KASSA, 11.10: Ruszinnyelvű ifjúsági előadás.

11.35: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.

12—15.25: Azonos Bp. I. műsorával.

15.25: „Kazinczy orvosa.“ Vécsey Zoltán dr. előadása.

15.50: Hírek.

16.05: Angyal Imre hegedűl zongorakísérettel.

16.40: A Kassai Rádió műsorának ismertetése.

16.40—17.45: Azonos Bp. I. műsorával.

17.45: „Tavaszi táj.“ Közreműködik a kassai leánygimnázium énekkara.

18.15: „Régi felvidéki órák: Fraknói Vilmos.“

18.40: Hanglemezek.

18.55—0.15: Azonos Bp. I. műsorával.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSOR-SZÁMOK: Bukarest 19.35: Opera. Stuttgart 19.10: Opera. Svájci olasz 21: Verdi: Rekviem.

TÁNCZENE: Paris PTT 22.45, Kalundborg 23.05, Luxemburg 23.

SZOMBAT

ÁPRILIS 15.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek, Hanglemezek.

Utána: Étrend, közlemények

10: Hírek.

10.15: Ifjúsági rádió: Dalos-zenés tónélműve, Közreműködik Szendei

Gyuri. Énekel Udvardy Tibor.

10.45: Mit nézzünk meg? A Magyar Tudományos Akadémia szobrai. — Ismerteti Gergely Pál dr.

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Himnusz. — Időjárás-jelentés.

12.10: Eugén Stepat balalajkzenekara.

Közben kb. 12.30: Hírek.

13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

13.30: Hanglemezek.

14.35: Hírek.

14.50: A rádió műsorának ismertetése.

15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

16.15: „Csikós Andris Bergengióciában.“ Bárány Ferenc meséje.

16.45: Pontos időjelzés, időjárás-jelentés, hírek.

17: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

17.10: Lamadin Erna zongorázik.

17.45: Hogyan készül a mindennapi kenyérünk? Közvetítés egy budai péküzemből. Beszél Budinszky Sándor. (Hangfelvétel.)

18.15: Kiss Lajos cigányzenekara muzsikál.

19.30: „Teherhajón Egyiptomba.“ — Habán Jenő dr. útleírása.

20: A „Turul“ Szövetség Ady-émlék-estjének közvetítése a Vigadó nagyterméből. 1. Hízkegy. 2. Natkó Gyula dr. országos vezér megnyitó beszéde. 3. a) Ady: Új vizeken járok; b) Gulyás Pál: Az első dal anyja; szaválja Patoky Jenő. 4. Mórész Zsigmond előadása: „Ahogy én Ady Endrét láttam“. 5. Bartók—Ady-dalok, éneklí Varga Livia. 6. Ady: Szép magyar sors; Hlyés Gyula: Szegénység, örökös éhség; Erdélyi József: A mesék királya. Elmondja Simonffy Margit. 7. Kodály—Ady: Akik mindig elkésnek. 8. Ady: a) Ifjú szívekben élek; b) Parasztnyár; c) Lelkek a pályván. 9. Kodály—Ady: Ádám, hol vagy. 10. Szabó Lőrinc: a) Külfönbéke? b) Halott nép; c) Barátaimhoz. 11. Ady: Új tavaszi szerelem.

Utána kb. 21.15: Közvetítés a Debrecen-étteremből. Kurina Simi cigányzenekara muzsikál.

Közben kb. 21.40: Hírek, időjárás-jelentés.

22.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

23: Operaházi zenekar. Vezényel Rajter Lajos.

0.05: Hírek.

BUDAPEST II. 18.30: „A világ városai: Skandináv városok.“ Kampis Antal dr. előadása.

19: A földmívelésügyi minisztérium mezőgazdasági félórása.

19.30: Beethoven: V. szimfónia, c-moll. (Hanglemmez.)

20: Hírek, ügétversenyeredmények.

20.20: A rádió szalonzenekara

21.40: Időjárásjelentés.

A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS

24—1 óráig ad műsort.

KASSA, 10.15: Azonos Bp. I. műsorával.

10.45: Hanglemezek.

Közben kb. 11: „Sárospataki diákélet.“ Kerekes István előadása.

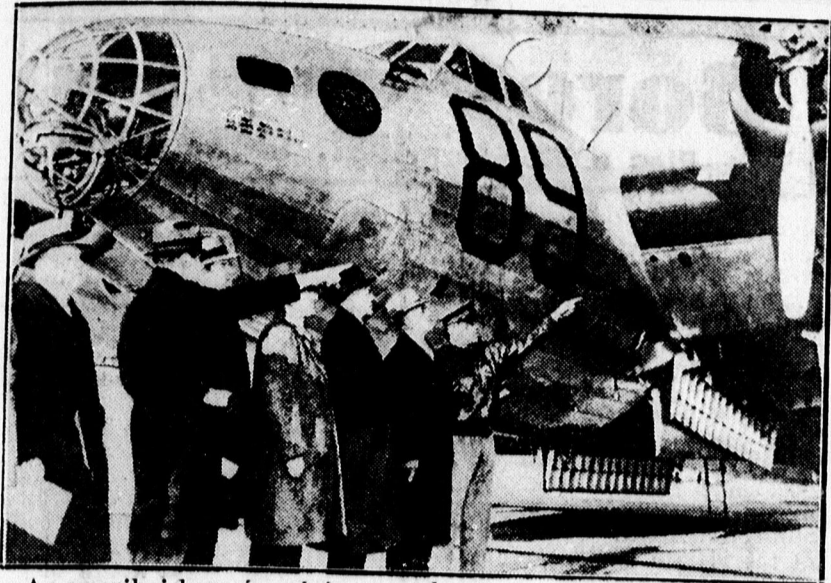
11.35: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.

12—15.25: Azonos Bp. I. műsorával.

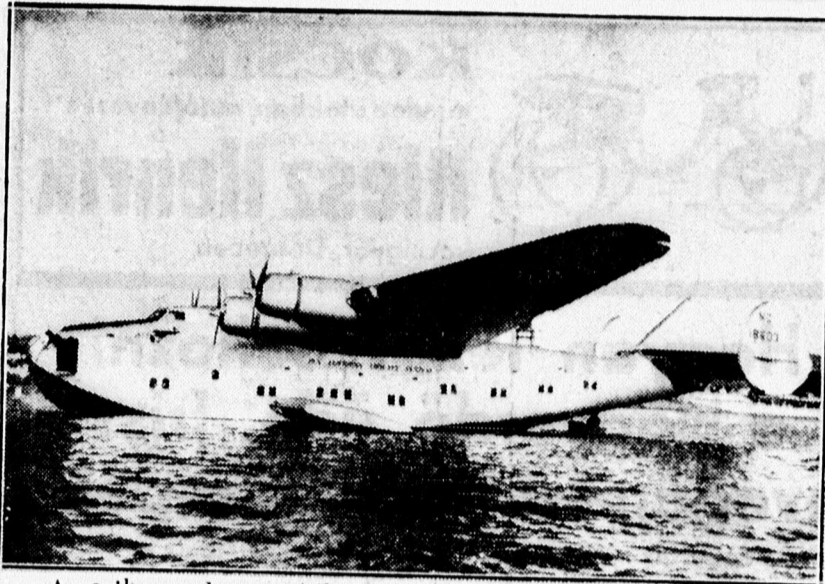
15.25: Ruszin félóra.

15.50: Hírek.

16.20: „Kassai fiúk a világháború tőzérfrontján.“ Lauschmann Ottó előadása.

Az amerikai kormányzás megtekinti az új bombavetőgépeket.

Amerika rendszeres Atlanti óceáni repülőjáratot indít.

Husvételi öröm

fénye ragyog fel ezen a reggelen még a sírhantok birodalmában is, ahol csendesen pihennek az élet legnagyobb hareosai is. Vette-e valaki számba a statisztika oszlopaiival, hogy mennyi sírhant domborodott fel már a koporsó felett, amelyeket elsodort a viharzó szél ereje és mennyi jelzi a végecét a mai ember számára is. Ha valakinek olyan nagy hatalma lenne ezen a nagy, de a mindenségben mégis oly kiesiny földön, hogy át tudná vizsgálni és csoportosítani az embereket a feltámadásban vett hitük szerint és maga is nyilatkozna, hogy hova tartozik, bizony eldöntené az emberek sorsát sokkal hamarabb, mint képzelhetjük. Eldöntené a gonoszság minden eszközével az emberi dícsőtés javára vagy pedig megszervezné azt a sereget, melyben nincs többé képmutatás, hatalomra vágyás, pénzsóvárgás, csak egy, a Krisztus útja, megkövetni a halált és feltámadni új életre, melynek milliók élvezik az áldásait.

Az elmúlt nagyhét eseményei sokkal megrázóbbak voltak az emberiségre, amelyeknek emlékeit felidéztek a keresztyén egyházak szolgálatai, mint bármely más! Jól lehet sokat foglalkozunk magunkkal, sok gondot fordítunk mások sorsának intézésével, még sem tudjuk előbbre vinni a jó felé. A válságok és vajadások korába jutottunk, hol jelentkeznek kuruzslók és doktorok, de mindeniknek a munkája veszendőnek látszik az eleve elrendelt céllal szemben. Az anyag sivar világából az események légkörébe kell felemelni az embereket. Az újszülött nem tudja a világ örömeit, hiszen sír, de nem tudja bánatát sem, mert olyankor mosolyog, amikor egy bánatos arc hajlik felé. Ezt a kibontakozó életet, amelyik ilyen gyámoltalannak látszó módon jelenik meg, vajjon kik erő-

sítik meg a bujásokok, vagy a tudomány rendszerezői, úgy-e nem a láthatatlan kéz, amelyik kijelöli útját. Nem a nyugati kegyeskedés, sem a szovjet hitetlenség szerez a kibontakozott emberi életnek bizonyosságot, hanem a Krisztusban vetett diadalmas hit. Az élete utolsó szakaszában alázatosan járó Jézus, a legnagyobb igazságtalanság elkövetése közben, mi rajta esett meg, a szent élet biztos nyugalomával hirdeti, hogy az ő országa nem e világból való s hogy ő az Isten fia. Am ezeket nem a dícsézés, vagy a hatalom litogtatása mondatja el vele, hanem az emberekért szolgáló szeretete. Halála is ezért történt, mint legkövetesebb áldozat Isten előtt.

Husvét ünnepe esztendőnként úgy érkezik el hozzánk, mint a tavasz kibontakozásának ideje, a tél fagyos öléből. Jön hozzánk biztattással, reménységgel és örömmel. Biztat a munkára, reménységet ad a nyárra és örömet szerez a szabadságra. A természeti világban mind ezek szép renndel következnek a gondviselő akaratából. Ezt az ember nem is tudja megváltoztatni, itt kell észrevennie, hogy milyen kiesinyek is vagyunk, mégis milyen sokra törekszünk, ezzel a testtel, melynek ereje és szépsége elmúlik az idők viharzásában.

A husvét ünnepe az igazság győzelmének diadalmas erejére mutat. A lezárt sír nem tudja fogva tartani azt, aki így szólt, a lerontott templomot harmadnapra felépítem. Az árulóknak, a hatalom hiúságában esillogóknak, a másokat rabigába görnyesztőknek nem volt akkor sem öröm ezt hallani, de nem az ma sem. De mindazoknak, akik az emberben a testvért látják s nem az eszközt, hatalmuk szolgálatára, nem azért hívják, hogy őket leigázzák, hanem a szabadságban fölemeljék a mind tökéletesebb életterre, ahol Krisztus az egyetlen király, főpap és tanító ezeknek szívében ilyenkor van a legtisztább öröm. Ezek mind hősöké lesznek s diadalmas énekük hangja elnyomja a világ zürzavarát. »Jézus él, mi is élünk, a haláltól nem félünk«.

Vajha így ünnepelehetnénk, amikor úgy epedünk a lelkiünk nyugalma és örömeinek elérése után. Vajha rálephetnénk már a győzedelmes útra, amelyiken a romok felett építők lehetnénk! Pedig mindezeket tömegek várják, akik dolgozni akarnak, tömegek, akik példaadást várnak, hogy egy akaratban kifejezésre juthasson bol-

dogságuk. A keresztyén egyházakra nem új feladatok várnak, csak a hitvalló keresztyének szolgálatának felszínre hozása. Egymást szeretni, egymásért a felelősséget hordozni, nem a világban uralkodni, parancsolni, hanem szolgálni, hogy aki első akar lenni, megértse ő nem azért van, hogy jobbán ülvé parancsot osztogasson, hanem szerte járva jót tegyen. A feltámadott Krisztus összegyűlt tanítványait is a békesség szavá-

van köszönti. Van-e ember, aki ma ezen a szent és diadalmas ünnepen, a fegyverkezések lázas idején a felelősség minden erejével át tudná venni Krisztus szavát »Békesség néktek« és egy táborba tömörülve egy ellenség ellen küzdenék a bűn ellen, amelyik olyan sokféle úton öli meg az embert. »Hála az Istennek, aki diadalmat ad a Jézus Krisztus által.«

Siposs Imre.

Üzenet Erdélybe

Székely testvéreink, erdélyi magyarok
Tihozzatok szólni, beszélni akarok...
Elmondani nektek, ami nagy örömünk:
Zászló díszben úszik Kárpátunk s a völgyünk...

Dicső nagy vezérünk honvéd katonája
A jó Isten visel gondot most rajta...
Bár vadászó haddal harcol mind haláláig:
Öröm rivalgása hangzig Hargitáig...

Rajtatok van a sor bús székely testvércék
Nem tart már a rabság, — azt üzenjük nektek:
Vitéz Horthy Miklós lovának patkóját:
A csúki virágok, ha bearanyozzák.

Össze olvad újra, eggyé lesz a magyar
Mert a vitéz honvéd ismét egyet akar...
Kéblére ölelni bús erdélyi lányok,
Tudom, hogy titokba ti is erre vártok...

VERESSNÉ FŐZŐ ERZSÉBET.

MAGYAR

ÁLTALÁNOS HITELBANK

debreceni fiókja.

ALAPITTATOTT: 1867-BEN.

Telefonszám: 23-70.

Telefonszám: 23-71.

Alapítke és alapok eca 70 millió pengő.

DEBRECENI HAJLITOTT
BUTORGYÁR ÉS
FAKERESKEDELMI RT.

Gyár: Debrecen, Nagyvárad
uca 31. szám.
Telefon: 12-75.

Tűzifa-Osztály, Salétrom u. 5.
Telefon: 21-56.

Bútor-Osztály: Ferenc József
út 32. szám.
Telefon: 23-41.

Bpesti lerakat: V. Bathori 1.
Telefon: 111-700.

A Magyar Általános
Hitelbank érdekeltsége.

Fogkefének
nincsen párcja

Hagyha

Tip-Top

a márkája

Gyártja:
AZ EGYESÜLT KEFEGYÁRAK
RT., DEBRECEN.
A Magyar Általános
Hitelbank érdekeltsége.

Legszebb évelő virágokat,

remek cserjéket, örökzöld
és virágzó bokrokat, rózsákat,
sziklanövényeket, páfrányokat,
pázsitpótlókat, télálló,
szabadföldi kaktuszokat,
disznádat, vízi növényeket,
tavaszi tündérrózsákat választhat

inárcsi Farkas László dr.

kertészetének képes, oktató ár-
jegyzékéből. Kérje levelezőlapon.

Cím: JÁSZKARAJENŐ (Pest m.).

KOCSIK
minden alakban, autófényezés
Riesz Henrik
kocsigyár, Debrecen

Hogyan lehet behozni a Nagyerdő üde, friss levegőjét a város közepébe

Borsos József ny. műszaki tanácsos érdekes nyilatkozata a nagy-jelentőségű sávós építési módról.

A közelmúltban nagy feltűnést keltett egy előadás, melyet Borsos József ny. műszaki tanácsos tartott a Magyar Mérnök és Építész Egyesületben. Szakemberek elragadtatással nyilatkoztak az abban kifejtett sávós építési módról, mely minden tekintetben a jövő építkezésének irányát jelöli ki. Borsos József mély szakértelemmel, ragyogó formulázásban tárta a hallgatóság elé ennek az építkezési módnak előnyeit, melynek éppen Debrecen speciális telekalakulásánál fogva van hatalmas jelentősége. Minthogy a tanulmányozás alatt álló városfejlesztési tervvel ezzel a sávós beépítési móddal is foglalkozik, érdekesnek tartottuk ezzel megosztatni Borsos József ny. műszaki tanácsost a „Debreczen” hasábjain.

— Köztudomású — mondotta Borsos József —, hogy a modern városépítési elvek közegészségügyi szempontjából milyen nagy fontosságot tulajdonítanak annak, hogy a lakások levegőt, nemcsak világosságot, de napfényt kapjanak. Hogyan lehet ennek a ma már elengedhetetlen követelménynek eleget tenni a Piac uca 15—20 m. széles és 100—120 m. mély telkeinél? A minden kritikán alul levő mai állapot mutatja, hogy a szokásos beépítési mód: ucai vonal és egyik, néhol mindkét hosszoldali beépítése mellett ez lehetetlen. Foltosztatás — hogy pl. a benyúló udvari szárnyak között udvart hagyjunk — nem segít, mert akkor az egyik lakás-sor észak felé fog nézni és az egymennél — szimpla — épület átszellőztetetlen marad.

Csak teljesen új beépítési móddal lehet a napfényt lakásokba vinni. Ezt a kérdést megoldja az

ú. n. sávós beépítési mód.

Ez abból áll, hogy a keskeny, mely felket az ucai vonalon végighúzó épülettel párhuzamosan — itteni elnevezés szerint keresztépületekkel — építjük be és pedig az egymás mellett levő telkeken az uca vonaltól mindenütt egyenlő távolságban összefüggő épületsávban. Az épületsávok között olyan széles udvart kell hagyni, mint amennyi az emelendő épület másfélszeres magassága. Persze az udvarsávok is összefüggő területet képeznek, hogy a szabad légjárást ne akadályozzák.

A Piac uca IV. emeletes beépítést véve számításba, az udvar szélesség 28 m. és az uca vonaltól vett méretek a következők: II m. a kétmenetű ucai I. épületsáv, utána 28 m. I. udvarsáv a parkudvar, tehát 39 m-re következik a II. épületsáv, — utána II. udvar, gazdasági, ipari udvar ugyanannyira, tehát az uca vonaltól 78 m-re a III. épületsáv — és még marad hátsó udvar is. Napsütés délelőtt, délután éri az ide néző lakásokat.

Mit jelent ez, hogy a Piac uca, azután végig a Péterfia uca, megismerjük az ucaival párhuzamosan a 28—23 m. széles parkírozott, fásított udvarsávot? Azt, hogy ezen a parkútságon, mint összefüggő zöld területen **behozzuk a Nagyerdő üde, friss levegőjét a város kellős közepébe** — a Citybe. Nem vitás, hogy a felmelegedett levegő felemelkedik a föld színéről, helyéről azután — hogy légír ne maradjon — levegő tödul a hűvösebb helyről. Hol van forró nyáron is hűs levegő Debreczenben? A Nagyerdőn! Ha utat nyitunk neki, akkor az húzódik a városba is. Ezért fontos az összefüggő parkútsáv.

Minden ház udvarán zöld terület

A városfejlesztési terv megállapítja, hogy kevés a zöld terület, a park. Egész háztömböket akar lebontani és helyette parkot létesíteni. De miből? Míg a sávós beépítésnél minden ház I. udvarán ott lesz a zöld terület és az ottlakónak hivatala vagy munkája után nem kell kirándulásra gondolni, hanem csak ki kell ülni, hogy jó levegőt kapjon, vagy tornáznai, gyermekei

vel játszani, ha mozgást kíván. A nyilvános parkkal szemben nagy előnye, hogy locsolása és gondozása nem növeli a pótdadót, de még inkább az, hogy a gyermekek felügyelet nélkül használhatják és nincsenek kitéve az uca forgalmával járó veszedelemeknek.

A belvárosi — valljuk be — zajos ucai lakásokkal szemben a parkudvarra nyíló II. épületsáv lakásai sokkal értékesebbek lesznek a dolgozó ember számára.

A III. épületsávban az ucai üzletek raktárai, műhelyei és munkásai találnak jó elhelyezést és lakást. Ez utóbbi körülmény a mai népi politika helyes értelmezése mellett szociális és közgazdasági szempontból igen nagy jelentőségű. Messze vezetne minden vonatkozásban kidolgozni, hogy milyen fontos egy a munkádóra, mint a munkásra, ha egymás közelében egy udvaron laknak és

Boros szépen, jól, olcsón
fest, mos, tisztít
Piac u. 77.

egymás segítségére lehetnek. De ki kell emelni azt, milyen közgazdasági haszon az, ha a munkás a munkahelye közelében lakik. Elmarad ugyanis a munkahelyre és haza utazgatással előállított idő- és pénzvesztés és a vonatra várakozással, vagy annak zsufoltságával előálló bosszúság is.

Az ideális megoldás, hogy a munkahelyhez közel levő lakónegyedben legyen a munkásnak a kis kertés családi háza, ma már szinte elérhetetlen és annak a saját tulajdonságtól eltekintve, minden előnye biztosítható a parksávós udvari lakásban. Sőt több is, mert ezek a közművekkel ellátva, több kényelmet adnak, mint a kertészi — többnyire közművek nélküli — kislakások.

Városfejlesztési szempontból

Légoltalmi szempontok

Végül ki kell emelnem a sávós beépítésnek **légoltalmi** szempontból mutatkozó igen nagy fontosságát. Vitan felül áll ugyanis, hogy a sávós, tehát két végén nyitott udvarok légesége sokkal erősebb, mint a minden oldalról zárt udvaroké. Könnyű elképzelni, hogy gáztamadás esetén milyen nagy előny az, ha a gáz nem ülepedhet, nem állapodhat meg a lakás körül, hanem végig nyitott udvarsáv légmozgása azt rögtön fellazítja, szétteríti és így hatástalanná teszi.

A sávós beépítés ügyének történetéhez tartozik, hogy az építési szabályzat műszaki jóváhagyásánál Majorossy Gyula miniszteri műszaki tanácsos, a közegészségügyi bírálatnál dr. Sajó országos közegészségügyi felügyelő a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak róla és életbeléptetését sürgős szükségnek mondták. Nagyon sajnálatos, hogy a bürokrácia mind-éddig megakadályozta városunk szűbb, egészségesebb kialakulásának megindulását.

Megemlítem még azt az érdekes tényt, hogy a Svetits bérház építése előtt tartott országos tervpályázaton a tervezőknek több mint fele sávós beépítési megoldással pályázott. Pedig akkor még nem volt ismeretes az építési szabályzat ilyen rendelkezése. Ugyanesek sávós beépítési tervek voltak az OTI bérházpályázaton is. E tények azt bizonyítják, hogy az adott telekalakulat másokat is rá-

nem mellőzhető a sávós beépítési módnak az a nagy jelentősége, hogy a **közpénztár megterhelése nélkül** szolgálja az intenzív városfejlődést. Ugyanis a lebontásra réggen megérett házak ujránépítése idején azok az épületsávok az Ép. Szab. §§-ai alapján megépülnek és így a belváros sokkal több lakással újra épül anélkül, hogy a közművekre külön költenni kellene. Létesül két olyan új ház-sor, amely előtt nem kell kocsiút és járdaburkolat, nem kell közvilágítás és közcsatorna. És a telek sokkal jobban lesz kihasználva a kettős menetű, átszellőztethető, napsugaras lakásokkal, mint ma az egyes menetű átszellőztetetlen, sötét helyiségekkel, mert sokkal több lakás létesíthető és jóval magasabb lakberrel értékesíthető.

vezet a helyes beépítési módra.

Most, hogy újra foglalkozom a városépítés kérdésével, valósággal fizikai fájdalmat okoz annak elgondolása, hogy az építési szabályzat újabb átdolgozásával és annak jóváhagyásával eltelt idő alatt esetleg olyan építkezés történik, mely azután megakadályozza a sávós beépítés keresztülvitelét. Mert nézzük most közelebbről az 1937. évi VI. törvény alapján való eljárás lehetőségeit. A törvény hatálybalépésétől számított hat év alatt kell az általános tervet elkészíteni és ennek jóváhagyása után két év alatt a részletes tervet, tehát leggyorsabban is csak 1946-ban lehet a bürokratikus eljárás mellett az új építési szabályzatról szó.

A sávós építési módnak soronkívül való jóváhagyása még a városfejlesztési terv pályázata esetében is igen fontos, mert a terv készítésénél, ha tudja a tervező, hogy a parkudvarsávra a zöld terület számbavételénél számíthat, akkor nem fog háztömbök lebontására ajánlatot tenni!

S ha tudja továbbá, hogy az észak-dél irányú sávok létesítése a legideálisabb megoldás, azokat nem fogja szükség nélkül kereszt-uccakkal megszakítani és így elmaradhat néhány új uca. Például Zöldfa uca, a Piac uca, a Piac uca vég meghosszabbítása, a Szent László uca, a megnyitása stb. Ami — tagadhatatlan — költségmegtakarítás is.

Napsugaras lakásokat

S végül sürgős a sávós építési mód azért, amiért kitaláltuk: a napsugaras lakás minél előbb való létesítéséért. Nagyon beleillik a napsugaras lakás ügye a mai népi politikába. Halljuk és tudjuk, hogy erős hadsereg van szükségünk. A hadsereghez erőteljes, egészséges emberanyag kell. Az a kormányának és városnak másik feladata, hogy a leendő katonának emmivalója, munkakalma legyen, de hogy egészséges, szelíztethető, napsugaras lakása legyen, azt a sávós építkezéssel lehet biztosítani. De nem 1946-ban kell az erre vonatkozó építési szabályzatot megismerni, hanem jóvá kell hagyni, ami 1933 óta ott van előkészítve, a szakreferensek legjobb véleményével ellátva. Az eltelt hat év alatt hány gyermek és felnőtt pusztult el a tüdővész és más, a rossz lakásból eredő betegség miatt? Hát szabad várni még to-

vább, hadd hulljon, hadd satnyuljon népünk?

Eppen ezért a városfejlesztési program első, minden más előtt legsürgősebben megvalósítandó pontjának felveendő: **a pince- és egészségtelen lakások kiürítése, illetőleg lebontása és helyettük napsugaras lakások építése**, persze a sávós beépítéssel, hogy ne kerüljön a szegény ember messze a munkahelyétől és ne legyen szükség újabb közművekre.

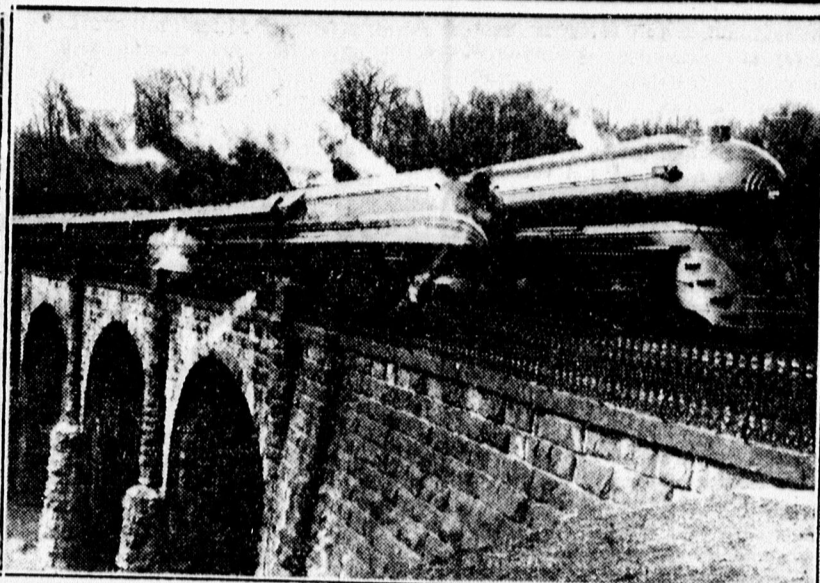
Ilyen beépítéssel meg kell kezdeni a szabályozási terv végrehajtását és pedig a Piac ucaival párhuzamos uccák kiszélesítését, kiépítését — megvannak hozzá a város telkei —, továbbá a Csapó és Szent Anna uccák rendezését.

A szabályozási terv végrehajtását szolgáló építkezésekre olyan messzemenő állami és városi támogatás biztosítandó, hogy az építkezés rentábilis legyen. Nem

Belvárosi Takarékpénztár Rt.
Budapest
debreceni fiókja.
Foglalkozik a Bankület minden ágával.
Állam kis éreskedelmi hitelaktív.
Telefon: 19-52, 28-40

Japán csapatok győzelmes üdvívalgása Haichow elfoglalásánál.

Amerikai és angol rekord-vonatok egymás mellett haladnak egy amerikai hídon.

esnek a támogatás, az adókedvezmény hiába, mert az állam is, a város is megkapná az ellenértéket elsősorban a közegészségi állapotok javulásában, inkább új építkezésre, mint kórházi ápolási költségekre adjuk a pénzt! Másodsorban a közlekedés javulása képezné az ellenértéket és az, hogy egy csapással megszűnnek az építőipari munkanélküliség. S inkább erre adja a város azt a félmilliót, amit évenként inségmunkára szokott elkölteni!

Ilyen messzeható, ilyen nagyjelentőségű következményei lennének annak, ha Debrecen város vezetősége — híven a népi politika igazi értelméhez — napsugaras lakásokat akarna a város lakosainak adni.

A Magyar Mérnök és Építész Egylet debreceni osztályának közgyűlése meggyőződve e beépítési mód szükségese és nagyjelentőségű voltáról, kimondotta: *A sáros beépítési módnak minél előbbi megvalósítását a városfejlesztés céljából annyira fontosnak és elodázhatatlannak tartja, hogy megke-*

reszi Debrecen sz. kir. város törvényhatósági bizottságát avégett, hogy az íeliratban kérje a belügyminiszteriumot az 1933. évbén 69.

blggy. sz. alatt alkotott építési szabályzatnak a sáros beépítésre vonatkozó 117. és 118. §-ának soron kívüli jóváhagyására.

Vasárnapi tükör

Írja: HEGYALJ AI KISS GÉZA

Húsvéti Hallelujah!

Az ünnepeink közül húsvét az egyetlen, amelynek magyar neve van. Karácsony (Carnatio) latin szó. Pünkösd (Pentekoste) görög szó. De a húsvét magyar szó. Eredeti alakja: húsvétel. Azt jelenti, hogy a 40 napos börtön után húst ehetnek a régi egyház hívei.

A húsvétot a legnagyobb öröm ünnepeként tartották. S annyira megünnepezték, hogy kezdetben a húsvét Magyarországon is egy hélig tartott, majd 4 napig, míg 1771-ben a pápa rendelkezett, hogy 2 napos ünnep legyen.

A nagy örvendezés ünnepebe pogány szokások jöttek át. Az ünnep kezdetben egyházas jellegű volt. A dráma műfaja, ami később a színpad ékessége lett, a templomból indult ki. Kezdetben a papok adták elő Krisztus feltámadásának történetét. A templom udvarán kösirt csináltak, előadták a három Mária énekét és a többi mozzanatokat.

A X. század közepétől a papok jelmezű öltöttek magukra. Bemutatták a feltámadás egész történetét. A szereplők közé a nép is beszivárgott. Az előadás nyelve kezdetben latin volt, ennek a helyére a nemzeti nyelv jött.

A néppel a komikus elemek is beszivárogtak a Krisztus-dramába. A kecsésárúsok, a sirórzók, a katonák, a zsidók és az ördög alakjai mind alkalmasak voltak az alakoskodásra, a maskarára, a kacagásra. Bod Péter írja, hogy Magyarországon is gúnyolták Júdást, levágták Malkusnak a fülét, a népet sok bolondságokkal kacagásra indították. Külön fogalomná vált a húsvéti kacagás, a risus paschalis.

Meg voltak a húsvéti játékoknak a komoly elemek. A X. századból fennmaradt töredékek szerint alakító részek voltak: a húsvéti evangélium és a himnuszok. A franciák és a németek a XII. századtól fogva őriznek ilyen húsvéti játékokat. A legrégebbi német húsvéti játék szövege egy svájci kolostorban maradt fent. A későbbiek már egészen komikusak. A magyar játékokról azt tartják, hogy azok német húsvéti játékok átdolgozásai.

Bizonyos, hogy az egyház kezdetben a vallás örvendezését akarta a húsvéti ünnepéhez kötni. Hiszen még a köszöntés is húsvéti alakult. A görög egyházban egy volt: Kyri eleisum! Krisztus feltámadott! A római egyházban a húsvéti köszöntés az volt: Surrexit Dominus! Feltámadott Urunk! Ezzel a felelet az volt: Vere surrexit et Simon adparuit! Bizonytal feltámadott és Simonnak megjelent!

Az egyház azzal tévesztette el a dolgot, hogy a templomban tréfas meséket kezdtek el mondani, hogy a gyülekezetet megneveltesék a húsvét örömeire. Jogos kritikával jegyezte fel valaki (Ludovicus Vives). Ez nem azoknak szűgyen, akik nézik, hanem a

Gyümölcsfa, Rózsa, Díszfa, Diszcserje, Évelővirág, Szőlővessző kapható

Nagyban is megrendelhető:

Unghváry József

ceglédi faiskolájának

debreceni lerakatában
Bejárat Bethlen u. 14. sz. helyett

Garai ucca 5. szám alatt.

Egyedüli megbízott:

Kocsák György

papoknak, akik megengedték, hogy a templomokban ilyenek történjenek. Egyébként az egyház a legkomolyabb szándékkal azon volt, hogy a Krisztus feltámadásának tényét minél jobban a szemé elé állítsa a hallgatóságnak. Ezért támadtak a szép Halleluja-énekek. Ez az eredetileg héber szó azt jelenti: Dicsérjétek Jehovát! Az alleluja tehát a legigazibb húsvéti örvendezés éneke. A húsvéti körmenet is jelképes eszelekedet. Azt akarja kiábrázolni: elöttetek meg, t. i.: a feltámadott és a tanítványoknak megjelent Idvezítő.

A katolikusok gyertyája, a maga fehér egyenességével, szintén a feltámadott Megváltót akarja jelképezni, a húsvéti bárányt is. Mikor szabad volt már húst enni, akkor minden más étel előtt bárányt ettek. Sőt a Krisztus feltámadására akar emlékeztetni, a húsvéti tojás is.

Ki ne ismerné és ki ne szeretné a húsvéti hímes tojást?

A tojásadás eredeti zsidó gyökerekre vagy pogány gyökerekre megy vissza. A zsidóknál csak anyyi volt, hogy a

ÜNNEPRE

borait

a tokajhegyaljai

termelői pincében

jutányosan szerezze be

Széchenyi-u. 22.

ITT A TAVASZ!
Elredjéni tudatára
hogy,
legjobb minőségű árukat legolcsóbban
FEUER DIVATHÁZ BÀN
SZEREZHETI BE!

Raktáron tartok mindentéle női és férfi divatszöveteket, divatselymeket, mosóárukat, paplanokat ág- és asztalgarnitúrákat. Női, férfi- és gyermekfehérneműeket. Baby kelengyékét, ernyőket, divatretikülöket. Iskola- és utazótáskákat, harisnyák, cernák, gombok és mindentéle kötött-, szövött- és rövidárukat.

TAKARÉKOSSÁG.

SZABOTT ÁR.

DEBRECEN, CSAPÓ-UTCA 26.
TELEFON: 16-86.

Clitag

húsvéti lakomához fölt tojást is szolgáltattak fel. De viszont a pogányoknál is meg volt a tojásadás. A tojás ezeknél a tavasz a kikelet erejét jelentette. A tojásadás szokása meg volt az egyiptomi, a perzsa, a kínai, az ógermán, az ósláv népeknél. Ezt vette át a keresztény hagyomány Krisztus feltámadásának jelképezésére. A jelképnek ez az értelme: élet kél ki a zárt, sötét tojásból. Élet a zárt, sötét sírből. Amint kikel a tojásból a madárka, úgy kél ki a sírből az élet fejedelme. Tojást adott húsvétkor a keresztülő a gyermekének, rokon a rokonnak, szomszéd a szomszédnak stb. Hogy az ajándékozott tojás nagyobb örömet keltsen, a héját megfestették. Az is hozzá tartozott a tojáshoz, hogy az olyan legyen, amit meg lehet enni.

A húsvéti tojás hozzá kapcsolódik az öntözködés szokásához. Az öntözködés kezdetben az a durva szokása volt, hogy valakit bele löktek a vízbe, a többiek nevétségére. Későbbi átalakulása ennek a szokásnak, hogy valakit a kútnál vedrellel öntöztek meg. Már most az öntözködés váltása a tojás volt. Azután pedig az öntözködés jutalma lett a tojás. Ekkor már a tojás díszített remeke a háziiparművészetnek. Vagy valami egyszerű házi-szerrel, pl. vöröshagyma hajával, barnára főzik a tojást és iratossá teszik, rá írják annak a nevéét, aki adja, avagy annak a nevéét, aki kapja. És amennyire csak lehet tele karcokká díszítéssel. Vagy pedig a holtból vett puros, kék és más színű festékekkel festik meg a tojást, hogy minél elevelebb legyen. A díszítés eddig leginkább karcolt volt. Később jött, hogy levonó képeket húztak rá a tojásra. Az aztán nem házi iparművészet, hogy cukor és csokoládé tojásokat osztogalnak a megöntözött virágszálak a locsolóknak. Ekkor már az öntözködés nem kút vízzel történik, hanem a patikában vett rózsavízzel, vagy az illatszertárban vett különféle illatszerrel.

A húsvét tehát az az ünnep, amit bűnbánat, bűjt előz meg, ami allelujával kezdődik és másodnapján öntözködéssel, kacagással végződik. Azt ma már a legkisebb gyerek is tudja, hogy mi a húsvét ünnepe. Húsvét az, mikor minden háznál vendéglő van, mikor sok az evés-ivás és mikor sok részeg embert lehet látni.

Láthatjuk ebből, hogy a sok húsvéti népszokás elvette a húsvét igazi jelentőségét. Ma magyarázni kell, hogy a húsvét azért örömmű, mert akkor valósal meg, amit a Híszkegyben hiszünk és vallunk: Krisztus feltámadott. És hogy: Híszem... testünknek feltámadásában és az örök életet.

A húsvéti öröm a nemzeti feltámadást jelenti nekünk árva magyaroknak 20 év óta. Nem kacagások ideje volt a 20. elmúlt húsvét, hanem a könnyes várakozásoké. Vigadtak az emberek, öntözködtek a fiatalok, de a szíve mélyén mindegyiknek ott égett egy kérdés: Mikor jön el már az igaz húsvéti Hallelujah ideje? 1939. húsvéti az első ünnep, amelyen a harangok ünnepi kondulása mellett örömkönnyekek közt dobognak fel a szívek a feltámadás reményében.

Jobban hiszünk a Krisztusban. Erősebben ragadjuk meg a hit horgonyát, amelynél fogva a boldogabb élet partjára megérkezhetünk. Utban va-

**A Debreceni Vas-
és Rézbutorgyár R. T.
Húsvéti
vására
Ferenc József ut 56.**

gyunk affelé az idő felé, mikor új erővel és teljes lélekkel zendül meg a magyar földön a Hallelujah! Amikor igazán örvendező magyarok áitk öszsze a poharukat a viszontlátás örömeiben. Amikor erdélyi fiúk és lányok

iratossá tojást ajándékoznak egymásnak. S amikor az ország minden részében örvendező szívek érzik, hogy a Húsvét: a Hallelujah ünnepe. A húsvét az örömkönnyekek hullásának, a hálaadásnak és az igazi örömmek az ünnepe!

A harminckilencesek nagy húsvétja

1915. április 4. Húsvétvasárnap. Az ezred 6 századából 4 és fél század a száznoki erdei állásokban első vonalban, a fél 6. a 417-es magaslat (bal-szárny) mögött, a 5. század egyik fele az ezredparancsnokság kunyhója mellett, a közép mögött, míg a második fele a 447-es magaslat (jobb-szárny) mögött tartalékban állott.

Az orosz állásokból fehér zászlóval egy altiszt jöt át hozzánk, aki egy

kosár finom ételt hozott és az ő húsvéti üdvözlőket tolmácsolta. Ezt a békés udvariassági látogatást hadtestünknek egy tisztje és egy altisztje viszonozta.

Mindennek dacára a hangulat túlfűtött. Ezt nem titkolta a hadtestparancsnokság sem, mert az ellenség várható közeli támadására ismétellen figyelmeztetett bennünket.

MAGYARÁZAT.
Állásaink előtt háromszoros drótközelítéssel
→ Orosz roham oszlopok.

- S→ Spiess ezred ellenrohama 5-6 ó del.
- P→ Prokopovitsch főhadgy. " 5-7 ó "
- M→ Müller E. szds. " 6 ó "
- Z→ Zschránszky szds. " 7 ó "

Április 5. Az éjszaka igen sötét volt. Hajnal óta állásaink előtt élénk járőr-lövöldözést lehetett hallani.

4 ó. reggel járőreink jelentik, hogy az oroszok kis csoportokban gyűlökezők előttünk az erdőben és a drótközelítéssel megkíséreltek részt venni.

4 ó. 30 perckor erős tűzérzési tűz kezdődött állásainkra, melynek eredményként távbeszélő összeköttetésünk a szomszédos csoportokkal megszakadt.

Egyidejűleg tőlünk jobbra is csatazaj hallatszott. A 20. honvédelmi osztály indult támadásra, hogy az előtte való napon föle elragadott állásokat visszafoglalja.

5 órakor a hegyoldal holttereiben összegyűlt orosz tömegek rohama, különösen az 1. és 3. század körlete ellen meglepetésszerűen megindult. Véres tusában az árok védőit legyőzték és az első állásban beállított ágyú is a kezökbe került.

Midőn Spiess ezredes, ezredparancsnok erről értesült, hogy az orosz árkainkba betört a bal-szárny mögött lévő felszázadot, melynek Prokopovitsch főhadnagy volt a parancsnoka, ellentámadásra rendelte.

A harcizaj mindjobban fokozódott és megfigyelhető volt, hogy állásaink közepe felől a mögötte levő szakadék irányából a bozotos hegyoldalon embereink csoportonként lefelé húzódnak.

Spiess ezredes a közelében levő fél 5. század ezredtartalék parancsnokának, Müller E. századosnak azt a parancsot kiáltotta oda, hogy egy szakaszával siessen a gyáván megfutamodottak

elébe, minden eszközzel teremtsen rendet és a jobb-szárny irányából intézett ellentámadással vegye vissza az elvesztett állásrészt, maga pedig összegyűjtölle a közelében levő embereket, küldöncöket és távbeszélőket és szürke gumiköpenyében, hosszú botjával, az utolsó szakasz tartalékának élére állva, egyenesen indult neki az 1. század bal-szárnyának, ahol a harcizaj a legnagyobb volt.

Közben az ellenség a 2. (Gusztovics) század jobb szárnyán is behatolt és a hegyoldalon felrohanták igen erős gyalogsági tűz alá vette.

Spiess ezredes megállított a kis támadó csoportot és a bokros terep gondosabb kihasználásával folytatta a támadást. Együttal egy küldönccel elrendelte a fél 37/II. zlj. előrevonását.

Ekkor már állásainknak csak a szélső szárnyain tartotta magát végső erőfeszítéssel néhány szakaszunk.

Spiess ezrede látva, hogy az elfoglalt állásainkba felözönlött oroszok támadásukat folytatni akarják, anélkül, hogy a fél 37-es zászlóalj megérkezését beárta volna, rohamra adott parancsot.

A rohamjelet fuvó ezredkürtössel az élen, maga vezeti a végsőig fellelkesült maraknyi csapatot.

Az elsők között volt, akik a reájuk irányított ellenséges tűz leterített.

Először térdén sebesült meg, azonban térdénállva is buzdító szavakat kiált. Ekkor mellét járja át egy golyó. Lehanyatlak, de fejét fentarva, hosszú botjával még ismétellen előre int.

A vitéz ezredkürtöst is golyó éri. Ev-

KONCZ

napszívott ruháit divatszínre festi. Szárazon vegyileg tisztít. Gyapju holmiját garanciaival molytalanítja.
**Péterfia ucca 30.
Szent Anna u. 2.**

vel ő nem törődik. Egy fának támaszkodva, szünet nélkül tovább fujja a rohamot.

A hajdú fiúk azonban, ezen hősi példaadások nélkül is, átérték a pillanatot kritikus voltát és a sok névtelen hőst, úgy ahogyan csak ezeresek hátrahagyott, olyan halálmegevető elszántsággal tört az elvesztett állásrészekre.

Müller százados, Spiess ezredes parancsa értelmében, Kreutz zászlós szakaszával, sietve a visszavonulók felé indult és csak azok közelébe érve látta, hogy azok mind bicegő, vánszorogó vagy sebesültvívők által cipelt sebesültek.

A szakasz az állások felé folytatta előnyomulását és az I. (Berger) század jobb-szárnyára érve, azt tüzharcban találta egy a drótkadályok előtt megállított ellenséggel. A század bal-szárnyának irányából (a század kiterjedése 300 lépésnél nagyobb volt) kézitusa lármája hallatszott.

Müller százados a magával hozott szakaszt és az I. szd. mellett harcoló 2. század-ból kivett szakasznyi csoportot azonnal ellentámadásra rendelte.

Ezeknek parancsnokai Darvassy és Kreutz zászlósok sebliben összegyűjtölték a közelben található kukorica-gránátokat és szakaszuk élére állva, (kézigránát kezelésben akkor még csak kevés legénységi személy volt jártas) lépésről lépésre kiszorították az árkokból az azokban zsúfoltan álló ellenséget.

Egyidejűleg Prokopovitsch (most vitéz Prokopovitsch) főhadnagy a fél 6. századdal igazi hajdúrohamot indított az állásaink bal-szárnyára betört ellenségre és visszaszerezve az elvesztett löveget az, már kevés pillanat múlva, új závarzattal, ismét tüzet okádott az állások felé tuduló orosz csapatokra.

Az 5. századnak másik fele is felküzdölte magát az állásokig és mindent letipró lendülettel verte ki, a már a 2. század állásaiba is bejutott muszkákkal.

Erre a 3. századnak az árkokból kiszorított, meglizedelt rajái is újra neki rohantak az azokban nyüzsgő ellenségek és kiverték azt azokból, azonban egy újabb orosz hullám ismét kivette onnan őket. Ebben a válságos pillanatban ért oda a század tartaléka és véglegesen leszámolt a győzelmét már biztosra vevő ellenséggel.

Időközben az ezredparancsnoksági kunyhó közelébe érkezett Zschránszky százados is a fél 37-es zászlóaljjal és Schmidt 43-as hadnagy egy századával és a pihent csapatok haladéktalanul a nagy terjedelmű állás meg ellenséges kézen lévő részeinek elfoglalására indultak.

A kiválóan vezetett, nagy lendülettel végrehajtott roham fényesen sikerült. Sajnos a hős parancsnokot, Zschránszky Ferenc századost, a győzelmes roham után egy sebesült muszka halálos golyója leterítette.

9 órakor már minden elvesztett állásrészt hiánytalanul ismét birtokunkban volt és hosszú sorokban 1080 fegyveres muszka menetelt állásaink mögé. Arkainkban és azok előtt százával, sok helyen halmokban feküdtek a géppuskáink által lekaszált oroszok holttesteit.

A mindössze hat századunkat támadó két orosz ezred egy része az állásaink előtt húzódo szakadékokban keresett

menedéket, ahol tűzérőségünknek reáirányított következtében alig várta az alkalmat, hogy magát megadhasssa.

Az oroszok két géppuskát hagytak kezünkben (az ő ezredeiknél is csak 4-5 volt) és estig 1600 orosz puskát számoltunk össze. Azonfelül sok Manlicher puskát is zsákmányoltunk, ugyanis az oroszok egyes századai már, a Przemyslben birtokukba került, ilyen puskával voltak ellátva.

4 ó. 30 perckor délután Szátnok felől fehérvári zászlót lengető ellenséges csoportok közeledtek az ezred jobbszárnyára felé, tűzérőségünk azonban csakhamar szétszórta őket.

Spieß ezredes, akít Kaesárdi őrmester a hátán mentett ki a tűzvonalból, miután Erfaluról még üdvözlését küldte ezredének. Istenbe vetett hittel, a halállal, mint ahogy azt mindég tettem, keményen szembenézve, kilhelte lelkét. Vele kiválóan képzett és rettenhetetlen bátorságu parancsnokot veszített el az ezred. Ezen utolsó fegyvertényéért utólag a Mária Terézia Rendet ítélték oda neki.

Az ezred veszteségei súlyosak voltak. Parancsnokán kívül elesett még 53 ember. Megsebesült: Velinszki főhadnagy, Jóvér, Borotvás (mindkettő az 5. századtól) és Véber zászlós, Kálmán (5. szd.) Balogh Gyula és Varga Ferenc kadét és 155 ember. Elhűnt, vagyis az ide-oda hullámzó harcok folyamán, részben sebesülten fogságba esett, Szabó zászlós és 133 ember. Ez utóbbiak között volt három járőrünk is.

Egyedül az 5. századnak vesztesége 17 halott és 97 sebesült volt.

Az ezred magas előjárói elhalmozták dícsérettel és április 24-én a hadseregparancsnokságnak egy rendelete érkezett az ezredhez, melyben tudatja, hogy Ofelsége felhatalmazásából már most tudomására hozza az ezrednek miszerint Ofelsége az ezrednek kiváló vitézségéről és példaadón kimagasló magatartásáról szóló jelentést legmagasabb különös meglelégedéssel tudomásul venni méltóztatott. Együttal Ofelsége az ezrednek legmagasabb köszönetét és üdvözlését küldte.

Csak ekkor bontakoztak ki a debreceni harminckilences bakák szemei előtt, hűsvéti diadaluknak rendkívüli arányai.

Világ Lépés Győző.

Vagyonokat érő gyémántokat állítanak ki a belgák az idén a Budapesti Nemzetközi Vásáron

Százhatvan ezer négyzetméterre növekedett a Nemzetközi Vásár területe. A Felvidék hatalmas demonstrációra készül.

Budapest, április 8. Elég messze vagyunk a Nemzetközi Vásár megnyitásától, április 28-tól, de a kiállítás területe máris olyan, mint a hangyaboly. A Városligetnek vásár céljaira rendelt területén munkás-sereg szorgoskodik a tavaszi napfényben, bent a vásáriródaiban pedig igazi bábeli zürzavar uralkodik. Magyar, francia, német beszéd keveredik össze, egyszerre ötven is kérdezőnek, mindenki siet. Az iroda tulajdonképpen három helyen működik, a Kereskedelmi Kamara helyiségeiben és a vásár területén két nagy szobában. Az egyikben Kanies Miklós építész mérnök vezetésével, a másikban dr. Óváry irányítása mellett folytak az előkészületi munkák. A kamarában óriási gépezet élén Balogh József és dr. Anker György titkárok végzik az

emberfeletten nehéz és nagy körültekintést igénylő munkát.

A vásáriródaiba ahogy belép valaki szinte észre sem veszik annyian vannak már bent. Gégek, kereskedők, gyárak megbízottai hangoskodnak, vitatkoznak, mindenki a legjobb helyet akarja biztosítani magának a kiállításra. Minden szobában több telefon van. Félpercenként szól a csengő. Egy hölgy egyebet sem csinál, mint folyton

hívja a telefonhoz dr. Óváryt, vagy Kanies főmérnököt. Ebben a forgótagban néha felhangzik dr. Óváry vigasztalása:

— Rögön uraim, sorra kerülnek valamennyen.

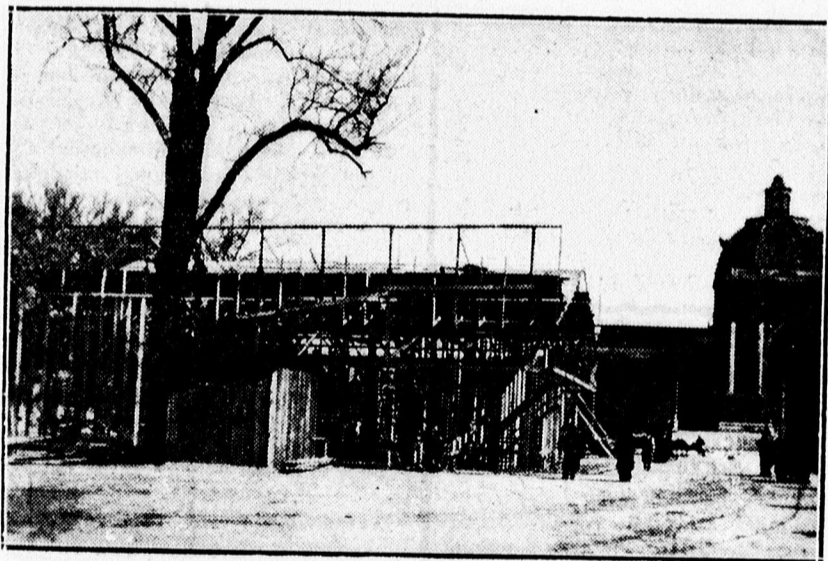
Es tényleg végre hozzám került. Megkérdez:

— Melyik cég?

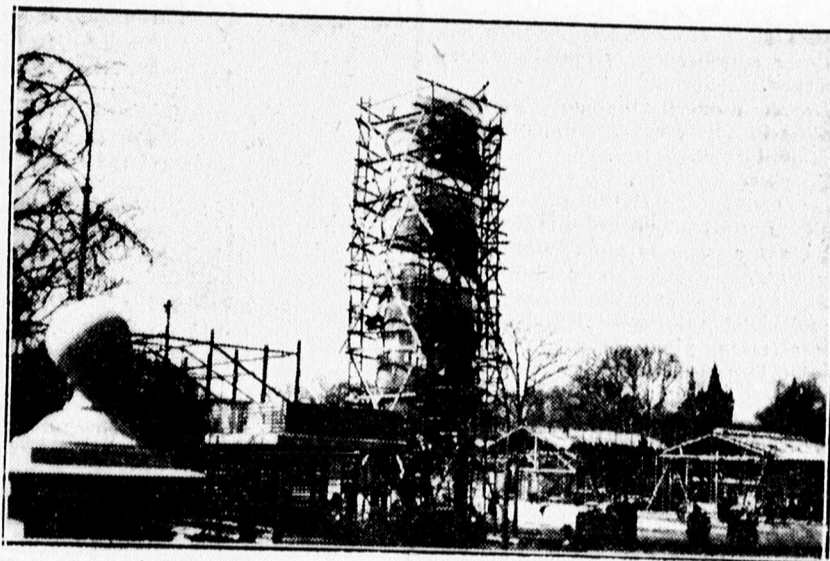
— A közvélemény Rt., — felelem.

A sajtónak kijáró külön udvariasság folytán egy pillanat múlva már bent beszélgetünk Kanies főmérnökkel a vásár műszaki titkáiról. Ez a beszélgetés rendszerint igen egyoldalúvá válik, akárhányszor kérdezek, de a kérdés másodpercekig felelet nélkül marad, mert Kanies közben két-három mérnöknek is ad ki utasítást, intézkedik. De azért megtudom, hogy most 4-500 ember dolgozik „csak” s amint közeledünk a vásár megnyitása felé, úgy emelkedik a létszám és eléri a háromezretet is.

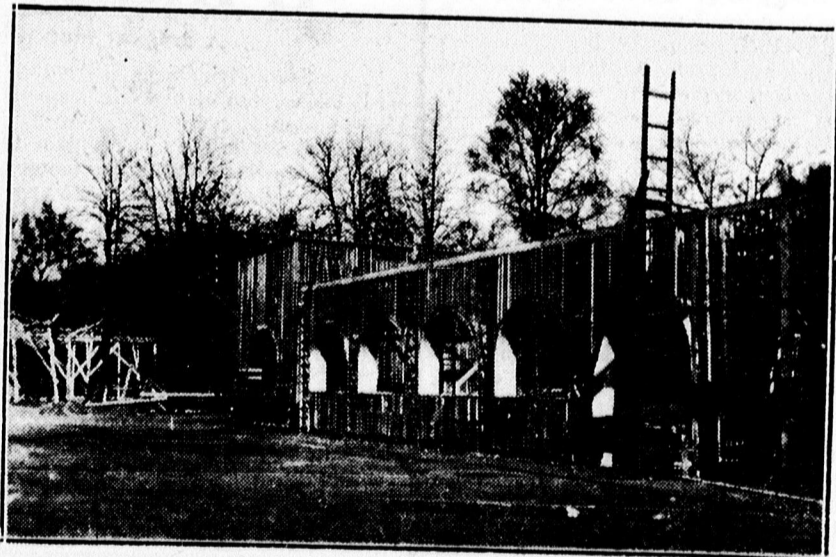
Nem mindennapi ember Kanies Miklós. Mindent fejből mind, intéz, csinál. A jó fej, a legegyszerűbb és legbiztosabb adminisztráció. A sokszáz cég közül mindegyikről tudja, melyiknek hol a helye, az egész terv a koponyájában van.

A Ganz-gyár hatalmas csarnoka.

A Fémáru Fegyver és Gépgyár pavillonja.

A Dréher-gyár is óriási pavillont épít.

Hiteligénylést azonnal elintézt az „Unió” hiteliroda Piac utca 44.

Főzéshez, fürdéshez, szobafűtéshez

A GÁZ legjobb, legolcsóbb, legtisztább,
a GÁZ a legkényelmesebb
a GÁZ a leggyorsabban kezelhető,
a GÁZ melege pontosan szabályozható,
a GÁZ számla értéke egy hónappal későbbben fizetendő.
A gázvezetékeket 5 évi részletre készítjük és a bevezetés költségeit a gáz állandó használata esetén nagyrészt visszatérítjük.

Főzől, tüzhelyet, autogeysert, fürdő- és fűtőkályhát olcsón bérbeadunk.

Díjtalan felvilágosítások, készülékek bemutatása, költségvetés.

Batthyány uca 17.

Telefon: 28-53.

DEBRECEN SZ. KIR. VÁROS

VILÁGÍTÁSI VÁLLALATA.

VIDONI szalámi és hentesárak

nélkülözhetetlen. Kérje mindenütt. Vidoni világmárka

Hamarosan kiderül, hogy az idén sokkal nagyobb terjedelmű lesz a Nemzetközi Vásár, mint a tavalyi volt, amikor csak 10,000 négyzetméter területen feküdt, ezzel szemben az idei vásár már 160,000 négyzetmétert foglal el.

Az idén páratlanul érdekes látványosságban lesz részük a látogatóknak Japán, Jugoszlávia, Svájc stb állítanak ki érdekességeket, Olaszország egészen nagyméretű kiállítást rendez, mindenfelől elhoznak, ami a köztünk levő kereskedelmi kapcsolat keretében lebonyolítható.

Az albán királyné kívánságára egészen nagyszabású anyaggal vesznek részt az albánok, akik talajkíneseiket állattenyésztési termékeiket, főleg pedig festőien szép népművészetüket mutatják be, nem feledkeznek meg az idegenforgalmi lehetőségekről sem. Az albán pavillont egy budapesti magyar mérnök tervezte, a kész rajzot elküldte Tiránába és az albán kereskedelmi miniszter sürgönyileg gratulált a szép tervhez. A tiranai udvar kívánságára egészen modern kivitelű pavillont építenek, amely egyik ténypontja lesz a kiállításnak.

Az asszonyok bizonyára óriási számban keresik fel a kiállításnak azt a részét, ahol állandóan mosó tanfolyamot tartanak a vásár tartama alatt. Megtanítanak mindenkit a különleges amerikai gépekkel való mosásra.

Kétségtelenül egyik „legértékesebb” része lesz a kiállításnak a gyémánt szoba. Egy hatalmas belga cég, vagyontól érő gyémántokat állít ki és egyúttal bemutatja azokat a különleges szerszámokat, amelyekkel a gyémántokat megmunkálják. A belgák sok érdekes gyarmati anyagot is hoznak.

Légyvédelmi kiállítás is lesz a Nemzetközi Vásáron, amely egészen tekintélyes részt foglal el és bemutatja a legborzalmasabb hár elleni védekezés minden lehetőségét.

A felvidékiek hatalmas demonstratív kiállítást rendeznek. Az egyes cégek a szakmai csoportokban tömörülve foglalnak helyet. A főleki zománccgyár igen nagyméretű termelési skálával rendelkezik, zománccedénytől a kályhákig mindent gyárt. A visszacsatolt területek pavillónja kollektív kiállítás lesz, ahol nem egyénileg szerepelnek, hanem együttesen állítják ki a jellegzetes szép iparcikkeket.

Nagyon sok háziiparos jön a felvidékről, bemutatják a Komárom vidékiek a toledó kézimunkáikat, melyekhez hasonlókat Európában sehol sem csinálnak, a huzalok jönnek szőnyegekkel, bemutatják a kézzel font gyapjú és marhaszőr összetételből csinált fonalat, amelyet nem vegyi úton, hanem főzött, régi keleti módszerrel készített festékekkel festenek meg. Híet eddig Magyarországon nem is mutattak még be.

Nagyon büszkék a pestiek a debreceni élelmiszeriparosok részvételére. Szinte diésekedve mutatják azt az óriási saroktelket, amelyet a debreceni Bóde foglalt le magának, de elmondták azt is, hogy a finom Vidoni szalámit is kiállítják és hogy debreceni mézesben sem legyen hiány. Kérékgyártó, Szilágyi és Kistalussy kitűnő mesterek viszik fel készítményeiket. Hozzátették még, hogy ismét látni fogják a pestiek Rácz Ilus, Katona Mici szébbnél-szébb iparművészeti remekait porcellánfestéséit stb. Ellenben sajnálják nagyon, hogy még nem jelentkeztek kiállításra a híres Vigkedvű Mihály ucai timármesterek, pedig nagyon szerették volna őket kollektív kiállításra most Budapestra üdvözölni mi-

vel a felvidékieket és a kárpátaljai cipészeket nagyon érdeklik ezek a nehéz, zsíros bőrök. Bizonyosan keresni is fogják. Talán még nem lenne késő a kiállításra résztvenni, illetőleg ezt bejelenteni, a debreceniek bizonyára jó üzletet is kötnének.

Az élelmiszer pavillonnak sok új érdekessége is lesz. Most állítják ki először a balatoni halból készült konzerveket, amelyet eddig nem csináltak.

A balatoni halászat hosszas angol tanulmány után szánta el magát arra, hogy bádogdobozban különféle balatoni halból konzervet csináljon.

Nem árulunk el minden titkot a Nemzetközi Vásárral kapcsolatban, de azt hisszük, hogy valóságos népvándorlás színhelye lesz az idei kiállítás, amely a szemet elkápráztatja, a világot csaknem minden részéről felhalmozott szébbnél-szébb látványokkal.

Magyar madarak

*Szálltak felettünk a Komoly esoda-madarak
És nem tudtuk akkor biztosan,
Hogy mire szánta el magát a magyar akarat...*

*Bígot a hangjuk és büszkén úsztak,
Még se számoltuk a fellegek alatt,
Hogy robaja egymak harsog, de lehet, hogy hűsnek...*

*Gyorsabban vert a szívünk, látult a szemünk,
Tudtuk, hogy hősi rériükön kívül
Nincsen kincsünk, nincsen egyebünk...*

*Észak felé szálltak a esoda-madarak,
Vilte őket a rérig sértett, megalázott,
Szárnyrakapott, ősi magyar akarat...*

*Utánuk üres maradt az ég, pusztá a létünk
Hiszen akkor nap, nap után vakon, ködbe
Megpróbáltató, égő izgalomban élünk...*

*Alkonyatra visszatérték a esoda-madarak,
S mit végeztek, merre jártak, ki se tudta,
Szárnyalásuk egy hosszú napig litok maradt...*

*Aztán felszállt a hír piros hímöke,
Zengett lelkiünkben, szívünkben a hír szava:
Mindenért megfizett a magyar repülők ökle!...*

SZALACSY RÁCZ IMRE.

Magyarország a magyaroké is!

A magyar idegenforgalom új irányai.

A hazatért felvidéki és kárpátaljai területek folytán új problémák merültek fel idegenforgalmi tekintetben. A trianoni békeszerződés túrisztikai tekintetben gazdag vidékeket rabolt el tőlünk s a megcsönkített ország elszegényedett társadalmá sem volt képes eddig nagyobb összegeket áldozni az idegenforgalmunk fejlesztésére. A Felvidék és Kárpátalja visszacsatolásával örvendetesen megjavultak lehetőségeink, hiszen

nemesak történelmileg jelentős helyek és városok kerültek vissza, de a Ruténföld visszafoglalása következtében svájci szépségű tájakkal lett gazdagabb hazánk.

Az Országos Magyar Idegenforgalmi Hivatal teljes elismerést érdemel, — amiért az új helyzet jelentőségét kellően méltányolva olyan programot dolgozott ki, amelynek révén fokozott mértékben akartja beszervezni társadalmunkat a kiépülő idegenforgalomba. A tervek sikere nemesak szociális, egészségügyi és nemzetgazdasági szempontból jelentős, de gazdasági szempontból is, hiszen ha a belső vándorforgalmat nagy mértékben kiépíthetjük, akkor megjavul a magyar vendéglátó-ipar helyzete is s ez esetben sor kerülhet egy nyugateurópai színvonalú magyar vidéki szállodás és vendéglős ipar megerősítésére is.

Az Országos Magyar Idegenforgalmi Hivatal pontos és részletes kidolgozott programjában a két-három napra tervezett és tanulmányi céllal egy-

bekapcsolt belföldi túrák megszervezése mellett a hivatal vezetősége gondos mérlegelés tárgyává tette a nálunk eddig elhanyagolt elő- és utószeton rendszeresebb kiépítését, hogy ekként az anyagilag kevésbé tehetőse rétegek is élvezhessék a pihenés örömeit. De a belső idegenforgalom fejlesztését szolgálják azok az elgondolások is melyek

utazási kedvezményekkel, hotel-látározási kölcsönökkel, ifjúsági nyaralattási akciók megszervezésével s a magántörekvének a belföldi idegenforgalomba való fokozottabb bekapcsolásával igyekeznek ezen kérdést megoldáshoz juttatni. E sokrétű és szerteágazó terv megvalósítása csak az állam és a társadalom együttes összefogásával érhető el. Am minden munka hiábavaló, ha a magyar vidék idegenforgalmi tényezői nem tárják fel nyíltan és őszintén ötleteiket, észrevételeiket. Nincs olyan hatalmas szervezet, amely képes lenne a magyar föld minden tájában rejülő szépséget és értéket számontartani. — Épen ezért

számos kezdeményezésnek a vidékről kell kiindulnia,

hogy a különböző helyekről elindított akciók az Országos Magyar Idegenforgalmi Hivatal keretében egyesülhessenek és rendszeresen kidolgoztassanak. Minden vidéknek megvan a maga termelési, népművészeti, túrisztikai, gyógyászati, sportolási lehetősége, melyet közkincsé kell tenni. Ezek az értékek eddig legtöbbször veszendőbe mentek,

de most, hogy az Országos Magyar Idegenforgalmi Hivatal melegen felkarolta ezt a problémát, itt az ideje, hogy

a vidéki közigazgatásnak, a vidéki sajtónak és a vidék szellemi és művészeti életének vezetői felgyeljenek a komoly kezdeményezésre és segítségére siessenek az Országos Magyar Idegenforgalmi Hivatalnak.

Húsz éve elszakított és most hozzánk visszacsatolt véreink minden bizonynyal tömegesen keresik majd fel az anyaország nagy városait és szébb vidékeit, de ugyanígy az eddigi csonkaország lakosainak minél nagyobb számban kell felkeresni a visszacsatolt területeket, hiszen rendkívül olcsó áron élvezhetik majd azt a sok gyönyörűséget, amely a Felvidék fölmagaslati hegységeiben és az Erdős-Kárpátok havasai között eléjük tárul.

Szellemi és lelki képzés a nők nemzetvédelmi szolgálatában

Április 17-én, hétfőn délután hat órakor a vármegyeháza dísztermében kezdődik meg az a nagyarányú előadássorozat, amit a központi MANSZ felkérésére a helybeli MANSZ kultúr-osztályának vezetője, dr. Baesó Jenőné készített elő. Hetenként háromszor, hétfőn, szerdán és pénteken lesznek az előadások. Mindenik alkalommal két előadó ismerteti meg azokat a jogokat és kötelességeket, amiknek az ismeretére a magyar nőnek olyan nagy szüksége van.

Az új honvédelmi törvény, amely a nőt is munka és háborús szolgálatra kötelezi, szinte kényszerít mindenkit arra, hogy ezeket a fontos, a magyar nép előrehaladásához, létérdekéhez szükséges ismereteket menél előbb megszerezhesse. Hézagpótlók lesznek ezek az előadások s náluk nélkül szinte el sem képzelhető a jövő magyar nője.

Az országban először Debrecenben indul meg ez az igen komoly, újszerű, rendkívül érdekes munka, amelynek — meg vagyunk győződve —, nagyon sok hallgatója lesz városunkban. A kiváló előadókat dr. Baesó Jenőné mind személyesen kérte fel s velük együtt beszélte meg az előadandó anyagot. A MANSZ szívesen lát minden hízenhat élet évet betöltött leányt és asszonyt ezeken az előadásokon, amelyet teljesen díjmentesen rendez meg a nagyközönség okulására.

Az előadások végleges sorrendje a következő:

Április 17-én, délután 6—7 óráig dr. Haendel Vilmos egyetemi tanár: „A magyar nő közjogi helyzete”. Ugyan ezen a napon 7—8 óráig dr. Rugonfalvi Kiss István egyetemi tanár: „A magyar nő háborús szolgálatának történelmi példái”.

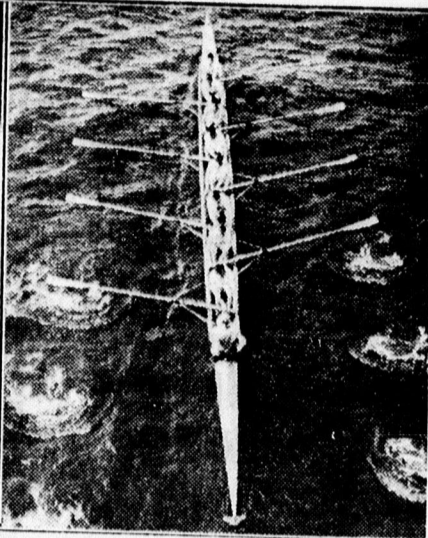
Április 19-én délután 6—7 óráig dr. Jáky Gyula egyetemi magántanár: „Sebesültápolás I.”. Ugyan ezen a napon 7—8 óráig dr. Kováts Andor egyetemi tanár: „A nő honvédelmi szolgálatának törvénye hazánkban és külföldön”.

Április 21-én, délután 6—7 óráig dr. Haendel Vilmos egyetemi tanár: „A nő a nemzetközi jogban”. Ugyanezen a napon 7—8 óráig dr. Bartha Károly egyetemi magántanár: „A nő a magyar népeletben”.

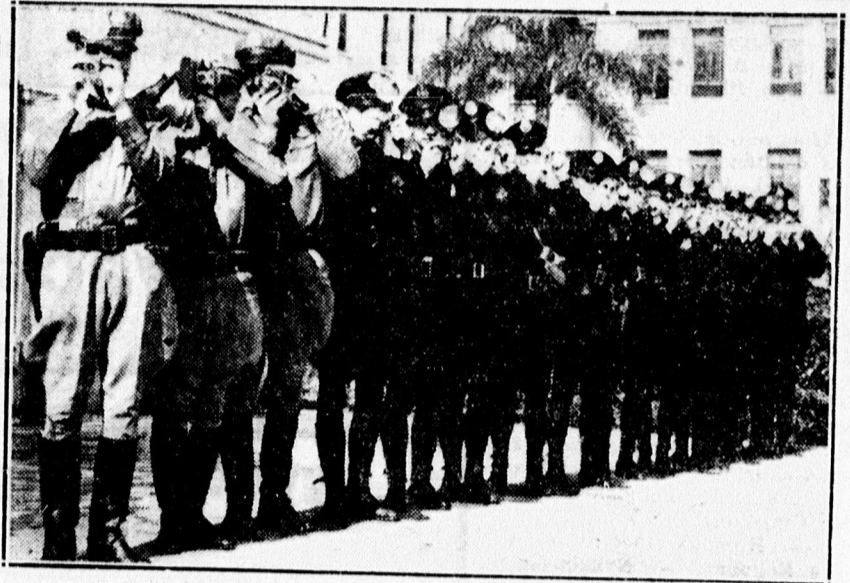
Április 24-én, délután 6—7 óráig dr. Szentpéteri Kun Béla egyetemi tanár, „A nő magánjogi helyzete”, Ugyan

Egy különös ember, aki csak hátrafelé tud menni.

Az áprilisi angol versenyre megkezdődtek a regatte gyakorlatok.

Kaliforniában minden rendőrt fényképezőgéppel látnak el.

ezen a napon 7—8 óráig dr. Bartha Károly egyetemi magántanár: „A magyar nő néphagyományaink értékeinek védelmében”.

Április 26-án, délután 6—7 óráig dr. Jákó Gyula egyetemi magántanár: „Sebesült ápolás II.”. Ugyan ezen a napon 7—8 óráig dr. Kováts Andor egyetemi tanár: „Az anyanyelv jogának érvényesítése”.

Április 28-án, délután 6—7 óráig Tamásy Jenő alezredes: „A magyar nő a légvédelemben”. Ugyan ezen a napon 7—8 óráig dr. Kupinszky Sándor tanácsnok: „Közigazgatás, szociális munka háború idején”.

Május 1-én, 6—7 óráig Antal Sándor alezredes „Propaganda”. Ugyan ezen a napon 7—8 óráig dr. Bókay Zoltán egyetemi tanár: „Rendfenntartás háború idején, különös tekintettel a gyermekre és aggókra”.

Május 3-án, délután 6—8 óráig, két-órás előadás egyfolytában, tartja dr. Makkai Sándor egyetemi tanár: „A nemzeti eszme szolgálata a házasságban és a családban”.

Május 5-én, délután 6—7 óráig Bittó Dezső ezredes: „A nő háborús szolgálata”. Ugyan ezen a napon 7—8 óráig dr. Hankiss János egyetemi tanár: „A női hősi eszmény a világháborúban”.

Május 8-án, délután 6—7 óráig dr. Csüry Bálint egyetemi tanár: „A magyar nő hivatása a magyarnyelv tisztaságának megőrzésében”. Ugyan ezen a napon 7—8 óráig Borosjenői Kádár József őrnagy: „A nő katonai szolgálatának gyakorlati része”.

Május 10-én, délután 6 órakor lesz az ünnepélyes befejezése a MANSz sorozatos előadásának, ahol a cserkészekhez hasonlóan a tanfolyam hallgatói fogadalmat tesznek a nemzetelemre. Ez ünnepély sorrendje:

Híszkegy. — Dr. Makkai Sándor egyetemi tanár: „Lelkifelkészültség”. Uray Sándor, a MANSz igazgatója: „A tanfolyam ismertetése és bezárása”. — A kultuszminisztérium kiküldötte. A fogadalmat kíséri s a tanfolyam hallgatóihoz beszédet intéz a központi MANSz nevében Gramantik Margit ügyvezető. — Himnusz.

Husvételi istentiszteleti rend

A REF. TEMPLOMOKBAN

Husvét első napján:

Nagytemplomban délelőtt 10 órakor pr. dr. Révész Imre, ág. dr. Farkas Pál, délután 5 órakor Kiss István. — Kis-templomban délelőtt 9 órakor pr. Szenes László, ág. Uray Sándor, délután 5 órakor Mónus Ferenc. — Kossuth uccai templomban délelőtt 10 órakor pr. Baja Mihály, ág. dr. Bartha Tibor, délután 5 órakor Pataky László. — Károli Gáspár-téri templomban délelőtt 9 órakor pr. K. Kiss László, ág. Kiss Antal Jenő, délután 3 órakor Kiss István. — Ispotály templomban délelőtt 10 órakor pr. Molnár Ferenc, ág. Kulesár Dezső, délután 5 órakor Tariska Zoltán. — Árpád-téri templomban délelőtt 10 órakor pr. H. Kiss Géza, ág. Márki Kálmán, délután 3 órakor Kiss Gyula. — Homokkerti templomban délelőtt 10 órakor pr. Kovács József, ág. Szilágyi László, délután 5 órakor Kiss Gyula. — Nyilastelepen délelőtt 10 órakor pr. Mezey Béla, ág. Orosz János, délután 3 órakor Orosz János. — Csapókeri templomban délelőtt 10 órakor pr. dr. Danesházy Sándor, ág. Kiss Lajos, délután 3 órakor Mónus Ferenc. — Kerekestelepi templomban délelőtt 10 órakor Kulesár Ferenc, délután 5 órakor Sulyok Sándor. — Nyulási állami iskolában délelőtt 10 órakor pr. Ács Mihály, ág. dr. Lencz G. Sándor. — Tégláskerti állami iskolában délelőtt 10 órakor pr. és úrvacsorát oszt. Birinyi János. — Egyeken délelőtt fél 11 órakor Siposs Imre. — Téglavetői gyülekezeti háznál, délután 4 órakor pr. K. Kiss László, ág. Kováts Árpád. — Wolaffkatelepi olvasóköriben délután 3 órakor pr. és úrvacsorát oszt. Szilágyi László Horthy közpórházban délelőtt 9 órakor pr. és úrvacsorát oszt. Nagy Sándor. — Klinikai istentiszteletek úrvacsoraszóval: Kalmár Lajos, Sulyok Sándor. — **Tanyai istentiszteletek:** Fancsika délelőtt 9 órakor pr. és úrv. oszt. Bíró Béla. — Nagyeserei iskola pr. és úrv. oszt. Bíró Béla. — Sz-

ta délután 2 óra pr. és úrv. oszt. Bíró Béla. — Ebes délelőtt 10 órakor pr. és úrv. oszt. Kurucz József. — Belsőhat felkölenc órakor Siposs Imre. — Pac délelőtt 10 órakor Papp Géza. — Mézeshegy délután 2 órakor Papp Géza pr. és úrvacsorát oszt. — Cuca délelőtt 9 órakor vitéz Szabó Endre. — Szikgát délután 2 óra vitéz Szabó E. — Ondód I. Kádár-dűlő délelőtt 10 óra pr. és úrvacsorát oszt. Rápolthy Árpád. — Ondód II. Vedresdűlő délelőtt 2 óra pr. és úrvacsorát oszt. Rápolthy Árpád Telkháza délután 3 órakor Sipos Imre. — Haláp délelőtt 9 órakor, Pipó-hegy délelőtt 11 órakor és Allóhegy délután 2 órakor pr. és úrvacsorát oszt. László L. Elek. — Hegyes délelőtt 10 órakor pr. és úrvacsorát oszt. Hézszer Zoltán. — Elep délután 2 órakor pr. és úrv. oszt. Hézszer Zoltán. — Pallagon délelőtt 9 órakor pr. és úrv. oszt. Erdei Mihály.

Husvét második napján:

Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr. Soós Béla, délután 5 órakor Pataky László. — Kistemplomban délelőtt 9 órakor Pataky László, délelőtt 11 órakor pr. Uray Sándor, ág. Szenes László (különkelyhes), délután 5 órakor Kiss Gyula. — Kossuth uccai templomban délelőtt 10 órakor Kiss Gyula, délután 5 órakor Mónus Ferenc. — Dom-

Károli Gáspár-téri templomban délelőtt 9 órakor Kiss István, délután 3 órakor Pataky László. — Ispotály templomban délelőtt 10 órakor Mónus Ferenc, délután 5 órakor Kiss István. — Árpádtéri templomban délelőtt 10 órakor Tariska Zoltán, délután 3 órakor Mónus Ferenc. — Homokkerti templomban délelőtt 10 órakor Szilágyi László, délután 5 órakor Tariska Zoltán. — Nyilastelepen délelőtt 10 órakor Orosz János, délután 3 órakor Tariska Zoltán. — Csapókeri templomban délelőtt 10 órakor Kiss Lajos, délután 3 órakor Kiss Lajos. — Kerekestelepi templomban délelőtt 10 órakor Kovács József, délután 5 órakor Kulesár Dezső. — Tégláskerti állami iskolában délelőtt 10 órakor Kulesár Dezső. — Szegényházban délelőtt 8 órakor pr. és úrvacsorát oszt. Halász András. — Horthy közpórházban délelőtt 9 órakor Siposs Imre. — Téglavetői gyülekezeti háznál délután 4 órakor Kováts Árpád. — **Tanyai istentiszteletek:** Bánk délelőtt fél 10 órakor pr. és úrv. oszt. Bíró Béla. — Diószegi út délelőtt 11 órakor pr. és úrv. oszt. Bíró Béla. — Macs délelőtt 10 órakor pr. és úrv. oszt. Kurucz József, Kismaes délután 2 órakor pr. és úrv. oszt. Kurucz József. — Szepesen délelőtt 9 órakor Papp Géza. — Hosszú-pályi út délután 2 órakor Papp Géza, pr. és úrv. oszt. — Pallagon délelőtt 9 órakor vitéz Szabó Endre. — Dom-

Kavasz jár veled.
Dr. Hargitay Károly

A b b á z i a Hotel August

Elsőrangú szálló és pensio. Kitünő magyar konyha és személyzet

Felvilágosítást nyújt August cukrászda, Bpest, I. Krisztina tér 3. Délután 4—7 óráig.

Mindenféle ipari szecszám nagy caktáca

Sesztina Lajos

vasnagykereskedésében, Debrecen.

bostanya délután 2 órakor vitéz Szabó Endre. — Nagyhegyesen délelőtt 10 órakor pr. és úrv. oszt. Rápolthy Árpád. — Kunpálhalma délután 2 órakor pr. és úrv. oszt. Rápolthy Árpád. Hármashelyen délelőtt 9 órakor s Lukaháza délután 2 órakor pr. és úrv. oszt. László L. Elek. — Kőszélszegen délelőtt 9 órakor pr. és úrvacsorát oszt. Hézsér Zoltán.

A RÓM. KAT. TEMPLOMBAN

Husvét első napján:

Rendes vasárnapi miserend. Miséket reggel 6, 7, 8, 9 és fél 10 órakor. A nagymisét tartja és szentbeszédet mond dr. Lindenberger János apostoli kormányzó. További szentmisék kezdete 11, háromnegyed 12 és fél 1 órakor. — Kertségi kápolnában a következők mondanak szentmisét: Csapókerterben: Kummergruber Emil. — Homokkertben: dr. Rassovszky Kálmán. — Nyilastelepen: Kiss László. — Augusztá szanatóriumban: Horváth István. — Hajdúsámszonban: Novák Gyula. — Józsan: dr. Szabó János.

Husvét másodnapján:

Rendes vasárnapi miserend. Misék kezdete reggel 6, 7, 8, 9, fél 10 órakor. A nagy misét tartja és szentbeszédet mond Láng Pál pápai kamarás. A további szentmisék kezdete 11, háromnegyed 12 és fél 1 órakor. — A kertségi kápolnában a következők mondanak szentmisét: Csapókerterben: Kummergruber Emil. — Homokkertben: dr. Rassovszky Kálmán. — Nyilas telepen: Kiss László. — Augusztá szanatóriumban: Horváth István. — Hajdúsámszonban: Novák Gyula. — Józsan: dr. Szabó János.

A csapókerteri róm. kat. templomban

Husvét első napján vasárnap délelőtt fél kilenc órakor ételszentelés. — 9 órakor ünnepélyes szentmise, oltári-szentségkítéssel. — Husvét hétfőjén délelőtt 9 órakor nagymise, délután 5 órakor litánia.

A GÖR. KAT. TEMPLOMBAN:

Husvét első napján:

Vasárnap délelőtt 8 órakor diák-mise. — 9 órakor katonamise. — Délelőtt 10 órakor nagy szentmise, a szent beszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos mondja, mise után páskaszentelés. Délután fél négy órakor vécsernye és szentségimádás.

Husvét második napján:

Hétfőn a teljes vasárnapi miserend, nagy szentmise után körmenet. — Kedden vasárnapi miserend.

AZ UNITÁRIUS TEMPLOMBAN

Hatvan ucca 24. szám alatt levő unitárius templomban április hó 10-én, hétfőn, ünnep másodnapján délelőtt tíz órai kezdettel ünnepi istentiszteletet tartanak, úrvacsoraosztással. Ez alkalommal imádkozik, prédikál és úrvacsorát oszt: dr. Csiky Gábor budapesti unitárius missziós lelkész, kormányfőtanácsos.

AZ EVANGÉLIKUS TEMPLOMBAN

Husvét első napján:

Vasárnap a templom szűk volta miatt két istentisztelet lesz. Az úrvacsoráznai nem szándékozók részére az első istentisztelet délelőtt 9 órakor kezdődik. Prédikál: Pass László. — A második istentisztelet úrvacsoraosztással délelőtt 10 órakor kezdődik. — Prédikál: Koren Emil. Úrvacsorát oszt Pass László. — Este 5 órakor istentisztelet, prédikál Pass László. — Ugyanezen este 5 órakor szörvány-istentisztelet úrvacsoraosztással Hajdú bőszerényben. Prédikál s úrvacsorát oszt Koren Emil.

Husvét második napján:

Hétfőn délelőtt 10 órakor istentisztelet úrvacsoraosztással, prédikál és úrvacsorát oszt: Koren Emil. Délelőtt

9 órakor Berettyóújfaluban délután félhárom órakor Biharkeresztesen szörványistentiszteletet tart úrvacsora-

osztással: Pass László. — Este 5 órakor a miklósucai templomban lesz istentisztelet, prédikál: Koren Emil.

Villanymotorok

villamosgépek és készülékek javítását, tekerceselését, átalakítását szakszerű garanciával végzi

Kovács Lajos

elektro üzeme.

Telefon: 11-70.

Miklós ucca 9.

A debreceni evangélikus egyházközség templom-építési ügye

Új iskolát és gyülekezeti házat is építenek.

Az a nagy rokonszenves érdeklődés, amely egész Debreczen társadalmi részéről a debreceni kicsiny evangélikus egyházközség templom-építési ügyét kíséri, bizonyossága annak az elismerésnek, amelyet a város társadalmában a kicsiny egyház többgú, értékes munkájával 56 év alatt szerzett. Mivel legutóbb a gyülekezeti lelkész, Pass László egyházmegyei és egyházkerületi tisztségéről lemondott, hogy felszabaduló idejét és erejét a templomépítésre összpontosíthassa, kérdést intéztünk Pass László lelképászhoz a templomépítés ügyében való tájékoztatás végett, aki a következő felvilágosítást adta.

— Jelen pillanatban csak nagy általánosságban szólhatok még az építési akcióról, amely évtizedes terve a debreceni, kicsiny evangélikus egyháznak. Mikor ez a kis gyülekezet megalakult 56 évvel ezelőtt, akkor 500 tagja volt. Pár év alatt a Miklós uccai telken templom és iskolát építettek s átalakította a székház épületét. Ötvenhat év alatt a kis gyülekezet háromszorosára növekedett. Ma 1500 tagja van Debreczenben. A gyarapodás nem annyira születések, mint inkább folytonos beköltözés révén történik ma is. Híveink túlnyomórésze intelligens ember. Különös, hogy gazdálkodó hívínk nincs egy sem, csak tisztviselő, iparos, kereskedő, munkás. A háború előtt megindult már a mozgalom új templom és iskola építésére. Materny Lajos esperes-lelkész idejében, 70 ezer aranykorona tökélyt gyűlt össze erre a célra, de a háborúban hadikölesönt jegyzett rajta a gyülekezet. A háború után dr. Haendel Vilmos felügyelő és Farkas Győző lelkész újra megindította az építési akciót »toronyos templom« érdeklében. A begyűlt adomány egy része a pénzromlás miatt szintén értékét veszítette. Farkas Győző korai, váratlan halála miatt, aki pedig egy-két éven belül sikerre vitte volna a mozgalmat, elakadt a munka. Utóda, Rapos Viktor lelkész idejében újra megindult a gyűjtés, de Rapos Viktor 1931-ben vonatkarambol következtében történt tragikus elhunytával harmadszor is megakadt a munka. Ekkor már 26 ezer pengő építési alapja volt a gyülekezetnek, melyet 8000 pengő belső kölesön terhelt. 1936-ban negyedszer is megindult a gyűjtés és pedig megajánlások alakjában. Felhívás ment a hívekhez, hogy 50 havi részletfizetésre önként ajánljanak meg egy összeget. A megajánlásoknak szép eredménye lett. Az 1931. évi 26 ezer pengőnyi építési alap ma 70 ezer pengő és ebből be van fizetve 55 ezer pengő, a többi szépen folyik részletekben havonta a pénztárba. A hívek egy része ez-

után fog még ajánlani, ha látja, hogy megindul komolyan az építés és így még a 70 ezer pengő felül is lehet számítani adományt.

70—75 ezer pengőnyi önkéntes adomány 1500 lelkes, kicsiny gyülekezet híveitől nagyon szép eredmény és eleven bizonyossága a hívek vallásosságának és áldozatkészségének. Van olyan híve a kis egyháznak, aki 2000 pengőt ajánlott meg és már be is fizette. Van olyan szegény egyháztag, akinek havi 92 pengő nyugbére van és 120 pengőt ajánlott meg. Mikor befizette, akkor újra kért befizetési lapokat, hogy újra fizethessen. Sokan 3—500 pengőt ajánlottak meg, amit 50 havi részletekben pontosan fizetnek.

A hívek ilyen áldozatkészsége mellett nem lehet többet várni már a kicsiny gyülekezet híveitől. Az építési mozgalom egyik kitűzött célja, hogy adósság nélkül épül fel az új templom, iskola és gyülekezeti székház. Az építési mozgalom céljára a gyülekezet el akarja adni meglévő épületeit, lehetőleg úgy, hogy az eladás a hívek kegyeletes érzését ne bántsa és az iskola, imaház épületeit megfelelő komoly, nemes célra használja a vevő. Ezenkívül még több forrás kínálkozik, ahonnan a szükséges tőkét elő akarja teremteni a gyülekezet, hogy minél előbb együtt legyen a szükséges építési tőke készpénzben és hozzá lehessen fogyni a régi, kedves terv megvalósításához és megszólaljanak a csengő harangok a »toronyos templom« felavatásán.

Az építési tervben a következő épületek vannak benne: Először is a templom toronnyal és harangokkal, amely a művelt, kedves kis gyülekezet céljaira megfelelő és díszesre válik városunknak is. A templomon kívül új iskolát is akar építtetni a gyülekezet tágas, világos termekkel, a modern pedagógia, iskolai egészségügy követelményeinek megfelelően, hogy a gyülekezet 52 éves jó iskolája még eredményesebben végezhesse nemes munkáját a kis magyarok javára. Végül szükséges a gyülekezeti székház is, amelyben helyet kapna a gyülekezet minden hivatalos helyisége, valamint a Filler-egylet részére épülne egy megfelelő terem az egyháztársadalmi munka céljaira s ugyanígy lenne a lelkészi, tanítói és házmasteri lakás is.

A gyülekezet már a jövő év végére szeretné felavatni az új épületeit és ezért már a húsvéti ünnepok után teljes erővel megindul az előkészítő munka minden vonatkozásban.

A gyülekezet ismervén Debreczen szabad királyi városnak az egyházzakkal és iskolákkal szemben tanusított, hagyományos, szinte pá-

ratlan nagylelkűségét, valamint dr. Kölesey Sándor polgármester úr megértő jóindulatát, örömmel reméli, hogy a nemes város és a polgármester úr is támogatja majd a kicsiny evangélikus gyülekezetet e régi, szent terve megvalósításában akkor, amikor a kis egyház hívei már olyan példás áldozatkészséget mutattak. *Templom-, iskola- és székházak végett Debreczen városához fordul majd a közeljövőben a kicsiny egyház.* Mivel csak egy templomot, iskolát és székházat bír építeni a kicsiny gyülekezet hívei számára, akik a nyolcezer kat. hold belterületű városban szétszórtan élnek, hogy az iskolás gyermekek és a hívek egyformán megközelíthessék az egyházi épületeket jó és rossz időben, *valahol a város közepén szeretne egy csendes, nyugodt uccában telekhez jutni a gyülekezet, amely templomi, iskolai célokra alkalmas.* Főhelyre, forgalmas, zajos uccára nem kívánkozik a gyülekezet, csak olyan helyre, hogy a város külsőségeinek a szempontjából ne a város egyik szélén, hanem valahol a középpont táján legyen az evangélikus hívek központja.

A gyülekezet közgyűlése a közeli napokban fog foglalkozni az építési ügy konkrét kérdéseivel s akkor a város melegen érdeklődő társadalmát a sajtó útján tájékoztatni fogja a gyülekezet. Adja Isten, hogy a terv valóságáig legyen s szolgálja városunk békéjét, fejlődését, kultúráját, a társadalmi és felekezeti harmóniát!

Mit várhatunk az iskolaorvos-egészségtanári szolgálattól

Iskoláztatási rendszerünkben nem az ismeretek elméleti elsajátításán van a hangsúly, hanem a jellemző fejlődő ifjúság nevelésén, ami azon a magas tiszten nyugszik, hogy minden megenni a gyermek nevelése és tanítása érdekében.

Az iskolaorvos hivatása is ennek az elvnek, ennek a magas tisztnak áll szolgálatában.

Az iskoláztatás célja neveléstani szempontból az, hogy erkölcsi és szellemi téren a gyermeket az elképzelhető és egyben az elérhető — legtökéletesebb emberré neveljük. Az iskolaorvos egészségügyi tanár célja pedig a testi élet terén szolgálni az ifjúság erőssé, edzetté, egészségessé nevelését. Irányítani az ifjúság fejlődését nem kisebb feladat annál mintsem, hogy a szülők és a társadalom fokozottabb figyelmét és jóakarattal támogatását meg nem érdemelné, mert csakis a szülői ház és az iskolai irányítások együttes eredményeképpen érhető el az a kitűzött cél, hogy a jövőnemzedék lélektelben erős, egészséges, ép — különösen honvédelmi szempontból — a legnagyobb teljesítményekre is képes, kiemeríthetetlenül és kifáraszthatatlanul munkaképes legyen.

Tudom, hogy ez elérhetetlen! De nem megközelíthetetlen!

A magyar királyi vallás- és közoktatásügyi miniszterium intézkedése képen, gróf Teleki Pál miniszterelnök ezzel a szándékkal rendeltette el az iskolaorvos egészségtanári szolgálattal a múlt év folyamán való megszerzését.

A kiépülőben levő iskolaorvos szolgálattal az iskolaorvos feladata lesz a tantervben kijelölt egészségtan órák rendszeres ellátása. Az iskolák egészségvédelmének megszervezése. Az ifjúság egészségi állapotának ellenőrzése. A betegségek megelőzését szolgáló egészségvédelmi ránevelés hathatós kiépítése. A tanári testület egészségi

Influenzás hurutoknál

jól bevált a

Csokonai ásványvíz.

Kérje mindenütt!

allapotára való gondviselés.

Az iskolaorvosi szolgálat feladat-körébe tartozik — szükséghez képest a szülők egészségügyi felvilágosítása gyermekük egészséges kifejlődése érdekében.

E szempontok jelentőségének felismerése követeli meg az előrelátó irányzatú egészségvédelmet, melyben az idevonatkozó rendszabályok betartása mellett, szakemberek közreműködésével a megelőzés elvének elsősorban kell érvényesülni. Az iskolaorvosi rendelők felszerelésével és az iskolaigazgatóságok megértő támogatásával az iskolaorvosi működés biztosítására az iskolákban megfelelő vizsgálószoba fog a tanuló ifjúság rendelkezésére állani. Erre igen nagy szükség van. Az iskolának orvos-egészségtan tanárával szemben számtalan igénye van, melyeket felsorolásban — hiány nélkül — talán össze sem tudnék foglalni. Ezeket majd csak az élet mindennapos tapasztalatai fogják a helyi viszonyoknak megfelelően kialakítani.

A debreceni iskoláknak kellő számú szakemberrel való ellátása céljából a Tisza István Tudomány Egyletem Közegészségtani Intézetében iskolaorvosi és egészségügyi tanfolyamot szervezett. E tanfolyam befejeztével az iskolafenttartó hatóságok elegendő számú neveléstani jártasságú szakember igénybevételével mielőbb kiépíthetik az iskolaorvosi szolgálatot, hogy az minden gyermek figyelmére mellő egészségügyét — az iskolák igazgatójának és tanári karának támogató munkájával — magáért a gyermekért, igazán szolgálhassa!

Dr. Katona Ferenc

állami iskolaorvosi egészségügytanár.

17.879/1939. C. sz. HIRDETMÉNY.
Az ebeknek veszettség elleni kötelező oltásáról. Értesíti a város elsőfokú közigazgatási hatósága a város érdekelt lakosságát, hogy a 9538/1939. C. sz. alatt kibocsátott hirdetmény szerint megtartandó hatósági eboltások 1939. évi március hónapban csak részben tartottak meg. Az elmaradt eboltások és 14—18 óráig a kishegyési úti szegényháznál; 1939. április 13-án 8—12 óráig a sámsóni úti iskolánál; 1939. április 14-én 8—12 óráig a miképercsi úti útkaparóháznál; 1939. április 15-én 8—12 óráig a gypmesteri telepen (Monostorpályi út) 1939. április 17-én 8—11 óráig a Látókér csárdánál, majd 11—14 óráig a cucai iskolánál; 1939. április 19-én 8—11 óráig a szoboszlai úton levő 4. sz., majd 11—14 a szoboszlai úton levő 5. sz. útkaparóháznál; 1939. április 20-án 8—11 óráig a Vedres dűlői iskolánál, majd 12—14 óráig a nagyhegyesi iskolánál; 1939. április 21-én 8—12 óráig a kismacsi iskolánál; 1939. április 22-én 8—12 óráig a pallagi úti vámsorompónál; 1939. április 26-án 8—12 óráig a nagycesrei erdőhivatalnál; 1939. április 27-én 8—12 óráig a haláp csárdánál; 1939. április 28-án 8—12 óráig a bányai iskolánál (Diószegi úton); 1939. április 29-én 8—12 óráig a szepesi iskolánál, majd 11—14 óráig a szováti úton levő Vecsey földnél. Részletesebb tájékoztatás a kifüggesztett hirdetményekből nyerhető. Debrecen, 1939. április hó. — Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

x Kifogástalanul fest, tisztít
Welsz, Arany János u. 29. sz. Egy
fér'iruha tisztítás, vasalás 3 P.

Juhász Nagy Sándor
a ref. munkásmozgalomról

A református egyház munkásmozgalma, melynek folyamata a közelmúltban indult meg teljes erővel, a következő napokon a presbiteri ülés elé kerül. A nagyjelentőségű egyházi mozgalommal kapcsolatban értékes cikket irt Juhász Nagy Sándor ref. egyházi főjegyző s ebben teljesen új szempontból világítja meg e kérdést. A cikkben többek között a következőket írja Juhász Nagy Sándor:

A református munkásmozgalom jelentőségét elismerjük és szükségesnek tarjuk a felvetett problémának menél helyesebb és menél sikeresebb megoldását.

Nyilván látjuk azonban a nagy akadályokat, melyek e mozgalom elé torlódnak.

Mellőzzük ez alkalommal azoknak az adályoknak felemlítését, melyek a református munkásmozgalom elé világi hatalmasságok részéről emelhetők, bár "annyit meg kell jegyeznünk, hogy ha valamikor, amit Isten ne adjon, az egyháznak küzdelembe kellene szállania világi hatalmi tényezőikkel, akkor ezt a küzdelmet mindenképpen célszerűbb lenne elvi alapon, a nagyjelentőségű és döntő fontosságú lelki problémák terén megvívni, nem pedig politikai és gazdasági részletkérdésekben, melyek az egyház kárára sokakl nagyobb támadási felületet nyújtanak és a győzelemnek sokkal kisebb esélyeit rejtik magukban. Mellőzzük ezeket a részletkérdéseket.

Felemlítjük azonban azt a kettős elvi akadályt, mely a református munkásmozgalom elé áll. Az egyik fonódó két akadály közül az egyik az, hogy az egyháznak soha, semmi körülmények közt nem szabad a politikai küzdelem terére le szállania. Ez olyan elv, melynek ugy lelki, mint gyakorlati motívumai vannak. "Az én országom nem e világból való" elvnek logikai következménye, amit második aakdállynak jelölünk meg, hogy az egyház csak lelki mozgalmakat kezdeményezhet és folytathat, de nem politikai, vagy gazdasági, annál kevésbé osztályjellegű mozgalmakat.

Kik azok, akik kimehetnek a politikai és gazdasági élet küzdőterére? Az egyháztagok, mint állampolgárok. Ezeket lássa el eszmékkel, jellemmel, lélekkel az egyház a maga ifjúsági nevelő munkája által és akkor az így felszerelt emberek saját maguktól többet fognak tenni az egyház érdekében, mint az egyház tehet politikai, vagy gazdasági mozgalmak lelki-

leg kellően elő nem készített megindítása által.

A református munkásmozgalom problémája felvetve előttünk áll. Meg kell próbálni megoldani, úgy, hogy a lehető legjobban sikerüljön. Kísérleteket kell tenni annak felderítésére, hogy milyen utak-módok lesznek a legelőnyösebbek a legnagyobb eredmény eléréséhez.

A repülésügy debreceni fejlesztésének elismerése

Példaképpen veszik a debreceni normákat.

Nagyon szép elismerő levelet kapott Lossonczy István főispán vitéz Horthy Istvántól, aki meleg szavakkal ír arról a nagyszerű munkáról, amit Lossonczy István itt a repülés ügyének fejlesztése körül kifejtett. Ez a munka olyan értékes, nagyvonalú szervezést produkált, hogy az egész országban hasonló módon kívánják megszervezni a repülésért folyó áldozatos munkát. Ezzel a tevékenységgel Debrecen ismét példát mutatott a hazafiasságra az egész országnak.

A Magyar Aero Szövetség elnökségétől vitéz Horthy István aláírásával a következő levél érkezett Lossonczy István főispánhoz:

Méltóságos Főispán úr!
Engedje meg, hogy Szövetségünk nevében hálás köszönetünket fejezzük ki azért a lelkes és eredményes munkáért, amit Méltóságod a Debreceni Repülő Club fejlesztése érdekében vármegyéje

A városi nagyerdei fürdő
husvét ünnepi beosztása

Értesítem az érdekelt közönséget, hogy a város nagyerdei fürdőtelepen a husvét ünnepek alatt a következő beosztás lép életbe:

Fedett medence. Mindennap, tehát nagypénteken, nagyszombaton, husvét vasárnap és husvét hétfőn egész nap használható.

A medence mindennap, tehát szombaton délután is melegvízzel van töltve.

A thermál medencefürdő, thermál kádfürdő nagypénteken és husvét hétfőn csak délelőtt használható, nagyszombaton egész nap rendelkezésre áll, husvét vasárnapján egész nap szünet, tehát a betegbiztosító intézetek betegei és magánbetegek részére a thermál medence- és kádfürdőket, az iszapkezelést és villamosgyógykezelé-

Azokban kijelentjük, hogy a lelki megalapozást nem szabad elhanyagolnunk, mert különben a mozgalom homokra épített házzá lesz.

Elvül a következő tételt állítsa fel az egyház: az élet minden megnyilatkozásában segíteni akarom azokat a hiveimet, akik hozzám hűségesek és erről hitvallást tesznek. De ne ezt a tételt állítsa fel: úgy akarom hűségesé tenni hozzám az én hiveimet, hogy gazdasági téren sietek a segítségükre.

Az első tétel a Lélek beszéde, a másik tétel a Mammon beszéde.

területén kifejt. Kérjük Méltóságodat, szíveskedjék Szövetségünkkel azokat a rendelkezéseit közölni, amelyekkel a Repülő Club anyagi megalapozását páratlan módon biztosította, és azokat az intézkedéseit, amelyekkel a debreceni fiatalok és elsősorban a debreceni tanulóifjúság körében a gyakorlati repülésnek toborzását elősegítette. Szövetségünknek összefoglalva megküldeni, mert ezeket a debreceni normákat egyrészt Szövetségünk elnöki tanácsa előtt kívánjuk ismertetni, másrészt pedig az egész országban követendő példaként propagálni óhajtjuk.

Kérve, hogy méltóságod nagyértékű támogatását a repülésnek továbbra is a jövőben biztosítani szíveskedjék, vagyunk őszinte nagyrabecsülésünk és igaz tiszteltünk kifejezésével:

Vitéz Horthy István sk. elnök.

Ember Sándor sk.

orsz. gy. képviselő, társelnök.

seket csak a fent megnevezett időben szolgáltatják ki.

Polgármester.

Helyezzék ki az uccai padokat!

Igen tisztelt Szerkesztő úr! Tisztelettel kérem alábbi néhány sor közérdekű levelemnek helyet adni.

Végre hosszú várakozás után beköszöntött a tavasz és az egész télen négy fal közé szorult életű emberek örömmel mennek ki az utcákra, parkokba. Az elmúlt néhány nap alatt különösen a Simonyi úton és a városi parkok környékén rengeteg sétáló volt, akiknek egyhangú panasza, hogy az uccai padokat még mindig nem helyezték ki, dacára az előrehaladt időnek. Pedig a járókelőknek jól esne séta után az üdítő levegőn megpihenni s úgy tudjuk, hogy más esztendőben április elsejére már ki is tették ezeket a padokat. Különösen a forgalmas Simonyi út környékén, ahol nagyon sok nagyerdei sétáló szeretne megpihenni, hat visszasan ezeknek a padoknak hiánya. Felkérjük ezúton az illetékeseket, hogy szíveskedjenek kéresemnek, mely sokezer ember kérésé mielőbb eleget tenni és a sétányok, parkok padjainak kihelyezését elrendelni.

Tisztelettel:

Egy előzől. sz. sz.

Debreceni Első Takarékpénztár
alakult 1846-ban.

FOGLALKOZIK:

a takarékpénztár és banküzlet minden ágával. —
Uj kölcsönöket a legelőnyösebb feltételek mellett folyósít.
Modern páncélszobában rekeszek bérelhetők.
Betétek előnyösen kamatoztathatók.

TISZÁNTÚLI KISIPAROS

Ipari pályára magyar,

valljuk és hirdetjük minden ellenkező állítással szemben szabadon Kossuth Lajos után, aki annak idején azt hirdette ebben a formában, hogy: tengerre magyar. A tenger elveszett, de azóta, Kossuth Lajos védegyeleti ipara óta olyan sokat lendült az ipar, olyan széduletesen nagy eredményt tud felmutatni, hogy nyugodtan hirdethetjük, hogy: ipari pályára magyar. Minél többen, minél nagyobb felkészültséggel.

Igaz, hogy egyik, másik kis- és kéziipar eltűnik.

Igaz, hogy ma megpróbáltató a kézműiparosság nagy részének sorsa.

Igaz, hogy több és nagyobb áldozatot kíván ma az ipari pálya, mint Kossuth korában, de mi mégis valljuk, mégis hirdetjük, hogy minél nagyobb tömegek menjenek ipari pályára, minél több kedvvel és minél jobban megbeesült étellel.

Ha itt, ott egy, másik kis- és kézműipar el is pusztult, de helyette több, sokkal több kis- és kézműipar született. Hogy csak egyetlen kört említsünk meg: a műszerész-ipar egyre szebb és szebb fejlődést mutat, mely mindig több és több embernek tud kenyerét biztosítani. De a pusztulásra szánt kisiparok közül a szabó, cipész, eszmadia ipar is, ha kiváló minőséget teremt, a világ semmi gépe el nem veheti kenyerét. Nem mennyiségre, nem tömegárura kell ezután felkészülnie a magyar kézműipar, hanem a minőségre. Úgy vagyunk ezzel is, mint a búzával, mely lassanként nem hozza be a termelési költséget se, mert a tengerentúli tömegtermelés lerombolja az árakat. Ezért látjuk, hogy nagyon, de nagyon sok helyen gyümölcsfák virítanak már a búzaből között és ezek a növedék gyümölcsfák mire felnőnek, akkorára az elértéktelenedő búzavetés helyett meghozzák a többszörösen biztosított magyar gyümölcsöt. Valamikor a kecskeméti, nagykőrösi határban se termett más, mint búza, s ma onnan vagonok ezrei viszik az értékekben jóval többet jelentő konyhakerti veteményt és gyümölcsöt. És ezzel kapcsolatosan az egyik szaklapban olvastuk hogy a külföld milyen hihetetlen érdeklődést mutat a magyar kézműipar egyik, másik remek áruja iránt. Cipőt pl. ma már olyan hírényvel márkáztunk, hogy nines a világnak az a gyára, mely versenyre kelhetne vele. — A magyar szabóipar, mely örök marad, olyan magas és értékes helyet verekedett ki magának hogy nem kell londoni cégnél dolgoztatnia a legelőkelőbb gavalléroknak se, hogy külön frakkot, zakót hordhassanak. Megesinálunk mi mindent a világon, csak mindenkinek arra kell törekednie hogy szakmájában minél jobbat, minél tökéletesebbet adja, ezt pedig úgy teheti meg, ha tökéletesíti magát, ha minél műveltebb felkészültséggel látja el hivatását, pályáját. — Mikszáth Kálmán szegedi halnyelű bicskása, aki semmi pénzért

nem vállalt tízezer szegedi bicskát az angol rendelőtől, ma már kivessző képviselője a magyar ipar. A mai iparos társadalom nem rettenhet vissza tíz, vagy százezer megrendelőtől, mert biztosan jó munkát, biztosan versenyképes árut fog szállítani időre...

Ezért valljuk, hirdetjük, hogy minél több tudással, minél nagyobb felkészültséggel, minél több szakmai tudással rendelkező magyar iparost ennek a hazának. — Sőt, hirdetjük, hogy jöjjenek haza a külföldi gyárakban megbecsült és kitűnően foglalkoztatott magyar szakmai munkások, művezetők, tervezők is, teremtsenek itthon munkaalkalmat nekik, hozzák el külföldön szerzett tapasztalataikat, tudásukat és valóban jöjjen el az az idő, mely minőségi versenyben páratlan lesz a földön, mely hirdeti mindenkinek, hogy a magyar az ipar területén is megteremti azt, ami tudományban, művészetben, mezőgazdaságban eddig világ ámulatára meg tudott teremteni maroknyi volta mellett is...

Tanonc és utánpótlás

Igen érdekes és felette fontos kérdést vetett fel az Ipartestületek Lapja című újságban Füredi Lajos, az Asztalosmesterek Szövetségének főtitkára, amikor is arról ír, hogy a mai igen változott idők bizonyos tekintetben veszélyeztetik a tanoncok képzését, mert jótörőm a szerződés feleidejét se tudják a mesterek a tanonc szakképzésére fordítani. Az iskola, mely föltétlenül kell, a levele-oktatás, mely hazafitai kötelesség, a léggölgölg, bíltégség, fizetéses szabadságidő mind, mind rövidíti erősen a tanonc szakképzését és ma ott tartunk, hogy ezen a téren gyökeres változásokra kell eszközölni, különben a szakmai képzés szenved kárt, ami a kézműipari utánpótlást veszélyezteti erősen. A cikkirő okfejtése tökéletesen helytálló és nem lehet közömbös az ország ipari életére, hogy milyen felkészültséggel a jövőben nemzedék, milyen szakképzettséggel van a tanoncnak, akiből segéd, majd a természet rendje szerint mester lesz. Nyitott kérdések ezek, melyekről nemcsak érdemes, de kell is beszélni, gondolatokat felvetni, szakkörökben minél többet tárgyalni, mert mindannyiunk érdeke. Az bizonyos, hogy az iskolai időt megrövidíteni nem lehet. Sőt, az általános műveltség emelésével, mint legutóbb írtuk, még fokozni kell az általános tudást, esetleg több elméleti szakkérdés tárgyalásával. A leveleintézmény jelentőségéről a most lezajlott felvidéki értekezlet események megmutatták, hogy milyen nemzetfenntartó, országmegtartó jelentősége van. Az íthetes katonák a leveleintézmény előnyeivel tudták megcsinálni azt a esodát, hogy három nap alatt valóságos kis országot hozták vissza a régi hazához. Fizetéses szabadság is kell a tanoncnak, ez nem vitás. Ezen a téren csak előre mehetünk, hátra nem, csupán azért, mert volt idő, amikor a tanonc esetleg nagyon szomorú helyzetben volt, mégis megtanulta a mesterségét. Ma az a legfontosabb elv, hogy minél egészségesebb munkaképesebb magyar iparos-társadalmat neveljünk, ezt pedig egészséges test- és lélekneveléssel érhetjük

el. A léggölgölg is igen fontos, sőt, sokkal fontosabb, mint sokan vélik, ennek a nagyon komoly intézménynek a jelentőségét majd az dönti el, ha baj lesz, amikor komolyan szükség lesz erre az intézményre. Sokat támadták a leveleintézményt is, de mikor rákerült a sor, hogy bebizonyítsa mit ér, megállotta helyét pompásan. Így leszünk — Isten ne adja — a léggölgölgölg is. Nem marad tehát más, mint a tanoneszerződési időnek a meghosszabbítása. Ha sokan szeretnek a multra hivatkozni, itt is lehet. A céhrendszer korában bizony nem volt ritka a nyole, tíz esztendőre szerződött inas se. Ma tehát a két, három éves szerződéseket fel kell emelni a kétszeres időre. Így mindenre jut idő. Mindenki jól jár és végeredményben ez a fontos. Jól jár a tanonc, mert megmarad az eddigi összes kedvezménye és jól megtanulhattja a mesterségét. Jól jár a mester, mert az iskolára, leveletére, léggölgölgölgre felhasználott időt megtalálja másfelé. Jól jár a nemzet, mert sokkal jobban képzett iparos-társadalma lesz. Ez persze csak terv, lehet hozzászólni, kinek mi a véleménye, de ne egyéni érdekeket tekintünk a kérdés tárgyalásánál, hanem mindig a nemzetét.

sz. r. i.

Iparjogositvány elnyerésének módja

Mint ismeretes, új üzemet, üzletet, sőt fióküzemet vagy műhelyt is csak a miniszter engedélyével lehet nyitni. Az engedélyt kérni kell és ezt a kérelmet az első fokú iparhatóság megfelelő véleményezéssel kell, hogy felküldje az illetékes miniszterhez. A folyamodványhoz az alábbi iratokat kell még csatolni: a folyamodó, ha részvénytársaság, úgy, az igazgatóság minden egyes tagjának, szövetkezetnél szintén, betéti, korlátolt felelősségű társaságnál hasonlóképpen, az alkalmazott üzlethez tartozó, tehát minden érdekelt vezetőnek hat hónapnál nem idősebb erkölcsi bizonyítványát. Másodszor a fent említett személyek állampolgársági igazolványát, vagy községi illetőségű bizonyítványát, harmadszorban a fent elmondott személyek keresztnevet, vagy anyakönyvi kivonatát, házassági levelét, esetleg jogerős válást kimondó levelet, végül a hitelesen bejegyzett cégeknek az illetékes szerződések hiteles másolatát. Ha ezek az okmányok nem esatolhatók a kitűzött időre, az első fokú iparhatóság már fel se terjeszti a folyamodványt.

A berlini kézműipari kiállítás díjait kiosztották

A magyar kézműiparosok különő eredményrel szerepeltek a berlini kézműipari kiállításán, ahol a 82 nagydíjből hetet magyarok hoztak el és így a második helyen, mindjárt a nagy Németország után következnek. Összesen 53 díjat, elismerő oklevelet, 6 met nyertek ezen a kiállításán a magyar kézműiparosok, ami igen szép eredmény, nemzetközi vonatkozásban pedig ismét óriási sikert jelent a magyar iparnak, helyesebben a magyar kézműiparnak. Ünnepléses keretek között most zajlott le a fővárosban ezeknek a díjaknak, elismerő okleveleknek és érmeknek kiosztása.

A miniszter megszüntette a zug átképző tanfolyamokat

A legutóbbi időkben egyre többen olvastunk, hallottunk azokról a „tanfolyamokról”, ahol rövid hónapok alatt teljes szakmai átképzést ógértek a jóhiszemű embereknek, akik el is hitték, hogy azt, amit rendszer, dolgozó iparosok éveken keresztül szerettek meg, ők, a „tanfolyam” jóvoltából szintén tökéletesen hónapok alatt elsajátíthatják. Gombamódra szaporodtak ezek az ipari és szakmai átképző „tanfolyamok”, ahol jó pénzért néhány értelmes ember nagyszerű „üzletet” csinált, de hihetetlen sokat rombolt a szakmai iparokon, kis- és kézműiparon. Most azután a miniszter is elrendelte ezeknek a zug „tanfolyamoknak” azonnali megszüntetését, mert a jövőben csak azok az átképző tanfolyamok működhetnek, melyeknek működési engedélyét a miniszter adja ki.

— A felvidéki iparosok adója. Igen érdekes kérdést vetettek fel a felvidéki iparosok akkor, amikor felsorakoztatják panaszukat, melyeket a esek részéről első sorban a magyar iparoságnak kellett elszenvednie a méltánytalan adózás miatt. Az nem vitás, hogy a esek és általában az utód-államok mindig más mértékkel mértek és mérnek a saját fajtájukbeli iparos társadalommal szemben és a magyart ott nyuzták, ahol tudták. Ezek a túlméretezett adók aztán most, mint kivett járandóságok, még mindig terhelik a visszakerült magyar iparoságot, éppen ezért mozgalom indult meg, hogy új adoméghatározásokkal a húszesztendő sérelmeknek egyszer s mindenkorra vessen véget a magyar állam. Minden remény meg van arra, hogy ez a mozgalom közelesem a legteljesebb megelégedésre nyer elintéztést, hiszen a magyar állam édes gyermekeit látja azokban, akik a esek húszettes rémuralma alatt még mostohák se lehetnek.

— Az építőmesterek kérelemmel fordultak az árkormánybiztoshoz, hogy az épületfa árat a változott körülményekhez mérten szállítsák le, mert ezzel jelentősen fellendülhetne a magyar építkezés, ami éppen az építő iparban már olyan égetően fontos volna. Minden remény meg van arra, hogy megfelelő felülvizsgálat után szerencsés fordulat várható ezzel a megmozdulással kapcsolatosan.

— Iparos nyugdíj. Az ország minden részében folynak az adatgyűjtések az iparos nyugdíj és adóssághrendezéssel kapcsolatban. Ez a kérdés igen fontos az iparos társadalom életében, éppen ezért nem közömbös, hogy az adatok milyen gyorsan kerüljenek feldolgozásra. Ideje tehát, hogy ezt a kérdést ne csak jóindulattal kezeljék az egyes ipartestületek, de minden iparos külön szívügyének is tekintse és a legjobb igyekezettel szolgálja minden iparos a megkezdett munkának sikerét az adatok pontos és mielőbbi beszolgáltatásával.

TISZÁNTÚLI KISGAZDA

Napi tejmenység 45 liter

A mezőgazdasági kiállításon a kisgazdák ismét bebizonyították, hogy nem állnak a nagy uradalmak megett, hanem a kis földkeken is kiváló eredményt érnek el az állattenyésztés terén is. A békési tanyákról vitték fel Komáromi Gábor 72 holdas kisgazda 3 éves tehénét. A tehén 9 mázsa súlyú, tejjelága napi 20 liter, Hathetes borja 120 kiló. A születésekor 48 kiló volt.

Czifra Ferenc kisgazda "Fogoly" nevű tehene 8 mázsa, de naponta 24 liter tejet ad. A kiállításon három hónapos bikaborját is felhozták, hogy lássák milyen hatalmas állat. A svájci tehének között az első Grünfelder József bácsalmási 80 holdas kisgazda "Böresök" nevű tehene. Ez a tehén-csoda legyőzte a hercegi és grófi uradalmak tenyésztéseit is, mert olyan

eredményt ért el vele a gazdája, hogy nincs hozzá ma hasonló az országban. A "Böresök" a múlt évben 6655 kiló tejet adott a hivatalos megállapítás szerinti. Tejsír volt ebből 226 kiló. A tejellenőr mikor megmérte a napi tejmenységet esodálkozva állapította meg, hogy 51,5 liter. A főellenőr is megnézte később, lemérte a napi tejet és 45,9 liter édes tej gyűlt össze.

Ilyen teljesítményt természetesen nem lehet elérni kukoricaszár mellett. A "Böresök" a megfelelő jó szalastakarmány mellett naponta még 13 kiló finom abrakot is kap.

Érdemes megemlíteni, hogy a bácsalmási Grünfelder Józsefnek, a 80 holdas lanyáján 7 darab törzskönyvezett tehene van és egyik sem ad kevesebbet naponta 25 liternél.

A penyigei szilva

A hazai gyümölcsfajták felkutatása, termelése terén újabban a penyigei szilvát kezdik ültetni. Ez a szilvafajta a Szamosháton vadon is terem. Igen szívós fajta, talajban nem válogatós, nem kíván semmiféle gondozást. Kártevők ellen nem kell permetezni. Az ültetés után csak annyi gond legyen a fára, hogy a tövét egy-két évig körül kapáljuk, hogy a fejlődő fa részére a talajnedvességet biztosítsuk. A penyigei szilva a fagyra nem érzékeny, minden évben bőven terem. A gyümölcse apró, gömbölyű, éréskor puha és igen édes. Hátránya az, hogy magvaváló és csak lekvárnak lehet használni, de annak azután kitűnő. Az al-

nyával és más hulló gyümölcsökkel összekeverve igen jó gyümölcset ad. — A nagyobb gyümölcsképző üzemek vásárolják is izesítésre a penyigei szilvát és 6—10 pengőért adnak mázsájáért. Az igénytelen bőven termő penyigei szilvafát legelőkre, utak mellé tanácsos ültetni, mert bő termésével sok lekvárt ad és a hulló gyümölcs az állatoknak jó eleség, különösen disznóknak.

A bíbári gyümölcstermelők egyesületében mozgalom indult a penyigei nyilva nagyobb arányú termelése érdekében és Somogy Márton berettyóújfalui állami polgári iskolai igazgató útján lehet kapni sarjújításokat, dugványokat két fillérjével.

A trágyatelepek haszna

A földművelésügyi minisztérium a trágyatelepek helyes kezeléséről széleskörben ismertető előadásokat rendezett még az elmúlt évben és kölesönt is kaptak azok a kisgazdák, akik az előírásnak megfelelő trágyatelepet létesítettek tanyáikon. A kisgazdák közül sokan nem tudják helyesen tartani a trágyatelepet és az értékes anyag

nagy része kárba veszik és nem lehet értékesíteni. Olyan helyen szivódik a nagyértékű trágyalé a talajba, ahol nem lehet hasznát venni. A trágyalé megőrzését beton-gödörökben lehet csak biztosítani. A trágyatelep helyes kezelése mellett sokkal több hasznót eredményez, mint az elhanyagolt, értéke jórészt elvesztett trágyahalom.

A szőlőkarók kezelése

Itt az ideje gondoskodni arról, hogy a szőlőkben a karózás rendben legyen. A hiányokat pótolni kell. A karózásnál úgy kell eljárni, hogy a karó minél tovább tartson és ne okozzon mindég új kiadást a gazdának.

A szőlőkarók beszerzése és pótlása mindig jelentékeny kiadást jelent a szőlőgazdáknak. Tekintettel arra, hogy a szőlő élettartama a szőlőkaró minőségétől függ, ezért fontos, hogy a beszerzésnél erre a körülményekre nagy gondot fordítsunk.

Igen sokan vannak, akik csak olcsó, gyenge minőségű és rövid karókat vásárolnak, mert ezt vélik olcsóbbnak — valójában ezek a drágábbak, — mert silány minőségű karókból ugyanarra az időtartamra esetleg kétszer annyi szükséges, mint a jóminőségűből.

Milyen szőlőkaró felel meg tehát legjobban a szőlőben? Lehetőleg téli vágású keményfakaró. Szinte általános vélemény, hogy legjobban az akácból készült karók felelnek meg a mi viszonyainknak. Legyen a karó egyenes, legalább 160—180 cm hosszú, 200 cm-nél hosszabb karó már felesleges, legalább 4—6 cm vastag, a csomós és

göresös karók könnyen törnek. A nedves, nem kiszáradt karók pedig gyorsan elgörbülnek, meghajlanak. Ajánlatos az ilyen karókat a kirakás előtt egy évig árnyas helyen tartani, hogy ott kiszáradjon és csak azután használni tölkek mellé.

A szőlőkaró talajba kerülő része gyorsan pusztul és ezért tanácsos azt impregnálni. Az impregnálásra a legalkalmasabb anyag a kőszénkátrányolaj, karbolineum, vagy a rézgálic.

A karónak karbolineummal való bekenése még nem nyújt teljes védelmet a korhadást okozó gombák és baktériumok ellen, hanem a karónak karbolineummal való átitatása szükséges ahhoz, hogy az tartós legyen.

A karbolineumot egy nagy üstben szabad tűz felett felforraltjuk és ebbe állítjuk bele a száraz karókat olyan mélységig, mint amilyen mélységben azok a földbe kerülnek és legalább 10 percig a forrásban lévő karbolineumban tartjuk.

A rézgálicel való impregnálás már hosszabb ideig tart, mert az 5%-os rézgálicoldatban legalább 8—10 napig tartjuk a karókat.

A kajszinbarackia pusztulása

A kajszinbarackfák elpusztulásának okait rendszerint az elfagyásban kell keresni. A legnagyobb veszedelem a fának a gutaütés, mely a fagyás következménye. Az egyik gyümölcstermelő a következőket írja le ezzel kapcsolatban tett megfigyeléseiről.

A fák elfagyása lehet részleges, vagy teljes. A részleges elfagyásnál a fák még kihajtanak, de azután kipusztulnak. A teljesen megfagyott fák már nem is hajtanak ki. A fának téliidőre való meszelését hasznosnak tartja, mert ismer egy olyan negyvenéves vadkajszin alanyon lévő fát, mely még minden évben bőven termést adott. A fa törzsét minden évben bemészelt a gazdája és már vastag mészréteg van a fán. A mészréteg nem engedi fagyos éjszakák után érvényesülni a nap melegítő sugarait és így nem következnek be a roncsolódások a fa törzsében.

Megtörténik, hogy a hajszinbark kihajtanak, termés is szépen van a fán és mégis kipusztulnak a fák, egyik napról a másikra. Az ilyen elpusztulásokat 90 százalékban a mirabólan,

vagy vörösszilva-fára oltott kajszinbarknál tapasztalni. A szilva alanyon hosszabb életűek a fák, de nem elég erősek. Az ilyen alanyra oltott fa, ha kihagy, a fa soha nem pusztul el, hanem újra kihajt és tovább él. A szilvára oltott kajszin, ha csak részben fagy meg, kiheveri a fagyást és tovább él, mert a fejlődő gyökérzet kigyógyítja a beteg törzset. A fagyás nagysága már nem engedi a gyógyítást és ezért a fa csak kihal a nyári betekben és végül csak elpusztul, kész a gutaütés. Két fának a viselkedését megfigyelte a termelő. A két fa magok köfal mellett állt már 20 éven át. Jól teremtek a fák. Törzsiüket a kerítés miatt napfény nem érte, sem télen, sem nyáron. A kerítés bontása következtében az egyik 20 éves fa napfényt kapott télen is, nyáron is a törzsén és az eredménye az lett, hogy kipusztult, elvitte a fagyás. A másik fa, melynek törzse továbbra is árnyékban maradt, ma is terem, semmi baja, pedig egymás mellett álltak, egy talaj és éghajlati viszonyok között.

A szőlő korai és késői metszése

A korai és késői metszésről eltérőek a vélemények és vitáznak a szakértők, hogy melyik előnyösebb a szőlő fejlődésére. Úgy a korai, mint a késői metszésnek megvan a híve. A késői, vagy korai metszés azonban attól függ, hogy milyen az éghajlat ott, ahol enyhe a tél és korán tavaszodik, szükséges a korai metszés, mert biztosak vagyunk abban, hogy a rügyek épen maradtak a tél folyamán. A korai metszés előnye az, hogy a szőlőben nem indult meg még a nedvkerítés és a metszés következtében nem indul könnyezésnek. Nagy előnye még, hogy korábban indul hajtásnak a szőlő.

A késői metszés ott indokolt, ahol a tél a rügyek egyrésze elpusztul és

csak később a rügyek duzzadásából tudjuk megállapítani a csapok számát. Később metszünk ott is, ahol az áprilisi és májusi fagyok gyakoriak, mert ezáltal az alsó rügyek kihajtását hosszabb időre visszazordítottuk és a fényleg jelmező fagyok idejére a nem metszett vesszők felső rügyeiből előretört hajtások pusztulnak csak el és a metszésnél megmaradó rügyek megmaradnak és kihajtanak.

A késői metszésnek nagy hátránya hogy a metszés helye erősen könnyezik és a sok tápanyag elfolyik. A lefolyás a meghagyott rügyeken megkecsenyosodik és ez a rügyek megvakulását eredményezheti.

A tavaszi trágyázásnak kevesebb a haszna, mint az őszié

A Tiszántúlon sok helyen tavasszal trágyáznak és úgy szántják alá a kihordott friss trágyát. A tavaszi trágyázás hátrányos, mert a talajnak nincs ideje és nincs meg a szükséges nedvessége sem ahhoz, hogy feldolgozza jól a trágyát. Jobb az őszi trágyázás, mert az őszi esők és a téli hó elegendő nedvességet ad, ahhoz, hogy korhadni tudjon a talajba forgatott trágya.

Tavaszi időben, ha a trágyát alászántjuk, a talajt szárítjuk ki, mert a szárító tavaszi szelek a mélyebb szántással felszínre került nedves földet kiszárítják és bizony a csapadékokban szűkülő Tiszántúlon nem közömbös a termés szempontjából, hogy mennyire szárad ki a téli nedvesség a földből.

Ha nyáron, vagy őszi időben végezzük el a trágyázást, akkor jól biztosítjuk a talaj nedvességét és ezzel a trágya tökéletes elkorhadását. A tavaszi vetések már a kezdeti fejlődésben könnyen felvehető kész táplálékkal lesznek ellátva, a talaj is nedvesebb marad. Mindezt biztosítja a tavaszi trágyázás, kivéve azt az esetet, mikor a tavaszi hetekben a rendszerint nagyobb esőzés következik be és ezzel helyreállítja a nedvességarányt a talajban. A tavaszi trágyázás sikere tehát az időjárástól van függővé leve. A termés pedig, ha módja van a gazdának, nem tanácsos

az időjárás szeszélyére bízni, hanem biztosítani előre a trágya részére az őszi és téli csapadékot és megfelelő időt hagyni a korhadásra.

Tavaszi vetések felszegélyezésére

Mészsalétrom

nitrogén műtrágyát

Káli 40%

kénsavaskáli, Superfoszfát

kapható:

Ganofszy Lajos

bizmányosnál

DEBRECEN, Hunyadi-u. 23 sz.

Telefon: 11-56.

11.502—1939. máj. HIRDETMÉNY. Közhírré teszi a városi adóhivatal, hogy a m. kir. Pénzügyminiszter úr 1933. évi 52.700. VII. számú rendelete folytán azon adózók, akinek egyéni több gyermekük van, s a jövedelemadóinak azon ok miatt nem alanyai, mert 1000 pengőt elérő jövedelmük, illetve 25.000 pengőt elérő tiszta vagyoniuk nincs, a terükre előírt föld, ház és általános kereseti adó, valamint az ezek után járó állami, törvényhatósági és egyéb községi adókból őt — önálló keresettel nem bíró gyermek után 5 százalék és azon felül minden gyermek után további adómérséklésben részesülnek. Felhívja a városi adóhivatal az érdekelt adózókat arra, hogy ez év április hó végéig adómérséklés iránti igényeiket a városi adóhivatal I. emelet 33. számú szobájában jelentsék be. A bejelentés úgy történik, hogy az igénylő írásban sorolja fel a háztartásában élő — önálló keresettel nem bíró — törvényes, törvényesített, mostoha, vagy örökbe fogadott gyermekek, illetve unoka nevét, születési évét, hónapját és napját. A bejelentéssel egy-

idejűleg bemutatandó a bejelentő lap, mely szerint a gyermek szülei háztartásában él, ezenkívül az életkort igazoló születési bizonyítvány, keresztelelési jegy, vagy iskolai értesítő. Azok, akik fenti bejelentésnek április hó végéig eleget tesznek, az adómérséklési kedvezményben ezévi január hó 1-től számított egy évi időre részesülnek. — Városi Adóhivatal.

Országos vásárok

Április 11., kedd: Balatonlelle, Csurgó, Dees, Dunapataj, Gáva, Gesztely, Hidegvár, Kenderes, Kéty, Köveskál, Lenti, Mozsó, Nagyberki, Nemesbetyes, Szigetszentmiklós, Tab, Tata, Zalaezerszeg.

Április 12., szerda: Alsónémedi, Balatonfüred, Csorna, Mórág, Nagyharsány, Nagyköny, Rácalmás, Szentgyörgyvölgy, Szentlőrinc, Tata.

Április 13., esütörtök: Diósgyőr, Dég, Edelény, Erdősokonya, Kaposzecső, Mezőkövesd, Pápateszér, Sarkad, Szekesfehértár.

—o—

APRÓHIRDETESEK

Nyomozó iroda

Hivja
28-72 sz. telefonon Gálócsy ötvizedes nyomozóirodáját, hol eljárás méltányos. 513

Szabó
magánnyomozó irodája Varga ucca 41. szám. Legdicskrétebben nyomoz, megfigyel, bárhol. 610

Levelezés

Rómeóm!
Kellemes husvét ünnepeket. Sok szeretettel J 815

Komoly
úri kislánnyal megismerkedne levél útján, vagyonos, végzett fiatal ember. Részletes levelet és levélcímét kér: „Legszébb tavasz” jellegére a kiadóba. 760

Házasság

Jobb
családból való leány megismerkedne 40 év körüli állami tisztviselővel. Özvegy is lehet. Levelet „Ritka szerencse” jellegére. 809

40 év körül
korrekt úriember ismeretséget keresi, házasság céljából, csinos, s széke, vidéki nyugdíjas állású úriember. Jellege „Mária” kiadóhivatal. 535

Férjhez menne
özvegy úriasszony nyugdíjashoz, vagy jobb önálló iparozóhoz. Választ a kiadóba. „Korrek” jellegére. 686

Nyaralás

Csíz fürdőn
Vera panzió nyitva. Kérjen prospektust. 726

Alkalmazást nyer férfi

Ügynököt,
biztosítékkal, állandó alkalmazásra, áru eladásra keresek. Részletes ajánlatok: Méhészet, Budapest, Arany János ucca 1. 483

Italmérésbe,
jómodorú pincért, vagy nyugdíjast, kimérőnek felveszek, „Óvadékkal” jellege a kiadóhivatalban. 519

Szabad
majorost keresek halápi tanyára. Kigyó 15. 518

Házmesterpár
magános munkabíró felvétetik. Nyomatató 5. jobbra. 620

Megbízható
házaspár szép utcai lakást kap, házmesternek felvétetik. Pesti u. 9. sz. 588

Új
propaganda akciónkhoz keresünk néhány jólöltözött urat, hölgyet. 5—6 pengő napi kereset biztosítva. Jelentkezés 5—7 között Miklós u. 21. Keresztépület, Bartl. 594

Kertész,
ki gyümölcsfa kezelését tökéletesen érti, jelentkezzen Miklós u. 37. 666

Keresek
idősebb embert, hozzáértőt, két hold szőlőmunkára, lakást adok. Szondi u. 6. Tőceóskert. 665

Tanulónak
jó családból való fiút felveszünk. — Műszaki Hunyadi 17. 688

Uriszabóságba
ügyes napszabó felvétetik. Jelentkezés kedden reggel, Fuhrmann, Péterfia, 817

Lakást adok
kiscsaládnak, házimunkáért, Tompa Mihály u. 3. szám. Bertamalomnál. 796

Matematika-
fizikaszakos ref. tanár, vagy tanárjelölt azonnal alkalmazást nyer, vidéki gimnáziumban. Cím: Simon László, Debrecen, Laktanya u. 13. szám. 739

Üzletvezetőt
alkalmaztatni keresek, kaucióval, azonnalra, „Trafik” jellegre a kiadóba. 745

Székvizgyárba,
töltőmunkás fiút, vagy leányt felveszek. Jelentkezni: 1—3 óráig, „Rózsa székvizgyár” Csokonai ucca 28. 749

Szabadmajorost
keresek szőlő és gyümölcsfák kezeléséhez értőt, Péterfia u. 53. 750

Pénzbeszedéssel
jó keresetért jutatok nyugdíjast, kerékpárral, Balla, Teleki ucca 75. szám. 764

Szabósegédet,
erős kézimunkást felvesz Gregor, püspöki palota. 766

Ondódon,
Perec dűlőben levő tanyámra szabadmajorost keresek, 24-ére, ki nek tehene van előnyben. Értekezni lehet: Augusztia postahivatal. 759

Jómegjelenésű
hentes- és mészárossegéd felvétetik. Rákóczi ucca 5. 783

Tehenészt,
bentkosztost és egy kosorist keresek, 15-ére, Lorántffy ucca 20. 786

Asztalostanuló
Erdélyi Ferenc asztalos műhelyébe felvétetik, Fűrdő ucca 5. sz. 710

Alkalmazást keres férfi

Keresztény
tisztviselő, délutáni irodai munkát elvállal. Cím a kiadóban. 669

Könnyebb
irodai munkát, vagy kisebb pénztárnoki állást vállalna, nyugalmazott köztisztviselő. Cím a kiadóban. 701

Mezőgazdasági
szakiskolát végzett 24 éves, ref. vallású, gyakornoki, ispáni, vagy más hasonló állást keres gazdaságban, azonnalra, vagy későbbre, gyakorlatlalt rendelkezik, szorgalmas és megbízható. Címe: Jeges Ferenc, Debrecen, Pacsirta ucca 8. 595

Alkalmazást nyer nő

Aktmodell
keresek. Jelentkezés hétfőn és kedden 8-tól 10-ig. Adler, Hüvelyes u. 10. 619

Szoptató
dadát keresek. Sajó, Rákosi Jenő u. 8. 570

Italmérésbe
24 éven felüli nő könnyebb elfoglaltságra felvétetik. Révi, Nyugati u. 2. 569

Zacsokragasztó-
leányokat felveszek. — Albert, Erzsébet 48. Jelentkezés hétfőn. 578

Masamód
tanuló felvétetik. Piac u. 61. Sellyei szalon. 574

Női ruha
varrodába tanulólányok felvétetnek. — Gergelyné, Miklós u. 25. 762

Ügyes
tisztá, fiatal leányt azonnal felveszek — szakácsnő mellé. Egymalom u. 3. 709

Gyermekszertető
jobb nő, ki háztartási munkát vállal, jelentkeznek hétfőn sebészeti klinikán. 738

Baromfitenyésztés-
hez értő nő felvétetik. Széchenyi u. 21. sz. Hétfőn d. u. 3—5-ig. 774

Erősebb
nő felvétetik Miklós u. 41. udvarban. 660

Allandó
munkát kap női varrodában ügyes kézilány. Csemete 6. 676

Ápolónőt
jó bizonyítvánnyal felveszek 30 pengőért. Komlóssy ut 16. 69-

Jólfőző
bejárónőt apr. 15-re felveszek. Arany János 32. 778

Italmérésbe
kimérő felvétetik — óvadékkal. Cím a kiadóban. 1213

Főzni tudó
mindenest alkalmazások lehetőleg hosszabb bizonyítvánnyal. Simonyi ut 25. 1206

Varró- és tanuló
leányok felvétetnek Miklós u. 5. 812

Fehérnemű
varrónőt állandó munkára alkalmaz, tanuló és kézilányt felvesz Aszmann. — Hüvelyes ucca 9. 808

Háztartási alkalmazott

Baromfineveléshez
értő középkorú asszonyt felveszek. Magoss György tér 30. 616

Nőtlen
földbirtokos keres intelligens leányt háztartás vezetésére „Tanya” jellegre. 560

Jó
szobaleányt keresek tanyára. Széchenyi u. 15. emelet. 630

Május
1-re egészséges, erős szobaleányt, vagy asszonyt alkalmazunk. — Csakis jó bizonyítvánnyal jelentkezés keddtől kezdve délután 5—8 óra közt dr. Révész, Magoss György tér 14. sz. háznál. 629

Jólfőző
mindenest parkettes lakáshoz 15-re felveszek. Jelentkezés színházjárási trafik d. e. 11—1-ig. 600

Főzőmindenes
gyermekszertető 15-re felvétetik. Jelentkezni 9—10-ig. Vár u. 2. III. 3. 716

Alkalmazást keres nő

Elvállalok
nevelőnő, társalkodónő, magánosnő gondozását. Egy képzővel, varrással rendelkezem. Vidékre is háztartási alkalmazást. Cím a kiadóban. 601

Magános
nő házmesterséget keres. Kossuth 28. bódéban. 597

Perfekt
hölgyfodrász segédnő 15-ére állást keres. Cím: Sarkady Dezsőnél, Széchenyi u. 1. 707

Ajánlat

Fizetővendégeket
kirándulókat vállalok, szép új villában. — Komjáthyne, Parád, Napsugár pensió. 450

Zománcozott
és olesóbb lakatos asztali tűzhelyek legolcsóbban, Csapó ucca 87. sz. tűzhelyüzem. Használat becsérdek. 424 5. 15.

Ingyen
elhordható jó fekete föld és tőrmelék feltöltésre alkalmas. — Tanító u. 18. számú ház udvaráról. 547 vv

Női kabátot
Vágótól. Férfi raglánt Vágótól. Csapó ucca 10. szám.

Némethy-cipő
tartós, elegáns, javítások szakszerűen, olesón készülnek. Simonffy u. 1. C. 964 4. 28.

Kalau-
ujdonságok megérkeztek. Alakítás modell után 1 pengő. Arany kalapszalón, Sas ucca 4. szám. 162 4. 11

Poloskairást
ciángázzal, lakások átvezetését felelősséggel vállalja, Kiss ciángó vállalat, Kigyó ucca 5. szám. 1476 5. 31

Cipőt,
Ökrös sajtakészítményű raktárából szerkezheti be legolcsóbban Sas ucca 1. 244 4. 9.

Illatszertáramat
Csapó ucca 58. alatt, (régii illatszertár helyiségben megnyitottam. Adám Antal. 758 4. 21.

Cianoztasson
bizalommal a „Csala” cianozó vállalattal. Rákóczi ucca 9. sz. telefon: 14—27. sz. 1038. 5. 29.

Fügefá,
szép gyökeres példányok darabonként 30, 40, 50 fillért már kapható, Hatvan ucca 24., házfelügyelőnél. 110

Fehérnemű
varrást, javítást szépen és olesón készítek, Kút ucca 62. 359 4. 16

Hogy a szórakozás
az ünnepeket teljes legyen, kölesönözzen egy fényképezőgépet Berzék fotoszaküzletében. Ferenc József út 38. sz. udvarban. 1728 4. 10

Mosást,
darabszámra, katonatiszteknek, hónapszámra lakásomra olesón elvállalok, Kút ucca 62. 360 4. 16

Elegáns
ruhát 5 P-ért is varr az Iri szalon. Süss u. 2. 590

Zománctűzhelyek
58 P-től, nyugágyak, vendégágyak, eselédágyak, kertiszékek, kerítőőcék, kerítőfonatok, fapermetezők, bambuszcsésővek, üstök, üstök, kalitkák kanáriknak, gerlének, papagálynak, mókuskának, függönyrudak, fogások, mosdókészletek, edények nagy választékban Nagy vasúletében Csapókanyarban. 612

Agysodronyok,
drótkerítés, drótfonatok, vaságyak, mosdók, állófogások készűnek Ottónál, Rákóczi 13. 614

Grafológusnő
fogad állandóan Széchenyi u. 43. sz. alatt. 631

Teljes ellátás

Kellemes lakás,
finom koszt a Hungária panzióban szobák napokra és hónapszámra, Ferenc József út 59 szám, telefon: 23-39. 800vv

Jó házikosztot
keres, esetleg bútorozott szobával, teljes ellátással „Ölven” jellegére a kiadóba, 438 vv.

KIRÁLY KAVÉI
MÉGIS A LEGJOBBAI
AROMAS ZAMATOS
KAVÉI
KIRÁLY ÜZLETÉBEN
AVEYO ELŐTT PÓRKÖLIK
DÉGENFELD-TÉR 11. SZÁM

Kereslet

Minden
ingóságot veszek, eladók. Háló, íróasztal, s konyhaberendezés, szalonok, összecukós vaságy, eladók. Csapó ucca 49. szám. 167 4. 11

Kis családi-
házat, havi törlesztéssel, megvételre keresek Ajánlatokat a kiadóba. „Családi ház” jelígre kérek. 744

MEGVÉTELRE
keresek bidermeyer garnitúrát. Ertesítést Pál János Kossuth u. 35. címre. 663

Élelmiszer ital

Vizes ugorka
kilo számra kapható, Salétrom ucca 4. 409

Husvétra
mindenféle fajborok értek, zamatos 1 pengő édes furmit 1.40 P. Vár ucca 2. 470

Ne felejtse el!
husvétli ünnepekre bor, pálinka és likőrszükségleteit nálam beszerezni a régi megszokott kedvezményes áron. Méz nagyban kapható. Jóna J. Nyil ucca 34. 524

Bor,
ujjlelai, sajáttermésű, édeskés rizling, delavár kudar boraimat husvétra leszállított árban mérem. Simonffy ucca 59. szám. 527

Jó bor
sajáttermésű, literje 70 fillér, Csonka ucca 18. 511

Ecetes ugorka
különléte 60 fillér. Bor 68 fillértől Nagy Kálmán fűszerkereskedésében Csapókanyar. 691

Óbor
sestakerti termelői pincében 25 litertől ezerig negyvenért kapható. Komlóssy ut 16. 558

Nagyerdőn
japán tejivóban, mindkét ünnepezen friss tavaszi uzsona kapható 802

50
és 60 fillér egy ebédmenü Szent Anna u. 36. számú kiföldében. 682

Allandó
hordásra tejet veszek Dégi József fűszerkereskedő Kut u. 29. 770

Tejet
naponta 30 l. allandó szállításra keresek, Nagy Bethlen u. 52. 818

Iroda
Irodának,
rendelőnek 2 földszintes uccai szoba azonnal kiadó Kossuth u. 23. Angol mellett. 646

Társ
Keresztény
társat keresek terménybizományi üzlethez 30-40 ezres ingatlan, vagy bank fedezettel. Biztos jövedelem jelígre kiadó-hivatalba. 632

Hangszer
Zongora,
rövid, keresztthúros, bérbeadó. Megtekinthető: Rothermer ucca 12. sz. Koneznál. 564

Rádió
Olesón!
eladók rádiózenegép, Puch motorbicikli, esillár, Arany János u. 2. I. 7. 722

Rádió
3+1 modern Super eladó. Arnold u. 5. Nyilastelen. 754

Bútor
Eladó
hálószobabútor, egy premier ötvenes vaskalyha. Rákóczi u. 29. 166

Ebédli,
kombinált, zongora, bicikli, üst, stb. eladó. Percecs u. 22. sz. 638

Eladó
kis ebédli kredenc, tűrkör asztalkával, mosdó állvány, bádóg virágtartók erkélyre, Kossuth u. 22. II. Kesztelné. 592

Eladó
hálószoba, szalontükör, állólámpa, OTI bérbáz, földszint 31. 4-5-ig. 532

Hálószobaberendezés
kaukázusi dió, csillárok, alig használt állapotban sürgősen eladók jutányosan. Lajos király tér 7. 235

Hálószoba,
hármasszekekrényel, új, tiszta, eladó. Rákóczi u. 17. jobbra. 628

Féregmentes
háló jókarban, olesón eladó. Csokonai 25. 623

Ebédli,
különféle bútorok, nagy szmirnaszőnyeg, írógép eladó. Piac 4. 621

Eladók
ebédli-bútorok, erősebb termetre vadonatúj finom férfiruhák és barna, fekete, 44-es cipők. Cserkészuha. Szépirodalmi könyvek. — Pipatőrüm. Kalapok. Mindennap 9-től este 7 óráig, Széchenyi út végén, István út 49. sz. 725

Modern
háló, ebédli, konyhaberendezés, Wertheimkassa, varrógép, íróasztal, eladó Dégenfeld tér 6. szám. 824

Háló-
és úriszoba bútorok, finom kivitelben eladók. Felvilágosítás nyerhető Deutsch fűszerüzletben. Zatlan u. sarok. 712

Eladók
hálószobaberendezés s könyvtár, nagy polc, s zöld mokett asztalterítő, Széchenyi út végén, István út 49., mindennap 9-7 óráig. 725

Ebédli,
jókarban, olesón eladó. Ferenc József út 43. sz. I. lépcső, II. em. 4. 699

Egy
sőtétészínű komplett háló eladó. Csapó ucca 48. szám, hátul az udvarban. 798

Eladó
háromfőlékes régi domború elejű diófa komót két világos ágy, ülő-fürdőkád. Mester ucca 40. szám. 813

Szoba,
konyhabútorok, saját-készítés, olesón eladó. Deák Ferenc ucca 10. 781

Tüzelő anyagok

Itt az olesó fa,
száraz tölgy, aprítva, hazaszállítva 4.40, akác 4.20, tuskó 3 pengő. — Ózdi szén kapható. Kócsas fakereskedő. Szent Anna ucca 36. szám. 341 4. 9

Autó, motor, kerékpár

Keresek
megvételre egy darab 2 vagy 3 lóerős motort, Kertész ucca 5. 534

Jókarban levő
350 köbcntis Méray-motorkerékpár eladó, vagy cserélem, jókarban levő Szaxx motor-kerékpárért, Rakovszki ucca 36. 523

Eladó
egy jókarban levő üzempékes, 6 hengeres Chevrolet autó, József kir. herceg u. 42. 576

Oldalkocsis
motorkerékpár, modern, pótkerékkel, — üzempékes állapotban, olesón eladó. Zsák u. 11. sz. 573

Gépkocsivezelést
gyakorolnék, vizsgám van. Ajánlatokat „Reggeli órákban” jelígre a kiadóba kérek. 1234

Teljesen
új kerékpár eladó. — Nyil ucca 131. 683

Egy
jókarban levő hatszemélyes autó, alkalmi áron olesón eladó. — Dobozi ucca 15. 667

1.4 f. „Buick”
gyorstherautó, üzembiztos állapotban eladó MATEOSZ garage, István út ucca 3. 747

350 köbcntis
„Humbel” motorkerékpár eladó. Esetleg részletre is. Mátyáskirály ucca 8. 735

Eladó
egy négyszemélyes csukott Kölni Ford autó. Érdeklődni lehet: Gieger János autószerelőnél, Miklós ucca 53. 771

„Fiat”
Topolino, prima állapotban, alkalmi áron eladó. Szent Anna u. 1. hentes. 779

„Ariel”
250 köbcntis kifogástalan állapotban és egy „Austin” kisautó, nagyon olesón eladó. Árpád-tér 18. 816

A. J. S.
500-as felülvezérelt, oldalkocsival, prima állapotban olesón eladó. Bethlen ucca 14. 795

Üzlet, műhely, raktárhelyiség

Üzlet,
pince, deszkaszín, külön is kiadó. Hatvan u. 20. sz. Értekezni lehet: Apafi ucca 8. 514

Jól jövedelmező
ház, kocsma és fűszerüzlettel kiadó, vagy eladó. Cim a kiadóhivatalban. 504

Kiadó
egy üzlethelyiség forgalmas helyen, bármily célra. Márton Kálmán 13. sz. 461

Kiadó
cipész-, kocsma-, fűszerüzlet, Sámsoni út. Érdeklődni Kassa út 35. 598

Kiadó
forgalmas helyen sarokház vendéglőnek. Salétrom és Ispóty u. Bövebhet Váginnál, a Székgyárban. 517

Eladó
a nagyalomás közelében egy régi jóhírű üzletes ház, vagy az üzlet kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 566

Simonffy ucca 2.
számú bérbázban két rendbeli üzlethelyiség május elsejétől kiadó. A Szent Anna ucca 10-12. számú bérbázban egy rendbeli üzlethelyiség május 1-ére kiadó. Értekezni lehet: város-háza, I. em. 37. számú helyiségben a hivatalos órák alatt. 644

Fűszerbolt,
berendezéssel, lakással május 1-ére kiadó, ház tulajdonos, Attila-tér 2. 757

Jóforgalmú
kiföldé eladó. Cim a kiadóban. 681

Nagyforgalmú
úton üzlethelyiségek. hentesnek, borhólynak lakással is kiadó. Sámsoni út 69. 693

Kiadó
egy szép kis üzlethelyiség, akár azonnal, Ajtó ucca 26. 732

Üzlethelyiség
lakással együtt kiadó. Csapó ucca 68. 727

Fűszerüzlet,
trafik árusítás, italmérséssel, kaszánya közelében levő ház eladó. Cim a kiadóban. 723

Hizlalo
kiadó Vásárpénztár mellett. Horváth ucca 5. Értekezni: Baltazár Dezső ucca 26. Ugyanott csirke részben kiadó. 702

Borpince
kiadó. Piac ucca 83 sz. Király ucca sarkán. 715

Kiadó
műhely, Hunyadi ucca 1. sz. Értekezni Kovács elnök, Teleki ucca 5. B 742

Kiadó
üzlethelyiségek. Piac s Miklós uccai fronton, (Frohner-házban.) Ugyanott kiadó az étterem helyiség is. 728

Nagy
portálás üzlethelyiség, augusztusra kiadó. — Piac ucca 56. szám. Értekezés: 27-58 számú telefonon. 1210

Kettő
üzlethelyiség, egymás mellett kiadó. Külső-vásár-tér 7. 601

Műhely
kiadó. Kitünő helyen, Piac ucca 75. alatt, 787

Kiadó lakás egyszobás

Kiadó
szoba, konyha, kis családnak, május 1-ére, Maróthy György ucca 28. szám. 507

Kiadó
különbejárattal egy szoba, konyha, Mester ucca 44. 602

Egy
szoba, konyha speiz kiadó. Értekezni Eötvös u. 52. 604

Egy
szoba, konyha, speiz május 1-re kiadó. Teleki u. 43. 609

Szoba,
konyha, speiz kis családnak májusra kiadó. Zöldfa u. 11. 606

Egyszobás
konyhás lakás május 1-re kiadó. Herceg u. 8. 568

Kiadó
lakás Kuruc u. 72. egy szoba, konyha azonnal, 500 négyszögöl kerttel, a lakó egyedül lakik. Értekezni Klapka utca 12. alatt. 589

Új bérbázban
garzon lakás kiadó májusra. Rendőrség mögött. 671

Egy szoba,
előszoba, konyha, fürdőszoba, W. C-vel igen szép, tiszta lakás, fűkamara, mosókonyha, május elsejére keresztény családnak. Hatvan ucca 24., házfelügyelőnél. 655

Kiadó
május 1-re szobakonyhás Berek 5. Csapókanyarnál. 765

Egyszobás,
uccai pincelakás és egyszobás, konyhás udvari lakás kiadó. Monticzered ucca 11. 799

Kiadó
egy szoba, előszoba, s konyha, spájz, Bundi ucca 2. 804

Kiadó
szoba, konyha, spájz, fixfizetéses házaspárnak, május elsejétől, Székely hadosztály u. 18. B. 654

Kiadó
szép hatméteres nagy szoba, nagy konyha, s kamara, Vargakert u. 8. szám, Szoboszlói úti patikánál. 696

Egy
uccai szoba, konyha, május elsejére kiadó. Búsi ucca 4. 698

Kiadó
magasföldszintes egyszobás, komplett lakás Vargakert, Bárdfa u. (volt Kerti ucca) 4. 769

Uccai
egyszobás, előszobás lakás, május 1-ére kiadó. Meszena ucca 4. 1207

Kiadó
elsejére modern garzon lakás, erkélyes szoba, előszoba, nagy fürdőszoba, Simonyi út 6. 784

Egyszobás,
konyha, előszoba kiadó Sas u. 2. Megtekinthető 11-1-ig, 3-4-ig. 703

Egy
udvarra nyíló szoba idősebb nyugdíjas házaspárnak kiadó. — Árpád tér 40. sz. 721

Kiadó
egyszobás lakás május 1-re Vendég 77. 740

Kiadó
szoba, konyha mellék helyiséggel május 1-re Nyil u. 97. 741

Kiadó lakás kétszobás

Kiadó
kétosztobás, mellékhelyiségekkel álló családli ház május 1-re, 600 négyszögöl jó szőlő es gyümölcsösökkel — vagy anélkül. Megtekinthető délelőttönként Lehel u. 11. sz. 566

Kettőosztobás
udvari lakás kiadó. Török Bálint u. 15. 581

Uccai
2 szoba, konyha, spájz májusra kiadó. Csapó u. 86. 575

Kiadó
május 1-re két szoba, előszoba, konyha spájz Csillag u. 34. 596

Alsójózsza
legszebb helyen, állomástól 5 percre Szentgyörgy u. 742, kétszobás, előszobás, verandás urilakás 600 öl gyümölcsösökkel május 1-re kiadó, tisztviselőnek, nyugdíjasnak kiválóan alkalmas. Érdeklődni Debreczenben Angol Magyar Banknál. 607

Kiadó
kétszobás fürdőszobás lakás mellékhelyiségekkel május 1-re. Kassa út 23. 687

Kiadó május 1-re kétszobás, előszobás lakás mellékhelyiségekkel. Homokkert Bánffy u. 14. Pályatest mentén. 599	Kétrendbeli, újjonnan kifestett két szoba, előszoba, konyhas lakás kiadó. Hunyadi uca 18. szám. Értekezni: Hunyadi u. 22 szám, rádióüzletben 772	Háromszobás parkettes, fürdőszobás, villalakis, sertés-, baromfitartással, májusra. Margit u. 8. 474	Négy szoba hallos központi fűtéssel lakás május elsejére, Simonffy 7. 634	Főmérnök keres feltétlen különbejárát, lehetőleg fürdőszobás, elegánsan bútorozott szobát, vagy garzon lakást. Ajánlatok „Ar nem határoz” jellegre a kiadóhivatalba küldendők. 503	Uccai csinosan bútorozott szoba kiadó József kir. herceg uca 36. 803
Kiadó utcai kétszoba, előszoba, konyha spájz elsejére. Homok u. 74. 637	Két szoba, előszobás lakás, május elsejére kiadó. — Széchenyi uca 21. 776	A Simonffy u. 2. sz. bérházban egy rendbeli háromszobás lakás május 1-től kiadó. Értekezni lehet Városháza I. em. 37. sz. helyiségben a hivatalos órák alatt. 644	Hajdúszoboszlói fürdőtelepen (Bánomkertben, jobbra 2. telek) villateleknek alkalmas 800 négyzetű részletekben is eladó. Értekezni megbízottal Debrecen Péterfia 31. udvarban középső lakás. 462	Nyári hónapokra, lehetőleg strandhoz és villamoshoz közel, összkomfortos kisebb villát bérelnek. Cím a hirdetésben. 719	Különbejárátú uccai parkettes szép bútorozott szoba. József kir. herceg uca 35. szám, I. jobboldal. 794
Urilakis két szoba, előszoba, konyha, kizikamara, mellékhelyiségekkel. Kiadó május 1-re. Kandia u. 5. 622	Kiadó a Csapó uca 56. sz. alatt alkovos uccai szoba, udvari szoba, fürdőszobás lakás. — Ugyanott két szoba, konyha, udvari lakás kiadó. 729	Háromszobás lakás mellékhelyiségekkel májusra kiadó. Domahidy u. 10. Hungaria malomnál. 631	Kiadó villa, Nagyerdő mellett négy szoba, kerttel, Martinovics uca 6 645	Butorozott szoba Különbejárátú két uccai bútorozott egymásbanyiló szoba, előszobával, fürdőszobával kiadó, esetleg külön is. Széchenyi uca 12. szám. 491	Eladó virágok: pálma, phylodendron, aspidisztra, Simonyi út 3. szám. 32 4. 10.
Kétszobás hozzá kisebb szoba, konyha, kamara, pince, fűskamra, mosókonyha féregmentes lakás. — tiszta, szép udvarban, Hatvan uca 24. szám, házfelügyelőnél. 656	Két szoba, konyha, spájzos uccai lakás, elsejére kiadó. Csillag uca 96. 807	Uccai háromszobás modern lakás fürdőszobával — május 1-re kiadó. Székely hadosztály u. 3. 675	Négy szobás, modern lakás azonnal kiadó. József kir. herceg uca 35/37. 697	3 darab tehenet kiadók, fejőre. Zsák u. 13. 640	2500 teljesen száraz hasított akácsolókaró eladó. Hajdúhadház Bethlen u. 46. 465
Kiadó kétszobás lakás, különbejárátú bútorozott szoba, Miklós uca 41. sz., udvarban. 661	Kétszobás lakás mellékhelyiségekkel kiadó Teleki 92. 758	Egyetem közélemben Komlóssy uton 3 szobás fürdőszobás lakás mellékhelyiségekkel kiadó Honvéd u. 13. 736	Kiadó négy szobás lakás A Szent Anna uca 29. számú házban egy rendbeli négy szobás lakás, külön kerttel, május elsejétől kiadó. Értekezni lehet: városháza, I. em. 37. számú helyiségben a hivatalos órák alatt. 644	Különbejárátú bútorozott szoba, 1-2 személynek olcsón kiadó, azonnagra is. — Arany János uca 29. keresztút. 500 vv.	Tehenet fejőre vállalok. Kishegyési út 36. szám. 579
Kiadó kétszobás, előszobás, s verandás nagy lakás májusra, Kassa út 19. 650	Szép uccai kétszoba mellékhelyiségekkel olcsón kiadó. Ugyanott naponta 10 liter tejet vennék. Beresényi 60. 705	Kiadó háromszoba fürdőszobás lakás Csapó 40/b., kétszobás és egyszobás Péterfia 38. 746	Négy szobás, II. emeleti komfortos, parkettás lakás, Hungaria palotában kiadó. 662	Különbejárátú bútorozott szoba kiadó. Rákóczi u. 60. 562	Eltartásra ki vállalna egy 61 éves férfit, aki után 2000 pengő örökölhető, évi járadékot is fizet, aki ezen ajánlatot elfogadja, címét adja be a kiadóhivatalba „Eltartás” jellegre. 584
Uccai lakás, két szoba, mellékhelyiségekkel, havi 39 pengőért kiadó. Rothermere uca 24. 670	Kétszobás lakás május 1-re 40 P-ért kiadó Kölesey u. 16. 724	Kiadó május 1-re uccai 3 szoba előszoba, fürdőszobás lakás Vörösmarty u. 2. Értekezni lehet Bösörmenyi út 15. sz. 756	Uccai 4 szobás lakás Hatvan u. 58. május 1-re kiadó. 704	Különbejárátú bútorozott szoba kiadó. Rákóczi u. 11. 603	Nagy kert sportcélokra kiadó. — Piac uca 56. 1211
Kiadó két nagyszobás, fürdőszobás urilakis, parkirozott esendes udvarban, Teleki uca 27. 642	Kétszobás tágas uri kertilakis fürdőszoba, verandával, mellékhelyiségekkel kiadó Széchenyi u. végén, István út 49. 725	Háromszobás kertrenéző udvari lakás azonnal kiadó — Piac 56. 1209	Négy szobás összkomfortos lakás autogeiseres fürdőszobával parkirozott udvarban májusra kiadó. Értekezni hetiköznapi 11-től 2-ig — Maróthy György u. 22. sz. 743	Butorozott főbejárátú szoba fürdőszobával, azonnal kiadó Magoss tér 9. 617	Hasakocákat feles szaporulatáért kiadók. Szappanos uca 13. szám. 798
Rakovszky u. 42. számú városi bérházban egy rendbeli kétszobás lakás kiadó. Értekezni lehet városháza, I. em. 37. számú helyiségben a hivatalos órák alatt. 644	Kiadó igen szép kétszobás lakás május 1-re Ajtó u. 26. 733	Kiadó háromszobás, konyhas, nagykamrás lakás pincevel, nyári konyhával, teljesen különálló nagykerttel Kerekestelep. Pölteberg uca hat. 713	Uccai 4 szobás lakás Hatvan u. 58. május 1-re kiadó. 704	Butorozott udvari szoba kiadó Vigkedvő Mihály u. 14. 633	Eleserélek 6-8 méteres fenyőfát keményfáért Rakovszky u. 30. (?)
Kiadó Ferenc József út 22-24. szám alatt kétszobás garzon lakás és háromszobás, komfortos lakás, május hó elsejére. Értekezni: Debreceni Első Takarékpénztárban. 685	Egyszerűbb két szoba, konyha, kamara kiadó Péterfia u. 53. 750	Háromszobás udvari lakás előszobával, fürdőszobával, mellékhelyiségekkel májusra kiadó Kigyó u. 8. 767	Négy szobás összkomfortos uccai lakás Rákosi Jenő u. 2. és egy 4 szoba, hallos, összkomfortos udvari földszintes lakás Vár u. 2. 718	Különbejárátú elegánsan bútorozott szoba, külön elő- és fürdőszobával, azonnal kiadó. „Hella”, Csapó uca 22. 1234	Bélyeg használtat vásárolok magyart és külföldit. Cím megtudható özv. Feldmanné trafikban Hatvan u. 2. 715
Kétszobás, komfortos emeleti villalakis, május 1-re kiadó. Havi bére 2 P. Cimonvi út 9. 659	Kétszobás, konyhas lakás, május elsejére kiadó. Bethlen uca 55. 790	Háromszobás, modern lakás kiadó. — Piac uca 75. alatt és esetleg kerthasználat. 788	Különház négy szobás, kétkonyhával, két kamarával, kerttel május 1-re kiadó Márton Kálmán u. 52., aszfalt ut mentén. Nyilastelepen. — autóbusz végállomásnál. 761	Butorozott két szobás, mosdófülkés különbejárátú uccai garzon lakás, május hó elsejére kiadó. Montezredes uca 18. 700	Legelőre szarvasmarhát közel a városhoz vállalok. Paicsirta u. 26. sz. 793
Kétszobás, komfortos emeleti villalakis, május 1-re kiadó. Havi bére 2 P. Cimonvi út 9. 659	Kiadó lakás háromszobás Két- és háromszobás, parkettes fürdőszobás, gáz- és villanyal ellátott önálló villalakis, Poroszlav út 26. alatt május elsejére kiadó. Értekezni Tóth és Sebestyén Rt-nél. — Fürdő uca 2. 1929 vv.	Kiadó lakás nagyobb Péterfia 61. Magoss György-tér sarkán, négy szobás uccai, kétszobás udvari lakás és üzlethelyiség kiadó. Telefon: 24-52. 415	Lakást keres Butorozott szobát keres, esetleg teljes ellátással „Ötven” jellegre a kiadóba. 439 vv	Butorozott főbejárátú szoba kiadó. Hüvelyes uca 11. 751	Ingóság eladás Perzsaszőnyeg- szővőráma eladó. Honvédtemető uca 6. 752 vv.
Kétszobás, komfortos emeleti villalakis, május 1-re kiadó. Havi bére 2 P. Cimonvi út 9. 659	Piac u. 71. teljesen újjonnan renovált háromszobás komfortos lakás kiadó. 636	Iparkamara, székházban Werbőczy utcán, május elsejére kiadó egy 5 szoba, hallos és egy 3 szoba hallos lakás, melegvízellátás, központi fűtés. Kiadó azonnalra egy üzlethelyiséggel. 289	Kétszobás, összkomfortos modern lakást keresek központban. Ajánlatokat: „Magas árat fizetek” jellegre kiadóba. 711	Teljesen különbejárátú uccai bútorozott szoba kiadó. esendes udvarban, Garay uca 20. 753	Gyermekkoesi, sport, olcsón eladó. Temető uca 16. A. 536
Kétszobás, komfortos emeleti villalakis, május 1-re kiadó. Havi bére 2 P. Cimonvi út 9. 659	Három szoba, konyha, éléskamara, pince és padlásból álló lakás májusra kiadó. Miklós uca 11. 647	Csodaszép, öt szobás lakás, teljes kényelemmel, esendes jó helyen, Jókai uca 9. C. alatt kiadó. Tessék érdeklődni a kiadóban. E 32	Eleserélném, főuccai kétszobás, légfűtéses, összkomfortos lakásomat, nagy udvarban, kertben, egyedül álló kétszobás lakással. Telefon: 19-67. 806	Egy bútorozott szoba kiadó, azonnalra Széchenyi u. 44. sz. 2. ajtó. 748	Félfáron eladó 400 pengős ezüst- róka boa, Komlósi út 16. sz. 659
Kétszobás, komfortos emeleti villalakis, május 1-re kiadó. Havi bére 2 P. Cimonvi út 9. 659	A Szent Anna u. 10-12. sz. városi bérházban egy rendbeli háromszobás lakás május 1-től kiadó. Értekezni lehet Városháza I. emelet 37. sz. helyiségben a hivatalos órák alatt. 644	4-5 szobás lakást keresek, május elsejére, Péterfia környékén. Ajánlatokat „Egészséges lakás” jellegre a kiadóba. 811	Butorozott szoba, május 1-ére kiadó. Széchenyi uca 21. 775	Butorozott bútorozott szoba kiadó, azonnagra Széchenyi u. 44. sz. 2. ajtó. 748	Egy jókarban levő fehér mély gyermekkoesi eladó. József kir. h. u. 75. 672
Kétszobás, komfortos emeleti villalakis, május 1-re kiadó. Havi bére 2 P. Cimonvi út 9. 659	Uccai kétszobás lakás mellékhelyiségekkel májusra kiadó Teleki u. 18. sz. 752		Kiadó uccai bútorozott szoba. Ugyanott farkaskutya eladó. Kar uca 26. 768	Butorozott szoba, május 1-ére kiadó. Széchenyi uca 21. 775	Varrógép használt, jókarban levő olcsón eladó, Eötvös u. 52. 605
Kétszobás, komfortos emeleti villalakis, május 1-re kiadó. Havi bére 2 P. Cimonvi út 9. 659			Kiadó bútorozott különbejárátú uccai szép szoba, Péterfia uca 19. 782	Szépen bútorozott szoba, folyóvizes mosdóval kiadó. Magoss György-tér 24. 805	12 személyes étservice, szekrények, ág, vaskályha, olcsón eladó. — Megtekinthető 9-11. óra. 3-5. Simonffy u. 2. B. II. Kutyányi. 624

1 kg mazsola	1.20
1 kg mogyoróbéj	4.40
1 kg mandula	4.40
1 db citrom	— 05

a vegyesboltokban
Piac u. 7.
Arany Bika mellett
és a Hungária palota.

Fotelek,
esillár, zongora, asztalok, székek, óra, stb. költözés miatt eladó. Gelbmanné, Pásti u. 2. 615

Kitűnő
állapotban levő fehér zománcozott gyermekfürdőkád, fehér részes gyermekágy, tükrös előszobafal eladó. Ugyanott vas kerthátort megvételre kerestetik. Werbőczy u. 4. — Telefon: 28-07. 563

Egy
jókarban levő fégszekrény eladó. Hatvan u. 6. sz. III. em. 11 ajtó. 653

Eladó
olesón ötszáz darab Pesti Hírlap sárga könyve és 100 darab vegyes regény. Címét a kiadóhivatal ad. 652

Eladó
egy ikerablak, új 180x150. Mikepécsi út 1. Róka utca. 687

Csepel,
sárgatankos, kifogástalan, eladó. Arany János uca 47. 677

Mindenféle
bontási anyagok eladók, Vénkertli kefégyár telepén, Böszörményi út 3. 695

Betegkoesi,
közzel is hajtható, eladó. Jókai uca 12. sz. 672

„Rex“
billiárdasztal eladó. Vigkódy Mihály uca 67. szám. 1212

Jégszekrény,
használt, nagyobb és kisebb háztartási, eladók. Beresényi uca 34. szám. 780

Eladó
teljesen jókarban levő nagy autógéiser, fehér hall berendezés stb. és egy 2½x3½ torontali szőnyeg. Simonffy u. 7. III. e. 720

Eladók
asztalos, lakatos, faszobrász szerszámok, satu, teljesen új műhelyasztal, szívótoló szivattyú, tengeri daráló. Szechenyi út végén. István út 49. — mindennap 9-től este 7-ig. 725

Vasvályuk,
fűzhelyek, üstülházak, s víztartályok, kerítésesővek, ecék, boronák ilesón eladók. Paesirta uca 17. 814

Hatszermélyes
chédzservíz evőszkőzök eladók. Péterfia u. 12. szám. 800

Eladó
füves veranda. 5x250. 1 fotel, kanapé. Nyíl u. 113. szám. 821

Gazdasági termények

Fügefa,
szép gyökeres példányok, darabonként 30, 40, 50 filléért már kapható. Hatvan uca 24.

Szőlővesszők
sajáttelepéről 2 éves, gyökeres, esemege és borfajták legolesóbban beszerezhetők. Simonffy uca 59. 528

Nemesített
vetőmag tengeri, és mangalica sertés eladó. Szappanos uca 19. 789

Gazdasági eszközök

Szőlőkaró
hasított akácából, hazaszállítva kapható Vágó tűzfakereskedésében, a Margit-fürdőnél. Telefon: 10-24. 1677 4. 20

Gyümölcsfát
szőlővesszőt, rózsafát, ilesón csak Ferenc József út 66. 530

Kütfűrást,
javítást felelősséggel vállal Szeitler kütfű mester. Kerekas kútszivattyú és kútrámák eladók, ugyanott tanuló felvétetik. Honvéd utca 41. sz. 593

3-4-500 literes
tisztá boroshordó elköltözés miatt eladó. Bellegelő 9/c. Köztemetőnél. 583

Eladó
hatos gözmagánjárd. Polgár Sándor, Szondi uca 3. 643

Harangjörgény,
Kühne-féle, ajtók, ablakok, nagy göré eladók, Klein, Bethlen u. 19. szám. 561

Tengeri göré,
nyolc méteres, majdnem új eladó. Keletisör 1. B. 556

Kútszivattyú
használt, eladó. Eötvös uca 23. 767

Kocsik
gumikerekű bőrfedeles hintó és homokfutókocsik kapható. Hatvan uca 34. 810

Eladó házhely

Villatellek
egy 404, s egy 327 négy szögletes, a Lajos-király téren, közművekkel, áthelyezés miatt sürgősen eladó. Ertekezni lehet: Lajos király-tér 7 szám alatt. 107 év

3 pengőért házhely
négy szögletes, mint ritka alkalmi vétel most megvásárolható. A telek a sámsóni kövesúttól egy perenyire, az Apponyi uca 48. sz. alatt fekszik. Megbízható egyén részlelfizetésre is megkaphatja. 2+

Termő
gyümölcsös 300 négy szögletes villatellek eladók. Sesztina uca 4 kiskálomás mellett. 598 4. 18.

Házhelyek
elköltözés miatt, ölenkéntkettőtől négy pengőig vágóhídi villamos végállomáshoz három percre, hosszú részletre is eladók. Bihari uca 4. szám. 102+

Eladó
348 négy szögletes gyümölcsös, Köntöskerti, Tőhütöm uca 7. Ertekezni K. Tóth uca 1. sütőde. 576

Boldogkertben
Csóka uca 24. alatti nemes gyümölcsös szőlővel, házikóval eladó. 689

Eladó
300 négy szögletes házhelyek, nagyon ilesón, Poroszlai út 54. 586

Poroszlai út 74.
szőlő és gyümölcsös, továbbá Libakert Szekfü uca 19. és Viola u. 29. számú házastelkek ilesón eladók. Telefon: 24-91. szám. 715

Eladó
Böszörményi út 59. sz. alatt, villamos megállónál két házhely, kedvező áron. 717

Eladók
házhelyek, kedvező fizetési feltételekkel, — Ovoda- és Harsányi Gusztáv uccán. Ertekezni: dr. Miklós, Piac uca 28. B. 730

Eladó
Csapókert, Apponyi u. 12. számú szőlő, házzal. Ertekezni: Eötvös uca 106. 820

Eladó ház

Családi
ház négy szögletes komfortos lakással eladó. Teleki u. 12. 639

Wesselenyi u.
11. sz. ház háromszor egyszobás konyhás, valamint utcai, eladó. 461

Eladó
kiseb családi ház — Krudy Gyula u. 10. sz. Volt Gyár u. 587

Eladó
két utcára nyíló ház, Teleki u. 4. és Wesselenyi u. 3. sz. forgalmas vendéglővel és berendezéssel. 611

Eladó
szép családi ház 1800 négy szögletes szőlővel, drótlugassal, két láblában, hordókkal, kádakkal, prüssel, darálóval, Honvédtemető u. 33. alatt. 625

Kút u. 20.
sz. ház eladó, gazdálkodóknak alkalmas. 625

Eladó
háromszobás, összkomfortos családi ház, tágas udvarral, Kazinczy u. 4. szám. 690

Nagyforgalmú
úton többüzletes sarokház, italméressel, fűszerüzlettel, havi egyszáz pengő törlesztésre eladó. Sámsoni út 69. 692

Eladó
kétlakásos szép ház, részben adómentes, jutányosan. Kút uca 33. Ertekezni 2-ik lépcső, a tulajdonosnál. 678

Maróthy uca 3.
számú ház eladó. Ertekezni ugyanott az udvarban. 668

Eladó
kertségi, telepi házak, házhelyek, tanyai lakások, esetleg részletre. Vár uca 8. 674

Villa
3 szobás manzardos eladó. Postakert u. 5-c. 641

Eladó ház,
Faragó uca 3. sz. két uccára nyílik, Csapó u. mellett. 679

Eladó ház,
három rendbeli lakással, jókarban levő tégla épület Honvéd uca 35 9000 pengőért. 1208

Eladó ház
Kinizsi uca 43. számú családi okok miatt ilesón. 785

Modern
emeletes ház, Barna u. 15. szám. 777

Eladó
vagy földdel eleserélhető Miklós u. 25. és Szoboszlói út 21. b. alatti ház. Ertekezni lehet Böszörményi út 15. sz. 757

Ház
eladó Arnold u. 5. — nyilastelepi templomnál, sürgősen. — Autóbuszhoz félperce. 755

Nagyjövödelmi
masszív sarokház, belvárosban, kevés pénzrel és ilesón, lakbértörlesztésre is eladó. Ertekezni: Burgundia uca 17. 819

Eladó
a központi egyetem közelében, az Andrassy út 13. szám alatti család villa, szőlővel és gyümölcsösökkel. Ertekezni Nagy, Szent Anna uca 3. szám. 461

Nagyszerű
üzletet csinál, aki a város forgalmas, nagy fejlődés előtt álló helyén azt a házat megveszi, amelyikben 2 szobás, 4 egyszobás lakás és 1 üzlethelyiséggel szobával bíró lakás van. A havi jövödelem 130 pengő. A ház a vételár felével már átvehető. Címét a kiadóhivatal mondja meg. 14 A +

Kevés pénzzel
átadó 54 pengő havi bérjövödelmet hozó ház 115 négy szögletes telek, két szoba-konyhás lakás, más kislakás és két pincehelyiség is van benne. Alkalmi vétel. Salétrom utcán fekszik. Cím a Debreczennél. 17 A +

Eladó
ház, a város szívében, 4 lakással, mindegyikben fürdőszoba, évi 4000 P bérjöv. jövelemmel — 368 négy szögletes területen. Szép virágoskert, ötven darab termő gyümölcsfa, baromfiudvar, sernpernova front. Elsőrendű tőkebefektetés. Rákóczi uca 35. szám. Ertekezni 2-ik lépcső, a tulajdonosnál. 17 A +

Boldogfalva
uca 3. számú telek 245 □-öl ilesón eladó. Cím a kiadóban. E 24

A lakbértől
kifizetési az egész ház árát, ha megveszi a most újjáépített, Virágkertben fekvő házat Lakbértől havi 97 P f. lyik be. Előnyös feltételekkel a ház azonnal átadó. Cím a kiadóban. 20 A +

Havi 172 pengő
bérjövödelmet hoz egy szép ház, melynek 158 négy szögletes telke 2-3 szobás lakása van. A házat most renoválták. Szabadkézből kedvező feltételek mellett a tulajdonos sürgősen eladná. Cím a kiadóban. 22 A +

Ugyazólván ingyen
juthat most házhoz az, aki megveszi a Hétvezér uca 47. számú házat, mert a vételárát lakbértörlesztéssel, részletekben fizetheti, tehát amit a háztulajdonosnak fizetne lakbértként azt saját háza árába fizeti. Nagyon szép konyhakert, két szivattyús kút van a 700 négy szögletes telken. Hosszú tornác, több lakás, istálló van a házban. Jól jár, aki megveszi. 4+

Önmagát kifizeti
két év alatt egy havi 290 pengő jövödelmező ház. Ugyanakkal nem tárgyalok. Cím a kiadóban. 19 A +

Kertségben
esinos ház igen ilesón eladó. A Bozzay telepen. 384 négy szögletes telek, 3 kislakás. Az átvelethez alig kell valamennyi pénz. Felvilágosítást a Debreczen kiadóhivatalában. 16 A +

Masszív-sarokház
vásártéren, a város legforgalmasabb központján, régi bevezetett jövelemtelű fűszerüzlettel és italméressel, a tulajdonosok visszavonulása miatt, jutányos áron eladó. Kötűnő tőke befektetés. Cím a kiadóban. 107+

Kitűnő
jövödelmet biztosító magának, ha sürgősen eladó házat megveszi. A múlt hónapban 111 pengő lakbért kaptam. 4 lakás és egy üzlethelyiség után. Címem a Debreczen kiadóhivatalában van. 21 A +

Egészséges
városrészen. Komlóssy út 10. 519 □ öles villatellek, két uccára szól, eladó. Felvilágosítás kiadóhivatalában. E 28

Pompás
helyen szép telek ilesón megvehető. — Komlóssy út és Dóczy u. között az Egyetemi Atlétikai Pályával szemben fekszik. 864 □-öl. Három parcellában is eladó — Cím a kiadóban. E 29

56 pengő
hoz havonta — gy 133 ház, több kislakás van □ öles telken fekvő rajta. Alkalmi vétel. Jól jár aki megveszi. Cím a kiadóban. 19 A +

Biztos
megélhetést nyújt a Boldogfalva u. 17. alatti házastelkek. 312 négy szögletes telek, 3 lakás, 1 üzlethelyiség, 1 kétszobás pékkemence van rajta. Alkalmi áron megvehető. Címét közli a kiadóhivatal. E 25

Kétlakásos
ház 129 négy szögletes telekkel, Mórész u. 1. sz. alatt ilesó áron átadó. Bővebbet a kiadóban. E 30

Négy szobás
utcai fürdőszobás és egy udvari fürdőszobás lakással bíró 246 négy szögletes telekkel Teleki utca 77. alatti szép ház — garázs is van benne, — most ilesón megvehető. Tudnivalókat a kiadóhivatalban. E 31

Két
utcaira nyíló házastelkek: Borz u. 26. és Csap u. 39. 148 négy szögletes, több kislakással ilesón eladó. Cím a kiadóhivatalban. E 26

Gyönyörű
ötszobás lakással bíró 293 négy szögletes telkes ház méltányos áron eladó. Jókai u. 9-c. Közlelőbbit a kiadóban. E 27

Három uccára nyíló
nagyszerű házat vehet a Nap uca, Attila-tér Baross uca által határolt telken. A ház a Nap uca 22 szám alatt van. Az alapincézett épületben szépen berendezett vendéglő magában véve is jó jövödelmet biztosít. Négy szobás úrlakás, parkettes, fürdőszobás, víz, villany, gázvezetékekkel, virágos udvar, szőlő lu gas, fák. Most hat százalékos kamatjövödelmet hajt. A ház most ilesón és kellemes feltételek mellett megvehető. 23 +

Előnyös vétel,
Aki jó üzletet akar csinálni, vásárolja meg a Hatvan uca egyik modern házat. Nagy, 591 négy szögletes telek több lakás van rajta. 4 szobás, 4 háromszobás, 7 kétszobás és 7 szobakonyhás lakás, de még ezen kívül 3 üzlethelyiség is bérbbe van adva. A ház havi jövödele most 909 pengő. A tulajdonos előnyös feltételekkel eladná a házat. Cím meg tudható a „Debreczen” kiadóhivatalában. 15 A +

Alkalmi áron kevés pénzzel
átvehető 119 négy szögletes telken épült ház a Homokkertben. Van rajta 3 egyszobás s külön egy egyszobás lakás. A ház havi jövödelme most 30 pengő. Cím a kiadóhivatalban meg tudható. 18 A +

Bakóczy László

ingatlanforgalmi irodája Werbőczy-utca 8.

Telefon 28-26.

Járásbíróság közelében

Saját ház

Sajátmagának nyugalmát, családjának jövőjét biztosítja, ha ingatlan vásárol. Nincs az az ingatlan adásvételi ügylet, amit Bakóczy le nem tudna bonyolítani. Mintegy kétezer eladó ingatlan feltehetően rendelkezik a Bakóczy iroda és így a vevők rendelkezésére a legbővebb választék áll. Mindenki saját érdekében cselekszik, ha adásvételi ügyben felkeresi a Bakóczy László ingatlanforgalmi irodáját.

Mindennemű ingatlanok, tehát földek, házak, szőlők, telkek adásvétele. Haszonbérletek közzététele.

Csapatok lehet alkalmi vételeket csinálni, ahova a város minden részéből bejelentik a sürgősen eladó ingatlanokat. Ezért a vevők saját érdekében cselekednek, ha me a város utcáit járják végig, hanem bejönnek a Bakóczy László ingatlanforgalmi irodájába és ott mindjárt nekik megfelelő ingatlant kapnak. Olyan sokszorosan megterül a közvetítési díj, hogy aki azt igyekszik megspórolni magának, csak rosszabbul járhat.

Az itt elsorolt ingatlanok csak egy töredékét képezik annak a hatalmas készletnek, amely felett az iroda rendelkezik, de lehetetlenség mindet felsorolni.

ELADÓ FÖLDEK

Csengerben levő 120 hold prima fekete földet elcserélünk debreceni földdel vagy házzal, kisebb darabokban is.

Nagycserén 34 holdas tanya, jó homok, húszezerért.

Debrecenhez 12 kilométerre kövesút közelében negyven hold közepminőségű tanya homokföld húszezerért.

A Nagycseré állomás mellett negyvenholdas garántáltan búzatermő fekete síkhomok, kitűnő tanyaépületekkel, 4 szobás fürdőszobás urilakással, erdő között, kövesút közelében, elköltözés miatt alkalmi áron.

Nyilas telep közelében kövesút mellett tizenegy hold szántó, szőlő, gyümölcsös, akác-erdő 18.000 P.

Hajdúhadházi vídiföldön 70 hold legprímabb fekete föld kitűnő elfogadható áron.

Bihar megyében Darvas község mellett közvetlen köves útnál hetven hold tanya legprímabb fekete föld ötvenezerért.

Szepesen a Szepes Sóstó állomás közelében

20 hold kitűnő fekete föld potom húszezerért.

Nagycserén 30 hold kitűnő fekete homok nagyon jó tanyával hárminezezerért.

Hajdúszovátai határban az elosztott földön 17 hold prima fekete föld huszonháromezerért.

Haláp állomás mellett 18 hold tanyaflon jóminőségű homokföld tizenháromezerért.

Martinkán 10 hold tanya hétézerért.

Kondorosi csárdánál kilenc hold prima búzatermő fekete homok tizenkettőezerért.

Macson öt hold tanya nyolcezerért.

Nyilastelepi autóbussz-megállóhoz negyedórnyira öt hold jó minőségű homokföld, kitűnő tanyaépülettel nyolcezerért.

Sámsóni úton hat és fél hold gyönyörű termő gyümölcsös elköltözés miatt potom áron. Ilyen alkalom egy életben csak egyszer van.

Hajdúhadházi kövesút mellett öt hold legkitűnőbb karban levő termő csemegezőlő, — urivillával.

Ezeket kívül földek mindenféle nagyságban és minőségben tanyával vagy tanya nélkül, úgy Debrecen határában, mint vidéken.

ELADÓ HÁZAK

Széchenyi 23. soklakásos, emeletes bérbáz kitűnő pénzbefektetés.

Böszörményi út 53. és 55. külön-külön is megvehető, vendéglő, szálloda, sok kitűnő épület, nagy telek.

Huszár 3/a. kisállománál emeletes főúri villa.

Csapó 51. kitűnő karban levő épületek ötrendbeli lakás, nagy telek, örökösök feltétel nélkül eladják.

Csapó 98. a püspöki-féle sarokház üzletekkel, lakásokkal, szintén örökösök árulják.

Péterfia 13., a gimnázium mellett, orvosnak, ügyvédnek kiváló háromrendbeli nagy lakással, nagy telekkel.

Szent Anna uca 64. gyógyszerész van benne, elköltözés miatt olesón.

Csapó 100. a Nagy Dani bácsi kocsmája van benne.

Werbőczy 10. ötrendbeli kitűnő urilakással, ügyvédnek kiváló.

Arany János 40. kitűnő saroképület kétrendbeli urilakással. — örökösök minden elfogadható áron eladják.

Rákóczi 23. a város legszebb helyén potom húszezerért.

Busi 17. háromszobás fürdőszobás, továbbá még ötrendbeli alapin-

cézett lakás kitűnő épület, nagy telekkel, igazán olesón.

Andrási út 9/b. sarokvilla parkkal, elköltözés miatt potomáron.

Erős Lajos 5/b. Széchenyi kert elején igazi alkalmi vétel.

Forgács 4. emeletes, kitűnő épület, kétrendbeli urilakással.

Mester 43. gyógyszerész van benne és mellette.

Kar 37. alapincézett, kitűnő épület négyszobás fürdőszobás lakással, stálóval, gazdálkodónak ritka alkalom.

Arany János 21. Piac utca szomszédságában, alapincézett déli fekvésű utcái fronttal ötszobás összkomfortos urilakás nagy udvar parkkal, búszerezet kérünk.

Haltvan uca 34. tízrendbeli lakással, nagy telekkel, üzlettel, örökösök potom tizenhat-ezerért adják.

Szent Anna 62. négyszobás összkomfortos urilakással és még további háromrendbeli kiadható lakás elköltözés miatt nagyon sürgősen olesón.

Tizennyolcezerpengős házak: Baross 26, Balmazújvároson Boeska utca 1, Zöldfa 15, Poroszlai út 20, Poroszlai út 61, Paacsirta 14, Fazekas Mihály 9, Baksay Sándor 6.

Tizenkettőezer pengősök: Varga 40 és Vígkúny Mihály 65 két utcára nyúlik, Andrási út 39, Lónyai 41, Pereces 23, Károly Ferenc József út 64, Jerikó 19, Zöldfa 7.

Tízezer pengősök: Apaffy 111, Thury András 6, Nyil 120, Sebes 5, Kinizsi 71, Kar 26, Kar 35, Monostorpályi út 10.

Kilencezer pengősök: Szabó Kálmán 15, Virág 38, Salétrom 6 és Erzsébet 5 két utcára nyúlik, Viola 16, Gyár 12, Sámsóni út 73, Oláh Károly 10, Eötvös 31, Monostorpályi út 8, Csokonai 37.

Nyolcezer pengősök: Kassa út 32, Kishegyesi út 36, Nyil 124, Nyil 107, Százados 12, Jerikó 3, Csillag 66, Góhér 2, Török Bálint 24, Tégláskert elején Balogh Mihály 2, Nyil 35, Paragó 14, Komáromi 3, Eprekert 17, Eprekert 9/b, Klapka 33.

Hétezer pengősök: Határ 9, Könyves Tóth Kálmán 7, Boldogfalva 6, Bajdosó 18, Kaba Damjanics 807.

Hatezer pengősök: Kender 25, Diadal 15, Dobó 23, Thury András 11, Patai 7, Pesti 37.

Ötezerpengősök: Péterfia pap 3, Kut 114, Kistaludji 3, Alsó-józsa Hadházi uca 118, Bekecs 2, Sebes 23, Kut

hály 13, Balaton 33, Emerich 20/b, Honthy 23/b, Kuruc 110, Szávay Gyula 27, Uj uca 12, Vályi Nagy Gusztáv 6 és 8, Pandur 27, Vendég 37 és Csap 38.

Hármezer pengősök: Malvin 53, Fogaras 3, Kishegyesi út 34 fele, Nagyszalonta 41, Rigó 46, Madách 9, Pósa 27, Kiss 18, Kopja 1, Oláh Károly 53, Ág 10.

Kettőezerötszáz pengősök: Puzdra 6, Báthory 42.

Kettőezer pengősök: Bajnok 14, Balaton 63, Csendes 4, Malvin 51, Halasi 2/b.

Ezernyolcezer pengősök: Szarvas 5, Munkás 55, Nagyszalonta 33.

Legújabb

typusú 350 ccm-es 1800 kilométert futott Puch-motorkerékpár, alkalmi áron eladó. Szoboszlav, Széchenyi uca 24.

372

Kiadó

az onodói állomás tőszomszédságában 110 kat. hold prima elsőosztályú föld, Varga u. 25. szám.

684

40 hold,

tanyásbirtok, prima szántó, Ebes 31. szám alatt kiadó és egy sör-apparátus eladó. Értekezni: Hajdúböszörmény, II. Rákóczi Ferenc uca 8. sz.

680

Veteményes-

kert kiadó, esetleg felébe. Széchenyikert, Erős Lajos uca 24.

734

Kerti föld,

412 négyszögöl, a Békessy Béla uccában, azonnalra kiadó. Péterfia uca 24

822

Eladó föld**Gyümölcsösnek**

kiválóan alkalmas homokföld, vágóhíd villamos végállomáshoz három percre, részletre is eladó. A terület házhe-lyeknek is parcellázva van. Bihar uca 4.

102+

Eladó állatok**Husvégi bárány**

pénteki vagy szombati átvételre előjegy-zhető Kossuth u. 54. sz.

171

Eladó

10 méhesalád, 42-es kaptárak, fekvő, álló, Árpádtér 18.

608

Méhészeti,

hozzávalókkal, — 42-es Nagyboconádi kaptárakkal sürgősen eladó. Rákóczi u. 49.

580

Fajliszta

nagytestű bronzpulyka-tenyésztőjás darabja 50 fillér. Saádné, Aradványpuszta, Szabolcs. Átvehető Debrecenben.

577

Méhészárszakszak

áttelelt méhkirálynő, két méhesalád eladó. Értekezni Márton Kálmán uca 38.

505

Tenyészkakas

fiatal, sárka, javított, magyar, jó tojó tyúk utóda, eladó. Haltvan u. 24. sz., házfelügyelő.

655

Akadémiáról

származó törzskönyvezett mangalica tenyészkacok és kocák eladók. Batthyány uca 18.

694

Szerkesztői (lelő):

PÁLFY JÓZSEF
Kiadó és nyomja a
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Kiadási (lelő):
DR. SZIGETHY GYULA
Igazgató.

62. Homok 48, Kuruc 52.

Ötezer pengősök: Szávay Gyula 3, Árpádtér 35, Kuruc 112, Sámsóni út 48, Cserei 13, István út 4, Szávay Gyula 21, Kemény Zsigmond 7, Német 9, Csillag 99.

Négyezerötszáz pengősök: Arnold 12, Keresztvári 31, Kuruc 61, Német 23, Kuruc 112, Fancsovics 18, Kiss 11, Sebes 21, Tusnád 8, Fogaras 5, Szepesi 53, Kut 98, Bégány 10, Rakovszki 41, Gizella 5.

Négyezer pengősök: Komáromi 23, Mező 1, Köleséry Sámuel 4, Honthy 27/a, Kinizsi 98, Munkás 23, Kinizsi 65, Szeremlei 5, Malvin 10, Szeder 4, Tánésics Mi-

Ezek az olcsó árak:

1 kg aszalt szilva	96	1 kg szép olasz alma	120
1 kg csemege dióból	460	1 kg dupla vérnarancs	98

Husvégi mártás desszertek, csokoládé figurák, hímestojások, alkalmi díszdobozok árisai választékban nálunk szereshető be. Tekintse meg kirakatunkat

Gödény csemegeüzlet Csapó u. 7. telefon 17-64

Samu János

OFB által engedélyezett adásvételi irodája, át-belyezve: Deák Ferenc uca 7. szám alá. —

Eladó ingatlanok:

Házak:
Garay uca 11 számú ház, alkalmi vétel. — Montezredes uca 17. Boldogkertben Uszó u. 25. szám. — Késes u. 72. — Abaujszántón 560 négyszögöl prima szőlő. — Vágóhídnál Óz uca 10. számú ház alkalmi vétel. — Százados uca 3. alatt 400 öl szőlő. — Nyulason Ver-seny uca 3. számú ház Tégláskertben, Basahalom uca 21. — Király Ferenc uca 28. — Teleki uca 98. Széchenyi

Földek:
Halápon 50, Belle-gelön 6, 4, 125. Hajdú-ban 150 hold prima-birtok, 8 szobás kastéllal. Ehesen, köves útnál 10. Cserén 40 h. Ondódon 7, 3. — Iroda Deák Ferenc uca 7.

Ó L M O T

vesz lapunk nyomdája

József királyi herceg u. 1. sz.

Villa,
háromszobás, összkomfortos, parkirozott, gyümölcsös és szőlővel beültetett 448 négyszögöles telken, villanegyedben, áthelyezés miatt sürgősen eladó. Értekezni: Lajos királyi tér 7. szám alatt. 107 vv

Földbérlet
Bérbendő
gyümölcsösökert szőlővel. Poroszlav ut 22. 613

Kiadó
város alatt 20 hold tanya föld, Vár uca 8. 673

Mosott rongyot

vesz lapunk nyomdája